

Spis treści

•	Opinia niezależnego biegłego rewidenta	3
•	Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	7
•	Wybrane dane finansowe	27
•	Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe	29
•	Sprawozdanie z działalności	133

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. (zwanej dalej „Grupą”), w której jednostką dominującą jest Bank Handlowy w Warszawie S.A. (zwany dalej „Jednostką dominującą”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Senatorskiej 16, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 49 843 665 tys. zł, skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. wykazujący zysk netto w kwocie 947 312 tys. zł, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. wykazujące dochody całkowite w kwocie 1 038 094 tys. zł, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy oraz informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy odpowiedzialny jest Zarząd Jednostki dominującej. Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- a. przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- b. krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- a. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską;
- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa;
- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonej dokumentacji konsolidacyjnej.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („Rozporządzenie” – Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński

Biegły Rewident Grupy, Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 13 marca 2015 r.

Raport z badania skonsolidowanego
sprawozdania finansowego
za rok obrotowy
od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

Dla Walnego Zgromadzenia
Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Spis treści:

I.	Ogólna charakterystyka Grupy	10
II.	Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	13
III.	Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
IV.	Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	23
V.	Informacje i uwagi końcowe	25

I. Ogólna charakterystyka Grupy

- a. Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna („Bank”, „Jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16.
- b. Jednostka dominująca została powołana aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 r. Statut Banku sporządzono w formie aktu notarialnego Kancelarii Notarialnej notariusza Andrzeja Przybyły w Warszawie w dniu 31 marca 1998 r. i zarejestrowano w Rep. A Nr 2189/98. W dniu 22 lutego 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie, XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Jednostki dominującej do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000001538.
- c. Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Jednostce dominującej nadano numer NIP 526-03-00-291. Dla celów statystycznych Jednostka dominująca otrzymała numer REGON 000013037.
- d. Kapitał zakładowy Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosił 522 638 tys. zł i składał się z 130 659 600 akcji zwykłych o wartości nominalnej 4,00 zł każda.
- e. Na 31 grudnia 2014 r. akcjonariuszami Jednostki dominującej byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (tys. zł)	Typ posiadanych akcji	% posiadanych głosów
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	97 994 700	391 979	zwykłe	75,0
Pozostali akcjonariusze	32 664 900	130 659	zwykłe	25,0
	<u>130 659 600</u>	<u>522 638</u>		<u>100,0</u>

- f. W badanym okresie przedmiotem działalności Grupy było m.in.:
 - przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
 - prowadzenie innych rachunków bankowych;
 - przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych;
 - udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
 - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw;
 - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
 - wykonywanie terminowych operacji finansowych;
 - działalność maklerska;
 - działalność leasingowa;
 - działalność inwestycyjna.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

g. W skład Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. na dzień 31 grudnia 2014 r. wchodziły następujące jednostki:

Nazwa jednostki	Charakterystyka powiązania kapitałowego (% własności pośrednio i bezpośrednio)	Metoda konsolidacji	Podmiot badający sprawozdanie finansowe	Rodzaj opinii	Dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	jednostka dominująca	Nie dotyczy	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o	bez zastrzeżeń	31 grudnia 2014 r.
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	jednostka zależna (100,00%)	Pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o	w trakcie badania	31 grudnia 2014 r.
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	jednostka zależna (100,00%)	Pełna	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o	w trakcie badania	31 grudnia 2014 r.
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	jednostka zależna (100,00%)	Pełna	Spółka nie podlegała badaniu	-	31 grudnia 2014 r.
Handlowy Investments S.A.	jednostka zależna (100,00%)	Pełna	Jednostka w trakcie wyboru podmiotu uprawnionego do badania	n/a	28 lutego 2015 r.*
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	jednostka zależna (100,00%)	Metoda praw własności	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o	w trakcie badania	31 grudnia 2014 r.

* W przypadku Handlowy Investments S.A., spółki sporządzającej sprawozdanie finansowe na dzień bilansowy inny niż ten, na który sporządzone zostało skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, uwzględniono odpowiednie wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonych przez Unię Europejską.

I. Ogólna charakterystyka Grupy (cd.)

h. W roku obrotowym członkami Zarządu Jednostki dominującej byli:

• Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu	
• Brendan Carney	Wiceprezes Zarządu	
• Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu	
• Barbara Sobala	Wiceprezes Zarządu	
• Maciej Kropidłowski	Wiceprezes Zarządu	od 19 marca 2014 r.
• Misbah Ur-Rahman-Shah	Wiceprezes Zarządu	do 18 marca 2014 r.
• Iwona Dudzińska	Członek Zarządu	
• Czesław Piasek	Członek Zarządu	od 20 maja 2014 r.

i. Jednostka dominująca jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- a. Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta, biegłego rewidenta Grupy Adama Celińskiego (numer w rejestrze 90033).
- b. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Grupy Uchwałą nr 9/V/2014 Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dnia 19 marca 2014 r. na podstawie paragrafu 18 ust. 1 pkt 7 Statutu Jednostki dominującej.
- c. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od jednostek wchodzących w skład Grupy w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649, z późn. zm.).
- d. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 6 maja 2014 r. w okresie:
 - badanie wstępne od 3 listopada do 31 grudnia 2014 r.;
 - badanie końcowe od 2 stycznia 2015 do 13 marca 2015 r.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2014 r. (wybrane pozycje)

	31.12.2014 r.		31.12.2013 r.		Zmiana		Struktura	
	tys. zł	(%)	tys. zł	(%)	tys. zł	(%)	31.12.2014 r.	31.12.2013 r.
AKTYWA								
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	1 522 949		778 464		744 485		3,1	1,7
Należności od banków	2 065 685		3 539 927		(1 474 242)		4,1	7,8
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12 721 573		5 751 829		6 969 744		25,5	12,7
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 435 099		17 616 041		(3 180 942)		29,0	38,9
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	7 765		7 814		(49)		-	-
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	8 211		15 280		(7 069)		-	-
Należności od klientów	16 770 482		15 231 327		1 539 155		33,7	33,6
Rzeczowe aktywa trwałe	366 857		384 581		(17 724)		0,7	0,8
Wartości niematerialne	1 387 745		1 417 363		(29 618)		2,8	3,1
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13 255		80 854		(67 599)		-	0,2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	157 319		203 132		(45 813)		0,3	0,4
Inne aktywa	384 612		359 039		25 573		0,8	0,8
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	2 113		12 738		(10 625)		-	-
AKTYWA RAZEM	49 843 665		45 398 389		4 445 276	9,8	100,0	100,0

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2014 r. (wybrane pozycje) (cd.)

	31.12.2014 r. tys. zł	31.12.2013 r. tys. zł	Zmiana		Struktura	
			tys. zł	(%)	31.12.2014 r. (%)	31.12.2013 r. (%)
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków	5 122 576	6 378 436	(1 255 860)	(19,7)	10,3	14,0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	6 770 922	4 196 896	2 574 026	61,3	13,5	9,2
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	24 710	(24 710)	(100,0)	-	0,1
Zobowiązania wobec klientów	29 632 598	26 568 765	3 063 833	11,5	59,4	58,6
Rezerwy	26 409	89 284	(62 875)	(70,4)	0,1	0,2
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	186	84	102	121,4	-	-
Inne zobowiązania	880 214	832 950	47 264	5,7	1,8	1,8
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	42 432 905	38 091 125	4 341 780	11,4	85,1	83,9
KAPITAŁ WŁASNY	7 410 760	7 307 264	103 496	1,4	14,9	16,1
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	49 843 665	45 398 389	4 445 276	9,8	100,0	100,0

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (wybrane pozycje)

	2014 r.		2013 r.		Zmiana		Struktura	
	tys. zł	(%)	tys. zł	(%)	tys. zł	(%)	2014 r.	2013 r.
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 489 071	(325 128)	1 646 332	(404 180)	(157 261)	(9,6)	51,8	52,9
Koszty odsetek i podobne koszty					79 052	(19,6)	19,1	21,4
Wynik z tytułu odsetek	1 163 943		1 242 152		(78 209)	(6,3)		
Przychody z tytułu opłat i prowizji	726 196	(107 265)	762 772	(120 470)	(36 576)	(4,8)	25,3	24,5
Koszty z tytułu opłat i prowizji					13 205	(11,0)	6,3	6,4
Wynik z tytułu opłat i prowizji	618 931		642 302		(23 371)	(3,6)		
Przychody z tytułu dywidend	5 783		4 416		1 367	31,0	0,2	0,2
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	382 160		349 000		33 160	9,5	13,3	11,2
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	229 922		305 339		(75 417)	(24,7)	8,0	9,8
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	6 429		1 844		4 585	248,6	0,2	0,1
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(379)		2 050		(2 429)	(118,5)	-	0,1
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10 585		(242)		10 827	(>100,0)	0,4	-
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(1 202 516)		(1 302 008)		99 492	(7,6)	70,4	68,8
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(71 364)		(62 635)		(8 729)	13,9	4,2	3,3
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	6 384		1 050		5 334	508,0	0,2	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	17 804		36 204		(18 400)	(50,8)	0,6	1,2
Zysk operacyjny	1 167 682		1 219 472		(51 790)	(4,2)		
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	28		(1 326)		1 354	(102,1)	-	0,1
Zysk brutto	1 167 710		1 218 146		(50 436)	(4,1)		
Podatek dochodowy	(220 398)		(245 438)		25 040	(10,2)		
Zysk netto	947 312		972 708		(25 396)	(2,6)		
Przychody ogółem	2 874 362		3 109 007		(234 645)	(7,5)	100,0	100,0
Koszty ogółem	(1 706 652)		(1 890 861)		184 209	(9,7)	100,0	100,0
Zysk brutto	1 167 710		1 218 146		(50 436)	(4,1)		

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

	2014 r. tys. zł	2013 r. tys. zł	Zmiana	
			tys. zł	(%)
Zysk netto	947 312	972 708	(25 396)	(2,6)
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	95 836	(300 754)	396 590	(131,9)
Różnice kursowe	844	414	430	103,9
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Straty aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	(5 898)	-	(5 898)	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	90 782	(300 340)	391 122	(130,2)
Całkowite dochody ogółem	1 038 094	672 368	365 726	54,4

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Grupy

Działalność gospodarczą Grupy, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresu poprzedzającego charakteryzują następujące wskaźniki:

	2014 r.	2013 r.
Wskaźniki rentowności		
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (1)	12,9%	13,2%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średni stan aktywów) (1)	2,0%	2,2%
Marża odsetkowa (przychody z tytułu odsetek / średni stan aktywów pracujących) – (koszty z tytułu odsetek / średni stan zobowiązań odsetkowych) (1) (3)	2,5%	2,9%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (1) (3)	3,3%	4,0%
Wskaźnik kosztów do przychodów (suma kosztów działania i kosztów ogólnego zarządu oraz amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych / wynik na działalności bankowej) (2)	52,6%	53,6%
Cena środków obcych (koszty z tytułu odsetek / średnie zobowiązania odsetkowe) (1)	0,8%	1,1%
	31.12.2014 r.	31.12.2013 r.
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości w portfelu kredytowym brutto	5,3%	7,6%
Pokrycie kredytów i pożyczek bez utraty wartości odpisami	0,4%	0,6%
Pokrycie kredytów i pożyczek z rozpoznana utratą wartości odpisami	77,5%	73,0%
Inne wskaźniki		
Współczynnik kapitałowy (TCR) (4)	17,5%	17,5%
Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	4 944 496	4 908 707
Całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy (tys. zł)	2 256 721	2 246 769

- 1) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego okresu oraz poprzedniego roku obrotowego.
- 2) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako zysk operacyjny pomniejszony o koszty działania i koszty ogólnego zarządu, amortyzację rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oraz wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne.
- 3) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów oraz papiery wartościowe i instrumenty pochodne.
- 4) Współczynnik obliczony według zasad obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym, odpowiednio: na dzień 31 grudnia 2014 r. według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”); na dzień 31 grudnia 2013 r. według zasad określonych w uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11 z późn. zm.).

Przedstawione powyżej wskaźniki wyliczono na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Celem badania nie było przedstawienie Grupy w kontekście wyników działalności i osiągniętych wskaźników. Szczegółowa interpretacja wskaźników wymaga pogłębionej analizy działalności Grupy i jej uwarunkowań.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu deflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku -1,0% (2013 r.: inflacja 0,7%).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W badanym okresie niżej opisane zjawiska miały istotny wpływ na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową Grupy:

- Na koniec roku obrotowego aktywa Grupy wyniosły 49 843 665 tys. zł. W ciągu roku suma bilansowa zwiększyła się o 4 445 276 tys. zł tj. o 9,8%.
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów na koniec 2014 r. były zobowiązania wobec klientów. Na dzień 31 grudnia 2014 r. zobowiązania wobec klientów wyniosły 29 632 598 tys. zł i stanowiły 59,4% sumy bilansowej (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 3 063 833 tys. zł, tj. o 11,5%). Wzrost salda zobowiązań wobec klientów wynikał głównie ze zwiększenia stanu depozytów podmiotów sektora niefinansowego o kwotę 3 559 667 tys. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu pozostałych zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu o kwotę 352 153 tys. zł.
- Na dzień bilansowy wartość zobowiązań wobec banków wyniosła 5 122 576 tys. zł, co stanowiło spadek o 1 255 860 tys. zł, tj. o 19,7% w porównaniu do roku poprzedniego. Był on spowodowany przede wszystkim zmniejszeniem salda depozytów terminowych (o kwotę 986 291 tys. zł, tj. o 29,4%) oraz salda rachunków bieżących (o kwotę 197 677 tys. zł, tj. o 22,9%).
- Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosił 7 410 760 tys. zł. Zwiększenie salda kapitału własnego o 103 496 tys. zł, tj. o 1,4% w porównaniu do roku poprzedniego było spowodowane głównie:
 - wygenerowaniem zysku netto przez Grupę w kwocie 947 312 tys. zł w badanym roku obrotowym;
 - wypłaceniem przez Jednostkę dominującą dywidendy z zysku za 2013 r. w kwocie 934 216 tys. zł;
 - zwiększeniem salda kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu różnicy z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto) o kwotę 95 836 tys. zł;
 - zmniejszeniem salda pozostałych kapitałów rezerwowych z tytułu strat aktuarialnych z wyceny programu określonych świadczeń (netto) o kwotę 5 898 tys. zł.
- Wyższy poziom finansowania znalazł przełożenie przede wszystkim na wzrost salda aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz należności od klientów (wzrost odpowiednio o 6 969 744 tys. zł, tj. o 121,2% oraz 1 539 155 tys. zł, tj. o 10,1% w porównaniu do stanu na koniec 2013 r.).

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 12 721 573 tys. zł i obejmowały głównie obligacje wyemitowane przez Skarb Państwa w kwocie 6 944 306 tys. zł oraz instrumenty pochodne w kwocie 5 624 460 tys. zł. Saldo obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa wzrosło o 4 842 770 tys. zł, tj. o 230,4% a wycena instrumentów pochodnych zwiększyła się o 2 093 334 tys. zł, tj. o 59,3%.
- Saldo wyceny instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2014 r. zarówno po stronie aktywów (aktywa finansowe przeznaczone do obrotu), jak i zobowiązań (zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu) wzrosło przede wszystkim na skutek wzrostu wyceny swapów odsetkowych (wzrost o 1 889 794 tys. zł, tj. o 64,9% po stronie aktywów oraz o 1 973 248 tys. zł, tj. o 67,2% po stronie zobowiązań).
- Saldo należności od banków na koniec badanego okresu wyniosło 2 065 685 tys. zł i zmniejszyło się o 1 474 242 tys. zł, tj. o 41,6% głównie w rezultacie spadku należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (spadek o 1 160 179 tys. zł) oraz zmniejszenia salda lokat (spadek o 208.037 tys. zł).
- Na dzień 31 grudnia 2014 r. saldo należności od klientów netto wyniosło 16 770 482 tys. zł, co stanowiło wzrost o 1 539 155 tys. zł, tj. o 10,1% w porównaniu do roku poprzedniego. Wartość brutto portfela kredytowego wyniosła na koniec 2014 r. 17 569 378 tys. zł i obejmowała głównie kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora niefinansowego w kwocie brutto 14 142 915 tys. zł, nienotowane dłużne papiery wartościowe w kwocie 1 118 225 tys. zł, skupione wierzytelności w kwocie 1 006 797 tys. zł, oraz należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu w kwocie brutto 599 899 tys. zł. Wzrost salda należności od klientów spowodowany był głównie zwiększeniem się salda kredytów i pożyczek dla podmiotów sektora niefinansowego o kwotę 1 220 946 tys. zł brutto, a także wzrostem salda należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu o kwotę 499 110 tys. zł brutto.
- Wartość odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności od klientów zmniejszyła się o 185 137 tys. zł, tj. o 18,8% i na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła 798 896 tys. zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności klientów indywidualnych (spadek o 140 491 tys. zł, tj. o 26,2%), co związane było ze sprzedażą części ekspozycji detalicznych oraz poprawą jakości portfela kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2014 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek spadł o 2,3 p. p. i wyniósł 5,3%. Wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 77,5% i wzrósł w porównaniu do końca 2013 r. o 4,5 p.p.
- Saldo dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosło 14 435 099 tys. zł i stanowiło 29,0% sumy bilansowej. Spadek salda o 3 180 942 tys. zł, tj. o 18,1% wynikał ze zmniejszenia portfela bonów pieniężnych wyemitowanych przez Narodowy Bank Polski, a także portfela obligacji emitowanych przez banki, które na koniec badanego okresu spadły odpowiednio o 5 248 896 tys. zł oraz 106 700 tys. zł. Jednocześnie zwiększeniu uległ portfel obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa o kwotę 2 174 654 tys. zł.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej Grupy oraz istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

- Zysk brutto w badanym roku wyniósł 1 167 710 tys. zł i był niższy od zysku brutto w 2013 r. o 50 436 tys. zł, tj. 4,1%. Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 1 163 943 tys. zł, wynik z tytułu opłat i prowizji w kwocie 618 931 tys. zł, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w kwocie 382 160 tys. zł oraz wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w kwocie 229 922 tys. zł, pomniejszone głównie o koszty działania i koszty ogólnego zarządu w kwocie 1 202 516 tys. zł.
- Wynik z tytułu odsetek wyniósł 1 163 943 tys. zł i uległ zmniejszeniu o 78 209 tys. zł, tj. o 6,3% w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie wyniku z tytułu odsetek spowodowane było spadkiem przychodów z tytułu odsetek o 157 261 tys. zł przy jednoczesnym zmniejszeniu się kosztów odsetek o 79 052 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku. Spadek przychodów z tytułu odsetek spowodowany był przede wszystkim zmniejszeniem się przychodów z tytułu odsetek od należności od klientów oraz dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, odpowiednio o kwotę 95 932 tys. zł oraz 83 134 tys. zł. Zmniejszenie się przychodów oraz kosztów z tytułu odsetek wynikało głównie z obniżenia rynkowych stóp procentowych.
- Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł w badanym roku 618 931 tys. zł i był niższy o 23 371 tys. zł, tj. o 3,6% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek ten spowodowany był zmniejszeniem przychodów z tytułu opłat i prowizji o 36 576 tys. zł, głównie na skutek zmniejszenia się przychodów z tytułu kart płatniczych i kredytowych spowodowanego przede wszystkim obniżeniem stawki interchange oraz zmniejszenia się przychodów z tytułu działalności maklerskiej, przy jednoczesnym spadku kosztów z tytułu prowizji i opłat o 13 205 tys. zł.
- Koszty działania i koszty ogólnego zarządu w badanym roku wyniosły 1 202 516 tys. zł (w tym koszty ogólnoadministracyjne 622 522 tys. zł a koszty pracownicze 579 994 tys. zł) i spadły o 99 492 tys. zł, tj. o 7,6% w porównaniu do roku poprzedniego. Spadek kosztów działania i kosztów ogólnego zarządu wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia kosztów wynagrodzeń (spadek o 91 304 tys. zł, tj. o 18,4%). Na zmniejszenie się omawianej pozycji wpłynęło m.in. ujęcie w kosztach 2013 r. kwoty rezerwy związanej na restrukturyzację zatrudnienia i sieci placówek bankowości detalicznej rezerwy w wysokości 64 913 tys. zł.
- Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne był w badanym roku dodatni i wyniósł 17 804 tys. zł (w 2013 r. wynik był dodatni i wyniósł 36 204 tys. zł). Na wynik składało się w szczególności odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych z tytułu odzysków od sprzedanych wierzytelności, uprzednio spisanych portfela detalicznego w kwocie 19 816 tys. zł.
- W rezultacie Grupa osiągnęła zysk netto w badanym roku w kwocie 947 312 tys. zł, który był niższy o 25 396 tys. zł, tj. o 2,6% w porównaniu do roku poprzedniego.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- a. Zarząd Jednostki dominującej przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w dokumentacji konsolidacyjnej oraz wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- b. Zakres badania nie był ograniczony.
- c. Grupa posiadała aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd Jednostki dominującej dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Jednostkę dominującą zasady rachunkowości były dostosowane do potrzeb Grupy i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad i metod w stosunku do okresu ubiegłego.
- d. We wszystkich istotnych aspektach konsolidacja kapitałów została przeprowadzona prawidłowo.
- e. Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego, został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- f. Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- g. Wyłączenia wyników nie zrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend zostały dokonane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.
- h. Dokumentacja konsolidacyjna była kompletna i poprawna, a sposób jej przechowywania zapewnia właściwą ochronę.
- i. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. zostało zatwierdzone Uchwałą nr 8/2014 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki dominującej dnia 24 czerwca 2014 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 27 czerwca 2014 r.
- j. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- k. Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności, zawarte są one w dokumentacji z badania.
- l. Całkowity wymóg regulacyjny, wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych, wyniósł na dzień bilansowy 2.256.721 tys. zł. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniósł 17,5%. Na dzień bilansowy Grupa stosowała się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.
- m. Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje określone przez MSSF zatwierdzone przez Unię Europejską.
- n. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Grupy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133) i są zgodne z informacjami przedstawionymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

V. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A., w której jednostką dominującą jest Bank Handlowy w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie przy ulicy Senatorskiej 16. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Jednostki dominującej dnia 13 marca 2015 r.

Raport powinien być czytany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dnia 13 marca 2015 r. dotyczącą wyżej opisanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński

Biegły Rewident Grupy, Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 13 marca 2015 r.

Wybrane dane finansowe

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. euro**	
	2014	2013	2014	2013
Przychody z tytułu odsetek	1 489 071	1 646 332	355 446	390 960
Przychody z tytułu opłat i prowizji	726 196	762 772	173 345	181 138
Zysk brutto	1 167 710	1 218 146	278 736	289 277
Zysk netto	947 312	972 708	226 127	230 992
Całkowite dochody	1 038 094	672 368	247 797	159 669
Zmiana stanu środków pieniężnych	612 753	(424 160)	146 266	(100 727)
Aktywa razem	49 843 665	45 398 389	11 694 077	10 946 757
Zobowiązania wobec banków	5 122 576	6 378 436	1 201 834	1 538 010
Zobowiązania wobec klientów	29 632 598	26 568 765	6 952 255	6 406 434
Kapitał własny	7 410 760	7 307 264	1 738 676	1 761 975
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	122 619	126 022
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)	56,72	55,93	13,31	13,49
Współczynnik wypłacalności (w %)	17,5	17,5	17,5	17,5
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)	7,25	7,44	1,73	1,77
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł /euro)	7,25	7,44	1,73	1,77
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)*	7,43	7,15	1,74	1,72

* Przedstawione wskaźniki dotyczą odpowiednio: zadeklarowanej dywidendy z podziału zysku za 2014 rok oraz wypłaconej w 2014 roku dywidendy z podziału zysku za 2013 rok.

** Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej wg średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2014 roku – 4,2623 zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 4,1472 zł); pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca 2014 roku – 4,1893 zł (2013 roku: 4,2110 zł).

**Roczne Skonsolidowane Sprawozdanie
Finansowe Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego w Warszawie S.A.
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2014 roku**

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	32
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	33
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	34
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	35
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	36
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	37
1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku („Grupa”)	37
2. Znaczące zasady rachunkowości	40
3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	55
4. Wynik z tytułu odsetek	57
5. Wynik z tytułu opłat i prowizji	57
6. Przychody z tytułu dywidend	58
7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	58
8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	58
9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	58
10. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	59
11. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	59
12. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	59
13. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	60
14. Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	60
15. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	61
16. Podatek dochodowy	62
17. Zysk przypadający na jedną akcję	62
18. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach	63
19. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	63
20. Należności od banków	63
21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	64
22. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	66
23. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	66
24. Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	67
25. Należności od klientów	68
26. Rzeczowe aktywa trwałe	69
27. Wartości niematerialne	71
28. Test utraty wartości dla wartości firmy	72
29. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	73
30. Inne aktywa	75
31. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	75
32. Zobowiązania wobec banków	76
33. Pochodne instrumenty zabezpieczające	76
34. Zobowiązania wobec klientów	76
35. Rezerwy	77
36. Inne zobowiązania	78
37. Aktywa i zobowiązania finansowe według umownych terminów zapadalności/wymagalności	78
38. Kapitały	79
39. Transakcje repo oraz reverse repo	81
40. Kompensowanie należności i zobowiązań finansowych	82
41. Rachunkowość zabezpieczeń	83
42. Wartość godziwa	84
43. Zobowiązania warunkowe i sprawy sporne	87
44. Aktywa stanowiące zabezpieczenie	89
45. Działalność powiernicza	90
46. Leasing operacyjny	90
47. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	91
48. Jednostki powiązane	91
49. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym	93
50. Świadczenia na rzecz pracowników	93
51. Zdarzenia po dacie bilansowej	99
52. Zarządzanie ryzykiem	99

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł	Za okres Nota	2014	2013
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	4	1 489 071	1 646 332
Koszty odsetek i podobne koszty	4	(325 128)	(404 180)
Wynik z tytułu odsetek	4	1 163 943	1 242 152
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	726 196	762 772
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(107 265)	(120 470)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	5	618 931	642 302
Przychody z tytułu dywidend	6	5 783	4 416
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	7	382 160	349 000
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	8	229 922	305 339
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	9	6 429	1 844
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	10	(379)	2 050
Pozostałe przychody operacyjne	11	52 266	52 360
Pozostałe koszty operacyjne	11	(41 681)	(52 602)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	11	10 585	(242)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	12	(1 202 516)	(1 302 008)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	13	(71 364)	(62 635)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	14	6 384	1 050
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	15	17 804	36 204
Zysk operacyjny		1 167 682	1 219 472
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności		28	(1 326)
Zysk brutto		1 167 710	1 218 146
Podatek dochodowy	16	(220 398)	(245 438)
Zysk netto		947 312	972 708
W tym:			
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej		947 312	972 708
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	17	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	17	7,25	7,44
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	17	7,25	7,44

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 37-130 stanowią integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za okres	2014	2013
w tys. zł	Nota		
Zysk netto		947 312	972 708
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	18	95 836	(300 754)
Różnice kursowe		844	414
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:			
Straty aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	18	(5 898)	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		90 782	(300 340)
Całkowite dochody ogółem		1 038 094	672 368
W tym:			
Całkowite dochody należne udziałowcom jednostki dominującej		1 038 094	672 368

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 37-130 stanowią integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł	Stan na dzień	31.12.2014	31.12.2013
	Nota		
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	19	1 522 949	778 464
Należności od banków	20	2 065 685	3 539 927
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	12 721 573	5 751 829
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	14 435 099	17 616 041
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	23	7 765	7 814
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	24	8 211	15 280
Należności od klientów	25	16 770 482	15 231 327
Rzeczowe aktywa trwałe	26	366 857	384 581
Wartości niematerialne	27	1 387 745	1 417 363
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		13 255	80 854
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	29	157 319	203 132
Inne aktywa	30	384 612	359 039
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	31	2 113	12 738
Aktywa razem		49 843 665	45 398 389
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	32	5 122 576	6 378 436
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	6 770 922	4 196 896
Pochodne instrumenty zabezpieczające	33	-	24 710
Zobowiązania wobec klientów	34	29 632 598	26 568 765
Rezerwy	35	26 409	89 284
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		186	84
Inne zobowiązania	36	880 214	832 950
Zobowiązania razem		42 432 905	38 091 125
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy	38	522 638	522 638
Kapitał zapasowy	38	3 000 298	2 997 759
Kapitał z aktualizacji wyceny	38	52 873	(42 963)
Pozostałe kapitały rezerwowe	38	2 893 523	2 859 388
Zyski zatrzymane		941 428	970 442
Kapitał własny razem		7 410 760	7 307 264
Zobowiązania i kapitał własny razem		49 843 665	45 398 389

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 37-130 stanowią integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały nie- sprawujące kontrolą	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2014 roku	522 638	2 997 759	(42 963)	2 859 388	970 442	-	7 307 264
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	95 836	(5 054)	947 312	-	1 038 094
zysk netto	-	-	-	-	947 312	-	947 312
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	844	-	-	844
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	95 836	-	-	-	95 836
straty aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	-	-	(5 898)	-	-	(5 898)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(934 598)	-	(934 598)
Transfer na kapitały	-	2 539	-	39 189	(41 728)	-	-
Stan na 31 grudnia 2014 roku	522 638	3 000 298	52 873	2 893 523	941 428	-	7 410 760

Nota: 18, 38

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Udziały nie- sprawujące kontrolą	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2013 roku	522 638	3 011 380	257 791	2 637 066	962 540	-	7 391 415
Całkowite dochody ogółem, z tego:	-	-	(300 754)	414	972 708	-	672 368
zysk netto	-	-	-	-	972 708	-	972 708
różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	-	-	414	-	-	414
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-	(300 754)	-	-	-	(300 754)
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(756 519)	-	(756 519)
Transfer na kapitały	-	(13 621)	-	221 908	(208 287)	-	-
Stan na 31 grudnia 2013 roku	522 638	2 997 759	(42 963)	2 859 388	970 442	-	7 307 264

Nota: 18, 38

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 37-130 stanowią integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres	2014	2013
w tys. zł			
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk netto		947 312	972 708
II. Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:		(342 970)	(1 420 732)
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		220 398	245 438
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności		(28)	1 326
Amortyzacja		71 364	62 635
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych		(17 893)	(37 878)
Zmiana stanu rezerw		(3 792)	75 341
Wynik z tytułu odsetek		(1 163 943)	(1 242 152)
Wynik ze sprzedaży inwestycji		(6 497)	(1 036)
Inne korekty		(13 682)	(6 599)
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej		(914 073)	(902 925)
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)		(3 796 967)	(2 425 219)
Zmiana stanu należności od banków		1 342 186	(1 923 465)
Zmiana stanu należności od klientów		(1 526 081)	1 031 456
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		3 346 747	(2 791 754)
Zmiana stanu inwestycji kapitałowych dostępnych do sprzedaży		7 264	4 715
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		(6 950 635)	1 040 797
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do zbycia		(1 174)	(185)
Zmiana stanu innych aktywów		(15 274)	213 217
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)		4 368 070	1 907 412
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(1 235 446)	3 971 067
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		3 073 878	(280 422)
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		2 574 026	(1 649 508)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających		(24 710)	24 710
Zmiana stanu innych zobowiązań		(19 678)	(158 435)
Odsetki otrzymane		1 433 535	1 501 761
Odsetki zapłacone		(328 650)	(398 417)
Podatek dochodowy zapłacony		(136 088)	(295 197)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		1 573 139	360 123
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(47 144)	(28 286)
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		22 632	4 887
Nabycie wartości niematerialnych		(6 995)	(63 180)
Zbycie udziałów w jednostkach podporządkowanych		-	6 117
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia		16 452	88
Inne wpływy związane z działalnością inwestycyjną		-	438
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną		(15 055)	(79 936)
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Dywidendy wypłacone		(934 598)	(756 519)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego		197 577	135 102
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego		(221 230)	(81 349)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(958 251)	(702 766)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych		12 920	(1 581)
E. Zwiększenie/(zmniejszenie) środków pieniężnych netto		612 753	(424 160)
F. Środki pieniężne na początek okresu		1 120 162	1 544 322
G. Środki pieniężne na koniec okresu (patrz nota 47)		1 732 915	1 120 162

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 37-130 stanowią integralną część rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej Banku („Grupa”)

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych S.A.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation z siedzibą w New Castle, USA. Citibank Overseas Investment Corporation jest podmiotem zależnym od Citibank N.A. z siedzibą w Nowym Jorku, USA, który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi:

- działalność maklerską,
- usługi leasingowe,
- działalność inwestycyjną.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku – jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/w głosach na WZ w %	
		31.12.2014	31.12.2013
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
Jednostki wyceniane metodą praw własności			
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

Informacje finansowe dotyczące jednostek zależnych 31.12.2014

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	264 580	124 815	139 765	23 725	4 566
HANDLOWY INVESTMENTS S.A.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	43 808	405	43 403	2 243	268
DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	424 698	318 187	106 511	97 581	15 582
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00		Jednostka postawiona w stan likwidacji			

Pozostałe jednostki

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY – INWESTYCJE Sp. z o.o. 1/	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	7 765	10 926	37	10 889	537	54

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	264 580	124 815	139 765	23 725	4 566

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek. Dane finansowe Handlowy Investments S.A. pochodzą ze sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 28 lutego 2015 roku będący dniem bilansowym jednostki.

Informacje finansowe dotyczące jednostek zależnych 31.12.2013

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	390 203	239 899	150 304	38 299	15 105
HANDLOWY INVESTMENTS S.A.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	43 451	316	43 135	9 650	(75)
DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	458 834	338 500	120 334	102 706	31 726
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00		Jednostka postawiona w stan likwidacji			

Pozostałe jednostki

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY – INWESTYCJE Sp. z o.o. 1/	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	7 814	10 950	38	10 912	199	76

Objaśnienie zależności pośrednich:

1/ Pośrednie powiązania poprzez Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.

w tys. zł

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	390 203	239 899	150 304	38 299	15 105

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji. Dane finansowe Handlowy Investments S.A. pochodzą ze zbadanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 28 lutego 2014 roku będący dniem bilansowym jednostki.

Dane finansowe jednostki zależnej nieobjętej konsolidacją metodą pełną są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowią one 0,02% aktywów Grupy (31 grudnia 2013 roku: 0,02%) oraz 0,01% zysku netto Grupy (31 grudnia 2013 roku: 0,01%) bez uwzględnienia eliminacji transakcji wewnątrzgrupowych.

2. Znaczące zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, i z innymi obowiązującymi przepisami.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji 13 marca 2015 roku. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Walne Zgromadzenie Banku.

Ponadto roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe jednostki dominującej zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszej notce, za wyjątkiem zasady ujmowania i wyceny inwestycji kapitałowych w jednostki zależne, opisaną w notce 2 do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku.

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji 13 marca 2015 roku. Ostateczne zatwierdzenie sprawozdania finansowego nastąpi przez Walne Zgromadzenie Banku.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku. Porównawcze dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, a dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (waluta prezentacji) w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, z wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu (kredyty i pożyczki, zobowiązania finansowe inne niż wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Główne zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzeniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były w prezentowanych latach w sposób ciągły.

Standardy i interpretacje zatwierdzone lub oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, które mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy to,

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, oczekujący na zatwierdzenie przez Unię Europejską, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 r. i stanowi ostateczną wersję standardu, zastępując wcześniej publikowane wersje MSSF 9. Nowy standard wprowadza zmiany w stosunku do MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, metodologii utraty wartości, która oparta będzie na modelu oczekiwanych strat kredytowych oraz rachunkowości zabezpieczeń. MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych. Standard obowiązuje od 1 stycznia 2018 roku. Zastosowanie standardu będzie miało wpływ na prezentację i wycenę instrumentów finansowych. Grupa jest w trakcie szacowania wpływu zastosowania standardu na sprawozdanie finansowe;
- KIMSF 21 „Opłaty publiczne” będąca interpretacją do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem obligującym powodującym powstanie zobowiązania do poniesienia obciążeń/opłat jest czynność opisana w odpowiednich regulacjach prawnych warunkująca płatność obciążenia/opłaty. Interpretacja

obowiązywać będzie Grupę od 1 stycznia 2015 r. Nie oczekuje się, aby nowa Interpretacja miała znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy i roczny wynik finansowy.

Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte, w tym oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską, nie mają związku z działalnością Grupy albo ich wpływ na sprawozdanie finansowe nie byłby istotny.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i które stanowią podstawę do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu, lub w okresie, w którym dokonano zmiany, i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne – definicja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki kontrolowane przez Bank. Jednostki kontrolowane to jednostki, w odniesieniu do których Bank pośrednio lub bezpośrednio ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z działalności danej jednostki. Kontrola zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania, w tym warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje i rozrachunki na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Eliminacji podlegają również istotne niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione tam, gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności we wszystkich istotnych obszarach z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki zależne, które nie są konsolidowane metodą pełną ze względu na nieistotność ich sprawozdań finansowych w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy, wykazywane są z zastosowaniem metody praw własności.

Waluty obce

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przy początkowym ujęciu przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe wynikające z rewaluacji walutowych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rozliczenia transakcji walutowych zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany, w ramach wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji.

Dla przeliczenia walut obcych stosuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia sprawozdania z sytuacji finansowej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
1	USD	3,5072	3,0120
1	CHF	3,5447	3,3816
1	EUR	4,2623	4,1472

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie klasyfikowała aktywów do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Grupa dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii w dacie początkowego ujęcia.

- (a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria obejmuje (i) aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu oraz (ii) aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub, w przypadku aktywów finansowych, jeżeli został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji kierownictwa jednostki, pod warunkiem spełnienia kryteriów MSR 39. Do kategorii „Przeznaczone do obrotu” Grupa zalicza instrumenty pochodne niebędące instrumentami zabezpieczającymi oraz wybrane dłużne papiery wartościowe.

- (b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa udziela klientowi finansowania w celu innym niż wygenerowanie przez Grupę krótkoterminowych zysków z tytułu obrotu tymi pożyczkami lub należnościami. Do kategorii tej zaliczane są w szczególności należności kredytowe, skupione wierzytelności oraz dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku.

(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kategoria „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, które (i) zostały zaklasyfikowane przez jednostkę do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia lub (ii) nie zostały zakwalifikowane do żadnej z pozostałych kategorii aktywów. Do kategorii tej Grupa klasyfikuje wybrane dłużne i kapitałowe papiery wartościowe.

(d) Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria „Pozostałe zobowiązania finansowe” obejmuje zobowiązania finansowe niezakwalifikowane do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii tej zaklasyfikowane są przede wszystkim depozyty klientowskie.

Środki pieniężne

Na środki pieniężne składają się środki w kasie oraz należności z tytułu rachunków bieżących w bankach, opisane szczegółowo w nocie 47 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”.

Ujmowanie i wyłączenie z ksiąg

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień, w którym Grupa odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji wyceniane są do wartości godziwej.

Pożyczki i inne należności wykazywane są w momencie uruchomienia środków na rzecz kredytobiorcy.

Aktywa finansowe wyłącza się ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Zobowiązania finansowe są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, z wyjątkiem pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Zobowiązania finansowe po początkowym ujęciu są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej.

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w następujący sposób:

- w przypadku składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach,
- zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz różnice kursowe dotyczące pieniężnych aktywów i zobowiązań, ujmuje się w rachunku zysków i strat. W momencie usunięcia składnika aktywów finansowych z bilansu, skumulowane zyski i straty uprzednio ujęte w kapitale własnym, ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa akcji i udziałów w jednostkach innych niż zależne i stowarzyszone notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), inwestycje takie wykazuje się w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa jest stroną umów leasingu, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków składniki aktywów przez uzgodniony okres.

W przypadku umów, na mocy których Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania składników aktywów będących przedmiotem umowy leasingu, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grupa ujmuje natomiast należność z tytułu leasingu finansowego w wartości równej inwestycji leasingowej netto.

Przychody odsetkowe od umów leasingu finansowego rozliczane są metodą efektywnej stopy procentowej w celu odzwierciedlenia stałej w danym okresie stopy zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Inwestycje kapitałowe – akcje i udziały w pozostałych jednostkach

Akcje i udziały w innych jednostkach niż jednostki podporządkowane co do zasady zaliczane są do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Instrumenty pochodne, które nie zostały desygnowane jako instrumenty zabezpieczające zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako aktywa lub zobowiązania przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako oddzielne instrumenty pochodne, jeśli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*), pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Zabezpieczenie wartości godziwej jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat. Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania. Obecnie Grupa nie kompensuje i nie prezentuje w kwocie netto aktywów i zobowiązań finansowych.

Konsolidacja sald rachunków

Grupa oferuje swoim klientom usługi zarządzania środkami finansowymi polegające na konsolidacji sald rachunków bankowych w ramach struktury rachunków powiązanych (tzw. cash-pooling). Operacje tego typu polegają na konsolidacji (netowaniu) sald dodatnich i ujemnych rachunków bieżących uczestników produktu na wyznaczonym rachunku podmiotu zarządzającego rozliczeniami. Operacja konsolidacji przeprowadzana jest na koniec dnia roboczego, natomiast następnego dnia roboczego dokonywane są przelewy zwrotne przywracające stan rachunków do sytuacji sprzed konsolidacji. Transakcje konsolidacyjne prezentowane są w ujęciu netto tylko jeśli spełniają warunki MSR 39 dotyczące wyłączania składników aktywów i zobowiązań finansowych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej. Salda należności transakcji prezentowanych w ujęciu brutto, wykazywane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji „Należności od klientów”, zaś salda zobowiązań jako depozyty.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży

Grupa dokonuje transakcji sprzedaży/zakupu aktywów finansowych z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek tzw. transakcje typu repo i reverse repo na papierach wartościowych. Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej. Jednocześnie ujmowane są zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. W przypadku transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży nabyte papiery wartościowe prezentowane są jako pożyczki i należności. Różnicę między ceną sprzedaży/zakupu a ceną odkupu/odsprzedaży ujmuje się odpowiednio jako koszty lub przychody odsetkowe z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku sprzedaży papierów wartościowych zakupionych uprzednio w transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży, Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych. Zobowiązania te są wyceniane w wartości godziwej.

Utrata wartości aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Grupa dokonuje podziału składników aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu ze względu na podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym danego zaangażowania na portfel

aktywów indywidualnie istotnych oraz portfel aktywów indywidualnie nieistotnych (portfel grupowy). Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wyłącznie, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymania warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłacaniem odsetek lub należności głównej,
- przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił,
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy,
- zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe, lub
- obserwacji danych wskazujących na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywnych zmian dotyczących statusu płatności pożyczkobiorców w grupie, lub
 - krajowej lub lokalnej sytuacji gospodarczej, która ma związek z niespłacaniem aktywów w grupie.

Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Kredyty uznane za nieściągalne (tj. takie, dla których Grupa nie spodziewa się przyszłych przepływów pieniężnych oraz które na podstawie oddzielnych przepisów podatkowych spełniły warunki niezbędne do zaliczenia straty do kosztów uzyskania przychodu lub które zostały bezwarunkowo umorzone na mocy umowy z klientem) są na podstawie decyzji Grupy spisywane w ciężar odpisów z tytułu utraty wartości. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne”.

Forbearance

W przypadku przyznania przez Grupę pożyczkobiorcy udogodnienia, jeśli nie zmienia ono w znaczący sposób istotnych warunków oraz oczekiwanych przepływów pieniężnych z aktywa finansowego, wówczas oczekiwane przyszłe przepływy z aktywa finansowego, którego dotyczy udogodnienie, Grupa ujmuje w wycenie tego aktywa, stosując pierwotną efektywną stopą procentową dla danego instrumentu.

Jeśli udzielone udogodnienie w znaczący sposób zmienia istotne warunki lub oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, wówczas takie aktywo finansowe jest wyłączone z bilansu, a nowe aktywo finansowe jest ujmowane w bilansie w wartości godziwej na dzień początkowego ujęcia.

Odpisy z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty kredytowe

Grupa tworzy odpisy z tytułu utraty wartości na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty kredytowe (IBNR ang. incurred but not reported). Procesem wyliczania odpisu z tytułu utraty wartości IBNR objęte są wszystkie należności, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości lub mimo stwierdzenia przesłanek, indywidualna ocena pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego. Odpisy z tytułu utraty wartości IBNR odzwierciedlają poziom strat

kredytowych poniesionych lecz nie zaraportowanych, które zostaną zidentyfikowane na poziomie ekspozycji w przyjętym przez Grupę okresie rozpoznania straty. Odpisy z tytułu utraty wartości IBNR liczone są w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupa koryguje wartość ekspozycji kredytowych o wartość odpisów z tytułu utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty kredytowe.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie istotnych

Poziom odpisów z tytułu utraty wartości na należności uznane za indywidualnie istotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest jako różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywanych do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu.

Jeżeli wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych wzrośnie na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odpowiednio odwracany przez rachunek zysków i strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie nieistotnych

Poziom odpisów z tytułu utraty wartości na należności uznane za indywidualnie nieistotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest na bazie oceny portfelowej opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Odpisy z tytułu utraty wartości na należności od banków i klientów, odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych i innych aktywów korygują wartość odpowiednich pozycji aktywów. Natomiast rezerwy na zobowiązania warunkowe wykazywane są w zobowiązaniach w pozycji „Rezerwy”.

Utrata wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte w kapitale własnym w wysokości różnicy między ceną nabycia skorygowaną o późniejsze spłaty i amortyzację a wartością godziwą, uwzględniając poprzednie odpisy z tytułu utraty wartości, przenosi się do rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat, jeśli w późniejszych okresach wartość godziwa instrumentu dłużnego wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

Na kategorię aktywów finansowych wycenianych według kosztu w sprawozdaniu finansowym Grupy składają się akcje i udziały w jednostkach innych niż zależne, sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej (np. ze względu na brak notowań na aktywnym rynku). Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości takich inwestycji kapitałowych, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Straty z tytułu utraty wartości akcji i udziałów sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej, nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Grupy innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego, w tym w szczególności składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, przeglądane są na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki wskazujące na utratę wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością większą z: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, z wyłączeniem wartości firmy, podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości innych aktywów może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia. Wartość firmy ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

W przypadku jednostek stowarzyszonych wartość firmy jest zawarta w wartości bilansowej inwestycji w jednostce stowarzyszonej.

Zyski i straty ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

Wartość firmy powstała w wyniku przejęć sprzed 31 marca 2004 roku, to jest dnia wejścia w życie MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, została obliczona zgodnie z poprzednio stosowanymi standardami rachunkowości jako różnica między kosztem przejęcia jednostki, a wartością aktywów netto przejmowanej jednostki na dzień przejęcia.

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki, na przykład na naprawę i konserwację, odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2014 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:	
Budynki i budowle	1-4,5%
Środki transportu	14-20%
Komputery	34%
Wypożyczenie biurowe	20%
Inne środki trwałe	7-20%
Oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie (z wyjątkiem podstawowych systemów operacyjnych, do których stosuje się stawki 10% i 20%)	34%
Pozostałe wartości niematerialne	20%
Inwestycje w obcych środkach trwałych – zgodnie z okresem trwania umowy najmu	

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej aktywów trwałych oraz okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Składniki majątku o jednostkowej wartości początkowej nie przekraczającej 3500 zł podlegają jednorazowemu odpisaniu w koszty z datą wydania ich do używania. Suma wartości środków trwałych jednorazowo odpisanych w koszty nie jest istotna z punktu widzenia sprawozdania finansowego.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z niezakończoną jeszcze budową, montażem lub ulepszeniem istniejącego środka trwałego z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Środki trwałe obejmują także prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego lub wartości niematerialnej jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeśli wartość bilansowa przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Pracownicy, w zależności od ich indywidualnego poziomu zaszeregowania, mogą otrzymać nagrodę z funduszu motywacyjnego, premię w ramach planu premiowego obowiązującego w danym obszarze lub uznaniową nagrodę roczną na zasadach określonych w wewnętrznych przepisach o wynagradzaniu pracowników. Premie i nagrody przyznawane są po zakończeniu okresu, za który oceniane są wyniki.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą.

Płatności w formie akcji

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybrani pracownicy otrzymują nagrody w formie opcji na zakup akcji Citigroup (program opcji pracowniczych SOP), nagrody w formie „akcji odroczonych”

Citigroup (program akumulacji kapitału – CAP), a także nagrody w postaci akcji fantomowych Banku Handlowego w Warszawie SA.

Zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych”, wszystkie programy funkcjonujące w Grupie traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Koszty programu określone są przy użyciu modelu wyceny dla programu opcyjnego oraz na podstawie ceny akcji Banku lub ceny akcji Citigroup dla programów na bazie akcji. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa jest początkowo ustalana na dzień przyznania nagrody, a następnie na każdy dzień sprawozdawczy, aż do całkowitego rozliczenia. Łączną wartość kosztów ujętych na dany dzień sprawozdawczy stanowi iloczyn wartości godziwej opcji lub akcji odroczonej na dzień sprawozdawczy i części uprawnienia uznanego za nabyte w tym okresie.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

W ramach systemu wynagrodzeń Grupa gwarantuje pracownikom odprawy emerytalne i rentowe, stanowiące programy określonych świadczeń. Ich wysokość uzależniona jest od liczby lat pracy w Banku, przypadających bezpośrednio przed nabyciem prawa do wypłaty świadczenia. Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych tworzona jest rezerwa, która jest wykazana w zobowiązaniach w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat w części wynikającej z kosztów bieżącego zatrudnienia i upływu czasu. Część rezerwy wynikająca ze zmiany założeń aktuarialnych (ekonomicznych i demograficznych) przyjętych do wyceny ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach.

Elementem składowym wynagrodzenia zmiennego przyznawanego Zarządowi Banku oraz osobom zajmującym stanowiska kierownicze, mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku, jest także odroczone nagroda pieniężna opisana szczegółowo w nocie 50 „Świadczenia na rzecz pracowników”.

Programy określonych składek

Grupa stwarza możliwość uczestnictwa pracowników w programie emerytalnym, opisanym szczegółowo w nocie 50. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia Grupa nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności, zatem zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” jest to program określonych składek. Składki ujemne się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz kwota rezerwy może być w wiarygodny sposób oszacowana.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa na restrukturyzację jest tworzona po spełnieniu następujących warunków: (i) Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji; (ii) restrukturyzacja już się rozpoczęła albo została publicznie ogłoszona; (iii) kwota rezerwy może być wiarygodnie oszacowana. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Kapitały

Kapitały wykazywane są według wartości nominalnej, z wyjątkiem kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, który wykazywany jest z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego.

Dywidendy są ujmowane jako zobowiązania w momencie, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Banku.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Dotyczy to w szczególności kosztów działania Grupy.

Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy ustala się z zachowaniem zasady memoriału i współmierności przychodów i kosztów. Do wyniku finansowego zaliczane są wszystkie osiągnięte przychody i koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa uwzględnia wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta. W rezultacie prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty pozyskania instrumentu finansowego prezentowane są jako składnik przychodów odsetkowych.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Przychody/koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych, desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń, prezentowane są w wyniku odsetkowym.

Odsetki karne wynikające z ekspozycji z tytułu podatku dochodowego ujmowane są w „Pozostałych przychodach operacyjnych” lub w „Pozostałych kosztach operacyjnych” w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty z tytułu prowizji, opłaty bankowe

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Prowizje klasyfikowane są do następujących kategorii:

- prowizji stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej,
- prowizji za wykonanie usługi,
- prowizji za wykonanie znaczącej czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej zaliczane są do rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej i wykazywane w przychodach odsetkowych.

Prowizje za wykonanie usługi i znaczącej czynności zaliczane są do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi lub jednorazowo w momencie wykonania czynności i wykazywane w przychodach z tytułu prowizji.

W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunku bieżącym lub kart kredytowych, prowizje rozliczane są w czasie metodą liniową przez okres ważności limitu kredytowego. Tego typu prowizje zaliczane są do przychodów z tytułu prowizji.

Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych

Grupa pośredniczy w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych. Przychody z tytułu wynagrodzenia za dystrybucję produktów ubezpieczeniowych niepowiązanych z instrumentami finansowymi ujmowane są w przychodach prowizyjnych w momencie sprzedaży lub odnowienia polisy, z wyjątkiem części wynagrodzenia dotyczącego usług świadczonych po dokonaniu sprzedaży, które jest ujmowane w przychodach prowizyjnych liniowo, przez okres życia produktu.

W przypadku produktów powiązanych z instrumentem finansowym, gdzie wynagrodzenie otrzymywane jest z góry za okres dłuższy niż miesięczny, w celu ustalenia sposobu ujmowania wynagrodzenia z tytułu dystrybucji tego ubezpieczenia stosowany jest model względnej wartości godziwej. Na podstawie proporcji wartości godziwej usługi dystrybucji produktu ubezpieczeniowego oraz wartości godziwej pożyczki w stosunku do sumy tych wartości ustalana jest alokacja łącznego wynagrodzenia. Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dzielone jest na następujące komponenty:

- część stanowiąca wynagrodzenie za usługę pośrednictwa, ujmowana w wyniku z tytułu prowizji, oraz
- część stanowiąca element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego rozliczanego z użyciem efektywnej stopy procentowej będącą elementem wyniku odsetkowego.

Wynagrodzenie opisane powyżej ujmowane jest z uwzględnieniem szacowanych przyszłych zwrotów z tytułu odstąpienia klientów od ubezpieczenia w określonych przypadkach.

Z części odpowiadających wynagrodzeniu za usługę pośrednictwa wydzielana jest część wynagrodzenia dotyczącego świadczenia dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego i ta część ujmowana jest w przychodach prowizyjnych liniowo przez okres życia produktu. Pozostała część ujmowana jest w przychodach prowizyjnych w momencie sprzedaży lub odnowienia polisy.

Koszty bezpośrednio powiązane z akwizycją pożyczki gotówkowej Grupa rozlicza w czasie jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego stanowiącego część wyniku odsetkowego.

Jeśli Grupa ponosi koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego, koszty takie rozliczane są zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Koszty niepowiązane bezpośrednio ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych ujmowane są w rachunku wyników jednorazowo, w momencie ich poniesienia.

Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

W pozycji tej prezentowana jest wycena transakcji zabezpieczanych i zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Jest to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, przychody związane z przetwarzaniem danych na rzecz podmiotów powiązanych, a także koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy kwot ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach.

Rezerwa i aktywo na podatek odroczony są kalkulowane przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po dokonaniu kompensaty, wtedy gdy istnieje

tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz rezerwa i aktywo dotyczą tego samego podatnika.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jako główny organ decyzyjny Grupy w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości korporacyjnej oraz bankowości detalicznej. Szczegółowe informacje na temat segmentów przedstawiono w notce 3.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia klasyfikuje się składniki aktywów lub grupy aktywów wraz z bezpośrednio powiązanymi z nimi zobowiązaniami, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do zbycia klasyfikowane są jedynie składniki aktywów lub grupy aktywów dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży i aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Ponadto taki składnik aktywów (lub grupa) jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej, i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów (lub grupy) do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Aktywa te nie podlegają amortyzacji.

Wartości szacunkowe

Ustalenie bilansowych wartości niektórych aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wymaga oszacowania na datę bilansową wpływu niepewnych przyszłych zdarzeń na te pozycje. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Poniżej zaprezentowano najistotniejsze z nich zastosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się, stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji opcyjnych wykorzystywane są rynkowe modele wyceny opcji,
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.

Grupa do wyceny ryzyka kredytowego wykorzystuje kwotowania instrumentu wymiany ryzyka upadłości dłużnika (Credit Default Swap).

Grupa różnicuje wycenę ryzyka kontrahenta ze względu na dostępność kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych (CDS):

- ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których istnieje aktywny rynek CDS: uznaje się, że kwotowania CDS odzwierciedlają rynkową wycenę ryzyka kredytowego,
- ryzyko kredytowe kontrahentów, dla których nie istnieje aktywny rynek CDS: na podstawie ratingu kredytowego (zewnętrznego lub wewnętrznego, jeżeli zewnętrzny nie jest dostępny) oraz sektora gospodarki, w którym klient działa, kontrahentowi przypisywana jest wartość indeksu CDS, która odzwierciedla rynkową wycenę ryzyka.

W przypadku wyceny własnego ryzyka kredytowego Grupa stosuje metodę zdefiniowaną dla klientów, dla których nie ma aktywnego rynku CDS.

Głównymi czynnikami wpływającymi na zmiany szacunków w zakresie ryzyka kontrahenta są: (i) zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych skorelowane między innymi z poziomem kursów walut oraz stóp procentowych, (ii) zmiany w zakresie kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych (CDS), (iii) zmiany w zakresie ryzyka kredytowego kontrahentów (zmiana ratingów).

Utrata wartości kredytów

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości ekspozycji kredytowych. Jeśli tak, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a oszacowaną wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z danej ekspozycji kredytowej. Aktywa finansowe, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek, indywidualna ocena składnika aktywów pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego, Grupa objęła analizą grupową. Dla celów grupowej oceny utraty wartości aktywa finansowe są podzielone według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. W celu wyliczenia kwoty odpisu na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo Grupa wykorzystuje, między innymi, prawdopodobieństwo wystąpienia niewykonania zobowiązania (parametr PD) oraz wartość straty w momencie niewykonania zobowiązania (parametr LGD).

Określenie przesłanek utraty wartości, wyliczenie bieżącej wartości szacowanych przepływów pieniężnych oraz oszacowanie odpisu metodą grupową wymaga zastosowania przez Grupę szacunków. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji makroekonomicznej. Jeżeli zaistnieje taka konieczność, historyczne parametry mogą być korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne.

Metodologia i założenia wykorzystywane przy ustalaniu poziomu odpisów z tytułu utraty wartości należności są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby. Dodatkowo Grupa dokonuje testowania wstecznego (w oparciu o dane historyczne), w celu porównania wartości rzeczywiście poniesionych strat z szacunkami w zakresie utraty wartości kredytów, co również może mieć wpływ na zmianę metodologii.

Utrata wartości firmy

Bank corocznie przeprowadza obligatoryjne testy na utratę wartości firmy zgodnie z modelem opracowanym na podstawie wytycznych zawartych w MSR 36. Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przyporządkowano wartość firmy, jest ich wartość użytkowa, którą kierownictwo Banku szacuje w oparciu o plan finansowy, odzwierciedlający przyjęte założenia odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Banku, stopę dyskontową wykorzystaną w prognozach przepływów pieniężnych oraz stopę wzrostu zastosowaną do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty planem finansowym.

Świadczenia pracownicze

Rezerwy na przyszłe wypłaty z tytułu świadczeń pracowniczych, takie jak nagrody jubileuszowe czy odprawy emerytalne i rentowe, podlegają okresowemu oszacowaniu aktuarialnemu przez niezależnego aktuarusza. Wysokość rezerw odpowiada wartości obecnej przyszłych długoterminowych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień sprawozdawczy i bazuje na szeregu założeń w obszarze statystyki kadrowej, w tym prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego jako pracownika Grupy, obejmującego rotację pracowników, ryzyko śmierci oraz ryzyko całkowitej niezdolności do pracy.

3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest dającą się wyodrębnić częścią działalności Grupy, generującą przychody i koszty (w tym z transakcji wewnątrz Grupy), której wyniki operacyjne są regularnie analizowane przez Zarząd jako główny organ decyzyjny Grupy, w celu alokacji zasobów oraz oceny jej działalności.

Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości korporacyjnej i bankowości detalicznej. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego segmentu dokonywane jest zgodnie z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę dla potrzeb sporządzenia sprawozdań finansowych, z uwzględnieniem transakcji pomiędzy segmentami w ramach Grupy.

Przyporządkowania aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów Grupy do segmentów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych dla potrzeb zarządczych. Transfer finansowania pomiędzy segmentami Grupy oparty jest na stawkach bazujących na stopach rynkowych. Stawki transferowe są ustalane według tych samych zasad dla obu segmentów, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury terminowej i walutowej aktywów i zobowiązań. Podstawą oceny wyników działalności segmentu jest zysk lub strata brutto.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski.

Bankowość Korporacyjna

W ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych polegających na działalności kredytowej i depozytowej segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, leasingu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto segment oferuje usługi bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usług doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych.

Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produktów i usług finansowych klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków, oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom pożyczki gotówkowe, kredyty hipoteczne, karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

w tys. zł	2014			2013		
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	516 149	647 794	1 163 943	581 022	661 130	1 242 152
Wynik wewnętrzny z tytułu odsetek, w tym:	(53 302)	53 302	-	(42 238)	42 238	-
przychody wewnętrzne	-	53 302	53 302	-	42 238	42 238
koszty wewnętrzne	(53 302)	-	(53 302)	(42 238)	-	(42 238)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	279 785	339 146	618 931	296 526	345 776	642 302
Przychody z tytułu dywidend	2 215	3 568	5 783	1 485	2 931	4 416
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	350 697	31 463	382 160	315 639	33 361	349 000
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	229 922	-	229 922	305 339	-	305 339
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	6 429	-	6 429	1 844	-	1 844
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(379)	-	(379)	2 050	-	2 050
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	31 646	(21 061)	10 585	27 086	(27 328)	(242)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(515 892)	(686 624)	(1 202 516)	(559 520)	(742 488)	(1 302 008)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(23 937)	(47 427)	(71 364)	(25 823)	(36 812)	(62 635)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	892	5 492	6 384	915	135	1 050
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(1 621)	19 425	17 804	(26 113)	62 317	36 204
Zysk operacyjny	875 906	291 776	1 167 682	920 450	299 022	1 219 472
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	28	-	28	(1 326)	-	(1 326)
Zysk brutto	875 934	291 776	1 167 710	919 124	299 022	1 218 146
Podatek dochodowy			(220 398)			(245 438)
Zysk netto			947 312			972 708

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Aktywa, w tym:	43 663 564	6 180 101	49 843 665	39 816 056	5 582 333	45 398 389
aktywa wyceniane metodą praw własności	7 765	-	7 765	7 814	-	7 814
aktywa trwale przeznaczone do zbycia	-	2 113	2 113	-	12 738	12 738
Zobowiązania i kapitał własny, w tym:	40 417 857	9 425 808	49 843 665	36 070 064	9 328 325	45 398 389
zobowiązania	34 672 382	7 760 523	42 432 905	30 416 864	7 674 261	38 091 125

4. Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł	2014	2013
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze z tytułu:		
operacji z Bankiem Centralnym	25 017	26 171
należności od banków	60 334	45 142
należności od klientów, z tego:	946 928	1 042 860
podmiotów sektora finansowego	20 333	37 430
podmiotów sektora niefinansowego	926 595	1 005 430
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	363 255	446 389
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	93 537	85 770
	1 489 071	1 646 332
Koszty odsetek i podobne koszty z tytułu:		
operacji z Bankiem Centralnym	-	(1)
zobowiązań wobec banków	(39 223)	(47 674)
zobowiązań wobec podmiotów sektora finansowego	(84 999)	(101 451)
zobowiązań wobec podmiotów sektora niefinansowego	(194 997)	(246 228)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(3 267)	(3 311)
instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń	(2 642)	(5 515)
	(325 128)	(404 180)
Wynik z tytułu odsetek	1 163 943	1 242 152

Przychody odsetkowe za 2014 rok zawierają odsetki od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w kwocie 4 125 tys. zł (za 2013 rok: 12 109 tys. zł).

5. Wynik z tytułu opłat i prowizji

w tys. zł	2014	2013
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	145 495	140 595
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	205 391	233 716
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	114 167	105 892
z tytułu usług powierniczych	111 433	104 521
z tytułu opłat od pożyczek gotówkowych	3 228	5 417
z tytułu działalności maklerskiej	64 038	86 489
z tytułu świadczenia usług zarządzania środkami na rachunkach klientów	27 617	26 007
z tytułu udzielonych gwarancji	14 991	14 090
z tytułu udzielonych zobowiązań o charakterze finansowym	6 226	5 343
inne	33 610	40 702
	726 196	762 772
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(50 248)	(57 944)
z tytułu działalności maklerskiej	(21 680)	(24 801)
z tytułu opłat KDPW	(20 473)	(21 060)
z tytułu opłat brokerskich	(4 073)	(4 595)
inne	(10 791)	(12 070)
	(107 265)	(120 470)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	618 931	642 302

Wynik z tytułu opłat i prowizji za 2014 rok zawiera przychody prowizyjne (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy w kwocie 211 693 tys. zł (za 2013 rok: 240 269 tys. zł) oraz koszty prowizyjne w kwocie 50 248 tys. zł (za 2013 rok: 57 944 tys. zł).

6. Przychody z tytułu dywidend

w tys. zł	2014	2013
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 966	4 189
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	817	227
Przychody z tytułu dywidend, razem	5 783	4 416

7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

w tys. zł	2014	2013
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy		
z instrumentów dłużnych	112 538	31 312
z instrumentów kapitałowych	(1 429)	(470)
z instrumentów pochodnych, w tym:	(20 258)	31 511
na stopę procentową	(22 964)	28 237
	90 851	62 353
Wynik z pozycji wymiany		
z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	292 999	32 509
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	(1 690)	254 138
	291 309	286 647
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	382 160	349 000

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji za 2014 rok zawiera zmianę stanu rozwiązań (netto) dotyczących korekty wyceny z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta na transakcje związane z instrumentami pochodnymi w wysokości 10 935 tys. zł (za 2013 rok: w kwocie 28 868 tys. zł).

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego przeznaczonymi do obrotu.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto z tytułu transakcji związanymi z swapami na stopy procentowe, opcjami, futuresami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych takich jak forward, CIRS i opcje. Wynik z pozycji wymiany zawiera również marżę zrealizowaną na bieżących i terminowych transakcjach walutowych.

8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych

w tys. zł	2014	2013
Zrealizowane zyski z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	229 922	305 339

9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych

w tys. zł	2014	2013
Zrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży	6 429	1 844

10. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

w tys. zł	2014	2013
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych		
Wynik z wyceny transakcji zabezpieczanej	25 987	26 474
Wynik z wyceny transakcji zabezpieczającej	(26 366)	(24 424)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(379)	2 050

Szczegółowe informacje na temat stosowanej w Grupie rachunkowości zabezpieczeń zamieszczone są w dalszej części sprawozdania w nocie nr 41.

11. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

w tys. zł	2014	2013
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody z tytułu świadczonych usług na rzecz jednostek powiązanych	8 894	10 497
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	9 362	7 417
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne (netto)	5 679	-
Przychody z tytułu rozliczenia podatku od towarów i usług (VAT) za lata ubiegłe	-	6 500
Inne	28 331	27 946
	52 266	52 360
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty postępowania ugodowego i windykacji	(20 480)	(20 197)
Koszty dotyczące wyceny aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	(1 152)	-
Koszty dotyczące utrzymania aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	(592)	(399)
Utworzenie rezerw na sprawy sporne (netto)	-	(9 221)
Inne	(19 457)	(22 785)
	(41 681)	(52 602)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10 585	(242)

12. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

w tys. zł	2014	2013
Koszty pracownicze		
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(403 994)	(495 298)
koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi	(23 842)	(25 807)
Premie i nagrody, w tym:	(109 084)	(123 304)
pracownicze świadczenia kapitałowe	(17 124)	(36 189)
nagrody za wieloletnią pracę	(847)	(726)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(66 916)	(71 023)
	(579 994)	(689 625)
Koszty ogólno-administracyjne		
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(174 244)	(191 038)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	(71 405)	(63 019)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(100 037)	(101 919)
Reklama i marketing	(25 163)	(23 321)
Koszty usług zarządzania gotówką, koszty usług KIR i inne koszty transakcyjne	(50 831)	(47 600)
Koszty usług zewnętrznych dotyczące dystrybucji produktów bankowych	(63 933)	(55 249)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(13 991)	(19 098)
Koszty szkoleń i edukacji	(4 003)	(7 171)
Koszty nadzoru bankowego	(3 201)	(1 173)

w tys. zł	2014	2013
Pozostałe koszty	(115 714)	(102 795)
	(622 522)	(612 383)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu, razem	(1 202 516)	(1 302 008)

Koszty pracownicze za 2014 rok zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 23 633 tys. zł (za 2013 rok: 37 040 tys. zł).

Koszty za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku obejmują koszty rozpoczętej w 2013 roku restrukturyzacji zatrudnienia w kwocie 57 720 tys. zł zawarte w pozycji koszty związane z wynagrodzeniami oraz koszty restrukturyzacji sieci placówek bankowości detalicznej w kwocie 7 193 tys. zł zawarte w pozycji koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości. Łączna kwota utworzonej rezerwy restrukturyzacyjnej wynosiła 64 913 tys. zł.

Utworzona w 2013 roku rezerwa dotycząca restrukturyzacji zatrudnienia została do dnia 31 grudnia 2014 roku w pełni wykorzystana: w 2014 roku w kwocie 49 291 tys. zł i w 2013 roku w kwocie 3 933 tys. zł oraz pozostała jej część została rozwiązana w kwocie 4 496 tys. zł (patrz nota 35).

Do dnia 31 grudnia 2014 roku rezerwa dotycząca restrukturyzacji sieci placówek bankowości detalicznej została wykorzystana: w 2014 roku w kwocie 9 793 tys. zł i w 2013 roku w kwocie 159 tys. zł oraz dotworzona została w kwocie 6 773 tys. zł (patrz nota 35).

13. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

w tys. zł	2014	2013
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(35 837)	(39 422)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(35 527)	(23 213)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, razem	(71 364)	(62 635)

14. Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów

w tys. zł	2014	2013
Zyski		
z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	745	424
z tytułu zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	5 803	88
z tytułu zbycia udziałów w jednostkach zależnych	-	585
	6 548	1 097
Straty		
z tytułu zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia	(164)	-
z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	-	(47)
	(164)	(47)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	6 384	1 050

15. Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

w tys. zł	2014			
	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Banki	Razem
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od klientów	(98 339)	(115 753)	(4 503)	(218 595)
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(302)	-	-	(302)
inne	(5 663)	1 537	-	(4 126)
	(104 304)	(114 216)	(4 503)	(223 023)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od klientów	98 201	118 613	2 803	219 617
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	690	-	-	690
odzyski od sprzedanych wierzytelności, uprzednio spisanych	792	19 816	-	20 608
	99 683	138 429	2 803	240 915
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(4 621)	24 213	(1 700)	17 892
Utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(30 666)	(435)	-	(31 101)
Rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	30 977	36	-	31 013
Wynik rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	311	(399)	-	(88)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(4 310)	23 814	(1 700)	17 804

w tys. zł	2013			
	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Banki	Razem
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od klientów	(103 926)	(136 091)	(2 697)	(242 714)
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(6 374)	-	-	(6 374)
inne	(10 133)	(1 976)	-	(12 109)
	(120 433)	(138 067)	(2 697)	(261 197)
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych				
należności od klientów	93 944	167 916	1 661	263 521
należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	1 560	-	-	1 560
odzyski od sprzedanych wierzytelności, uprzednio spisanych	-	33 994	-	33 994
	95 504	201 910	1 661	299 075
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(24 929)	63 843	(1 036)	37 878
Utworzenie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(32 514)	(14)	-	(32 528)

w tys. zł	2013			
	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Banki	Razem
Rozwiązanie rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	30 219	588	47	30 854
Wynik rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(2 295)	574	47	(1 674)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(27 224)	64 417	(989)	36 204

16. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	2014	2013
Bieżący podatek		
Bieżący rok	(204 581)	(155 875)
Korekty z lat ubiegłych	8 922	(3 272)
	(195 659)	(159 147)
Podatek odroczony		
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	(24 716)	(86 202)
Spisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego	(23)	(89)
	(24 739)	(86 291)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(220 398)	(245 438)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej

w tys. zł	2014	2013
Zysk brutto	1 167 710	1 218 146
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(221 865)	(231 448)
Odpisy z tytułu utraty wartości niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(10 227)	(9 328)
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym	(397)	(536)
Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodu nieujęte w wyniku finansowym	(337)	546
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	2 306	5 329
Ulga technologiczna	9 637	-
Pozostałe różnice trwale, w tym pozostałe koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	485	(10 001)
Ogółem obciążenie wyniku	(220 398)	(245 438)
Efektywna stawka podatkowa	18,87%	20,15%

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 31 grudnia 2014 roku związany jest z dłużnymi i kapitałowymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży i wynosił (11 019) tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 10 078 tys. zł).

17. Zysk przypadający na jedną akcję

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zysk przypadający na jedną akcję wynosił 7,25 zł (31 grudnia 2013 roku: 7,44 zł).

Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2014 roku oparte było na zysku przypadającym na akcjonariuszy w kwocie 947 312 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 972 708 tys. zł) oraz

średniej ważonej liczby akcji zwykłych występujących w roku zakończonym 31 grudnia 2014 roku w liczbie 130 659 600 (31 grudnia 2013 roku: 130 659 600).

Bank nie posiada rozwadniających, potencjalnych akcji zwykłych ani innych instrumentów rozwadniających.

18. Zestawienie zmian w pozostałych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy i reklasyfikacje ujęte w pozostałych całkowitych dochodach dotyczą wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (AFS) odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny.

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2014 roku	(53 041)	10 078	(42 963)
Zmiana wyceny AFS	348 238	(66 165)	282 073
Wycena sprzedanych AFS przeniesiona do rachunku zysków i strat	(229 922)	43 685	(186 237)
Straty aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń	(7 281)	1 383	(5 898)
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	57 994	(11 019)	46 975

w tys. zł	Kwota brutto	Odroczony podatek dochodowy	Kwota netto
Stan na dzień 1 stycznia 2013 roku	318 261	(60 470)	257 791
Zmiana wyceny AFS	(65 963)	12 534	(53 429)
Wycena sprzedanych AFS przeniesiona do rachunku zysków i strat	(305 339)	58 014	(247 325)
Stan na dzień 31 grudnia 2013 roku	(53 041)	10 078	(42 963)

19. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Środki pieniężne w kasie	495 408	532 142
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	1 027 541	246 322
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym razem	1 522 949	778 464

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, która może być wykorzystywana przez Bank pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

Deklarowana wysokość rezerwy obowiązkowej na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 1 105 461 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 1 076 336 tys. zł).

20. Należności od banków

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące	210 424	342 006
Lokaty	406 948	614 985
Kredyty i pożyczki	359 072	347 686
Nienotowane dłużne papiery wartościowe	28 456	-
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	681 694	1 841 873
Lokaty stanowiące zabezpieczenie operacji instrumentami pochodnymi i transakcji giełdowych	381 971	394 188

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Inne należności	-	362
Łączna wartość brutto	2 068 565	3 541 100
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2 880)	(1 173)
Należności od banków netto razem	2 065 685	3 539 927

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	(1 173)	(126)
Zwiększenia (z tytułu):		
utworzenie odpisów	(4 503)	(2 697)
inne	(7)	(11)
Zmniejszenia (z tytułu):		
rozwiązanie odpisów	2 803	1 661
Stan na dzień 31 grudnia	(2 880)	(1 173)

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku utrata wartości rozpoznana na należności od banków dotyczyła odpisów na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR).

21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
Banki*	137 770	114 137
Podmioty niefinansowe	14 799	-
Skarb Państwa	6 944 306	2 101 536
	7 096 875	2 215 673
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	6 284 719	1 544 888
nienotowane na aktywnym rynku	812 156	670 785
Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu	238	5 030
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	238	5 030
Instrumenty pochodne	5 624 460	3 531 126
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu razem	12 721 573	5 751 829

* Na dzień 31 grudnia 2014 roku część papierów wartościowych (obligacje) emitowanych przez banki w kwocie 2 tys. zł jest objęta gwarancją Skarbu Państwa (31 grudnia 2013 roku: 114 137 tys. zł).

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	1 005 545	481 601
Instrumenty pochodne	5 765 377	3 715 295
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu razem	6 770 922	4 196 896

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku aktywa z tytułu transakcji instrumentami pochodnymi zawierają odpisy dotyczące korekty wyceny z tytułu podwyższonego ryzyka kredytowego kontrahenta na niezapadłe transakcje w kwocie 4 526 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 10 065 tys. zł).

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2014 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej	powyżej	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
		3 miesięcy do 1 roku	1 roku do 5 lat				
Instrumenty stopy procentowej	40 543 483	72 737 320	137 373 801	26 354 969	277 009 573	5 225 862	5 298 847
FRA	24 750 000	16 070 000	8 750 000	-	49 570 000	33 155	24 400
swapy odsetkowe (IRS)	11 814 453	51 697 423	114 835 056	21 507 411	199 854 343	4 799 519	4 911 757
swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	3 911 001	4 969 897	13 179 080	4 847 558	26 907 536	388 329	357 596
opcje na stopę procentową	-	-	609 665	-	609 665	4 859	4 902
kontrakty futures*	68 029	-	-	-	68 029	-	192
Instrumenty walutowe	17 589 669	8 563 334	3 827 361	62 766	30 043 130	367 745	434 964
FX forward	1 930 755	1 185 365	179 438	62 766	3 358 324	45 669	82 794
FX swap	14 311 477	5 419 599	1 923 420	-	21 654 496	273 103	303 479
opcje walutowe	1 347 437	1 958 370	1 724 503	-	5 030 310	48 973	48 691
Transakcje na papierach wartościowych	889 035	-	-	-	889 035	1 234	1 978
papiery wartościowe zakupione do otrzymania/sprzedane do wydania	889 035	-	-	-	889 035	1 234	1 978
Transakcje związane z towarami	259 056	227 009	-	-	486 065	29 619	29 588
swap	192 385	227 009	-	-	419 394	29 619	29 588
opcje	66 671	-	-	-	66 671	-	-
Instrumenty pochodne ogółem	59 281 243	81 527 663	141 201 162	26 417 735	308 427 803	5 624 460	5 765 377

*Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej	powyżej	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
		3 miesięcy do 1 roku	1 roku do 5 lat				
Instrumenty stopy procentowej	29 279 105	48 074 990	128 382 483	19 708 033	225 444 611	3 245 616	3 204 747
FRA	14 600 000	16 330 000	2 000 000	-	32 930 000	7 861	9 444
swapy odsetkowe (IRS)	11 634 619	28 198 925	111 416 255	15 824 033	167 073 832	2 909 725	2 938 509
swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	2 468 750	3 546 065	14 092 176	3 884 000	23 990 991	320 374	250 758
opcje na stopę procentową	82 944	-	874 052	-	956 996	5 540	5 833
kontrakty futures*	492 792	-	-	-	492 792	2 116	203
Instrumenty walutowe	16 993 509	6 265 122	5 075 209	6 766	28 340 606	270 896	495 592
FX forward	3 383 131	1 341 091	566 104	6 766	5 297 092	24 306	93 644
FX swap	12 006 180	1 947 128	4 130 204	-	18 083 512	171 150	326 782
opcje walutowe	1 604 198	2 976 903	378 901	-	4 960 002	75 440	75 166
Transakcje na papierach wartościowych	361 102	-	-	-	361 102	1 113	1 520
kontrakty futures*	4 848	-	-	-	4 848	-	-
papiery wartościowe zakupione do otrzymania/sprzedane do wydania	356 254	-	-	-	356 254	1 113	1 520
Transakcje związane z towarami	496 422	479 356	-	-	975 778	13 501	13 436

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartość godziwa	
	do 3 miesięcy	powyżej	powyżej	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
		3 miesięcy do 1 roku	1 roku do 5 lat				
swap	1 092	-	-	-	1 092	9	9
opcje	495 330	479 356	-	-	974 686	13 492	13 427
Instrumenty pochodne ogółem	47 130 138	54 819 468	133 457 692	19 714 799	255 122 097	3 531 126	3 715 295

*Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym.

22. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki centralne	4 499 750	9 748 646
pozostałe banki*	1 182 039	1 288 739
Skarb Państwa, w tym:	8 753 310	6 578 656
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	1 836 219
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży razem	14 435 099	17 616 041
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	7 606 151	6 177 716
nienotowane na aktywnym rynku	6 828 948	11 438 325

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	17 616 041	15 003 003
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	319 403 242	413 942 712
aktualizacji wyceny	102 367	-
różnic kursowych	177 579	-
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	147 476	251 687
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(322 922 652)	(411 162 974)
aktualizacji wyceny	-	(344 902)
różnic kursowych	-	(14 457)
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	(88 954)	(59 028)
Stan na dzień 31 grudnia	14 435 099	17 616 041

* Na dzień 31 grudnia 2014 roku część papierów wartościowych (obligacje) emitowanych przez pozostałe banki w kwocie 266 542 tys. zł jest objętych gwarancją Skarbu Państwa (31 grudnia 2013 roku: 895 910 tys. zł).

23. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	7 765	7 814
z tego:		
nienotowane na giełdzie	7 765	7 814

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych wycenianych metodą praw własności przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	7 814	15 110
Zmniejszenia (z tytułu):		
aktualizacji wyceny	(49)	(1 764)
sprzedaż*	-	(5 532)
Stan na dzień 31 grudnia	7 765	7 814

* W 2013 roku nastąpiła sprzedaż udziałów w spółce Handlowy Investmens II S.a.r.l. stanowiących 100% udziału w kapitale zakładowym i 100% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa sprzedanych udziałów wynosiła 5 532 tys. zł.

24. Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Akcje i udziały w pozostałych jednostkach	19 651	35 910
Utrata wartości	(11 440)	(20 630)
Pozostałe inwestycje kapitałowe dostępnych do sprzedaży razem	8 211	15 280
z tego:		
notowane na aktywnym rynku	1 280	1 163
nienotowane na aktywnym rynku	6 931	14 117

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	15 280	19 921
Zwiększenia (z tytułu):		
aktualizacji wyceny	116	74
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaż*	(7 185)	(4 715)
Stan na dzień 31 grudnia	8 211	15 280

* W 2014 roku nastąpiła sprzedaż:

- udziałów w spółce Kuźnia Polska S.A. stanowiących 5,20% udziału w kapitale zakładowym i 5,20% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Kuźnia Polska S.A. wynosiła 1 536 tys. zł,
- części udziałów w spółce Polski Koncern Mięśny DUDA S.A. stanowiących 4,52% udziału w kapitale zakładowym i 4,52% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Polski Koncern Mięśny DUDA S.A. wynosiła 5 649 tys. zł.

* W 2013 roku nastąpiła sprzedaż udziałów w spółce Elektromontaż Poznań S.A. stanowiących 19,88% udziału w kapitale zakładowym i 19,88% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów wynosiła 4 715 tys. zł.

25. Należności od klientów

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Należności od podmiotów sektora finansowego		
Kredyty i pożyczki	340 841	487 673
Skupione wierzytelności	-	2
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	599 899	100 789
Fundusze gwarancyjne i lokaty stanowiące zabezpieczenie	98 011	136 349
Inne należności	1 695	9 781
Łączna wartość brutto	1 040 446	734 594
Odpisy z tytułu utraty wartości	(19 082)	(19 128)
Łączna wartość netto	1 021 364	715 466
Należności od podmiotów sektora niefinansowego		
Kredyty i pożyczki	14 142 915	12 921 969
Nienotowane dłużne papiery wartościowe	1 118 225	718 003
Skupione wierzytelności	1 006 797	1 416 240
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	1 824	2 173
Inne należności*	259 171	422 381
Łączna wartość brutto	16 528 932	15 480 766
Odpisy z tytułu utraty wartości	(779 814)	(964 905)
Łączna wartość netto	15 749 118	14 515 861
Należności od klientów netto razem	16 770 482	15 231 327

* Kwota „Inne należności” zawiera należności z tytułu leasingu w kwocie 231 591 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 419 024 tys. zł).

Na saldo zamknięcia odpisów z tytułu utraty wartości rozpoznanej na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane portfelowo	(387 688)	(522 779)
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane indywidualnie	(339 901)	(374 159)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(71 307)	(87 095)
Odpisy z tytułu utraty wartości razem	(798 896)	(984 033)

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014			2013		
	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Razem	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Razem
Stan na dzień 1 stycznia	(448 225)	(535 808)	(984 033)	(470 133)	(660 794)	(1 130 927)
Zwiększenia (z tytułu):						
utworzenie odpisów	(98 339)	(115 753)	(214 092)	(103 926)	(136 091)	(240 017)
utworzenie odpisów (netto) na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	-	-	-	(4 814)	-	(4 814)
inne	(2 201)	-	(2 201)	(1 044)	-	(1 044)
Zmniejszenia (z tytułu):						
spisane należności w ciężar odpisów	43 993	136 264	180 257	35 544	90 053	125 597
odwrócenie odpisów (netto) na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	388	-	388	-	-	-

w tys. zł	2014			2013		
	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Razem	Klienci korporacyjni	Klienci indywidualni	Razem
rozwiązanie odpisów	98 201	118 613	216 814	93 944	167 916	261 860
sprzedaż wierzytelności	-	-	-	2 273	2 748	5 021
inne	2 605	1 366	3 971	(69)	360	291
Stan na dzień 31 grudnia	(403 578)	(395 318)	(798 896)	(448 225)	(535 808)	(984 033)

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Handlowy-Leasing Sp. z o.o. Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Pozycja aktywów „Należności od klientów” zawiera następujące pozycje dotyczące należności od podmiotów sektora niefinansowego z tytułu leasingu finansowego:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	238 625	438 805
Niezrealizowane przychody finansowe	(7 034)	(19 781)
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	231 591	419 024

Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego w rozbiciu na okresy zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Poniżej 1 roku	164 789	247 239
Od 1 do 5 lat	73 836	189 212
Powyżej 5 lat	-	2 354
	238 625	438 805

Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego w rozbiciu na okresy zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Poniżej 1 roku	159 888	235 161
Od 1 do 5 lat	71 703	181 509
Powyżej 5 lat	-	2 354
	231 591	419 024

Na dzień 31 grudnia 2014 roku odpisy z tytułu utraty wartości na należności z tytułu umów leasingu finansowego wynosiły 62 258 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 62 062 tys. zł).

Przychody z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

26. Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych w 2014 roku

w tys. zł	Grunt i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2014	645 773	169	48 517	320 440	4 327	1 019 226
Zwiększenia:						
Zakupy	617	-	-	8 315	38 212	47 144
Inne zwiększenia	-	-	-	1 642	-	1 642

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Zmniejszenia:						
Zbycia	(27 255)	(68)	(31 621)	(1 207)	-	(60 151)
Likwidacje	(33 117)	-	-	(31 817)	-	(64 934)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(2 036)	-	-	(302)	-	(2 338)
Inne zmniejszenia	-	-	-	(18)	-	(18)
Transfery	17 767	-	-	10 237	(32 390)	(4 386)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	601 749	101	16 896	307 290	10 149	936 185

Amortyzacja (Umorzenie)

Stan na dzień 1 stycznia 2014	316 128	156	29 139	289 222	-	634 645
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	16 560	11	4 208	15 058	-	35 837
Inne zwiększenia	-	-	-	683	-	683
Zmniejszenia:						
Zbycia	(11 097)	(68)	(25 954)	(1 093)	-	(38 212)
Likwidacje	(31 286)	-	-	(31 164)	-	(62 450)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(893)	-	-	(271)	-	(1 164)
Inne zmniejszenia	-	-	-	(11)	-	(11)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	289 412	99	7 393	272 424	-	569 328

Wartość bilansowa

Na dzień 1 stycznia 2014	329 645	13	19 378	31 218	4 327	384 581
Na dzień 31 grudnia 2014	312 337	2	9 503	34 866	10 149	366 857

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych w 2013 roku

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2013	657 163	317	53 696	354 735	3 265	1 069 176
Zwiększenia:						
Zakupy	568	-	-	7 830	19 888	28 286
Inne zwiększenia	-	-	-	353	-	353
Zmniejszenia:						
Zbycia	-	(121)	(5 196)	(4 882)	-	(10 199)
Likwidacje	(16 997)	-	-	(43 560)	-	(60 557)
Inne zmniejszenia	-	-	-	(293)	-	(293)
Transfery	5 039	(27)	17	6 257	(18 826)	(7 540)
Stan na dzień 31 grudnia 2013	645 773	169	48 517	320 440	4 327	1 019 226

Amortyzacja (Umorzenie)

Stan na dzień 1 stycznia 2013	314 604	288	23 808	320 560	-	659 260
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	16 939	16	6 046	16 421	-	39 422
Inne zwiększenia	-	-	-	313	-	313
Zmniejszenia:						
Zbycia	-	(118)	(732)	(4 824)	-	(5 674)
Likwidacje	(15 415)	-	-	(42 990)	-	(58 405)
Inne zmniejszenia	-	-	-	(288)	-	(288)
Transfery	-	(30)	17	30	-	17
Stan na dzień 31 grudnia 2013	316 128	156	29 139	289 222	-	634 645

Wartość bilansowa

Na dzień 1 stycznia 2013	342 559	29	29 888	34 175	3 265	409 916
Na dzień 31 grudnia 2013	329 645	13	19 378	31 218	4 327	384 581

27. Wartości niematerialne

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2014 roku

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2014	1 245 976	2 249	401 546	18 845	6 027	1 674 643
Zwiększenia:						
Zakupy	-	9	1 237	-	5 749	6 995
Inne zwiększenia	-	-	50	-	-	50
Zmniejszenia:						
Zbycia	-	-	(80)	(326)	-	(406)
Likwidacje	-	-	(6 433)	-	-	(6 433)
Transfery	-	186	5 294	-	(5 987)	(507)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	1 245 976	2 444	401 614	18 519	5 789	1 674 342
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2014	-	2 121	236 332	18 827	-	257 280
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	-	168	35 352	7	-	35 527
Inne zwiększenia	-	-	393	-	-	393
Zmniejszenia:						
Zbycia	-	-	(77)	(329)	-	(406)
Likwidacje	-	-	(6 166)	-	-	(6 166)
Inne zmniejszenia	-	-	(31)	-	-	(31)
Stan na dzień 31 grudnia 2014	-	2 289	265 803	18 505	-	286 597
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2014	1 245 976	128	165 214	18	6 027	1 417 363
Na dzień 31 grudnia 2014	1 245 976	155	135 811	14	5 789	1 387 745

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2013 roku

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2013	1 245 976	2 122	289 338	18 860	108 263	1 664 559
Zwiększenia:						
Zakupy	-	127	3 219	2	59 832	63 180
Zmniejszenia:						
Likwidacje	-	-	(52 043)	-	-	(52 043)
Transfery	-	-	161 032	(17)	(162 068)	(1 053)
Stan na dzień 31 grudnia 2013	1 245 976	2 249	401 546	18 845	6 027	1 674 643
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2013	-	1 947	263 845	18 836	-	284 628
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	-	174	23 031	8	-	23 213
Inne zwiększenia	-	-	1 250	-	-	1 250
Zmniejszenia:						
Likwidacje	-	-	(51 793)	-	-	(51 793)
Transfery	-	-	(1)	(17)	-	(18)
Stan na dzień 31 grudnia 2013	-	2 121	236 332	18 827	-	257 280

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2013	1 245 976	175	25 493	24	108 263	1 379 931
Na dzień 31 grudnia 2013	1 245 976	128	165 214	18	6 027	1 417 363

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość firmy obejmuje kwotę 1 243 645 tys. zł powstałą w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie SA z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku, oraz kwotę 2 331 tys. zł powstałą w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku.

28. Test utraty wartości dla wartości firmy

Dla potrzeb przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy została przyporządkowana do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne: sektora Bankowości Korporacyjnej oraz sektora Bankowości Detalicznej. Przyporządkowanie zostało dokonane na podstawie modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych na bazie strategii sprzed połączenia. Po fuzji realokacja wartości firmy została przeprowadzona w oparciu o wartości względne aktywów przeniesionych do innego ośrodka w porównaniu z aktywami zatrzymanymi w danym ośrodku. Dla obu ośrodków wartość użytkowa przewyższa wartość bilansową, dlatego też nie rozpoznano utraty wartości firmy.

Poniższa tabela prezentuje przyporządkowanie wartości firmy do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Wartość bilansowa wartości firmy przypisanej do ośrodka

w tys. zł	31.12.2014
Sektor Bankowości Korporacyjnej	851 944
Sektor Bankowości Detalicznej	394 032
	1 245 976

Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków jest ich wartość użytkowa oszacowana w oparciu o plan finansowy. Plan opiera się na racjonalnych i mających poparcie faktograficzne założeniach, odzwierciedlających ocenę kierownictwa Banku odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Banku. Plan podlega okresowej aktualizacji i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku.

W wycenie wykorzystano stopę dyskontową odpowiadającą wymaganej stopie zwrotu, oszacowanej na bazie modelu wyceny aktywów kapitałowych (CAPM) przy zastosowaniu wartości wskaźnika beta dla sektora bankowego, premii za ryzyko oraz krzywych rentowności obligacji skarbowych. Tak wyliczona stopa dyskontowa na koniec 2014 roku wyniosła 8,45% (w 2013 roku: 9,75%).

Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza okres objęty planem finansowym została oparta o stopy wzrostu odzwierciedlające długoterminowy cel inflacyjny NBP, który na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 2,5 p.p.

Zarząd Banku uważa, że uzasadnione i prawdopodobne zmiany kluczowych założeń przyjętych do wyceny wartości odzyskiwalnej wyodrębnionych ośrodków wypracowujących środki pieniężne nie spowodują, iż wartości bilansowe tych ośrodków przewyższą ich wartości odzyskiwalne.

29. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 155 827	830 120
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(998 508)	(626 988)
Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	157 319	203 132

Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu.

Dodatnie i ujemne różnice przejściowe przyjęte do wyliczenia aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Odsetki naliczone i inne koszty	23 217	25 615
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	51 768	86 678
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	10 531	3 445
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	956 637	583 798
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	3 866	2 514
Przychody pobrane z góry	8 469	11 213
Wycena udziałów	2 916	4 662
Prowizje	7 511	9 599
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	-	10 078
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	65 189	75 132
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	790	790
Pozostałe	24 933	16 596
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 155 827	830 120

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana jest z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Odsetki naliczone (przychód)	28 936	20 893
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	929 863	561 273
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	789	1 332
Przychody do otrzymania	4 864	6 085
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 533	1 370
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 430	5 030
Ulga inwestycyjna	14 351	15 853
Wycena udziałów	1 863	1 858
Pozostałe	1 879	13 294
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	998 508	626 988
Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	157 319	203 132

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2014 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2014	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2014
Odsetki naliczone i inne koszty	25 615	(2 398)	-	23 217
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	86 678	(34 910)	-	51 768
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	3 445	7 086	-	10 531
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	583 798	372 839	-	956 637
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	2 514	1 352	-	3 866

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2014	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2014
Przychody pobrane z góry	11 213	(2 744)	-	8 469
Wycena udziałów	4 662	(1 746)	-	2 916
Prowizje	9 599	(2 088)	-	7 511
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	10 078	-	(10 078)	-
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zaplacen	75 132	(11 326)	1 383	65 189
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	790	-	-	790
Pozostałe	16 596	8 337	-	24 933
	830 120	334 402	(8 695)	1 155 827

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2014	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2014
Odsetki naliczone (przychód)	20 893	8 043	-	28 936
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	561 273	368 590	-	929 863
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	1 332	(543)	-	789
Przychody do otrzymania	6 085	(1 221)	-	4 864
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 370	163	-	1 533
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 030	(3 002)	12 402	14 430
Ulga inwestycyjna	15 853	(1 502)	-	14 351
Wycena udziałów	1 858	5	-	1 863
Pozostałe	13 294	(11 415)	-	1 879
	626 988	359 118	12 402	998 508
Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	203 132	(24 716)	(21 097)	157 319

Zmiany różnic przejściowych w ciągu 2013 roku

Zmiany różnic przejściowych dotyczących aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2013	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2013
Odsetki naliczone i inne koszty	26 523	(908)	-	25 615
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	126 434	(39 756)	-	86 678
Niezrealizowana premia od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	1 193	2 252	-	3 445
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	727 952	(144 154)	-	583 798
Ujemna wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	1 596	918	-	2 514
Przychody pobrane z góry	11 950	(737)	-	11 213
Wycena udziałów	5 809	(1 147)	-	4 662
Prowizje	9 877	(278)	-	9 599
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	-	-	10 078	10 078
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zaplacen	60 698	14 434	-	75 132

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2013	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2013
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	-	790	-	790
Pozostałe	38 517	(21 921)	-	16 596
	1 010 549	(190 507)	10 078	830 120

Zmiany różnic przejściowych dotyczących rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2013	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2013
Odsetki naliczone (przychód)	28 648	(7 755)	-	20 893
Niezrealizowana premia od opcji	8	(8)	-	-
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	674 830	(113 557)	-	561 273
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	885	447	-	1 332
Przychody do otrzymania	4 689	1 396	-	6 085
Dodatnia wycena papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	3 951	(2 581)	-	1 370
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	60 470	5 030	(60 470)	5 030
Ulga inwestycyjna	16 501	(648)	-	15 853
Wycena udziałów	1 841	17	-	1 858
Pozostałe	(60)	13 354	-	13 294
	791 763	(104 305)	(60 470)	626 988
Zmiana aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	218 786	(86 202)	70 548	203 132

30. Inne aktywa

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Rozrachunki międzybankowe	1 128	1 982
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	215 786	194 805
Przychody do otrzymania	47 311	50 821
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	18 989	21 223
Dłużnicy różni	91 773	77 772
Rozliczenia międzyokresowe	9 625	12 436
Inne aktywa, razem	384 612	359 039
w tym aktywa finansowe*	327 676	295 782

* Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych aktywów” z wyjątkiem pozycji „Przychody do otrzymania” oraz „Rozliczenia międzyokresowe”.

31. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Na dzień 31 grudnia 2014 roku aktywa trwale przeznaczone do zbycia obejmują nieruchomości Grupy o łącznej wartości 2 113 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 12 738 tys. zł).

Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	12 738	12 554
Zwiększenia:		
Przejęcie nieruchomości za wierzytelności	-	184
Przekwalifikowanie z nieruchomości bankowych	1 174	-
Zmniejszenia:		
Aktualizacja wyceny	(1 152)	-
Zbycie	(10 647)	-
Stan na dzień 31 grudnia	2 113	12 738

Klasyfikując aktywa jako przeznaczone do sprzedaży, Grupa oczekiwała, że sprzedaż zostanie zakończona w ciągu roku. W przypadku gdy sprzedaż nie nastąpiła w ciągu roku, Grupa nadal jest zdecydowana do wypełnienia planu sprzedaży i aktywnie go realizuje, a opóźnienie zostało spowodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą Grupy.

32. Zobowiązania wobec banków

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące	663 831	861 508
Depozyty terminowe	2 370 212	3 356 503
Kredyty i pożyczki otrzymane	351 533	374 898
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 726 049	1 783 602
Inne zobowiązania	10 951	1 925
Zobowiązania wobec banków razem	5 122 576	6 378 436

33. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Zobowiązania – Wycena ujemna

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Wycena bilansowa instrumentów zabezpieczających wartość godziwą papierów wartościowych		
Transakcje IRS	-	24 710

Instrumenty pochodne zabezpieczające na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Instrumenty stopy procentowej					
swapy odsetkowe (IRS)	-	-	1 670 500	100 000	1 770 500

34. Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Depozyty podmiotów sektora finansowego		
Rachunki bieżące	238 351	320 634
Depozyty terminowe	2 877 084	2 939 233
	3 115 435	3 259 867
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego		
Rachunki bieżące, z tego:	19 299 093	16 983 122
klientów korporacyjnych	8 594 113	7 703 769

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
klientów indywidualnych	6 372 762	5 931 907
jednostek budżetowych	4 332 218	3 347 446
Depozyty terminowe, z tego:	7 085 420	5 841 724
klientów korporacyjnych	5 668 835	4 649 633
klientów indywidualnych	1 289 231	975 276
jednostek budżetowych	127 354	216 815
	26 384 513	22 824 846
Depozyty razem	29 499 948	26 084 713
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	352 153
Inne zobowiązania, w tym:	132 650	131 899
zobowiązania z tytułu kaucji	78 153	101 646
Pozostałe zobowiązania razem	132 650	484 052
Zobowiązania wobec klientów razem	29 632 598	26 568 765

35. Rezerwy

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Na sprawy sporne	9 634	15 313
Na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	13 238	13 150
Na restrukturyzację zatrudnienia	158	53 787
Na restrukturyzację sieci placówek	3 379	7 034
Rezerwy razem	26 409	89 284

Zmiana stanu rezerw przedstawia się następująco:

w tys. zł	2014	2013
Stan na dzień 1 stycznia	89 284	28 656
Z czego dotyczy:		
Rezerw na sprawy sporne	15 313	11 145
Rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	13 150	11 476
Rezerw na restrukturyzację zatrudnienia	53 787	-
Rezerw na restrukturyzację sieci placówek*	7 034	3 741
Inne	-	2 294
Zwiększenia:		
Utworzenie odpisów na rezerwy w okresie, z tego	42 725	108 229
na sprawy sporne	4 693	9 646
na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	31 101	32 528
na restrukturyzację zatrudnienia	158	57 720
na restrukturyzację sieci placówek	6 773	7 193
inne	-	1 142
Inne zwiększenia rezerw, z tego:	1	12
na sprawy sporne	1	12
Zmniejszenia:		
Rozwiązanie rezerw w okresie, z tego:	(46 517)	(32 888)
na sprawy sporne	(10 373)	(424)
na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(31 013)	(30 854)
na restrukturyzację zatrudnienia	(4 496)	-
na restrukturyzację sieci placówek*	(635)	(512)

w tys. zł	2014	2013
inne	-	(1 098)
Wykorzystanie rezerw w okresie, z tego:	(59 084)	(14 725)
na sprawy sporne	-	(5 066)
na restrukturyzację zatrudnienia	(49 291)	(3 933)
na restrukturyzację sieci placówek*	(9 793)	(3 388)
inne	-	(2 338)
Stan na dzień 31 grudnia	26 409	89 284

* Stan rezerwy na restrukturyzację sieci placówek na dzień 1 stycznia 2013 roku dotyczy pozostałej kwoty z utworzonej w 2012 roku rezerwy dotyczącej restrukturyzacji sieci placówek bankowości detalicznej, która została wykorzystana w 2013 roku w kwocie 3 229 tys. zł i rozwiązana w kwocie 512 tys. zł.

36. Inne zobowiązania

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Fundusz Świadczeń Socjalnych	51 177	52 603
Rozrachunki międzybankowe	70 089	89 729
Rozrachunki międzyoddziałowe	2 963	3 535
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	214 167	189 762
Rozliczenia z urzędem skarbowym i ZUS	23 297	22 912
Wierzyciele różni	134 470	111 945
Rozliczenia międzyokresowe kosztów:	363 723	343 541
koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników	123 882	126 704
rezerwa na odprawy emerytalne	40 677	31 465
rezerwa na nagrody za wieloletnią pracę	268	3 533
koszty usług IT i wsparcia operacji bankowych	113 059	91 149
koszty usług doradczych i wsparcia biznesu	26 248	43 051
inne koszty do zapłacenia	59 589	47 639
Przychody przyszłych okresów	20 328	18 923
Inne zobowiązania razem	880 214	832 950
w tym zobowiązania finansowe*	836 589	791 115

* Do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje „Innych zobowiązań” z wyjątkiem pozycji „Rozliczenia z urzędem skarbowym i ZUS” oraz „Przychody przyszłych okresów”.

37. Aktywa i zobowiązania finansowe według umownych terminów zapadalności/wymagalności

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	20	2 068 565	1 508 644	216	354 470	205 235	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	21	7 096 875	162	179 636	759 557	4 611 917	1 545 603
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży							
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	14 435 099	4 499 750	111 492	-	6 598 749	3 225 108
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	25	1 040 446	689 652	70 000	240 794	40 000	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	25	16 528 932	7 712 220	1 433 757	1 533 266	4 498 125	1 351 564
Zobowiązania wobec banków	32	5 122 576	2 821 022	72 758	1 967 676	228 679	32 441
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	34	3 115 435	3 068 882	42 988	2 912	639	14
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	34	26 517 163	25 756 115	445 186	303 973	11 826	63

Na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Należności od banków (brutto)	20	3 541 100	2 857 832	334 617	10 491	338 160	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu							
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	21	2 215 673	30 379	-	342 976	1 224 881	617 437
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży							
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	17 616 041	9 748 646	-	189 730	6 004 765	1 672 900
Należności od klientów (brutto)							
Należności od podmiotów sektora finansowego	25	734 594	194 940	70 000	469 654	-	-
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	25	15 480 766	8 080 050	908 698	1 279 995	4 158 861	1 053 162
Zobowiązania wobec banków	32	6 378 436	3 880 747	622 080	1 706 623	168 958	28
Zobowiązania wobec klientów							
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego	34	3 612 020	3 590 261	10 448	10 677	622	12
Zobowiązania wobec podmiotów sektora niefinansowego	34	22 956 745	22 240 800	366 247	339 559	10 076	63

38. Kapitały

Kapitał zakładowy

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograni- czenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (w tys. zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	akcje zwykłe	-	65 000 000	260 000	w całości opłacony	27.03.97 r.	1.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 120 000	4 480	w całości opłacony	27.10.98 r.	1.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 557 500	6 230	w całości opłacony	25.06.99 r.	1.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	2 240 000	8 960	w całości opłacony	16.11.99 r.	1.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	17 648 500	70 594	w całości opłacony	24.05.02 r.	1.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	5 434 000	21 736	w całości opłacony	16.06.03 r.	1.01.97 r.
C	na okaziciela	akcje zwykłe	-	37 659 600	150 638	przeniesienie majątku Citibank (Poland) S.A. na Bank	28.02.01 r.	1.01.00 r.
				130 659 600	522 638			

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 4,00 zł

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 522 638 400 zł i podzielony był na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 4 zł każda i w okresie od 31 grudnia 2013 roku nie uległ zmianie.

Bank nie emitował akcji uprzywilejowanych.

Zarówno w 2014 roku, jak również w 2013 roku, nie miało miejsce podwyższenie kapitału zakładowego w drodze emisji akcji.

Lista akcjonariuszy

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W ciągu 2014 roku oraz w okresie od przekazania poprzedniego okresowego raportu kwartalnego za III kwartał 2014 roku do dnia przekazania niniejszego raportu rocznego za 2014 rok struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

Kapitał zapasowy

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zapasowy wynosił 3 000 298 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 2 997 759 tys. zł). Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kwota kapitału zapasowego obejmuje kwotę 2 485 534 tys. zł stanowiącą nadwyżkę wartości godziwej wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną w związku z połączeniem Banku z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku.

W 2013 roku miało miejsce zmniejszenie kapitału zapasowego Grupy o kwotę 13 621 tys. zł, będące między innymi efektem wykorzystania kapitału na pokrycie straty odnotowanej na koniec 2012 roku przez jednostkę zależną Handlowy-Leasing Sp. z o.o. w kwocie 15 165 tys. zł (patrz nota 1).

Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	52 873	(42 963)

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowane zyski lub straty ujęte uprzednio w pozostałych dochodach całkowitych i zakumulowane w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe kapitały rezerwowe

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał rezerwowy	2 374 496	2 335 307
Fundusz ogólnego ryzyka	521 000	521 000
Straty aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń	(5 898)	-
Kapitał z przewalutowania	3 925	3 081
Pozostałe kapitały rezerwowe razem	2 893 523	2 859 388

W dniu 24 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2013 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na kapitał rezerwowy kwotę 566 tys. zł.

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł, niezależnie od kapitału zapasowego.

Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Fundusz ogólnego ryzyka

Fundusz ogólnego ryzyka tworzony jest z zysku z przeznaczeniem na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej. O wykorzystaniu funduszu rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.

Dywidendy

Dywidendy wypłacone za 2013 rok

W dniu 24 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. (dalej jako **WZ**) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za 2013 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 934 216 140,00 zł. Dywidenda ma charakter pieniężny. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 7 złotych 15 groszy. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 sztuk.

Jednocześnie WZ postanowiło określić termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 7 lipca 2014 roku (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 29 sierpnia 2014 roku (termin wypłaty dywidendy).

Dywidendy zadeklarowane

W dniu 10 marca 2015 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie proponowanego podziału zysku za 2014 rok. Zarząd Banku zaproponował przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 970 800 828,00 zł. Dywidenda ma charakter pieniężny. Powyższa propozycja oznacza, że dywidenda przypadająca na jedną akcję wynosi 7 złotych 43 grosze. Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 130 659 600 sztuk. Zarząd Banku zaproponował termin ustalenia prawa do dywidendy na dzień 6 lipca 2015 roku oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 24 lipca 2015 roku. Powyższa propozycja Zarządu Banku zostanie przedłożona Radzie Nadzorczej do zaopiniowania, a następnie Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

39. Transakcje repo oraz reverse repo

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu (repo)

Grupa pozyskuje płynne środki poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	1 724 270	1 726 049	do tygodnia	1 726 140

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2013 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
dłużne papiery wartościowe	27 099	27 149	do tygodnia	27 157
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 106 976	2 108 606	do tygodnia	2 108 752

* z uwzględnieniem odsetek

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów pozostają po stronie Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku aktywa sprzedane w ramach transakcji repo nie mogły być przedmiotem dalszego obrotu.

W 2014 roku łączne koszty odsetek z transakcji repo wyniosły 14 086 tys. zł (w 2013 roku: 33 798 tys. zł).

Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse repo)

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo). Sprzedawca zobowiązuje się do odkupienia tych samych lub podobnych instrumentów w uzgodnionym przyszłym terminie. Transakcje reverse repo służą jako narzędzie pozyskiwania finansowania dla klientów.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Należności od banków	504 195	504 367	do miesiąca	504 260
	177 446	182 760	do 3 lat	178 886
Należności od klientów:				
należności od podmiotów sektora finansowego	599 899	599 610	do miesiąca	600 048

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2013 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Należności od banków	1 841 873	1 843 966	do miesiąca	1 842 290
Należności od klientów:				
należności od podmiotów sektora finansowego	100 789	100 679	do miesiąca	100 807

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Grupa miała możliwość zastawu lub zbycia papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji reverse repo.

W 2014 roku łączne przychody z tytułu odsetek z transakcji reverse repo wyniosły 42 230 tys. zł (w 2013 roku: 39 596 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych zakupionych w transakcjach reverse repo wyniosły 1 005 545 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 481 601 tys. zł).

40. Kompensowanie należności i zobowiązań finansowych

Zgodnie z informacją w notcie 2, obecnie Grupa nie kompensuje i nie prezentuje w kwocie netto aktywów i zobowiązań finansowych. W związku z tym, zgodnie z wymogami MSSF 7, poniższe informacje dotyczą tylko aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z transakcji terminowych i pochodnych, zawieranych na podstawie umów ramowych typu ISDA Master Agreement, Umowy Ramowej stanowiącej Rekomendację Związku Banków Polskich oraz innych umów ramowych przewidujących w sytuacji wystąpienia określonego przypadku naruszenia możliwość rozwiązania transakcji i rozliczenia z kontrahentem na podstawie skompensowanej kwoty wzajemnych należności i zobowiązań.

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych (zarówno zaklasyfikowanych do portfela przeznaczone do obrotu, jak i desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń) oraz zabezpieczeń pieniężnych objętych umowami ramowymi umożliwiającymi kompensowanie w określonych okolicznościach.

w tys. zł	31.12.2014		31.12.2013	
	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe	Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Wycena instrumentów pochodnych	5 476 854	5 597 147	3 296 014	3 581 696
Wartość przyjętych/złożonych zabezpieczeń	(180 008)	(359 622)	(15 100)	(392 185)
Aktywa i zobowiązania podlegające kompensacie zgodnie z umową ramową	5 296 846	5 237 525	3 280 914	3 189 511
Maksymalna kwota ewentualnej kompensaty	(5 225 136)	(5 225 136)	(3 180 488)	(3 180 488)
Aktywa i zobowiązania podlegające kompensacie zgodnie z umową ramową przy uwzględnieniu maksymalnej kwoty ewentualnej kompensaty	71 710	12 389	100 426	9 023

41. Rachunkowość zabezpieczeń

Począwszy od IV kwartału 2013 roku Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej w celu zabezpieczenia zmian wartości godziwej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej zaklasyfikowanych do portfela aktywów dostępnych do sprzedaży przed ryzykiem wynikającym ze zmiany stóp procentowych.

Instrumentami zabezpieczającymi są transakcje Interest Rate Swap, denominowane w tej samej walucie co instrumenty zabezpieczane, w których Grupa otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży ujmowana jest w pozostałych całkowitych dochodach. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku nie występują instrumenty powiązane relacją zabezpieczającą.

Wartość godziwa instrumentów objętych rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych

w tys. zł	31.12.2014		31.12.2013	
	Wartość nominalna	Wartość godziwa	Wartość nominalna	Wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczane				
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży				
Obligacje skarbowe	-	-	1 770 500	1 836 219
Instrumenty zabezpieczające				
Pochodne instrumenty				
Swapy odsetkowe (IRS) – wycena ujemna	-	-	1 770 500	(24 710)

42. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych (w podziale na kategorie) i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	19	-	1 522 949	-	-	1 522 949	1 522 949
Należności od banków	20	-	2 065 685	-	-	2 065 685	2 070 670
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	12 721 573	-	-	-	12 721 573	12 721 573
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	-	-	14 435 099	-	14 435 099	14 435 099
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	23	-	-	-	7 765	7 765	7 765
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	24	-	-	8 211	-	8 211	8 211
Należności od klientów	25	-	16 770 482	-	-	16 770 482	16 770 482
		12 721 573	20 359 116	14 443 310	7 765	47 531 764	47 536 749
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec banków	32	-	-	-	5 122 576	5 122 576	5 120 810
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	6 770 922	-	-	-	6 770 922	6 769 403
Zobowiązania wobec klientów	34	-	-	-	29 632 598	29 632 598	29 632 598
		6 770 922	-	-	34 755 174	41 526 096	41 522 811

Na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	19	-	778 464	-	-	778 464	778 464
Należności od banków	20	-	3 539 927	-	-	3 539 927	3 540 153
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	5 751 829	-	-	-	5 751 829	5 751 829
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	-	-	17 616 041	-	17 616 041	17 616 041
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	23	-	-	-	7 814	7 814	7 814
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	24	-	-	15 280	-	15 280	15 280
Należności od klientów	25	-	15 231 327	-	-	15 231 327	15 235 756
		5 751 829	19 549 718	17 631 321	7 814	42 940 682	42 945 337

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec banków	32	-	-	-	6 378 436	6 378 436	6 380 167
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	4 196 896	-	-	-	4 196 896	4 196 896
Pochodne instrumenty zabezpieczające	33	24 710	-	-	-	24 710	24 710
Zobowiązania wobec klientów	34	-	-	-	26 568 765	26 568 765	26 568 234
		4 221 606	-	-	32 947 201	37 168 807	37 170 007

W zależności od stosowanej metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych klasyfikuje się do następujących kategorii:

- poziom I (Level I): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny pochodzące z aktywnego rynku, na którym dostępne są regularne kwotowania i obroty.
Do rynku aktywnego możemy zaliczyć notowania giełdowe, brokerskie oraz notowania w systemach typu serwisy cenowe takie jak Reuters i Bloomberg, które reprezentują faktyczne transakcje rynkowe zawierane na warunkach rynkowych. Do poziomu pierwszego zaliczamy przede wszystkim papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży.
- poziom II (Level II): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o modele oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku i prezentowane w systemach Reuters lub Bloomberg i w zależności od instrumentów finansowych stosowane są następujące szczegółowe techniki wycen:
 - notowane ceny rynkowe dla danego instrumentu lub notowane ceny rynkowe dla instrumentu alternatywnego,
 - wartość godziwą swapów na stopę procentową oraz terminowych kontraktów walutowych oblicza się jako wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o rynkowe krzywe dochodowości oraz aktualne kursy fixing NBP w przypadku instrumentów walutowych,
 - inne techniki, takie jak krzywe dochodowości oparte na cenach alternatywnych dla danego instrumentu finansowego.
- poziom III (Level III): aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny wykorzystujące istotne parametry nie pochodzące z rynku.

W 2014 roku Grupa nie dokonywała zmian w zasadach klasyfikacji instrumentów finansowych (prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej) do poszczególnych kategorii odzwierciedlających stosowaną metodę ustalania wartości godziwej (poziom I, poziom II i poziom III).

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe instrumentów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej usystematyzowane według powyższych kategorii:

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	6 944 544	5 777 029	12 721 573
instrumenty pochodne		-	5 624 460	5 624 460
dłużne papiery wartościowe		6 944 306	152 569	7 096 875
instrumenty kapitałowe		238	-	238
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	8 753 310	5 681 789	14 435 099
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	1 005 737	5 765 185	6 770 922
krótka sprzedaż papierów wartościowych		1 005 545	-	1 005 545
instrumenty pochodne		192	5 765 185	5 765 377

W 2014 roku Grupa nie dokonywała transferu pomiędzy poziomami wartości godziwej instrumentów finansowych ze względu na stosowaną metodę ustalania wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Nota	Poziom I	Poziom II	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	2 108 682	3 643 147	5 751 829
instrumenty pochodne		2 116	3 529 010	3 531 126
dłużne papiery wartościowe		2 101 536	114 137	2 215 673
instrumenty kapitałowe		5 030	-	5 030
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	6 578 656	11 037 385	17 616 041
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	481 804	3 715 092	4 196 896
krótka sprzedaż papierów wartościowych		481 601	-	481 601
instrumenty pochodne		203	3 715 092	3 715 295
Pochodne instrumenty zabezpieczające	33	-	24 710	24 710

W 2013 roku Grupa dokonała transferu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu z kategorii wycenianych z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku (poziom III) do kategorii wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku (poziom II). Zmiana kategorii dotyczy instrumentów pochodnych i wynika z przyjętego modelu wyceny opartego o dane pochodzące z rynku. Wartość instrumentów pochodnych, które były przedmiotem transferu, wynosiła 1 523 tys. zł.

Ponadto w 2013 roku, biorąc pod uwagę aktywność rynku, dokonano transferu części dłużnych papierów wartościowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 246 880 tys. zł oraz części dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w kwocie 1 216 694 tys. zł z kategorii wycenianych bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku (poziom I) do kategorii wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku (poziom II).

Określanie wartości godziwej

W przypadku krótkoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest zasadniczo równa ich wartości godziwej. W przypadku instrumentów innych niż krótkoterminowe zastosowano następujące metody i założenia.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności: W przypadku aktywów finansowych stanowiących udziały w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją jako wartość godziwą zaprezentowano procent aktywów netto podmiotu przypadający na udziały Grupy w danym podmiocie. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Pozostałe inwestycje kapitałowe: W przypadku pozostałych inwestycji kapitałowych w udziałach niekontrolujących w pozycji wartość godziwa zaprezentowano cenę nabycia skorygowaną o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości zarówno dla inwestycji nienotowanych, jak i dla inwestycji notowanych, ze względu na umowne czasowe ograniczenia możliwości ich zbycia.

Według założeń strategicznych Grupy zakłada się stopniową redukcję przedstawionych zaangażowań kapitałowych, z wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W 2014 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa Grupa dokonała zbycia:

- udziałów w spółce Kuźnia Polska S.A. stanowiących 5,20% udziału w kapitale zakładowym i 5,20% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Kuźnia Polska S.A. wynosiła 1 536 tys. zł,
- części udziałów w spółce Polski Koncern Mięsny DUDA S.A. stanowiących 4,52% udziału w kapitale zakładowym i 4,52% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Polski Koncern Mięsny DUDA S.A. wynosiła 5 649 tys. zł.

W 2013 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa Grupa dokonała zbycia:

- udziałów w spółce Elektromontaż Poznań S.A. stanowiących 19,88% udziału w kapitale zakładowym i 19,88% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Elektromontaż Poznań S.A. wynosiła 4 715 tys. zł,
- udziałów w spółce Handlowy Investmens II S.a.r.l. stanowiących 100% udziału w kapitale zakładowym i 100% udziału w głosach na Walnym Zgromadzeniu. Wartość bilansowa zbywanych udziałów w spółce Handlowy Investmens II S.a.r.l. wynosiła 5 532 tys. zł.

Należności od banków i klientów

W kolumnie „wartość bilansowa” zaprezentowano wartość kredytów według zamortyzowanego kosztu pomniejszoną o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i uwzględnia zmiany rynkowych stóp procentowych, jak i zmian marż dla danego okresu sprawozdawczego. Zmiany marż dla kredytów wyliczane są w oparciu o faktyczne transakcje. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wyjątkiem są kredyty gotówkowe detaliczne oparte na stopie zarządzanej przez Bank, dla tych kredytów jako wartość godziwą przyjęto wartość bilansową tych kredytów. W przypadku kredytów, dla których terminy spłat nie są określone (np. kredyty w rachunku bieżącym), jako wartość godziwą zaprezentowano kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagalna w dniu bilansowym.

Wartością godziwą lokat overnight jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa lokat oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym terminie do wykupu oraz walucie.

Zobowiązania wobec banków i klientów

W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi z uwzględnieniem bieżących marż, w sposób analogiczny jak w przypadku kredytów.

Jak opisano powyżej, modele zastosowane do ustalenia wartości godziwej należności i zobowiązań wobec banków i klientów, wykazywanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej według zamortyzowanego kosztu, wykorzystują techniki wyceny oparte na parametrach niepochodzących z rynku. Grupa kwalifikuje zatem wycenę tych instrumentów finansowych dla potrzeb ujawnień do poziomu trzeciego hierarchii wartości godziwej. Dla pozostałych instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej Grupa uważa, że ich wartość godziwa jest zasadniczo zbliżona do wartości bilansowej.

43. Zobowiązania warunkowe i sprawy sporne

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

W 2014 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności i zobowiązań Banku lub

jednostki zależnej od Banku, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności w 2014 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Łączna wartość zobowiązań Banku i spółek zależnych z tytułu postępowań sądowych w zakresie zobowiązań w 2014 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę utworzone są odpowiednie rezerwy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank był między innymi stroną 27 postępowań sądowych związanych z terminowymi operacjami finansowymi, przy czym w 18 sprawach Bank występował jako pozwany, zaś w 9 jako powód. Żądania i zarzuty w poszczególnych sprawach przeciwko Bankowi oparte są na różnych podstawach prawnych. Przedmiot sporu dotyczy w szczególności ważności zawartych terminowych operacji finansowych oraz wymagalności zobowiązań klienta z nich wynikających wobec Banku, a także potencjalnych roszczeń związanych z ich ewentualnym unieważnieniem przez sąd. Klienci starają się uniemożliwić Bankowi dochodzenie należności wynikających z terminowych operacji finansowych, kwestionują zobowiązania wobec Banku, podważają ważność zawartych umów, a także w niektórych przypadkach żądają zapłaty od Banku. Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego w sprawach związanych z terminowymi operacjami finansowymi, w których Bank występował jako strona pozwana lub powodowa, zapadło dziesięć prawomocnych rozstrzygnięć sądowych, w tym osiem korzystnych dla Banku oraz dwa niekorzystne, a w 8 sprawach sądowych Bank zawarł ugody.

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard. Postępowanie to dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu rynku przedsiębiorcom nienależącym do związków emitentów kart płatniczych, przeciw którym wszczęte zostało przedmiotowe postępowanie. W dniu 22 kwietnia 2010 roku Sąd Apelacyjny uchylił w całości wyrok SOKiK, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji. Postanowieniem z dnia 8 maja 2012 roku SOKiK zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania toczącego się przed Sądem Unii Europejskiej w sprawie ze skargi MasterCard na Decyzję Komisji Europejskiej (sygn. akt T 111/08). Na postanowienie SOKiK z dnia 8 maja 2012 roku wniesiono zażalenie do Sądu Apelacyjnego. W dniu 25 października 2012 roku Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalił wniosek o zawieszenie postępowania. Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, iż wobec braku tożsamości sprawy z udziałem Banku rozpatrywanej przez SOKiK i postępowania toczącego się przed Sądem Unii Europejskiej w sprawie ze skargi MasterCard na Decyzję Komisji Europejskiej (sygn. akt T 111/08) nie sposób uznać, że postępowanie przed Sądem Unii Europejskiej stanowi prejudykat dla sprawy rozpatrywanej przez SOKiK. W dniu 21 listopada 2013 roku SOKiK wydał wyrok, na podstawie którego zmodyfikował karę nałożoną na Bank i ustalił jej wysokość na kwotę 1 775 720,00 zł. SOKiK oddalił odwołania banków w pozostałym zakresie, a tym samym odmówił uznania porozumień dotyczących opłaty interchange za zgodne z prawem i zaliczenia ich do porozumień objętych zwolnieniem indywidualnym przewidzianym w art. 11 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, wskazując, że banki nie udowodniły zaistnienia przesłanek zwolnienia. Wyrok jest nieprawomocny i będzie podlegał kontroli instancyjnej w związku z wniesieniem przez Bank i inne strony postępowania apelacji od wyroku SOKiK. Po przeprowadzeniu postępowania przed Sądem Apelacyjnym wyrok SOKiK może zostać utrzymany, uchylony lub zmieniony.

W 2014 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem.

Zobowiązania z tytułu udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych

Wartości udzielonych i otrzymanych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych według poszczególnych kategorii produktów prezentowały się następująco:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone		
Akredytywy	208 126	137 569
Gwarancje i poręczenia udzielone	1 779 425	1 775 108
Linie kredytowe udzielone	13 161 336	12 199 651
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	1 264 450	1 508 050
Pozostałe zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	33 583	38 240
Transakcje reverse repo z przyszłą datą waluty	189 650	242 521
	16 636 570	15 901 139

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Akredytywy według kategorii		
Akredytywy importowe wystawione	207 208	135 060
Akredytywy eksportowe potwierdzone	918	2 509
	208 126	137 569

Na zobowiązania finansowe i gwarancyjne udzielone przez Grupę tworzone są rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2014 roku kwota utworzonych rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wynosiła 13 238 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 13 150 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania finansowe i gwarancyjne otrzymane		
Finansowe	708 148	1 247 960
Gwarancyjne	6 199 449	4 970 167
	6 907 597	6 218 127

44. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowią zabezpieczenie następujących zobowiązań:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania podlegające zabezpieczeniu		
Zobowiązania wobec banków		
zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 726 049	1 783 602
zobowiązania z tytułu otrzymanego kredytu	208 341	124 416
Zobowiązania wobec klientów		
zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	352 153
	1 934 390	2 260 171

Wartości bilansowe aktywów stanowiących zabezpieczenie są przedstawione poniżej:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa stanowiące zabezpieczenie		
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	27 099
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 194 933	2 424 272
Należności od banków		
lokata zabezpieczająca operacje instrumentami pochodnymi i transakcje giełdowe	381 971	394 188
Należności od klientów		
fundusze gwarancyjne i lokaty zabezpieczające transakcje giełdowe	98 011	136 349
Inne aktywa		
rozliczenia z tytułu operacji instrumentami finansowymi	-	7 751
	2 674 915	2 989 659

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawione w tabeli dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży stanowią zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w kwocie 176 088 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 170 566 tys. zł), zabezpieczenie otrzymanego kredytu w kwocie 294 575 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 146 730 tys. zł) oraz zabezpieczenie sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu w kwocie: 1 724 270 tys. zł. (31 grudnia 2013 roku: 2 106 976 tys. zł).

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu. Więcej informacji o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Banku z tytułu transakcji repo znajduje się w nocie 39. Pozostałe aktywa wykazane powyżej stanowią zabezpieczenie rozliczenia innych transakcji, w tym instrumentami pochodnymi oraz transakcji giełdowych. Warunki i zasady dokonanych transakcji nie odbiegają od tych powszechnie przyjętych i obowiązujących dla tego typu umów.

45. Działalność powiernicza

Bank oferuje usługi powiernicze związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych oraz usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank prowadził ponad 10 tys. rachunków papierów wartościowych (31 grudnia 2013 rok: ponad 13 tys. rachunków).

46. Leasing operacyjny

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Poniżej 1 roku	34 411	30 821
Od 1 do 5 lat	80 799	60 343
Powyżej 5 lat	2 876	-
	118 086	91 164
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	2 884	3 230

Grupa leasinguje powierzchnię biurową oraz samochody, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego.

Umowy leasingowe powierzchni biurowych zawierane są na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 3 lata, przy czym część umów zawartych jest na okres do 1 roku lub na okresy dłuższe niż 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2014 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 36 129 tys. zł (w 2013 roku: 40 625 tys. zł).

Umowy leasingowe samochodów zawarte są na okres 4 lat. Płatności leasingowe ustalone są według stałej stopy odsetkowej przez cały okres leasingu. W 2014 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 1 169 tys. zł. W 2013 roku Grupa nie leasingowała samochodów.

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty działania”.

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Poniżej 1 roku	2 223	1 807
Od 1 do 5 lat	2 416	3 137
Powyżej 5 lat	-	-
	4 639	4 944
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	8 712	8 226

Grupa wynajmuje część powierzchni biurowych na podstawie umów najmu, które spełniają ekonomiczne znamiona leasingu operacyjnego.

Większość umów leasingowanych powierzchni biurowych zawarta jest na czas nieokreślony. Pozostałe umowy zawarte są na okres od 2 do 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2014 roku łączna kwota otrzymanych opłat z tego tytułu wyniosła 7 593 tys. zł (w 2013 roku: 7 993 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

47. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Informacja dodatkowa:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Stan środków pieniężnych:		
Środki pieniężne w kasie	495 408	532 142
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	1 027 541	246 322
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	209 966	341 698
	1 732 915	1 120 162

48. Jednostki powiązane

Bank jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation, podmiot zależny od Citibank N.A., który jest jednostką dominującą najwyższego szczebla.

W ramach prowadzonej działalności biznesowej podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc.

Transakcje z jednostkami powiązanymi wynikają z bieżącej działalności Grupy i obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank, ani jednostki zależne od Banku nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązanymi, które pojedynczo lub łącznie były istotne. Żadna z transakcji z podmiotami powiązanymi nie została zawarta na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Należności, w tym:	277 201	805 086
Lokaty	104 914	138 509
Zobowiązania, w tym:	2 695 589	4 128 851
Depozyty	2 081 553	3 328 060
Kredyty otrzymane	118 285	205 368
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi:		
Aktywa przeznaczone do obrotu	4 632 733	2 699 322
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	4 514 920	2 908 933
Zobowiązania warunkowe udzielone	235 286	163 971
Zobowiązania warunkowe otrzymane	869 933	1 418 444
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych (zobowiązania udzielone/otrzymane), z tego:	235 984 565	182 584 553
Instrumenty stopy procentowej	214 744 922	165 280 456
FRA	33 970 000	19 680 000
swapy odsetkowe (IRS)	155 007 205	122 893 780
swapy odsetkowo – walutowe (CIRS)	25 394 856	21 735 386
opcje na stopę procentową	304 832	478 498
kontrakty futures	68 029	492 792
Instrumenty walutowe	20 708 532	16 744 149
FX forward/spot	879 675	1 635 593
FX swap	17 254 092	12 498 863
opcje walutowe	2 574 765	2 609 693
Transakcje na papierach wartościowych	288 079	72 059
papiery wartościowe zakupione do otrzymania	89 933	56 368
papiery wartościowe sprzedane do wydania	198 146	15 691
Transakcje związane z towarami	243 032	487 889
swap	209 697	546
opcje	33 335	487 343
w tys. zł	2014	2013
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	51 562	53 573
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	10 923	11 880

Grupa osiąga dochody oraz ponosi koszty z tytułu transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z jednostkami Citigroup Inc. w celu zabezpieczenia ryzyka rynkowego. Są to transakcje przeciwstawne (back to back) do transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z pozostałymi klientami Grupy oraz domykające pozycję własną Grupy. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wycena bilansowa netto transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi wynosiła 117 813 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: (209 611) tys. zł).

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług.

Koszty poniesione i naliczone (uwzględniające odzwierciedlony w kosztach Grupy podatek VAT) w 2014 roku oraz w 2013 roku z tytułu zawartych umów dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych oraz wsparciem doradczym i ujmowane są w kosztach działania i kosztach ogólnego zarządu; przychody dotyczyły w szczególności świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych i prezentowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

w tys. zł	2014	2013
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	173 003	169 354
Pozostałe przychody operacyjne	8 000	11 423

W 2013 roku miała miejsce kapitalizacja nakładów inwestycyjnych związanych z pracami nad modyfikacją funkcjonalności systemów informatycznych w obszarze bankowości detalicznej. Łączna kwota płatności na rzecz podmiotów Citigroup Inc. z tego tytułu wyniosła 47 811 tys. zł (patrz nota: 27).

49. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

w tys. zł	31.12.2014		31.12.2013	
	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku	Członkowie Zarządu Banku	Członkowie Rady Nadzorczej Banku
Kredyty udzielone	2 771	-	584	-
Depozyty				
Rachunki bieżące	3 344	6 143	6 827	28 701
Depozyty terminowe	2 632	123	3 000	271
	5 976	6 266	9 827	28 972

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku nie zawierano transakcji gwarancji i poręczeń z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Wszystkie transakcje Grupy z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

50. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze dzielą się na następujące kategorie:

- świadczenia krótkoterminowe, które obejmują wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne, płatne nieobecności i świadczenia niepieniężne (takie jak opieka medyczna, mieszkania służbowe, samochody i inne nieodpłatnie przekazywane lub subsydiowane świadczenia). Koszty świadczeń krótkoterminowych ujmowane są w rachunku zysków i strat na bieżąco w okresie, którego dotyczą. Na koniec okresu sprawozdawczego pozostałą do wypłaty przewidywaną niezdyktowaną wartość krótkoterminowych świadczeń za dany okres obrotowy Grupa ujmuje jako element biernych międzyokresowych rozliczeń kosztów,
- świadczenia po okresie zatrudnienia – w ramach tego typu świadczeń Grupa oferuje pracownikom odprawy, opisane w nacie 2, oraz przedstawiony poniżej program emerytalny.

Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne zobowiązania”. Rezerwa ta jest okresowo weryfikowana przez niezależnego aktuariusza z zastosowaniem przepisów MSSF.

Program emerytalny oferowany przez Grupę stanowi program określonych składek zgodnie z MSR 19. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Opis Pracowniczego Programu Emerytalnego

Grupa prowadzi dla swoich pracowników pracowniczy program emerytalny („PPE”, „Program”) zarejestrowany przez Organ Nadzoru pod numerem RPPE 178/02. Umowa zakładowa oparta jest na zapisach o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszu inwestycyjnego. Program jest prowadzony i zarządzany przez Legg Mason TFI S.A.

Składka podstawowa finansowana przez pracodawcę określona jest jako procent wynagrodzenia uczestnika Programu. Stawka składki podstawowej wynosi 6%. Składka dodatkowa – dobrowolna, finansowana jest przez pracownika – uczestnika Programu. Minimalna wysokość miesięcznej składki dodatkowej wynosi 10,00 zł, a maksymalna wysokość składki dodatkowej jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia pracownika wolnego od potrąceń w rozumieniu art. 87 Kodeksu pracy. Składka podstawowa stanowi przychód uczestnika Programu, od którego obowiązany jest on zapłacić podatek dochodowy od osób fizycznych (art. 12 i 13 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych Dz. U. z 2000 r. nr 90, poz. 416, z późn. zm.).

Wypłata środków z Programu następuje na wniosek uczestnika Programu lub osoby uprawnionej w trybie i na zasadach ściśle określonych w programie.

Uczestnik Programu może zrezygnować z udziału w Programie. Pracodawca zaprzestaje naliczania i odprowadzania na rzecz uczestnika Programu składek podstawowych i składek dodatkowych, a środki dotychczas zgromadzone na rejestrach Uczestnika Programu pozostają na tych rejestrach do czasu wypłaty, wypłaty transferowej, przeniesienia lub zwrotu.

- inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody za wieloletnią pracę i inne świadczenia z tytułu długiego stażu pracy oraz odroczone nagrody pieniężne. Informację o nagrodach za wieloletnią pracę wypłacanych pracownikom przedstawia nota 2. Stanowią one program określonych świadczeń i wyceniane są przez niezależnego aktuarium zgodnie z zapisami MSR 19. Od 1 stycznia 2015 roku pracownicy o długoletnim stażu pracy (10, 20, 30 itd.) są uprawnieni do nagrody w formie rzeczowej,
- kapitałowe świadczenia pracownicze – w formie programu opcji na akcje Citigroup, programu tzw. „akcji odroczonej” Citigroup, a także w postaci akcji fantomowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. Zasady wyceny oraz prezentacji tych programów w sprawozdaniu finansowym przedstawione zostały w notce 2 w punkcie „Płatności w formie akcji”. Szczegółowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych opisane są w dalszej części niniejszej noty.

Stan rezerw na opisane powyżej świadczenia przedstawiał się następująco:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwa na wynagrodzenia i koszty pochodne od wynagrodzeń	70 941	73 168
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	20 693	18 526
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	40 677	31 465
Rezerwa na nagrody za wieloletnią pracę	268	3 533
Rezerwa na pracownicze świadczenia kapitałowe	32 249	35 010
Rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	158	53 787
	164 986	215 489

Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę

w tys. zł	2014		2013	
	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwa na nagrody za wieloletnią pracę	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwa na nagrody za wieloletnią pracę
Stan na dzień 1 stycznia	31 465	3 533	29 770	7 143
Zwiększenia (z tytułu):	10 758	1 717	2 826	-
zyski/straty aktuarialne z wyceny	7 281	-	-	-
w tym wynikające ze:				
zmiany założeń ekonomicznych	3 912	-	-	-
zmiany założeń demograficznych	3 369	-	-	-
koszt wynagrodzenia	1 706	1 649	1 135	-
koszt odsetek	1 422	-	1 600	-
koszt przeszłego zatrudnienia	122	-	-	-
utworzenie odpisów na rezerwy	24	-	91	-
inne zwiększenia	203	68	-	-
Zmniejszenia (z tytułu):	(1 546)	(4 982)	(1 131)	(3 610)
koszt przeszłego zatrudnienia	(1 175)	-	-	-
wykorzystanie rezerw	(275)	(4 100)	(1 074)	(3 564)
rozwiązanie rezerw	(96)	(882)	(57)	(46)
Stan na dzień 31 grudnia	40 677	268	31 465	3 533

Analiza wrażliwości dla istotnych założeń aktuarialnych

w tys. zł	2014
	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe
Wartość centralna	40 677
Zmniejszenie stopy wzrostu płac do 0,5%	35 122
Zwiększenie stopy wzrostu płac do 2,5%	47 452
Zmniejszenie rotacji o 10%	42 648
Zwiększenie rotacji o 10%	38 900
Zmniejszenie stopy dyskonta o 0,5%, w tym:	43 885
przypadająca na świadczenia płatne w ciągu 1 roku	4 030
Zwiększenie stopy dyskonta o 0,5%, w tym:	37 806
przypadająca na świadczenia płatne w ciągu 1 roku	4 029

Więcej informacji o programie określonych świadczeń i ich szacowaniu znajduje się w notce 2.

Koszty poniesione przez Grupę w 2014 roku z tytułu składek na pracowniczy program emerytalny wynosiły 22 218 tys. zł (w 2013 roku: 22 392 tys. zł).

Zatrudnienie w Grupie:

w etatach	2014	2013
Średnie zatrudnienie w roku	4 355	4 833
Stan zatrudnienia na koniec roku	4 170	4 665

W IV kwartale 2013 roku rozpoczęty został w Banku proces restrukturyzacji zatrudnienia w związku z decyzją o transformacji modelu dystrybucji bankowości detalicznej i dalszej poprawie efektywności operacyjnej Banku. Na koszty związane z redukcją zatrudnienia utworzona została rezerwa w wysokości 55 160 tys. zł, która do dnia 31 grudnia 2014 roku została w pełni wykorzystana: w 2014 roku w kwocie 48 771 tys. zł i w 2013 roku w kwocie 1 893 tys. zł oraz pozostała jej część została rozwiązana w kwocie 4 496 tys. zł (patrz noty: 12, 35).

Proces restrukturyzacji zatrudnienia objął także Handlowy-Leasing Sp. z o.o. („HL”) będący wynikiem ograniczenia działalności leasingowej w Grupie Banku. Na koszty restrukturyzacji zatrudnienia w HL utworzona została rezerwa w 2013 roku w kwocie 2 560 tys. zł oraz w 2014 roku w kwocie 158 tys. zł, która do dnia 31 grudnia 2014 roku została wykorzystania w kwocie 2 560 tys. zł, z tego w 2013 roku w kwocie 2 040 tys. zł i w 2014 roku w kwocie 520 tys. zł (patrz noty: 12, 35).

Zasady tworzenia rezerwy na restrukturyzację przedstawione zostały w notce 2 w punkcie „Rezerwa restrukturyzacyjna”.

Charakter i zasady funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybranym pracownikom oferowane są w formie nagrody akcje Citigroup (tzw. program akumulacji kapitału lub CAP), opcje na akcje Citigroup (tzw. program opcji pracowniczych lub SOP) oraz akcje fantomowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.

W ramach programu SOP uprawnieni pracownicy otrzymali opcje na zakup akcji, które są przyznawane po cenie zamknięcia z giełdy NYSE z dnia poprzedzającego przyznanie nagrody. Pracownicy nabywają prawa do części przyznanych opcji co roku od dnia przyznania nagrody SOP. Opcje przyznane w roku 2009 są przekazywane w częściach po 33⅓% rocznie w ciągu trzech lat począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Opcje przyznane w poprzednich latach 2005-2008 były przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Pracownik traci prawo do przyznanych opcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji.

W ramach programu CAP uprawnieni pracownicy otrzymują tzw. „akcje odroczone” Citigroup. „Akcje odroczone” w ramach programu CAP przyznawane są po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. „Akcje odroczone” pozwalają uczestniczyć w ekwiwalencie dywidendy, nie dają jednak prawa głosu i nie mogą zostać sprzedane do dnia przekazania. „Akcje odroczone” przekształcają się w akcje zwykłe po upływie okresu określonego w regulaminie programu CAP. Pracownik traci prawo do przyznanych akcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Akcje przyznane w latach 2010-2013 będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat począwszy od pierwszej rocznicy przyznania akcji.

Program akcji pracowniczych podlega wewnętrznej kontroli w Biurze Polityki Wynagradzania.

W 2012 roku Bank wdrożył „Politykę zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Handlowym w Warszawie S.A.” (Polityka), zgodnie z wymogami opisanymi w Uchwale Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku. Zgodnie z Polityką, Zarząd Banku oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze, mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku, otrzymują zmienne wynagrodzenia na podstawie wyników indywidualnych oraz całego Banku.

Część zmiennych wynagrodzeń osób objętych Polityką będzie wypłacana w transzach przez kolejne 3,5 roku.

Zmienne wynagrodzenia – Akcje Fantomowe

Rodzaj transakcji w świetle MSSF	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2
Data przyznania nagrody w postaci akcji fantomowych	21 stycznia 2013 roku 20 stycznia 2014 roku 20 stycznia 2015 roku
Liczba instrumentów przyznanych	Została ustalona w dacie przyznania nagrody akcji fantomowych
Data zapadalności	6, 18, 30, 42 miesiące od daty przyznania akcji fantomowych
Data nabycia uprawnień	6, 12, 24 i 36 miesięcy od daty przyznania akcji fantomowych

Zmienne wynagrodzenia – Akcje Fantomowe

Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy, oraz zatrudnienia w Grupie w latach 2013, 2014 i 2015 w odniesieniu do nagrody z 2013 roku oraz w latach 2014, 2015 i 2016 w odniesieniu do nagrody z 2014 roku oraz w latach 2015, 2016 i 2017 w odniesieniu do nagrody z 2015 roku.
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej najniższej i najwyższej ceny akcji Banku na GPW w dniu nabycia uprawnienia do nagrody. Nabycie uprawnienia będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Rady Nadzorczej w stosunku do Zarządu oraz decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

Innym elementem składowym wynagrodzenia zmiennego przyznawanego w oparciu o Politykę jest Odroczona Nagroda Pieniężna.

Zmienne wynagrodzenia – Odroczona Nagroda Pieniężna

Rodzaj transakcji w świetle MSSF	Inne długoterminowe świadczenia pracownicze zgodnie z MSR 19
Data przyznania nagrody w postaci Odroczonej Nagrody Pieniężnej	21 stycznia 2013 roku 20 stycznia 2014 roku 20 stycznia 2015 roku
Przyznana kwota	Została ustalona w dacie przyznania Odroczonej Nagrody Pieniężnej
Data zapadalności	18, 30, 42 miesiące od daty przyznania nagrody
Data nabycia uprawnień	12, 24 i 36 miesięcy od daty przyznania nagrody
Warunki nabycia uprawnień dla nagrody	Spełnienie warunków dotyczących wyników Banku, indywidualnych wyników pracy oraz zatrudnienia w Grupie w latach 2013, 2014 i 2015 w odniesieniu do nagrody z 2013 roku oraz w latach 2014, 2015 i 2016 w odniesieniu do nagrody z 2014 roku oraz w latach 2015, 2016 i 2017 w odniesieniu do nagrody z 2015 roku.
Rozliczenie programu	W dniu rozliczenia uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca transzę Odroczonej Nagrody Pieniężnej powiększona o kwotę odsetek za okres odroczenia aż do dnia wypłaty. Wysokość odsetek została ustalona w styczniu 2013 roku oraz w styczniu 2014 roku Uchwałą Rady Nadzorczej Banku. Nabycie uprawnienia do nagrody będzie każdorazowo potwierdzone decyzją Rady Nadzorczej w stosunku do Zarządu oraz decyzją Zarządu w stosunku do pozostałych pracowników objętych Polityką. Zgodnie z decyzją ww. władz Banku kwota wypłaty może zostać pomniejszona lub całkowicie zredukowana zgodnie z warunkami podanymi w Polityce. Warunki te odnoszą się do wyników Banku, indywidualnych wyników pracowników, zatrudnienia i będą się odnosić do całego okresu nabywania uprawnień dla poszczególnych transz.

Założenia przyjęte do wyceny programów pracowniczych świadczeń kapitałowych

Wartość godziwa poszczególnych nagród oraz założenia przyjęte do wyceny przedstawione są poniżej:

Program SOP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania (w USD)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	29.10.2009	40,8	790	73 465

Program CAP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania (w USD)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	18.01.2011	50,20	25	15 315
2	17.01.2012	30,54	22	24 446
3	19.02.2013	43,93	11	5 954
4	18.02.2014	49,66	9	7 943

Program Akcje Fantomowe	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania (w PLN)	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	21.01.2013	96,03	27	69 535
2	20.01.2014	104,86	24	63 341

	Program SOP	Program CAP	Program Akcje Fantomowe
Okres nabywania uprawnień (lata)	33,33% po każdym kolejnym roku	25% po każdym kolejnym roku	40% po 0,5 roku i 20% po każdym kolejnym roku lub 60% po 0,5 roku i 13,33% po każdym kolejnym roku
Średni oczekiwany okres trwania instrumentu (życia)	1 rok od momentu nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień
Prawdopodobieństwo zakończenia zatrudnienia przed terminem (roczny wskaźnik rotacji nagrodzonych pracowników)	7%	7%	7%
Oczekiwana zmienność	20,56%	-	-
Stopa procentowa wolna od ryzyka (dla USD)	0,96%	-	-
Oczekiwana dywidenda w USD na 1 akcję	0,04	-	-
Wartość godziwa jednego instrumentu*	0,00–13,16 (USD)	53,96 (USD)	107,55 (PLN)

* różni się w zależności od daty wykonania

Liczba oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje (program SOP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2014		31.12.2013	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania (w USD)	Liczba	Średnia ważona cena wykonania (w USD)
Występujące na początek okresu	93 699	45,36	116 564	44,65
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Transfery	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	18 138	52,66	20 753	48,10
Umorzone/wygasłe w danym okresie	2 096	-	2 112	-

	31.12.2014		31.12.2013	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania (w USD)	Liczba	Średnia ważona cena wykonania (w USD)
Występujące na koniec okresu	73 465	40,80	93 699	45,36
Możliwe do wykonania na koniec okresu	73 465	40,80	93 699	45,36

Liczbę oraz średnie ważone ceny akcji (program CAP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2014		31.12.2013	
	Liczba	Średnia ważona cena akcji (w USD)	Liczba	Średnia ważona cena akcji (w USD)
Występujące na początek okresu	82 120	39,21	124 649	39,49
Przyznane w danym okresie	7 943	49,66	5 114	43,93
Transfery	4 336	40,20	-	-
Wykonane/umorzone/wygasłe w danym okresie	40 741	-	47 643	-
Występujące na koniec okresu	53 658	33,11	82 120	39,21

Liczbę oraz średnie ważone ceny akcji fantomowych przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2014		31.12.2013	
	Liczba	Średnia ważona cena akcji (w PLN)	Liczba	Średnia ważona cena akcji (w PLN)
Występujące na początek okresu	104 302	96,03	-	-
Przyznane w danym okresie	122 566	104,86	186 196	96,03
Wykonane w danym okresie	93 992	109,10	81 894	96,08
Umorzone/wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	132 876	100,24	104 302	96,03

51. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy.

52. Zarządzanie ryzykiem

STRUKTURA ORGANIZACYJNA I PROCESY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Grupa dokonuje analizy, oceny, aprobaty oraz zarządza wszystkimi rodzajami ryzyka związanymi z jej działalnością. Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany we wszystkich jednostkach i na wszystkich poziomach organizacji i pokrywa między innymi: ryzyko kredytowe (włączając ryzyko kontrahenta), ryzyko rezydualne związane z przyjmowanymi zabezpieczeniami i ryzyko koncentracji ekspozycji), ryzyko płynności, ryzyko rynkowe oraz ryzyko operacyjne.

W zakresie zarządzania ryzykiem Rada Nadzorcza Banku jest upoważniona do podejmowania uchwał w sprawie:

- zatwierdzania strategii działalności Grupy oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem,
- zatwierdzania ogólnego akceptowalnego poziomu ryzyka w Grupie („apetytu na ryzyko”) w ramach dokumentu podsumowującego proces szacowania i alokacji kapitału wewnętrznego w kolejnych latach (ICAAP),
- zatwierdzania podstawowej struktury organizacyjnej Grupy ustalonej przez Zarząd, dostosowanej do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka.

Zarząd Banku zatwierdza w drodze uchwał:

- strukturę organizacyjną Grupy dostosowaną do zakresu i profilu podejmowanego ryzyka oraz definiuje role i obowiązki w obszarze zarządzania ryzykiem, zapewniając oddzielenie funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od jednostek prowadzących działania wymagające podejmowania ryzyka,
- Profil Ryzyka Banku poprzez określenie istotnych rodzajów ryzyka, jednocześnie zapewniając wdrożenie procesów zarządzania nimi i/lub alokację kapitału wewnętrznego,
- strategię zarządzania ryzykiem, określającą zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem,
- ogólny akceptowalny poziom ryzyka w Banku („apetyt na ryzyko”), w ramach dokumentu podsumowującego proces szacowania i alokacji kapitału wewnętrznego na dany rok.

Zarząd Banku powołał niezależnego Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem (ang. Chief Risk Officer), podlegającego bezpośrednio Prezesowi Zarządu i odpowiedzialnego za zarządzanie i kontrolę ryzyka kredytowego, rynkowego, operacyjnego, a w szczególności za:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem w Grupie, metod identyfikacji, pomiaru i systemu kontroli oraz sprawozdawczości ryzyka,
- kształtowanie polityki zarządzania ryzykiem i opracowanie systemów oceny i kontroli ryzyka,
- podejmowanie decyzji kredytowych zgodnie z zasadami wynikającymi z procedur kredytowych oraz dokumentów wyznaczających politykę kredytową Grupy,
- zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa portfela kredytowego,
- zarządzanie portfelem kredytów trudnych (włączając windykację i restrukturyzację wierzytelności).

Procesy zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym są wdrażane w Grupie na podstawie pisemnych strategii i zasad dotyczących identyfikacji, pomiaru, ograniczania, monitorowania, raportowania i kontroli ryzyka zatwierdzonych przez Zarząd lub odpowiednio powołane Komitety, w tym Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem.

Szef Sektora Zarządzania Ryzykiem przedstawia Zarządowi Banku do zatwierdzenia strukturę organizacyjną Sektora, która uwzględnia specyfikę zarządzania ryzykiem kredytowym, rynkowym, płynności i operacyjnym w poszczególnych segmentach klientów. Dla tego celu w ramach Sektora Zarządzania Ryzykiem zostały wyodrębnione jednostki organizacyjne odpowiedzialne za:

- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Korporacyjnej,
- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Przedsiębiorstw,
- zarządzanie ryzykiem kredytowym Bankowości Detalicznej,
- zarządzanie należnościami z utratą wartości,
- zarządzanie ryzykiem rynkowym,
- zarządzanie ryzykiem płynności,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- zarządzanie procesem kapitałowym i ryzykiem modeli,
- wsparcie zarządzania ryzykiem w wyżej wymienionych obszarach, w tym w ramach funkcji kontrolnych,
- proces całościowej i ciągłej oceny ryzyka kredytowego (Fundamentalna Ocena Ryzyka Kredytowego).

Niezależni menedżerowie ryzyka są odpowiedzialni za ustalanie i wdrażanie polityki i praktyki zarządzania ryzykiem w odpowiednich jednostkach biznesowych, nadzór nad ryzykiem w tych jednostkach oraz reagowanie na potrzeby i problemy w nich występujące.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie wspierane jest przez szereg systemów informatycznych w zakresie:

- oceny ryzyka kredytowego klienta i ekspozycji,
- pomiaru, raportowania i monitoringu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego,
- monitorowania i raportowania zabezpieczeń,
- kalkulacji i raportowania odpisów z tytułu utraty wartości,
- wsparcia realizacji wymagań Nowej Umowy Kapitałowej.

Istotne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe, obejmujące również ryzyko kredytowe kontrahenta, wynika z zaangażowania kredytowego lub związanego z zawieraniem i rozliczaniem niżej wymienionych transakcji, i jest to ewentualność wystąpienia strat finansowych w wyniku niedopełnienia zobowiązań finansowych lub umownych przez kredytobiorcę lub kontrahenta. Ryzyko kredytowe jest elementem wielu aspektów działalności Grupy, zwanych dalej produktami, takich jak:

- kredyty i pożyczki,
- transakcje walutowe oraz na instrumentach pochodnych,
- transakcje na papierach wartościowych,
- finansowanie i obsługa rozliczeń, w tym handlowych (krajowych i zagranicznych),
- transakcje, w których Grupa występuje w charakterze pośrednika wobec klientów lub innych osób trzecich.

Zasady opisane w sekcji „Ryzyko kredytowe” niniejszego dokumentu dotyczą różnych rodzajów ekspozycji, które zostały zdefiniowane w odpowiednich Politykach Kredytowych Grupy.

Dodatkowo w ramach systemu zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa stosuje zasady ograniczania ryzyka kredytowego (w tym poprzez przyjmowanie zabezpieczeń, ograniczając związane z tym ryzyko **rezydualne**) oraz zarządza **ryzykiem koncentracji zaangażowań**.

Ryzyko płynności to ryzyko, że Grupa może być niezdolna do wypełnienia w określonym terminie swoich zobowiązań finansowych wobec klienta, kredytodawcy lub inwestora. Pomiar ryzyka płynności prowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności z ustawą Prawo bankowe, opiera się na standardach wyznaczonych przez regulatora (regulacyjne miary płynności) oraz na wewnętrznych miarach ułatwiających zarządzanie tym ryzykiem.

Ryzyko rynkowe to ryzyko utraty zysków wskutek zmian stóp procentowych, kursów wymiany walut i cen towarów oraz ich wahań. Ryzyko rynkowe jest związane z portfelem bankowym oraz handlowym. Pomiar ryzyka rynkowego jest prowadzony zgodnie z ustalonymi standardami w celu zapewnienia spójności pomiarów we wszystkich jednostkach oraz możliwości agregacji ryzyka.

Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia strat, w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego oraz z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności (zdefiniowane poniżej).

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

RYZIKO KREDYTOWE

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie jest zapewnienie wysokiej jakości portfela kredytowego oraz stabilności prowadzonej działalności poprzez minimalizację ryzyka poniesienia strat kredytowych. Służą temu obowiązujące w Grupie regulacje i wdrożone procesy kontrolne.

Zasady polityki zarządzania ryzykiem kredytowym

Za ustalanie zasad Polityki Kredytowej Bankowości Korporacyjnej i Polityki Kredytowej Bankowości Przedsiębiorstw, jak również pozostałych polityk i procedur, monitorowanie wyników zarządzania ryzykiem kredytowym, bieżącą ocenę ryzyka kredytowego portfela oraz zatwierdzanie indywidualnie znaczących limitów ryzyka kredytowego odpowiedzialne są niezależne jednostki zarządzania

ryzykiem. Zasady akceptacji ryzyka są dostosowywane do strategii Banku, ogólnego akceptowanego poziomu ryzyka, wyników portfela kredytowego oraz wyników kontroli wewnętrznej.

W przypadku klientów Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw oraz działalności w zakresie bankowości inwestycyjnej w skali całej organizacji, proces kredytowy opiera się na szeregu fundamentalnych zasad, takich jak:

- wspólna odpowiedzialność obszaru biznesu i niezależnych jednostek zarządzania ryzykiem za jakość portfela i procesu kredytowego oraz ponoszone straty kredytowe,
- postępowanie zgodnie z wytycznymi dotyczącymi portfela w celu zapewnienia jego dywersyfikacji i zachowania równowagi pomiędzy ryzykiem i kapitałem,
- kompetencje kredytowe przyznawane są przeszkolonym i doświadczonym pracownikom jednostek zarządzania ryzykiem na podstawie ich dotychczasowego doświadczenia zawodowego oraz umiejętności i zdolności oceny ryzyka,
- wymóg podejmowania decyzji kredytowej przez co najmniej dwóch upoważnionych pracowników Banku posiadających stosowne limity kompetencyjne dla wszystkich istotnych ekspozycji,
- uzależnienie szczebla akceptacji od ponoszonego ryzyka – ekspozycje związane z większym ryzykiem (uwzględniając wielkość i ocenę ryzyka) wymagają zatwierdzenia na wyższym szczeblu decyzyjnym,
- stosowanie zróżnicowanych i adekwatnych standardów oceny ryzyka do każdego kredytobiorcy i zaangażowania, w tym w ramach działań naprawczych,
- określenie ratingu ryzyka dla każdego dłużnika i ekspozycji w spójnym procesie ratingowym w oparciu m.in. o wyniki modeli ratingowych lub scoringowych,
- okresowe monitorowanie wyników z działalności klientów oraz identyfikowanie negatywnych zmian w ich sytuacji, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań klasyfikujących należność lub działań naprawczych,
- wymóg zatwierdzania odstępstw od zasad Polityki Kredytowej na wyższych szczeblach organizacyjnych w celu zapewnienia kontroli realizacji jej zasad przez kierownictwo wyższego szczebla.

W Sektorze Bankowości Detalicznej (SBD) Grupa posiada zatwierdzone przez Zarząd polityki kredytowe dla poszczególnych produktów kredytowych oferowanych przez SBD.

Ryzyko kredytowe w tym obszarze zarządzane jest za pomocą:

- szczegółowych polityk kredytowych określających zasady badania zdolności kredytowej i wiarygodności kredytowej,
- systemu przyznawania kompetencji kredytowych oraz niezależnego nadzorowania jakości pracy analityków kredytowych,
- systemu monitorowania jakości narzędzi informatycznych wspomagających analizę zdolności i wiarygodności kredytowej,
- systemu pomiaru i kontroli ryzyka w portfelach kredytowych, na które składają się m.in: szczegółowy system informacji zarządczej o jakości portfela kredytowego oraz czynności windykacyjnych, identyfikacja ekspozycji z utratą wartości, monitorowanie przeterminowań, monitorowanie benchmarków itp., zatwierdzonych przez Zarząd limitów wewnętrznych określających parametry portfela kredytowego,
- zatwierdzonych przez Zarząd zasad polityki windykacyjnej oraz politykę ochrony przed nadużyciami oraz politykę autoryzacji transakcji dokonanych na kartach kredytowych i debetowych,
- sprawozdań, informacji na temat jakości portfela kredytowego na Komitecie ds. Ryzyka Sektora Bankowości Detalicznej, Komitecie Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz Komitecie ds. Ryzyka i Kapitału przy Radzie Nadzorczej,
- zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- monitoringu działania modeli scoringowych oraz pomiaru i identyfikacji ekspozycji z utratą wartości,
- monitoringu zachowań klientów Banku w Biurze Informacji Kredytowej (BIK),
- polityki wyceny zabezpieczeń kredytów zabezpieczonych hipotecznie oferowanych przez SBD.

Każdy portfel jest poddawany minimum raz w roku testom warunków skrajnych.

Ocena i pomiar ryzyka kredytowego

Grupa stosuje spójną metodykę ratingową w stosunku do całego portfela kredytów w Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw, co ułatwia porównanie zaangażowania kredytowego w ramach wszystkich sektorów działalności, regionów geograficznych i produktów.

Rating ryzyka dłużnika i rating limitu dłużnika są elementami oceny ryzyka kredytowego związanego z udzielonymi produktami. Rating ryzyka dłużnika odzwierciedla szacunkowe prawdopodobieństwo niewywiązania się przez dłużnika ze zobowiązania w ciągu 1 roku i jest obliczany zazwyczaj przy wykorzystaniu modeli statystycznych, ocen zewnętrznych agencji ratingowych lub modeli scoringowych.

Rating limitu dłużnika, jako miara oceny ryzyka w horyzoncie średnio i długoterminowym, uwzględnia również w ocenie szczegółowe parametry jakościowe, uwzględniające między innymi: cykliczność branży, jakość zarządu, strategię, ryzyko niekorzystnych zmian regulacyjnych, jawność i jakość procesów kontroli.

Do każdego limitu kredytowego jest przypisany rating ryzyka limitu, który uwzględnia rating ryzyka dłużnika i parametry transakcji, np. zabezpieczenie prawne, pomniejszające straty poniesione w wyniku niewykonania zobowiązania bądź rodzaj produktu. W ten sposób rating ryzyka limitu określa potencjalną oczekiwaną stratę z tytułu transakcji.

Pomiar ryzyka kredytowego jest dokonywany na wielu poziomach, w tym:

- na poziomie limitu, który może obejmować jeden lub więcej kontraktów, dyspozycji lub transakcji,
- na poziomie dłużnika, w przypadku przyznania dłużnikowi kilku limitów, gdy można ocenić ryzyko braku spłaty zobowiązań przez dłużnika,
- na poziomie grupy dłużników powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- na poziomie portfela, przy czym rating ryzyka portfela jest obliczany jako średnia indywidualnych ratingów ekspozycji ważonych wielkością ekspozycji.

W przypadku kwoty zaangażowania metody pomiaru rozpoczynają się od tych najprostszych, takich jak wartość aktywów, a kończą na skomplikowanych, takich jak ocena potencjalnych kosztów zastąpienia aktywa przy transakcji na instrumentach pochodnych. Procesy zastosowane do pomiarów także są różne, począwszy od prostego obliczania sald, a skończywszy na złożonej wielokrotnej symulacji. Na przykład w odniesieniu do zaangażowań wynikających z ryzyka kredytowego kontrahenta (przedrozliczeniowego) Bank na potrzeby zarządzania ryzykiem stosuje miarę PSE (Pre-Settlement Exposure – Zaangażowanie Przedrozliczeniowe), odzwierciedlającą przyszłą potencjalną ekspozycję danego kontrahenta. PSE odzwierciedla maksymalne oczekiwane zaangażowanie kontrahenta w trakcie trwania transakcji (lub portfela transakcji) przy określonym poziomie ufności w zależności od rozkładów czynników rynkowych decydujących o wartości poszczególnych transakcji w portfelu klienta. Przy braku wystarczającej ilości danych dla symulacji wartości portfela transakcji stosowane są bardziej uproszczone metody, podobnie jak w przypadku pomiaru zaangażowania dla celów rachunku kapitałowego.

W zakresie detalicznych ekspozycji kredytowych Grupa wykorzystuje modele oceny punktowej, opracowane na podstawie historii zachowania własnych klientów. Modele te analizują zachowanie klienta w Biurze Informacji Kredytowej oraz cechy demograficzne klientów. Jakość działania modeli scoringowych podlega ocenie bieżącej oraz monitorowaniu rocznemu. W jej wyniku wprowadzane są zmiany w modelu lub polityce kredytowej.

Pomiar ryzyka kredytowego portfela detalicznego opiera się o dedykowane modele scoringowe oraz techniki raportowania obejmujące analizę wskaźników dotyczących nowych klientów oraz istniejących portfeli bez utraty wartości i z utratą wartości.

Skuteczność modeli scoringowych stosowanych w procesie oceny ryzyka jest regularnie monitorowana za pomocą raportów badających stabilności populacji, raportów KS (Kolmogorowa-Smirnowa) i sprawozdań dotyczących jakości portfela (wskaźniki przeterminowań i strat). Każdy model scoringowy podlega corocznej walidacji.

Monitoring ryzyka kredytowego

Za monitorowanie prawdopodobieństwa nie wywiązania się ze zobowiązań przez dłużnika odpowiedzialne są jednostki zarządzania ryzykiem, przy wsparciu jednostek biznesowych odpowiedzialnych za współpracę z klientem.

Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe jest dokonywane na dwóch poziomach: (a) na poziomie klienta lub dłużnika, (b) na poziomie portfela.

Monitorowanie i zarządzanie ekspozycją na poziomie klienta odbywa się m.in. poprzez okresowe raporty kontrolne, proces wczesnego ostrzegania, okresowe analizy sytuacji klienta.

Monitorowanie wyników portfela i identyfikowanie trendów w portfelu realizowane jest przy pomocy regularnej informacji zarządczej i raportów kontrolnych, które umożliwiają także aktywne reagowanie w przypadku niepokojących sygnałów lub trendów.

Oprócz analizy raportów informacji zarządczej, menedżerowie ryzyka prowadzą regularne spotkania dotyczące portfela z udziałem przedstawicieli jednostek biznesowych, w celu dokonania przeglądu potencjalnych transakcji i przeanalizowania kwestii kredytowych.

W Sektorze Bankowości Detalicznej monitoringowi podlegają modele ocen scoringowych, pomiaru utraty wartości, poziom przeterminowań, efektywność działań windykacyjnych, limity wewnętrzne, zachowania klientów w BIK, benchmarki itp.

Ograniczanie ryzyka

Ograniczanie ryzyka jest stałym i kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem w Grupie. Jest ono prowadzone poprzez:

- selekcję klientów i zatwierdzanie kredytów:
 - wyznaczanie rynku docelowego oraz kryteriów doboru klientów,
 - wyznaczanie maksymalnych, dopuszczalnych limitów zaangażowania kredytowego poprzez limity dla określonych ratingów ryzyka lub poprzez kryteria akceptacji ryzyka,
 - ustanowienie i monitorowanie odpowiednich limitów, w celu ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań,
 - wyznaczanie i utrzymywanie wysokich standardów analizy informacji o kredytobiorcy (due diligence),
 - ustanawianie standardów w zakresie procesu kredytowego, w celu zapewnienia spójnego podejścia do danych segmentów,
 - stosowanie standardów dokumentacji,
- stosowanie zabezpieczeń celem ograniczenia ryzyka i zarządzanie ryzykiem rezydualnym:
 - określanie akceptowalnych zabezpieczeń oraz ich klasyfikacja ze względu na możliwość odzysku w przypadku egzekucji,
 - ustanawianie zabezpieczeń w odpowiedniej formie prawnej (standardy dokumentacji),
 - określanie oczekiwanej struktury zabezpieczeń lub relacji wartości kredytu do wartości zabezpieczenia,
 - wycena rzeczowych zabezpieczeń przez dedykowane i wyspecjalizowane służby w Banku z wykorzystaniem wycen zewnętrznych, tam gdzie zachodzi taka potrzeba,
- monitorowanie ekspozycji kredytowych i system wczesnego ostrzegania:
 - monitorowanie ekspozycji kredytowych i stosowanie systemu wczesnego ostrzegania,
 - regularne przeglądy portfela zapewniające identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji,
 - aktywne zarządzanie portfelem poprzez wdrażanie odpowiednich zmian w strategii kredytowej w oparciu o przeglądy portfela lub testy warunków skrajnych.

Polityka stosowania zabezpieczeń

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka kredytowego, Grupa posiada zdefiniowane zasady, specyficzne dla obszaru korporacyjnego i detalicznego, przyjmowania, oceny, ustanawiania

i monitorowania różnych rodzajów zabezpieczeń, w tym gwarancji, poręczeń i podobnych instrumentów wsparcia (zwanym dalej łącznie: zabezpieczeniami). Zasady te służą minimalizowaniu ryzyka rezydualnego związanego z przyjmowaniem zabezpieczeń.

Dodatkowym czynnikiem ograniczającym to ryzyko jest fakt, że w odniesieniu do finansowania przedsiębiorstw i osób prowadzących działalność gospodarczą podstawowym źródłem spłaty wierzytelności Grupy są przychody z bieżącej działalności klientów, będące kluczowym elementem oceny zdolności kredytowej potencjalnych kredytobiorców.

W celu zdywersyfikowania ryzyka związanego z zabezpieczeniami, Grupa przyjmuje różne rodzaje zabezpieczeń:

- w obszarze Bankowości Detalicznej są to przede wszystkim nieruchomości mieszkalne,
- w obszarze Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw przyjmowane są przede wszystkim:
 - gwarancje i poręczenia,
 - zabezpieczenia gotówkowe,
 - papiery wartościowe,
 - należności,
 - zapasy,
 - nieruchomości,
 - maszyny i urządzenia (w tym pojazdy mechaniczne).

Szczegółowe procedury określające rodzaje akceptowanych przez Grupę zabezpieczeń, zasady ich ustanowienia i określania ich wartości oraz wydzielenie specjalistycznej jednostki ryzyka odpowiedzialnej za proces zarządzania zabezpieczeniami pozwoliło na wypracowanie odpowiednich standardów dla tego procesu, obejmujących m.in.:

- kryteria akceptacji i wyceny zabezpieczeń,
- standardy dokumentacji,
- zasady i częstotliwość monitoringu i aktualizacji wartości zabezpieczeń (w tym inspekcji),

Ponadto w regulacjach kredytowych Bankowości Przedsiębiorstw określone są takie parametry jak:

- wymagana struktura zabezpieczeń dla poszczególnych rodzajów wierzytelności kredytowych,
- relacje wartości kredytu do wartości zabezpieczenia dla poszczególnych typów zabezpieczeń,
- pożądana struktura poszczególnych rodzajów zabezpieczeń w portfelu wierzytelności kredytowych.

Grupa okresowo kontroluje, czy bieżąca struktura portfela zabezpieczeń w Bankowości Przedsiębiorstw jest zgodna z założeniami oraz czy wartość zabezpieczeń jest wystarczająca.

W ramach Bankowości Korporacyjnej oczekiwana wartość kredytu do wartości zabezpieczenia określana jest każdorazowo w decyzji kredytowej. Relacja ta jest również przedmiotem okresowej kontroli/monitorowania.

Podstawowym zabezpieczeniem w przypadku Sektora Bankowości Detalicznej jest wpis w księdze wieczystej uzyskiwany dla kredytów zabezpieczonych hipotecznie. Grupa stosuje również ubezpieczenie pomostowe chroniące od ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia przez dłużnika w okresie od wypłaty kredytu do ustanowienia zabezpieczenia w postaci wpisu w księdze wieczystej. Ocena wartości zabezpieczenia dokonywana jest każdorazowo na podstawie operatu szacunkowego nieruchomości, zleconego przez Grupę. Operaty szacunkowe są weryfikowane przez niezależny zespół wycen, zgodnie z wytycznymi w zakresie wycen nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów na nieruchomości dla Klientów Indywidualnych Sektora Bankowości Detalicznej. Jakość pracy zespołu wycen podlega monitorowaniu.

W Grupie na dzień 31 grudnia 2014 roku finansowy efekt uwzględnienia odzysku z przyjętych zabezpieczeń dla należności od klientów z rozpoznaną utratą wartości w analizie indywidualnej wyniósł 56 317 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 124 717 tys. zł). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości przypisanych do tego portfela byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisu nie zostały uwzględnione przepływy z tych zabezpieczeń.

Koncentracja zaangażowania

Grupa ustanawia limity i zarządza wielkością ekspozycji tak, aby zapewnić odpowiednie rozproszenie ryzyka w portfelu. W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa określa limity koncentracji zaangażowań w odniesieniu do maksymalnej sumy ekspozycji (według wewnętrznej sprawozdawczości):

- wobec jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (dłużnika),
- w ramach branż według wewnętrznej klasyfikacji Grupy,
- w walutach obcych,
- z tytułu transakcji generujących ryzyko kredytowe kontrahenta (przedrozczeniowe),
- wobec grupy kapitałowej podmiotu dominującego dla Grupy,
- z tytułu zaangażowań zabezpieczonych,
- z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych Pionu Ryzyka Bankowości Detalicznej.

Pierwsze dwie koncentracje (wobec dłużników i branż) dotyczące w szczególności portfeli Bankowości Korporacyjnej i Bankowości Przedsiębiorstw są koncentracjami uznanymi za najistotniejsze z punktu widzenia zarządzania tym ryzykiem w Grupie.

W ramach zarządzania ekspozycjami wobec dłużników Grupa monitoruje również limity określone ustawą Prawo Bankowe i innymi Uchwałami nadzorczymi oraz zapewnia ich przestrzeganie, w tym wyznaczenie dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu tych ekspozycji w razie potrzeby.

W obszarze koncentracji zabezpieczeń, zgodnie z Rekomendacją S, są ustanowione i kontrolowane odpowiednie limity zaangażowań zabezpieczonych hipotecznie.

Poza monitorowaniem aktualnych poziomów koncentracji w odniesieniu do ustanowionych limitów Bank okresowo monitoruje również potencjalną koncentrację geograficzną oraz koncentrację wynikającą z zaangażowań pośrednich – jednak ze względu na charakterystykę portfela Banku nie zostały wyznaczone limity dla tego rodzaju koncentracji.

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec dłużnika

Grupa dąży do ograniczenia koncentracji zaangażowania wobec pojedynczych klientów lub klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych z dnia 31 grudnia 2014 roku zaangażowanie Grupy w transakcje z grupami klientów, dotyczące portfela bankowego, wobec których łączne zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Grupy (zdefiniowanych w dalszej części sprawozdania), wynosi 5 733 506 tys. zł, czyli 116,0% tych funduszy (31 grudnia 2013 roku: 5 928 283 tys. zł, tj. 127,6%). W 2014 roku, jak i w 2013 roku, Grupa spełniała przepisy dotyczące limitów koncentracji zaangażowań.

Koncentracja zaangażowań wobec poszczególnych 10 największych niebankowych kredytobiorców Grupy:

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	85 160	916 365	1 001 525	360 239	139 846	500 085
KLIENT 2	575 100	341 450	916 550	716 500	200 050	916 550
GRUPA 3	660 806	107 837	768 643	412 479	169 411	581 890
GRUPA 4	2	756 906	756 908	43 427	966 055	1 009 482
GRUPA 5	184 949	442 417	627 366	157 436	575 257	732 693
GRUPA 6	467 864	144 599	612 463	420 819	218 212	639 031
KLIENT 7	550 000	-	550 000	250 000	300 000	550 000
KLIENT 8	-	500 051	500 051	-	500 051	500 051
KLIENT 9	463 200	-	463 200	-	-	-
GRUPA 10	220 486	176 527	397 013	323 687	174 815	498 502
Razem 10	3 207 567	3 386 152	6 593 719	2 684 587	3 243 697	5 928 284

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

Limity maksymalnego zaangażowania Grupy określa Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenia nr 575/2013”). Przy zachowaniu warunków określonych przepisami Rozporządzenia nr 575/2013 dopuszcza się utrzymywanie przez Bank przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności ponad limity określone w art. 71 ustawy – Prawo bankowe wyłącznie w zakresie wierzytelności wynikających z operacji zaliczanych do portfela handlowego. Fundusze własne dla celów wyznaczania limitów zaangażowania określonych w ustawie Prawo Bankowe ustalone zostały zgodnie z Rozporządzeniem nr 575/2013.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała zaangażowanie wobec dwóch podmiotów przekraczających ustawowe limity koncentracji zaangażowań. Przekroczenie limitu dotyczyło zaangażowania wynikającego z transakcji zaliczanych do portfela handlowego. Z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań wyznaczony został dodatkowy wymóg kapitałowy, który włączony został do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2014 roku.

*Ryzyko koncentracji zaangażowania wobec branży**

Ze względu na duże zróżnicowanie klientów reprezentujących poszczególne sektory gospodarki, w poniższej tabeli przedstawiono zagregowane dane w zakresie zaangażowania (brutto) Grupy w dwudziestu największych branżach gospodarki oraz w podziale na typ prowadzonej działalności według stanu na porównawcze okresy.

Branża gospodarki według PKD	31.12.2014		31.12.2013	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	3 806 391	16,8%	4 026 214	18,7%
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	2 198 632	9,7%	2 182 495	10,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 191 652	9,7%	2 537 891	11,8%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 561 013	6,9%	1 297 340	6,0%
Produkcja artykułów spożywczych	1 376 794	6,1%	1 242 203	5,8%
Górnictwo rud metali	1 001 440	4,4%	500 000	2,3%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	831 430	3,7%	903 130	4,2%
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	627 480	2,8%	551 562	2,6%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	624 132	2,7%	674 291	3,1%
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	614 839	2,7%	407 024	1,9%
Pierwsze „10” branż gospodarki	14 833 803	65,3%	14 322 150	66,5%
Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	611 550	2,7%	165 351	0,8%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	565 328	2,5%	446 220	2,1%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	519 932	2,3%	672 524	3,1%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	491 077	2,2%	460 380	2,1%
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	440 597	1,9%	361 581	1,7%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	416 413	1,8%	321 366	1,5%
Produkcja urządzeń elektrycznych	393 911	1,7%	371 546	1,7%
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	348 669	1,5%	364 493	1,7%
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	340 538	1,5%	430 077	2,0%
Produkcja mebli	330 924	1,5%	336 509	1,6%
Pierwsze „20” branż gospodarki	19 292 742	84,9%	18 252 197	84,8%
Pozostałe branże	3 418 368	15,1	3 265 687	15,2%
Razem	22 711 110	100,0%	21 517 884	100,0%

* Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków).

Należności brutto od klientów i banków w podziale na typ prowadzonej działalności

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Należności brutto od podmiotów gospodarczych i banków		
finansowa	3 379 035	3 706 320
produkcyjna	4 288 366	3 745 767
usługowa	930 776	621 351
pozostała	4 759 600	5 863 934
	13 357 777	13 937 372
Należności brutto od klientów indywidualnych	6 280 166	5 819 088
(patrz nota 20, 25)	19 637 943	19 756 460

Zarządzanie ekspozycjami z rozpoznaną utratą wartości

Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje nadawanie ekspozycjom nie tylko odpowiedniego ratingu, ale również nadawanie ekspozycjom właściwej wewnętrznej klasyfikacji rozpoznawania utraty ich wartości oraz zastosowanie odpowiednich działań naprawczych bądź windykacyjnych. Grupa posiada jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów.

Ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznana została utrata wartości, są podzielone na dwie grupy. Wyodrębnia się portfel ekspozycji zarządzanych na podstawie indywidualnej klasyfikacji (klienci oceniani indywidualnie) oraz portfel ekspozycji zarządzanych na bazie dni zaległości w spłacie (klienci oceniani portfelowo). Przypisanie do określonego portfela zależy od całkowitej kwoty zaangażowania danego klienta i stosowanego procesu zarządzania zaangażowaniem.

Dla klientów ocenianych indywidualnie ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości to te, w przypadku których wystąpił obiektywny dowód utraty wartości, który może być następstwem m.in. następujących wydarzeń:

- pojawienie się istotnych trudności finansowych dłużnika,
- niedotrzymywanie warunków umowy, np. opóźnienia w spłacie rat kapitałowych lub odsetkowych,
- pojawienie się przyczyn ekonomicznych lub prawnych związanych z trudnościami finansowymi kredytobiorcy wraz z wyrażeniem zgody przez Bank na warunki finansowe wobec kredytobiorcy, których kredytodawca nie brałby pod uwagę w innym przypadku,
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości klienta lub uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego,
- krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która może mieć związek z niespłaceniem ekspozycji,
- opóźnienie w spłacie powyżej 60 dni,
- znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta,
- wniosek Banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta,
- obniżenie ratingu kontrahenta przez uznaną i akceptowaną przez Bank zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.

Dla klientów ocenianych na podstawie zaległości obiektywnym dowodem utraty wartości ekspozycji kredytowych jest przede wszystkim przekroczenie określonych progów dni zaległości.

Kadra zarządzająca ryzykiem regularnie ocenia adekwatność ustanowionych odpisów na ekspozycjach z rozpoznaną utratą wartości.

Klienci zarządzani na bazie klasyfikacji (oceniani indywidualnie)

Utrata wartości jest określana przez szacowanie straty na ekspozycji, odrębnie dla każdej ekspozycji, uwzględniając:

- łączne zaangażowanie klienta,
- szanse do utrzymania się na rynku modelu biznesowego klienta i zdolność do pomyślnego rozwiązywania problemów finansowych,

- generowanie przepływów pieniężnych wystarczających do obsługi zobowiązań,
- kwoty i terminy oczekiwanych spłat należności,
- prawdopodobieństwo realizacji udzielonych zobowiązań warunkowych,
- możliwa do odzyskania wartość zabezpieczenia i prawdopodobieństwo udanego przejęcia zabezpieczenia (z uwzględnieniem wszystkich ryzyk prawnych oraz kosztów utrzymywania zabezpieczenia do momentu zbycia),
- oczekiwane wpływy środków z tytułu prowadzonego postępowania egzekucyjnego, upadłościowego lub likwidacji,
- oszacowane prawdopodobne koszty związane z dochodzeniem zaległych płatności,
- w niektórych przypadkach również cena rynkowa wierzytelności.

Wymagane jest, aby poziom odpisów na znaczących zaangażowaniach zarządzanych na bazie klasyfikacji był przeglądany co najmniej raz na kwartał. Przegląd obejmuje posiadane zabezpieczenia oraz weryfikację dokonanych i oczekiwanych spłat.

Klienci zarządzani na bazie dni zaległości (oceniani portfelowo)

Dla ekspozycji, które nie są uznane za znaczące, utrata wartości jest obliczana na bazie portfelowej, zasadniczo w oparciu o zaległości w spłacie. Stosowane jest podejście sformalizowane, które przypisuje progresywnie tym wyższy odpis, im dłużej klient zalega ze spłatą kredytu.

Poniżej został zaprezentowany portfel Grupy, pogrupowany na należności klientów ze stwierdzoną utratą wartości oraz należności bez utraty wartości. Zaprezentowano również szczegóły odpisów z tytułu utraty wartości. W ramach należności ze stwierdzoną utratą wartości wyodrębnia się portfel zarządzany na podstawie indywidualnej klasyfikacji (należności oceniane indywidualnie) oraz portfel zarządzany na bazie dni zaległości w spłacie (należności oceniane portfelowo). Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości klasyfikowane są na podstawie wewnętrznych ratingów ryzyka przyjmujących wartości od 1 do 7, przy czym kategoria ryzyka 1 jest ratingiem najlepszym.

Wewnętrzne ratingi ryzyka są otrzymywane w kompleksowym procesie oceny kredytowej, na który składają się modele i metodyki ratingowe, dodatkowe korekty wynikające m.in. z posiadanego wsparcia i z zabezpieczenia oraz wszelkie inne zdefiniowane procesy stosowane, w celu uzyskania ratingów ryzyka.

Rating ryzyka określa prawdopodobieństwo niewywiązania się przez dłużnika ze zobowiązań w okresie jednego roku. Ratingi od 1 do 4- włącznie są traktowane, jako odpowiednik ratingów z poziomu inwestycyjnego zewnętrznych agencji oceny wiarygodności kredytowej, co oznacza, że świadczą o niskim bądź średnim poziomie ryzyka kredytowego. Ratingi poniżej 4- świadczą o podwyższonym poziomie ryzyka kredytowego, przy czym rating 7 oznacza wysokie ryzyko kredytowe i niską zdolność do obsługi zobowiązań nawet przy sprzyjających warunkach makroekonomicznych.

W przypadku klientów Sektora Bankowości Detalicznej podstawowym kryterium rozpoznania utraty wartości jest wystąpienie opóźnień w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych, minimalnej kwoty do zapłaty, prowizji lub przekroczenia dozwolonego salda. Na potrzeby wyliczenia odpisów z tytułu utraty wartości przyjmuje się, że kryterium to spełnione jest w przypadku wystąpienia opóźnienia w spłacie równego lub przekraczającego 90 dni na moment wyliczania utraty wartości.

Niezależnie od dnia przeterminowania, za ekspozycje z utratą wartości uznawane są ekspozycje, w przypadku których Grupa, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta, zgodził się na udogodnienie w spłacie (restrukturyzację należności), którego w innym wypadku by nie udzielił, przy czym Grupa nie otrzymuje w zamian odpowiedniej rekompensaty. Przez odpowiednią rekompensatę rozumie się otrzymanie dodatkowych przychodów, w rezultacie których wartość bieżąca przepływów pieniężnych nie spada poniżej wartości księgowej sprzed restrukturyzacji.

Za dodatkowe przesłanki utraty wartości uznawane są:

- śmierć, trwałe kalectwo lub poważna choroba,
- nadużycie finansowe,

- uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego klienta lub ogłoszenie przez klienta upadłości,
- utrata wartości lub zagrożenie utraty wartości zabezpieczenia,
- pobyt klienta w areszcie lub więzieniu,
- częściowe umorzenie kapitału,
- wypowiedzenie umowy,
- wniosek Banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec klienta.

Poniżej zaprezentowano zestawienie określające maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe

w tys. zł	Nota	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków (brutto)	20	2 068 565	3 541 100
Należności od klientów korporacyjnych (brutto)	25	11 289 212	10 396 272
Należności od klientów indywidualnych (brutto)	25	6 280 166	5 819 088
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	21	7 096 875	2 215 673
Instrumenty pochodne	21	5 624 460	3 531 126
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	22	14 435 099	17 616 041
Inne aktywa finansowe	30	327 676	295 782
Zobowiązania warunkowe udzielone	43	16 636 570	15 901 139
		63 758 623	59 316 221

Struktura portfela zaangażowań wobec klientów z punktu widzenia ryzyka kredytowego

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków
Należności z rozpoznaną utratą wartości						
Należności oceniane indywidualnie						
Wartość brutto	399 482	10 822	-	508 212	8 400	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	336 205	3 696	-	371 075	3 084	-
Wartość netto	63 277	7 126	-	137 137	5 316	-
Należności oceniane portfelowo						
Wartość brutto	57 087	471 158	-	75 957	636 745	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	45 383	342 305	-	50 802	471 977	-
Wartość netto	11 704	128 853	-	25 155	164 768	-
Należności bez utraty wartości						
wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	7 696 261	-	1 877 441	5 802 138	-	3 272 899
rating ryzyka +5-6-	2 902 248	-	191 124	3 806 562	-	267 476
rating ryzyka +7 i powyżej	234 134	-	-	203 403	-	725
wg przeterminowania należności						
bez opóźnień w spłacie	-	5 546 235	-	-	4 898 946	-
1-30 dni	-	198 755	-	-	212 290	-
31-90 dni	-	53 196	-	-	62 707	-
Wartość brutto	10 832 643	5 798 186	2 068 565	9 812 103	5 173 943	3 541 100
Odpisy z tytułu utraty wartości	21 990	49 317	2 880	26 348	60 747	1 173
Wartość netto	10 810 653	5 748 869	2 065 685	9 785 755	5 113 196	3 539 927
Łączna wartość netto	10 885 634	5 884 848	2 065 685	9 948 047	5 283 280	3 539 927

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności z rozpoznaną utratą wartości						
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane indywidualnie	336 205	3 696	-	371 075	3 084	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na należności oceniane portfelowo	45 383	342 305	-	50 802	471 977	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	2 274	-	347	1 457	-	303
rating ryzyka +5-6-	10 692	-	2 533	17 191	-	859
rating ryzyka +7 i powyżej	9 024	-	-	7 700	-	11
wg przeterminowania należności						
bez opóźnień w spłacie	-	18 545	-	-	22 628	-
1-30 dni	-	12 245	-	-	14 764	-
31-90 dni	-	18 527	-	-	23 355	-
	21 990	49 317	2 880	26 348	60 747	1 173
Łączne odpisy z tytułu utraty wartości	403 578	395 318	2 880	448 225	535 808	1 173

W przypadku należności od klientów indywidualnych bez utraty wartości i bez opóźnień w spłacie, Grupa analizuje jakość portfela kredytowego pod kątem historii przeterminowania. Z kwoty 5 546 235 tys. zł na koniec 2014 roku (4 898 946 tys. zł na koniec 2013 roku) kwota 288 910 tys. zł dotyczy należności, które od momentu powstania przynajmniej raz przekroczyły 30 dni opóźnienia w spłacie (lecz nie przekroczyły 90 dni) oraz kwota 6 694 tys. zł dotyczy należności, które przynajmniej raz przekroczyły 90 dni opóźnienia w spłacie (odpowiednio 243 256 tys. zł oraz 7 726 tys. zł na koniec 2013 roku).

Należności bez utraty wartości według przeterminowania

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków	Należności od klientów korporacyjnych	Należności od klientów indywidualnych	Należności od banków
Należności objęte odpisem na poniesione niezidentyfikowane straty						
Należności nieprzeterminowane	10 782 601	5 546 235	2 068 565	9 715 024	4 898 946	3 541 100
Należności przeterminowane, w tym:	50 042	251 951	-	97 079	274 997	-
1-30 dni	45 468	198 755	-	88 681	212 290	-
Wartość brutto	10 832 643	5 798 186	2 068 565	9 812 103	5 173 943	3 541 100

Struktura instrumentów pochodnych z punktu widzenia ryzyka kredytowego

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Transakcje z klientami korporacyjnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami	Transakcje z klientami korporacyjnymi	Transakcje z klientami indywidualnymi	Transakcje z bankami
Instrumenty pochodne wg ratingu ryzyka						
rating ryzyka 1-4-	108 828	2 287	5 462 464	186 040	-	3 313 078
rating ryzyka +5-6-	25 521	-	22 906	13 474	-	16 600
rating ryzyka +7 i powyżej	2 451	-	3	1 920	-	13
Wartość	136 800	2 287	5 485 373	201 434	-	3 329 691

Poniżej zaprezentowano podział ekspozycji w portfelu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz w portfelu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży według ratingów agencji Fitch.

Portfel dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu na koniec 2014 roku w kwocie 7 096 875 tys. (2 215 673 tys. zł na koniec 2013 roku) obejmuje dłużne papiery wartościowe o ratingu emitenta A w kwocie 5 651 492 tys. zł (1 938 149 tys. zł na koniec 2013 roku), BBB- w kwocie 1 310 546 tys. zł (277 524 tys. zł na koniec 2013 roku), BBB w kwocie 14 799 tys. zł oraz bez ratingu w kwocie 120 038 tys. zł.

Portfel dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w kwocie 14 435 099 tys. zł na koniec 2014 roku (17 616 041 tys. zł na koniec 2013 roku) obejmuje w całości dłużne papiery wartościowe o ratingu emitenta A.

Inne aktywa finansowe w kwocie 327 676 tys. zł na koniec 2014 roku (295 782 tys. zł na koniec 2013 roku) obejmują należności z opóźnieniem w spłacie przekraczającym 90 dni w wysokości 1 278 tys. zł (6 346 tys. zł na koniec 2013 roku).

Struktura zobowiązań warunkowych udzielonych z punktu widzenia ryzyka kredytowego

w tys. zł	31.12.2014		31.12.2013	
	Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych	Zobowiązania wobec banków
Zobowiązania warunkowe udzielone wg ratingu ryzyka				
rating ryzyka 1-4-	8 875 154	360 793	7 792 063	411 916
rating ryzyka +5-6-	1 977 844	41 370	2 492 482	7 966
rating ryzyka +7 i powyżej	110 261	-	191 985	-
Wartość	10 963 259	402 163	10 476 530	419 882

W przypadku zobowiązań warunkowych udzielonych klientom indywidualnym, Grupa analizuje jakość zobowiązań pod kątem historii przeterminowania należności kredytowych tych klientów. Z kwoty 5 271 148 tys. zł na koniec 2014 roku (5 004 727 tys. zł na koniec 2013 roku) kwota 264 365 tys. zł dotyczy zobowiązań wobec tych klientów, których należności kredytowe od momentu powstania przynajmniej raz przekroczyły 30 dni opóźnienia w spłacie (lecz nie przekroczyły 90 dni) oraz kwota 1 571 tys. zł dotyczy zobowiązań wobec tych klientów, których należności kredytowe przynajmniej raz przekroczyły 90 dni opóźnienia w spłacie (odpowiednio 221 064 tys. zł oraz 1 476 tys. zł na koniec 2013 roku).

Poziom pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności Grupy przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Wartość brutto		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	938 549	1 229 314
Należności oceniane indywidualnie	410 304	516 612
Należności oceniane portfelowo	528 245	712 702
Należności bez rozpoznanej utraty wartości	18 699 394	18 527 146
Łączna wartość brutto	19 637 943	19 756 460
Odpisy z tytułu utraty wartości		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	727 589	896 938
Należności oceniane indywidualnie	339 901	374 159
Należności oceniane portfelowo	387 688	522 779
Należności bez rozpoznanej utraty wartości	74 187	88 268
Łączne odpisy z tytułu utraty wartości	801 776	985 206
Wartość netto		
Należności z rozpoznaną utratą wartości, z tego:	210 960	332 376
Należności oceniane indywidualnie	70 403	142 453
Należności oceniane portfelowo	140 557	189 923
Należności bez rozpoznanej utraty wartości	18 625 207	18 438 878
Łączna wartość netto	18 836 167	18 771 254
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości	77,5%	73,0%

Praktyki „forbearance”

W Grupie w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym identyfikuje się ekspozycje „forborne”. Grupa uwzględnia ekspozycje „forborne” zgodnie z wymaganiami sprawozdawczymi wynikającymi z Standardów Technicznych EBA (...) oraz z dokumentu 2012/852, wydanym przez ESMA.

Grupa jako „forborne” traktuje ekspozycje, które są w procesie restrukturyzacji wymuszonej. Jest to sytuacja, w której dłużnikowi doświadczającemu trudności finansowych Grupa udziela preferencyjnych warunków finansowania (np. na warunkach nierynkowych), które w innej sytuacji nie byłyby rozważane. Grupa poprzez preferencyjne warunki finansowania rozumie sytuację, w której np. zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż umowna wartość oprocentowania sprzed restrukturyzacji i/lub zmodyfikowane oprocentowanie kredytu jest niższe niż oprocentowanie rynkowe dla danego okresu finansowania i ryzyka kredytowego.

Zakres, w którym zmieniane są warunki finansowania, ustalany jest indywidualnie dla każdego dłużnika, którego dotyczy przedmiotowa sytuacja. W szczególności działania takie obejmują:

- przejęcie aktywów,
- udzielenia nowego, zrestrukturyzowanego zaangażowania celem częściowej lub całkowitej spłaty istniejącego zaangażowania,
- modyfikację warunków istniejącego zaangażowania, w tym zmiany harmonogramu spłat (np. wydłużenie okresu kredytowania), zmiany oprocentowania należności lub sposobu spłaty lub redukcji kwoty do spłaty (kwoty głównej lub narosłych odsetek).

Proces nadawania ekspozycjom statusu „forborne” jest ściśle związany z procesem zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym również z procesem rozpoznawania utraty wartości dla ekspozycji. Zgodnie z definicją wynikiem przejścia ekspozycji do statusu „forborne” jest taka zmiana warunków finansowania, która zmienia strumień wpływów Grupa z tytułu spłaty zaangażowania, w szczególności przejście ekspozycji do stanu „forborne” wiąże się z koniecznością dokonania odpisu w straty części należności. Zgodnie z wdrożonym procesem rozpoznawania utraty wartości, zmiana statusu ekspozycji na „forborne” stanowi dowód utraty wartości i taka ekspozycja znajduje się w portfelu z utratą wartości.

Grupa przyjmuje, że ekspozycje pozostają w statusie „forborne” aż do ich całkowitej spłaty.

Ekspozycje „forborne” są obsługiwane przez wyspecjalizowaną jednostkę, gdzie funkcjonują udokumentowane procesy zapewniające poprawną identyfikację (ekspozycje „forborne” są oznaczane w systemach księgowych Grupy), księgowanie, wycenę, raportowanie oraz monitorowanie tych ekspozycji. Wartość ekspozycji w statusie „forborne” na koniec 2014 roku nie jest istotna, w związku z tym Grupa monitoruje te wielkości zbiorczo, bez uwzględnienia różnych podziałów portfela.

w tys. zł	Wg stanu na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	16 630 827	14 986 047
podmiotów sektora niefinansowego	15 609 377	14 270 449
klientów korporacyjnych	9 811 190	9 096 506
klientów indywidualnych	5 798 187	5 173 943
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	938 551	1 229 313
podmiotów sektora niefinansowego	919 555	1 210 317
klientów korporacyjnych, w tym:	437 575	565 173
„forborne”	63 529	95 882
klientów indywidualnych, w tym:	481 980	645 144
„forborne”	61 722	109 833
Należności od klientów brutto razem, w tym:	17 569 378	16 215 360
podmiotów sektora niefinansowego	16 528 932	15 480 766
klientów korporacyjnych, w tym:	10 248 765	9 661 679
„forborne”	63 529	95 882
klientów indywidualnych, w tym:	6 280 167	5 819 087
„forborne”	61 722	109 833
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(798 896)	(984 033)
na należności „forborne”	(76 273)	(124 952)
Należności od klientów netto, razem, w tym:	16 770 482	15 231 327
należności „forborne”	48 978	80 763

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Procesy i organizacja zarządzania ryzykiem płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i kontrahentów.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest terminowe wywiązanie się Grupy z wszystkich zobowiązań wobec swoich klientów oraz zabezpieczenie środków w celu terminowego rozliczenia wszystkich transakcji na rynku pieniężnym.

Zarządzanie ryzykiem płynności opiera się na:

- obowiązujących przepisach prawa w szczególności ustawie Prawo bankowe,
- wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego,
- zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku,

z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych na rynku.

Ostateczna odpowiedzialność za przestrzeganie ustalonych poziomów ekspozycji na ryzyko rynkowe w Grupie spoczywa na Zarządzie Banku, natomiast bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym jest prowadzone przez:

- Członka Zarządu – Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Szefa jednostki Ryzyka Rynkowego,
- osoby oddelegowane do zarządzania ryzykiem w jednostkach Grupy.

Zarządzanie płynnością

Celem zarządzania płynnością jest zapewnienie Bankowi i podmiotom Grupy dostępu do środków płynnych, w celu wypełnienia swoich zobowiązań w terminie, także w ekstremalnych, lecz prawdopodobnych sytuacjach kryzysowych.

Grupa analizuje i zarządza ryzykiem płynności w różnych horyzontach czasowych, przy czym rozróżnia się płynność bieżącą, krótko-, średnio- i długoterminową, stosując adekwatne metody pomiaru i limitowania ryzyka.

Zarządzanie płynnością długoterminową należy do zadań ALCO i jest określone w strategii Grupy. Jest ono prowadzone w oparciu o monitorowanie relacji strukturalnych bilansu oraz o regulacyjne miary płynności długookresowej i obejmuje analizę luk płynności, a także możliwości pozyskania w przyszłości wystarczających źródeł finansowania oraz kosztu pozyskania środków w kontekście wpływu na rentowność prowadzonej działalności.

Zarządzanie płynnością średnioterminową, w horyzoncie do 1 roku, należy do zadań ALCO i odbywa się w oparciu o przygotowywany w cyklu rocznym plan finansowania, określający poziomy limitów wewnętrznych oraz przygotowywane przez jednostki biznesowe Grupy plany w zakresie zmiany aktywów i pasywów, opracowywane w ramach planów finansowych na kolejny rok budżetowy.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową, w horyzoncie do 3 miesięcy, należy do zadań Pionu Skarbu i odbywa się w oparciu o regulacyjne miary płynności krótkookresowej oraz limity wewnętrzne. Grupa analizuje także poziom płynności w sytuacjach kryzysowych, przyjmując jako warunek konieczny brak ujemnej luki we wszystkich przedziałach czasowych w horyzoncie 3 miesięcy.

Zarządzanie płynnością bieżącą należy do zadań Pionu Skarbu i prowadzone jest w oparciu o rachunki nostro Grupy, w tym w szczególności rachunek rezerwy obowiązkowej w NBP, przy użyciu dostępnych produktów oferowanych przez rynek pieniężny oraz bank centralny.

Zarządzanie płynnością w podmiotach Grupy leży w zakresie zadań zarządów tych spółek przy uwzględnieniu „Zasad zarządzania ryzykiem”. Nadzór nad płynnością podmiotów Grupy sprawuje ALCO.

Plan finansowania i zabezpieczania płynności

Roczny Plan Finansowania i Płynności (Plan) jest przygotowywany dla Grupy przez Szefa Pionu Skarbu. Odpowiada on również za uzyskanie aprobaty ALCO dla tego Planu. Plan powinien obejmować wszystkie istotne elementy dotyczące finansowania i płynności wynikające z planów biznesowych, a w szczególności w obszarze depozytów i kredytów dla klientów, tak jak to zostało określone w budżetach rocznych poszczególnych jednostek biznesowych, a także istotnych zmian otoczenia regulacyjnego oraz sytuacji rynkowej.

Narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

Bank dokonuje pomiaru i zarządza ryzykiem płynności poprzez zastosowanie zarówno zewnętrznych miar nadzorczych, jak i miar dodatkowych wypracowanych wewnętrznie.

Wewnętrzne narzędzia zarządzania ryzykiem płynności

W uzupełnieniu do nadzorczych miar płynności Grupa Banku stosuje zestaw narzędzi zarządzania ryzykiem płynności obejmujący:

- analizę luk – Raport Dostępu do Rynku (MAR),
- scenariusze kryzysowe,
- strukturalne wskaźniki płynności,
- rynkowe czynniki ostrzegawcze,
- znaczące źródła finansowania,
- awaryjny plan finansowania.

Scenariusze kryzysowe

Testy warunków kryzysowych są przeprowadzane, w celu zbadania potencjalnego wpływu określonego zdarzenia na bilans Grupy oraz skumulowaną lukę w horyzoncie 12 miesięcy, a także określenia, jakie dodatkowe finansowanie działalności jest konieczne w każdym z określonych scenariuszy. Scenariusze te są przygotowywane przez Pion Skarbu i Ryzyko Rynkowe Banku oraz zatwierdzane przez ALCO.

Grupa przeprowadza testy warunków kryzysowych w cyklu miesięcznym. Scenariusze te zakładają istotne zmiany w podstawowych parametrach finansowania, takie jak:

- koncentracja bazy funduszej,
- highly Stressed Market Disruption ("S2") – poważne zakłócenia na rynkach światowych,
- kryzys finansowy na rynku krajowym.

Awaryjny plan finansowania

Pion Skarbu przygotowuje oraz aktualizuje w cyklu rocznym „Plan pozyskania funduszy i utrzymania płynności w sytuacji zagrożenia płynności” (Plan awaryjny), który określa sposób działania Banku w sytuacji kryzysowej, w tym szczególnie w przypadkach zakładanych w scenariuszach kryzysowych i opisanych w „Rocznym planie finansowania i zabezpieczenia płynności”. Awaryjny plan finansowania jest zatwierdzany przez ALCO.

Plan awaryjny określa:

- warunki/symptomy wskazujące na wystąpienie sytuacji kryzysowej,
- kompetencje do podejmowania działań w ramach realizacji planu,
- źródła pozyskania funduszy, a w szczególności zasady utrzymywania portfela aktywów płynnych do użycia w przypadku wystąpienia problemów płynnościowych,
- zasady przeprowadzania sprzedaży aktywów i zmiany struktury bilansu,
- zasady postępowania, w celu przywrócenia zaufania klientów do instytucji.

Poniżej przedstawione zostały wielkości skumulowanej urealnionej luki płynności oraz poziom aktywów płynnych na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2014 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	1 866 988	-	-	-	47 976 677
Zobowiązania i kapitał własny	8 447 582	137 026	1 853 836	177 219	39 228 002
Luka bilansowa w danym okresie	(6 580 594)	(137 026)	(1 853 836)	(177 219)	8 748 675
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	15 659 087	3 803 944	11 738 178	9 589 527	11 602 589
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	16 115 268	3 987 651	11 488 710	9 730 060	11 421 057
Luka pozabilansowa w danym okresie	(456 181)	(183 707)	249 468	(140 533)	181 532
Luka skumulowana	(7 036 775)	(7 357 508)	(8 961 876)	(9 279 628)	(349 421)

Skumulowana urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2013 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	11 891 135	330 718	10 000	-	33 166 536
Zobowiązania i kapitał własny	8 923 893	643 002	1 485 820	29 156	34 316 518

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Luka bilansowa w danym okresie	2 967 242	(312 284)	(1 475 820)	(29 156)	(1 149 982)
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wpływy	15 932 787	894 564	6 969 708	9 803 307	13 624 421
Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych – wypływy	15 995 106	1 074 591	7 083 140	9 848 427	13 559 271
Luka pozabilansowa w danym okresie	(62 319)	(180 027)	(113 432)	(45 120)	65 150
Luka skumulowana	2 904 923	2 412 612	823 360	749 084	(335 748)

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	22 752 411	20 243 696	2 508 715
rachunek nostro w NBP i stabilna część gotówki	1 220 437	411 982	808 455
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	7 096 875	2 215 673	4 881 202
dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 435 099	17 616 041	(3 180 942)
Skumulowana luka płynności do 1 roku	(8 961 876)	823 360	(9 785 236)
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	254%	Pozytywna luka	

Poniżej przedstawione zostały zobowiązania finansowe Grupy według umownych terminów wymagalności. Prezentowane kwoty nie uwzględniają wpływu stopy efektywnej na wartości zobowiązań z tytułu odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Zobowiązania wobec banków	32	5 122 583	2 821 029	72 758	1 967 676	228 679	32 441
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	21	1 005 545	1 005 545	-	-	-	-
Zobowiązania wobec klientów, z tego:	34	29 632 599	28 824 998	488 174	306 885	12 465	77
Depozyty podmiotów sektora finansowego	34	3 115 436	3 068 883	42 988	2 912	639	14
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	34	26 384 512	25 673 498	429 838	269 667	11 446	63
Pozostałe zobowiązania	34	132 651	82 617	15 348	34 306	380	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Instrumenty pochodne (rozliczane netto)	21	5 021 507	60 576	105 369	451 135	2 929 929	1 474 498
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	43	13 161 336	11 757 667	76 320	141 646	974 907	210 796
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	43	1 813 008	1 813 008	-	-	-	-
		55 756 578	46 282 823	742 621	2 867 342	4 145 980	1 717 812
Instrumenty pochodne rozliczane brutto							
Wpływy		51 920 356	16 351 513	3 801 719	11 574 861	15 281 939	4 910 324
Wypływy		52 075 612	16 415 101	3 848 204	11 598 305	15 287 830	4 926 172
		(155 256)	(63 588)	(46 485)	(23 444)	(5 891)	(15 848)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Zobowiązania wobec banków	32	6 378 441	3 880 752	622 080	1 706 623	168 958	28
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	21	481 601	481 601	-	-	-	-

w tys. zł	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat
Zobowiązania wobec klientów, z tego:	34	26 568 789	25 831 085	376 695	350 236	10 698	75
Depozyty podmiotów sektora finansowego	34	3 259 889	3 238 130	10 448	10 677	622	12
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	34	22 824 847	22 167 366	349 047	300 069	8 302	63
Pozostałe zobowiązania	34	484 053	425 589	17 200	39 490	1 774	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu							
Instrumenty pochodne (rozliczane netto)	21	3 044 118	80 830	126 408	341 065	2 072 808	423 007
Pochodne instrumenty zabezpieczające	33	24 710	-	-	-	23 798	912
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych	43	12 199 651	11 251 798	4 513	173 861	682 404	87 075
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji	43	1 813 348	1 813 348	-	-	-	-
		50 510 658	43 339 414	1 129 696	2 571 785	2 958 666	511 097
Instrumenty pochodne rozliczane brutto							
Wpływy		46 996 914	16 766 477	1 091 584	6 470 021	18 778 066	3 890 766
Wyplywy		47 352 634	16 694 117	1 104 269	6 573 129	19 072 989	3 908 130
		(355 720)	72 360	(12 685)	(103 108)	(294 923)	(17 364)

RYZIKO RYNKOWE

Procesy i organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

Ryzyko rynkowe określone jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, cen towarów oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest zapewnienie, że rozmiary ponoszonego ryzyka w ramach Grupy odpowiadają poziomowi akceptowalnemu przez akcjonariuszy oraz instytucje nadzoru bankowego, jak również zapewnienie, że wszystkie ekspozycje na ryzyko rynkowe są właściwie odzwierciedlone w kalkulowanych miarach ryzyka przekazywanych do wiadomości odpowiednim osobom i organom zarządzającym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie opiera się na:

- wymaganiach polskich instytucji regulacyjnych, a zwłaszcza na uchwałach Komisji Nadzoru Finansowego,
- zasadach ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem oraz ogólnym poziomie ryzyka zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą Banku,

z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosownych na rynku.

Ostateczna odpowiedzialność za przestrzeganie ustalonych poziomów ekspozycji na ryzyko rynkowe w Banku spoczywa na Zarządzie Banku, natomiast bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym jest prowadzone przez:

- Członka Zarządu – Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem,
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO),
- Szefa jednostki Ryzyka Rynkowego,
- Szefów jednostek biznesowych podejmujących ryzyko,
- osoby oddelegowane do zarządzania ryzykiem w jednostkach Grupy.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Zakres ryzyka

Zarządzanie ryzykiem rynkowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem rynkowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe.

Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe, takie jak: dłużne papiery wartościowe kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności, oraz wszystkie pozycje w instrumentach pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia portfeli nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zwierane, w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Departament Skarbu Banku w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfel handlowy obejmuje również opcje, w tym przede wszystkim walutowe transakcje opcyjne, opcje na stopy procentowe oraz struktury opcyjne, będące odzwierciedleniem ekonomicznej natury oraz ryzyka wynikającego z produktów oferowanych klientom Banku. Działalność Grupy w tym zakresie jest prowadzona w sposób zapewniający jednocześnie (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie transakcji przeciwstawnej o takich samych parametrach, w związku z czym portfel transakcji opcyjnych nie generuje otwartej ekspozycji ryzyka rynkowego. Jediną wielkością związaną z zawieraniem transakcji opcyjnych uwzględnianą w pomiarze ryzyka rynkowego, a konkretnie ryzyka walutowego, jest wielkość premii płaconej/otrzymywanej w walucie zagranicznej.

Portfele bankowe obejmują wszystkie pozostałe, niezaliczone do portfeli handlowych, pozycje bilansowe oraz pozabilansowe. Celem zawierania tych transakcji jest realizacja wyniku w całym kontraktowym okresie transakcji. Departament Skarbu Banku przejmuje pozycje ryzyka stóp procentowych z portfeli bankowych z wszystkich innych jednostek organizacyjnych Grupy. Mechanizm przekazywania pozycji ryzyka stóp procentowych opiera się na systemie transferowej ceny funduszy.

Pomiar ryzyka rynkowego portfeli bankowych

Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (Value-at-Close)/całkowitego zwrotu z portfela (Total Return),
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (Interest Rate Exposure, IRE),
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży o oprocentowaniu stałym, kredyty udzielone zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności,
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę rynkową/bazową np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania,
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Banku), bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunięć momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do

zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). W Grupie do tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in.: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo uwzględnia się wcześniejsze spłaty kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu, dotyczy to w szczególności kredytów ratałnych,

- transakcje niewrażliwe na zmiany stóp procentowych, do których zalicza się gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/zobowiązania, zalicza się do najdłuższego pasma przeszacowania,
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Departament Skarbu na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny Departamentu Skarbu) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (*Value-at-Close*) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) służy do pomiaru potencjalnego wpływu określonego przesunięcia równoległego krzywych stóp procentowych na dochód odsetkowy z księgi bankowej przed opodatkowaniem, który może być uzyskany w określonym przedziale czasu. Jest to miara prospektywna, analogiczna do wskaźnika czynników wrażliwości (*Factor Sensitivity*) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

w tys. zł	31.12.2014		31.12.2013	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	50 057	144 859	51 840	213 324
USD	2 180	(16 129)	5 610	7 076
EUR	19 461	(1 521)	16 515	(5 735)

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Grupa dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move) i kryzysowe (stress move) występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych rewidowane są co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Grupy.

Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Skarbu prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Pion Skarbu z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,
- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Grupy przez Pion Skarbu.

Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Banku, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów przeznaczonych do sprzedaży, ustala się maksymalne limity pozycji DV01 (Dollar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są

wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym), spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.

Program stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Poza ogólnymi zasadami ograniczania ryzyka rynkowego, w szczególności, ryzyka stop procentowych, Grupa posiada zdefiniowane zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Podstawowym rodzajem ryzyka zabezpieczanym w ramach rachunkowości zabezpieczeń jest ryzyko zmiany stóp procentowych, na jakie narażony jest portfel papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (AFS) o stałej stopie procentowej. Na koniec każdego miesiąca, w którym występowała relacja zabezpieczająca, Grupa dokonywała oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego oraz instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Pozycją zabezpieczaną była część portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na stałą stopę procentową, denominowaną w PLN i EUR. We wszystkich przypadkach instrumentem zabezpieczającym był swap stopy procentowej (IRS), zamieniający stałą stopę procentową na zmienną. Zyski i straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany w wycenie do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych odzwierciedlone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”.

Poziom ryzyka określonego miarą DV01 dla portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży z uwzględnieniem zabezpieczeń ekonomicznych, w podziale na portfele w poszczególnych walutach przedstawione są w tabeli poniżej:

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013			Ogółem w okresie 01.01.2014–31.12.2014		
	Ogółem	Papiery wartościowe	IRS	Ogółem	Papiery wartościowe.	IRS	Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(2 434)	(2 434)	-	(911)	(1 799)	888	(1 907)	(875)	(2 775)
USD	(447)	(447)	-	(118)	(118)	-	(355)	(119)	(532)
EUR	(556)	(556)	-	(503)	(647)	144	(597)	(460)	(774)

Działalność Grupy w zakresie inwestycji w dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży była głównym czynnikiem wpływającym także na zmiany poziomu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania wyrażonych miarą IRE.

Pomiar ryzyka rynkowego portfeli handlowych

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (Factor Sensitivity),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DV01.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Miarą zintegrowaną ryzyka rynkowego portfeli handlowych, łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Grupy wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Zarówno wskaźnik DV01, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Grupa notuje ekspozycje ryzyka rynkowego portfeli handlowych w ponad dwudziestu walutach zarówno w przypadku pozycji walutowych jak i ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko rynkowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 w 2014 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013	w okresie 01.01.2014 – 31.12.2014		
			Średnia	Maksimum	Minimum
PLN	(27)	164	(12)	650	(477)
EUR	(250)	(76)	(182)	83	(565)
USD	(36)	65	(21)	134	(189)

W 2014 roku średnia wielkość ekspozycji na ryzyko stóp procentowych w walucie krajowej była wyższa w porównaniu do poziomu z roku ubiegłego i wyniosła 172 tys. zł. Średnie ekspozycje na ryzyko stóp procentowych w EUR i USD były niższe w porównaniu z rokiem 2013 (np. DV01 w EUR wyniosło 186 tys. zł, podczas gdy rok wcześniej 243 tys. zł). Jeśli chodzi o największe wielkości ekspozycji przyjmowanych przez Departament Skarbu, to były w większości przypadków niższe niż w roku ubiegłym. Maksymalna ekspozycja w PLN wyniosła 650 tys. zł w porównaniu do 726 tys. zł w roku 2013, a pozycja w EUR osiągnęła wielkość 565 tys. zł w porównaniu z 784 tys. zł w roku ubiegłym.

Pion Skarbu, prowadzący w ramach Grupy działalność handlową na instrumentach finansowych, kontynuował strategię bardzo aktywnego zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko walutowe i stopy procentowej dostosowując wielkość i kierunek tych ekspozycji w zależności od zmieniających się warunków rynkowych, co obrazuje przedział wahań tych ekspozycji (wartości minimum i maksimum w powyższej tabeli).

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w 2014 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013	w okresie 1.01.2014–31.12.2014		
			Średnia	Maksimum	Minimum
Ryzyko walutowe	471	1 629	717	3 128	58
Ryzyko stóp procentowych	5 962	3 803	6 064	11 666	2 784
Ryzyko spreadu	8 910	8 068	8 800	10 022	7 259
Ryzyko ogółem	10 763	9 181	10 910	15 513	8 336

Ogólny średni poziom ryzyka rynkowego portfeli handlowych w roku 2014 był o 25% niższy od średniego poziomu zanotowanego w roku 2013, w ujęciu kwotowym to ponad 3 613 tys. zł, głównie jako wynik zwiększonych poziomów ekspozycji na zmianę spreadów w transakcjach dwuwalutowych (basis spreads). Maksymalny poziom ryzyka cenowego osiągnął wartość 15 513 tys. zł, podczas gdy w 2013 roku był na poziomie 22 221 tys. mln zł.

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podstawowym podmiotem Grupy prowadzącym działalność w zakresie instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności, DMBH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) lub Centralnej Tabeli Ofert (CTO), kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DMBH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz programami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DMBH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym.

Ekspozycja walutowa Grupy

Ekspozycję walutową Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

31.12.2014

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	3 949 647	6 057 309	8 849 494	6 632 396	109 436
USD	2 573 782	2 096 467	2 660 851	3 188 933	(50 767)
GBP	130 366	155 204	28 289	3 907	(456)
CHF	664 911	86 988	22 648	599 256	1 315
Pozostałe waluty	1 082 488	71 961	1 002 056	2 014 879	(2 296)
	8 401 194	8 467 929	12 563 338	12 439 371	57 232

31.12.2013

w tys. zł	Operacje bilansowe		Transakcje warunkowe z tytułu instrumentów pochodnych		Pozycja netto
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
EUR	3 964 022	6 553 434	6 979 618	4 292 134	98 072
USD	1 987 796	2 792 078	3 379 668	2 588 651	(13 265)
GBP	165 567	172 209	5 967	-	(675)
CHF	474 588	73 070	25 111	426 431	198
Pozostałe waluty	351 448	343 074	344 564	354 871	(1 933)
	6 943 421	9 933 865	10 734 928	7 662 087	82 397

RYZIKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne należy rozumieć jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych.

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego oraz z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności (zdefiniowane dalej).

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Definicja ryzyka operacyjnego w Grupie obejmuje:

- Ryzyko technologiczne i techniczne – ryzyko zakłóceń działalności Grupy, wskutek zaburzeń pracy systemów tele/informatycznych i informacyjnych,
- Ryzyko outsourcingu – ryzyko operacyjne, związane ze zlecaniem przez Grupę podmiotom zewnętrznym określonych czynności, co może skutkować negatywnym wpływem na ciągłość, integralność, stabilność lub jakość działalności prowadzonej przez Grupę,
- Ryzyko nadużyć/defraudacji – ryzyko związane ze świadomym działaniem na szkodę Grupy przez jego pracowników lub osoby trzecie,
- Ryzyko prania pieniędzy – ryzyko poniesienia strat, w wyniku zamieszania w proceder prania pieniędzy prowadzony przez klientów, pośredników lub pracowników,
- Ryzyko bezpieczeństwa informacji – ryzyko zakłócenia funkcjonowania podmiotu lub strat finansowych w wyniku niedostatecznej ochrony jego zasobów i informacji,
- Ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania) – ryzyko braku możliwości prowadzenia działalności przez podmiot lub poniesienia strat, w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych, takich jak trzęsienia ziemi, pożary, powodzie, akty terroryzmu, brak dostępu do siedziby (miejsca prowadzenia działalności) lub mediów,
- Ryzyko podatkowe i rachunkowe – ryzyko negatywnych skutków ekonomicznych z powodu niewłaściwej (nieprawidłowej) ewidencji rachunkowej, sprawozdawczości, błędnego wyznaczania zobowiązań podatkowych lub ich nieterminowej zapłaty,
- Ryzyko produktu – ryzyko związane ze sprzedażą przez podmiot produktu (usług), który: nie spełnia wymagań i potrzeb klientów, nie jest zgodny z prawem i regulacjami, generuje dodatkowe ryzyka (dla podmiotu i jego klientów), nie ma adekwatnego wsparcia pracowników oraz procesów,
- Ryzyko braku zgodności - ryzyko sankcji prawnych bądź nadzorczych, strat finansowych lub utraty dobrej reputacji (wiarygodności dla kontrahentów) na jakie narażony jest Bank w wyniku niezastosowania się do przepisów prawa, rekomendacji regulatorów, regulacji wewnętrznych Banku oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Ryzyko braku zgodności może stanowić zagrożenie dla zysków lub kapitałów Banku z uwagi na istnienie potencjalnego ryzyka poniesienia przez Bank dodatkowych kosztów wynikających z np. nałożonych kar, poniesionych szkód, unieważnionych kontraktów,
- Ryzyko prawne – ryzyko poniesienia strat, na skutek niestabilności regulacji prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami,
- Ryzyko modeli – ryzyko wdrożenia nieprawidłowo zbudowanych (zdefiniowanych) modeli, taryf i parametrów, niewłaściwego zastosowania modeli lub braku niezbędnej ich aktualizacji. Elementy oceniane:
 - dane liczbowe – ryzyko wynikające z wykorzystania do budowy modeli nieprawidłowych, niewiarygodnych lub niekompletnych danych liczbowych,
 - prognozy – ryzyko wynikające z założeń i uproszczeń przyjętych przy budowie modeli lub ustalaniu parametrów (taryf),
 - szacowanie – ryzyko wynikające z wykorzystania do budowy modeli lub ustalania parametrów niewłaściwych narzędzi, technik lub metod (w tym statystycznych),
 - administrowanie – ryzyko niewłaściwego zastosowania i działania modeli z powodu ich nieadekwatnego monitorowania, walidacji i aktualizacji;
- Ryzyko kadrowe – ryzyko związane z rekrutacją, dostępnością i kwalifikacjami zawodowymi pracowników, ich fluktuacją, zdolnością do adaptacji w środowisku pracy, kulturą pracy, absencją, zmęczeniem, pracą w godzinach nadliczbowych, długotrwałym niewykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego, niewłaściwą, niedostosowaną do wielkości i złożoności działalności Banku

strukturą organizacyjną, powiązaniami personalnymi osób, których zakres obowiązków jest kluczowy z punktu widzenia występującego w banku ryzyka oraz pokrewnymi czynnikami, które mogą skutkować stratami związanymi z czynnikiem ludzkim, uwzględnia również specyfikę i różnorodność uwarunkowań związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi w różnych obszarach działalności.

Za koordynację zarządzania powyższymi kategoriami ryzyka odpowiedzialne są wyspecjalizowane jednostki organizacyjne, zgodnie z kompetencjami określonymi w Regulaminach Organizacyjnych podmiotów Grupy, w regulaminach organizacyjnych poszczególnych sektorów, subsektorów i jednostek organizacyjnych Grupy oraz w regulacjach wewnętrznych. Procesy identyfikacji, pomiaru (oceny), ograniczania, kontroli, monitorowania i raportowania powyższych kategorii ryzyka muszą być spójne z zasadami określonymi w Strategii Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.

Główne cele procesu zarządzania Ryzykiem Operacyjnym

- zapewnienie spójnego i efektywnego podejścia do identyfikacji, oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania oraz sprawozdawczości w tym zakresie,
- zapewnienie efektywnej redukcji poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji redukcji ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotkliwości ich skutków (polityka niskiego poziomu tolerancji dla strat operacyjnych),
- zapewnienie spełnienia wymogów kapitałowych dla ryzyka operacyjnego,
- zapewnienie zgodności z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym

Rada Nadzorcza zatwierdza opracowaną przez Zarząd Strategię Banku, „Zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.”, oraz Strategię Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym, uwzględniające występowanie ryzyka operacyjnego związanego z działalnością prowadzoną przez Grupę oraz określające strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd co najmniej raz w roku, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażona jest Grupa, metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, prawdopodobieństwo jego występowania, ocenę potencjalnego negatywnego wpływu i profil ryzyka operacyjnego, Rada Nadzorcza, wspierana przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału, dokonuje oceny realizacji przez Zarząd założeń strategii (w tym, w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym) i w razie konieczności zleca poddanie jej rewizji.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza jest wspierana przez Komitety Rady Nadzorczej – Komitet ds. Audytu, Komitet ds. Ryzyka i Kapitału oraz Komitet ds. Wynagrodzeń.

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnej strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz za opracowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jego wdrożenie, zapewnienie jego spójności ze strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz właściwe funkcjonowanie tego systemu w Grupie, w tym – jeśli to konieczne – wprowadzanie niezbędnych korekt, w celu usprawnienia tego systemu.

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym Zarząd Banku zatwierdza:

- przyjętą definicję ryzyka operacyjnego, charakteryzującą w przejrzysty i jednoznaczny sposób ryzyko operacyjne,
- docelowy profil ryzyka operacyjnego, uwzględniający skalę i strukturę ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- apetyt/tolerancję na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które Bank będzie podejmował, gdy wartości te zostaną przekroczone,

- ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- założenia dla systemu kontroli wewnętrznej dotyczącej ryzyka operacyjnego,
- minimalne wartości progowe dla gromadzonych informacji o stratach operacyjnych.

Strategia opracowywana jest z uwzględnieniem podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym, w szczególności: przedmiotu działalności Banku, priorytetów działań zarządczych i strategii biznesowej, dostępności środków na pokrycie strat, struktury organizacyjnej Banku, profilu ryzyka Banku oraz planowanych zmian w tych obszarach.

Zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, zdefiniowane w Strategii Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i w „Polityce Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym oraz Procedurze Samooceny”, odnoszą się do pełnego zakresu działalności Grupy. Zarząd Banku zapewnia strukturę organizacyjną, procesy i zasoby odpowiednie do skali i złożoności prowadzonej działalności, pozwalające na efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Zarząd Banku wykorzystuje raporty audytu wewnętrznego, jednostek kontrolnych i system informacji zarządczej, w celu dopełnienia przedmiotowego wymogu, w celu identyfikowania potencjalnych obszarów wymagających zmian oraz w celu definiowania działań niezbędnych do zapewnienia zgodności z przedmiotowym wymogiem.

Zarząd Banku zapewnia ujawnianie otoczeniu rynkowemu informacji umożliwiających dokonanie oceny podejścia Grupy do zarządzania ryzykiem operacyjnym. Ujawnienia rynkowe publikowane są na stronach internetowych Banku, w Skonsolidowanych i Jednostkowych Raportach Rocznych oraz w Informacjach w Zakresie Adekwatności Kapitałowej.

W ramach Zarządu Banku jeden z jego członków – pełniący funkcję Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem – sprawuje nadzór nad jednostką odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem operacyjnym.

Zarząd jest wspierany przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz podległe mu Komisje ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności (*dalej łącznie: Komisje BRCC*):

- Komisję ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności dla Sektora Bankowości Korporacyjnej, Sektora Zarządzania Ryzykiem (z wyłączeniem Pionu Ryzyka Bankowości Detalicznej) oraz Sektora Zarządzania i Wsparcia (dalej: ICG BRCC) oraz
- Komisję ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności dla Sektora Bankowości Detalicznej oraz Pionu Ryzyka Bankowości Detalicznej w Sektorze Zarządzania Ryzykiem (dalej: GCG BRCC).

Proces samooceny oraz monitorowanie Wskaźników Ryzyka Operacyjnego wspierają bieżącą identyfikację, pomiar (ocenę), kontrolę, monitorowanie i raportowanie oceny jakości procesów kontrolnych i potencjalnych zagrożeń. Dane na temat zdarzeń wiążących się z ryzykiem operacyjnym (strat) są zbierane i analizowane, aby zapewnić efektywność procesu zarządzania ryzykiem. Regularny proces monitorowania, centralizacja i automatyzacja wspierają ograniczenie powtarzających się strat i utrzymanie strat w granicach ustalonego apetytu/tolerancji na ryzyko.

Grupa zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik, w tym m.in. polityk, procedur, list kontrolnych, procesów zatwierdzania, niezależnych kontroli, monitorowania trendów, limitów, procesu samooceny, wskaźników ryzyka operacyjnego, narzędzi kontrolowania bezpieczeństwa informacji, planów kontynuacji procesów, ubezpieczeń, audytów.

Za zorganizowanie i efektywne funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Banku odpowiadają Zarządy. Zarządy tych podmiotów zapewniają odpowiednie struktury organizacyjne oraz wdrożenie procedur i procesów adekwatnych do podejmowanego ryzyka operacyjnego. Rady Nadzorcze spółek sprawują nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz oceniają jego skuteczność i adekwatność. Spójność podejścia do standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewniana przez powołane do tego celu odpowiednie jednostki kontrolne w spółkach, przy wsparciu jednostek zarządzania ryzykiem w Banku. Skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Banku i w Banku jest audytowana i oceniana wg spójnych standardów.

System kontroli wewnętrznej w zakresie Ryzyka Operacyjnego

Struktura systemu kontroli obejmuje:

- odpowiedzialność za ryzyko, przypisaną do jednostek organizacyjnych, prowadzących działalność skutkującą narażeniem Grupy na ryzyko operacyjne,
- nadzór przez jednostkę Niezależnej Kontroli i Ryzyka Operacyjnego,
- niezależny przegląd przez Departament Audytu (IA).

Procesy kontrolne wdrożone w Grupie służą ograniczaniu przyczyn występowania negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwości potencjalnych skutków. Przykładowe mechanizmy kontrolne to: podział obowiązków w ramach funkcji wykonawca-kontroler (maker-checker), Polityka Poznaj Swojego Klienta (KYC Policy), kontrolowane i weryfikowane dostępy do systemów, monitorowanie ustalonych limitów, procesy uzgadniania sald rachunków, weryfikacja integralności danych, monitorowanie nierozliczonych terminowo kwot, monitorowanie działań naprawczych, monitorowanie skarg klientów, korekty zidentyfikowanych błędów i eliminowanie ich źródeł, zabezpieczenia przed kradzieżami i oszustwami, procedury zabezpieczające występowanie konfliktu interesów, procedury kontroli prywatnych inwestycji pracowników, szkolenia. Mechanizmy ograniczania ryzyka obejmują również transfer ryzyka (outsourcing, ubezpieczenia).

Każda jednostka organizacyjna jest zobowiązana do opracowania właściwego systemu kontroli, współmiernego do poziomu ponoszonego ryzyka operacyjnego i ryzyk innego typu, łącznie z odpowiednią dokumentacją procedur kontrolnych oraz stosownym szkoleniem personelu. Również na jednostkach organizacyjnych ciąży obowiązek identyfikacji ryzyka, które jest niedopuszczalne lub przekracza granice ryzyka, jakie dana jednostka może zaakceptować i zaproponowania odpowiednich działań w celu jego ograniczenia lub transferu.

Dodatkowo, okresowo dokonywana jest ocena adekwatności i skuteczności procesów kontrolnych, polegająca na monitorowaniu i testowaniu adekwatności i efektywności kluczowych kontroli, z częstotliwością dostosowaną do poziomu ryzyka i częstotliwości kontroli (proces samooceny) oraz badaniu dokonywanym przez niezależny audyt wewnętrzny. W przypadku zidentyfikowania uchybień i obszarów nieakceptowalnego ryzyka, kierownictwo odpowiedzialne jest za opracowanie planu działań naprawczych. Realizacja planów naprawczych podlega niezależnemu monitorowaniu i kontroli.

W oparciu o standardy międzynarodowe, w celu ograniczenia narażenia na ryzyko operacyjne, Grupa przygotowuje plany kontynuacji procesów, zwane również CoB („Continuity of Business”). Potwierdzeniem ich jakości jest posiadanie przez Bank Handlowy w Warszawie S.A., akredytowanego przez UKAS (United Kingdom Accreditation Service) certyfikatu zgodności z normą BS 25 999.

Grupa zarządza ryzykiem braku zgodności, które rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, z uwzględnieniem regulacji międzynarodowych lub przepisów prawa innych państw, mających wpływ na działalność Grupy, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Grupę standardów postępowania. Zgodność postępowania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, regulacjami korporacyjnymi, standardami etycznymi oraz standardami dobrych praktyk jest integralnym elementem obowiązków służbowych każdego pracownika Grupy. Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, opracowanie polityki zgodności i zapewnienie jej przestrzegania oraz podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności. Jednostką organizacyjną, która wspiera swoim działaniem Zarząd Banku, jednostki organizacyjne Banku oraz nadzoruje spółki zależne w zakresie zapewnienia zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, wewnętrznymi aktami normatywnymi, regulacjami i zasadami obowiązującymi w grupie kapitałowej Citigroup, jest Departament Monitoringu Zgodności. Funkcja monitoringu zgodności (Compliance), którą realizuje Departament Monitoringu Zgodności jest niezależną funkcją obejmującą: identyfikowanie, ocenę, monitorowanie, testowanie, raportowanie i doradztwo w zakresie określenia ryzyka braku zgodności oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, zasadami postępowania oraz standardami dobrych praktyk. Departament Monitoringu Zgodności jako jednostka koordynująca i monitorująca proces zapewnienia zgodności dokonuje corocznego przeglądu i oceny procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności, w ramach realizacji Roczego Planu Zapewnienia Zgodności i przedkłada stosowne informacje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku.

Grupa, na podstawie przepisów prawa może powierzyć podmiotom zewnętrznym wykonywanie w imieniu i na rzecz Grupy pośrednictwa w zakresie czynności bankowych na podstawie umowy agencyjnej oraz czynności faktycznych związanych z działalnością bankową (outsourcing). Decyzje o powierzeniu czynności związanych z działalnością bankową zastrzeżone są dla Zarządu Banku. Korzystanie z usług podmiotów zewnętrznych umożliwia większej liczbie klientów dostęp do informacji o oferowanych przez Grupę usługach i produktach oraz daje dostęp do nowych rozwiązań technologicznych. Grupa zamierza korzystać z możliwości powierzania czynności związanych z działalnością bankową szczególnie w obszarach dotyczących technologii informatycznej, a także w przypadkach, kiedy powierzenie takie jest uzasadnione potrzebami biznesowymi oraz nie zagraża bezpiecznej działalności Grupy. Ponieważ outsourcing wiąże się nie tylko z korzyściami, lecz także ze zwiększonym ryzykiem, na które narażona może być Grupa w zakresie prowadzonej działalności, Grupa podejmuje działania mające na celu ograniczenie tego rodzaju ryzyka, w szczególności poprzez zapewnienie przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych, efektywny system kontroli wewnętrznej, monitorowanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, bezpieczeństwa przetwarzanych informacji oraz tajemnicy bankowej.

W zakresie ryzyka kadrowego monitorowane są wskaźniki rotacji pracowników, opinie pracowników oraz rynek wynagrodzeń i świadczeń. Jednym z ważnych elementów polityki kadrowej realizowanej w Grupie jest proces Przeglądu Talentów (Talent Inventory Review) odbywający się raz w roku. W procesie identyfikowane są krytyczne dla poszczególnych procesów osoby wraz z potencjalnymi zastępcami, przygotowywanymi poprzez cykl szkoleń i programów rozwojowych do potencjalnego objęcia kluczowego stanowiska. Dzięki temu procesowi Grupa jest w stanie zapewnić ciągłość obsady na kluczowych stanowiskach.

W celu redukcji narażenia na ryzyko operacyjne, Grupa korzysta z korporacyjnego programu ubezpieczeń. W myśl tego programu zdarzenia w wysokości powyżej określonej franszyzy redukcyjnej pokrywane są przez korporacyjny program ubezpieczeniowy.

Monitorowanie i Raportowanie

Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego odpowiada Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem oraz wspierające go Komisje. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych raportów przedstawianych odpowiednim Komitetom i Komisjom.

Jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez jednostkę audytu wewnętrznego.

Raporty ryzyka operacyjnego, przedstawiane regularnie odpowiednim Komitetom i Komisjom, zawierają dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Banku, takie jak:

- wyniki audytów wewnętrznych i zewnętrznych,
- wyniki procesu samooceny,
- wyniki monitorowania Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI),
- zdarzenia ryzyka operacyjnego (straty operacyjne), także w porównaniu do przychodów, dla podstawowych jednostek biznesowych Banku,
- informacje o problemach kontrolnych oraz działaniach naprawczych,
- informacje dotyczące planów kontynuacji procesów i bezpieczeństwa informacji,
- wyniki monitorowania ryzyka braku zgodności,
- analizy skarg klientów,
- wymogi kapitałowe,
- testy warunków skrajnych,
- informacje i zdarzenia, które mogą znacząco wpłynąć na zwiększenie ekspozycji na ryzyko operacyjne lub mogą skutkować znaczącymi stratami operacyjnymi.

W ramach nadzoru skonsolidowanego, dane o ryzyku operacyjnym Banku i spółek zależnych prezentowane są Komisjom i Komitetom, wspierającym Zarząd Banku i Radę Nadzorczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Apetyt/tolerancja na ryzyko operacyjne

Apetyt/tolerancja na ryzyko operacyjne oraz poziomy tolerancji na ryzyko operacyjne (zgodnie z Rekomendacją M), są pojęciami używanymi łącznie, w celu określenia całkowitego ryzyka, które Bank jest gotów i skłonny podjąć a priori (apetyt na ryzyko), jak i faktycznych limitów w ramach tego apetytu/tolerancji (poziomy tolerancji na ryzyko).

Zgodnie z przyjętymi standardami, Bank utrzymuje ograniczony poziom tolerancji na rezydualne ryzyko operacyjne. Jednostki Grupy zobligowane są do identyfikowania i ograniczania ryzyka operacyjnego poprzez efektywnie działające procesy kontrolne. W obszarach wymagających specjalistycznej wiedzy utworzone zostały scentralizowane jednostki zarządzające procesami generującymi znaczącą ekspozycję na ryzyko operacyjne. Ryzyko operacyjne generowane w manualnych procesach redukowane jest poprzez wdrażanie automatyzacji i rozwiązań technologicznych.

Apetyt/tolerancja na ryzyko operacyjne oraz poziomy tolerancji dla poszczególnych kategorii strat monitorowane są przez jednostkę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem operacyjnym z częstotliwością kwartalną. Wyniki monitorowania raportowane są do Komisji BRCC oraz do komitetów wspierających Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Docelowy profil ryzyka operacyjnego, uwzględniający skalę i strukturę ryzyka operacyjnego

Profil ryzyka operacyjnego – skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na ryzyko operacyjne, wyrażana w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych (takich jak m.in. rodzaje zdarzeń operacyjnych, rodzaje linii biznesowych, istotne procesy) oraz w wymiarach skali (takich jak m.in. oszacowana potencjalna wielkość straty). Do ustalenia profilu ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje posiadane informacje na temat zdarzeń operacyjnych oraz informacje pochodzące z wykorzystywanych narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Testy Warunków Skrajnych

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są raz w roku, chyba że bieżące monitorowanie poziomu narażenia na ryzyko operacyjne wykaże pogorszenie sytuacji, skutkujące potrzebą przeprowadzenia dodatkowych testów.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM WŁASNYM

Zgodnie z obowiązującym w Polsce Prawem bankowym banki są zobligowane do utrzymywania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał własny Grupy wynosił 7 410 760 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 7 307 264 tys. zł), zaś kapitał regulacyjny uwzględniający pozycje i pomniejszenia określone przez Komisję Nadzoru Finansowego (KNF) wynosił 4 944 496 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 4 908 707 tys. zł). Taki poziom kapitałów uznawany jest za wystarczający do prowadzenia działalności biznesowej. Poziom kapitału jest regularnie monitorowany przy wykorzystaniu do tego celu współczynnika adekwatności kapitałowej.

Od 2008 roku Grupa rozpoczęła proces szacowania kapitału wewnętrznego. Dokonano klasyfikacji ryzyk ze względu na kryterium istotności, dla ryzyk zidentyfikowanych jako istotne oszacowano kapitał wymagany do ich pokrycia.

W procesie zarządzania kapitałem Bank określa politykę wypłat przyszłych dywidend dla akcjonariuszy. W procesie tym uwzględnia się szereg czynników, takich jak: zyski Banku, oczekiwania Banku w zakresie przyszłych wyników finansowych, poziom wymogów kapitałowych, jak również uwarunkowania podatkowe, regulacyjne i prawne.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

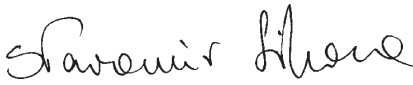
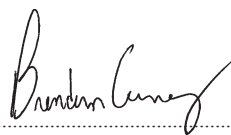
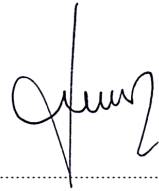
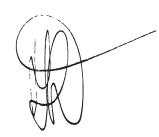
Współczynnik wypłacalności*

w tys. zł		31.12.2014	31.12.2013
I	Kapitał podstawowy Tier I	4 944 496	4 908 707
II	Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 256 721	2 246 769
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 581 701	1 535 628
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	87 247	80 127
	wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	54 648	-
	wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	64 549	95 500
	suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	108 215	156 778
	wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	350 484	363 336
	inne wymogi kapitałowe	9 877	15 400
	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	17,5%	17,5%

* Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym, odpowiednio: na dzień 31 grudnia 2014 roku według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”); na dzień 31 grudnia 2013 roku według zasad określonych w uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11 z późn. zm.).

W 2014 roku, jak i w 2013 roku Grupa spełniała wszystkie regulacyjne normy ostrożnościowe dotyczące adekwatności kapitałowej.

podpisy Członków Zarządu

13.03.2015 roku Data	Sławomir S. Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Brendan Carney Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Maciej Kropidłowski Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Barbara Sobala Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Iwona Dudzińska Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis
13.03.2015 roku Data	Czesław Piasek Imię i nazwisko	Członek Zarządu Stanowisko/funkcja	 Podpis

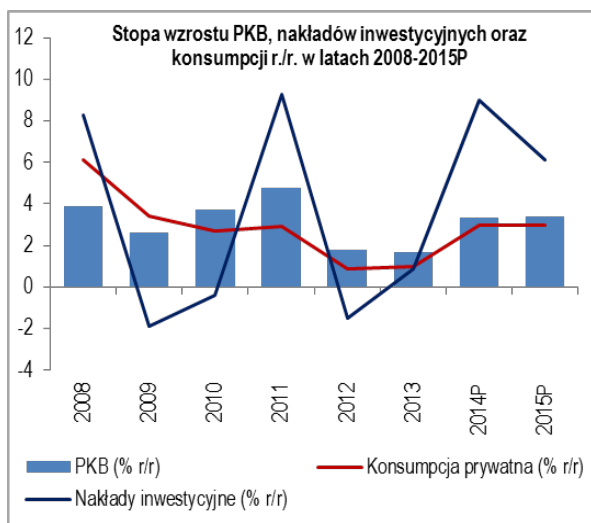
**Sprawozdanie z działalności
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego w Warszawie S.A.
w 2014 roku**

Spis treści

I.	Gospodarka polska w 2014 roku	136			
1.	Główne tendencje makroekonomiczne	136			
2.	Rynek pieniężny i walutowy	137			
3.	Rynek kapitałowy	137			
4.	Sektor bankowy	139			
II.	Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	140			
III.	Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	142			
IV.	Podstawowe dane finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	142			
1.	Istotne zdarzenia w 2014 roku	142			
2.	Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy	144			
3.	Wyniki finansowe Grupy w 2014 roku	144			
V.	Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2014 roku	151			
1.	Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem	151			
2.	Fundusze zewnętrzne	155			
3.	Stopy procentowe	156			
4.	Segment Bankowości Instytucjonalnej	157			
5.	Segment Bankowości Detalicznej	167			
6.	Rozwój kanałów dystrybucji	171			
7.	Zmiany w zakresie technologii informatycznych	173			
8.	Zaangażowania kapitałowe Grupy	174			
9.	Nagrody i wyróżnienia	176			
VI.	Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	177			
1.	Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy	177			
2.	Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością	182			
VII.	Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.	184			
1.	Ogólne cele rozwoju Grupy	184			
VIII.	Zaangażowanie społeczne i mecenat kulturalny Banku	186			
1.	Spółeczna odpowiedzialność biznesu (CSR)	186			
2.	Mecenat kulturalny i sponsoring	193			
IX.	Informacje inwestorskie	194			
1.	Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na GPW	194			
2.	Dywidenda	196			
3.	Rating	196			
4.	Relacje inwestorskie w Banku	197			
X.	Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2014 roku	197			
1.	Zasady ładu korporacyjnego, które stosuje Bank Handlowy w Warszawie S.A.	197			
2.	Zasady ładu korporacyjnego zawarte w DPSN, które nie były przez Bank stosowane w 2014 roku	198			
3.	System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Banku	199			
4.	Znaczne pakiety akcji	200			
5.	Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu oraz zakres ich uprawnień	200			
6.	Zmiany statutu Spółki	201			
7.	Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	202			
8.	Skład osobowy i zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku, zasady działania organów zarządzających i nadzorczych Banku	206			
9.	Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A. i Handlowy-Leasing Spółka z o.o. – spółkach z Grupy Kapitałowej Banku	220			
XI.	Inne informacje o władzach Banku Handlowego w Warszawie S.A. i zasady zarządzania	221			
1.	Wynagrodzenia i nagrody, łącznie z wynagrodzeniami z zysku wypłacone osobom zarządzającym i nadzorującym	221			
2.	Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej	222			
3.	Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie	223			
4.	Zasady zarządzania	224			
XII.	Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych	224			
XIII.	Oświadczenia Zarządu Banku	224			

I. Gospodarka polska w 2014 roku

1. Główne tendencje makroekonomiczne

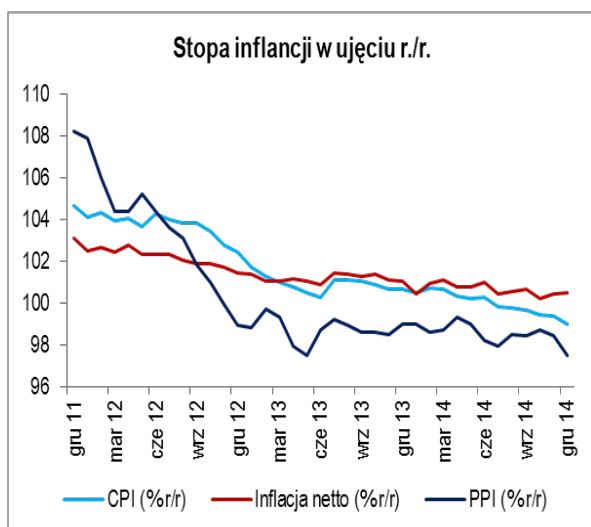

Źródło: GUS, obliczenia własne

Produkt Krajowy Brutto w 2014 roku wzrósł o ok. 3,3% r./r. (3,4% średnio w pierwszych trzech kwartałach) wobec 1,7% r./r. w całym 2013 roku. Tempo wzrostu gospodarczego było stosunkowo stabilne i po szczycie osiągniętym w II kwartale na poziomie 3,5% r./r. wzrost PKB nieznacznie spowolnił w III kwartale do 3,3% r./r. Wzrost gospodarczy był napędzany głównie przez popyt krajowy podczas gdy kontrybucja eksportu netto była ujemna począwszy od II kwartału. Wzrost PKB osiągnął najwyższy poziom w II kwartale na poziomie 3,5% r./r., po czym zaczął stopniowo wyhamowywać, ale utrzymał się powyżej 3% mimo spowolnienia obserwowanego w miesięcznych danych o aktywności gospodarczej.

Wzrost produkcji przemysłowej przyspieszył w 2014 roku do 3,4% r./r. z 2,4% r./r. w 2013 roku, na co złożył się nieco szybszy wzrost produkcji w I połowie roku i spowolnienie w II połowie roku. Na osłabienie wyników produkcji wpłynęło pogorszenie zamówień eksportowych w związku ze słabszymi danymi o aktywności gospodarczej oraz słabszym popytem partnerów handlowych ze strefy euro oraz z Rosji i Ukrainy. Wzrost eksportu w 2014 r. wyniósł 5,9% r./r. wobec 5,7% r./r. w całym 2013 roku, podczas gdy ożywienie popytu krajowego doprowadziło do przyspieszenia wzrostu importu w ubiegłym roku do 6,4% r./r. z 0,2% r./r. w 2013 roku. W rezultacie doszło do niewielkiego pogorszenia bilansu handlowego, ale wciąż utrzymał się on na dodatnim poziomie. Jednocześnie, spadek nadwyżki handlowej został częściowo zrekompensowany przez poprawę w pozostałych rachunkach obrotów bieżących i łączny skumulowany deficyt obrotów bieżących za 2014 r. ustabilizował się na poziomie z 2013 r. i wyniósł 5,3 mld €, tj. ok. 1,3% PKB.

Sytuacja na rynku pracy była stosunkowo dobra i stabilna przy utrzymaniu stosunkowo wysokiego wzrostu PKB. Wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw wyniósł średnio 3,7% r./r. wobec 2,9% r./r. w 2013 roku. Z kolei średni wzrost zatrudnienia wyniósł 0,6% r./r. wobec spadku o 1,0% r./r. w 2013 roku, czemu towarzyszył wzrost liczby ofert pracy średnio o 26% r./r. wobec wzrostu o 13% w 2013 roku oraz spadek liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych średnio o 10% r./r. wobec wzrostu o 3% w 2013 roku. W związku z utrzymującym się popytem na pracę stopa bezrobocia obniżyła się na koniec listopada do 11,4% wobec 13% na koniec 2013 roku.

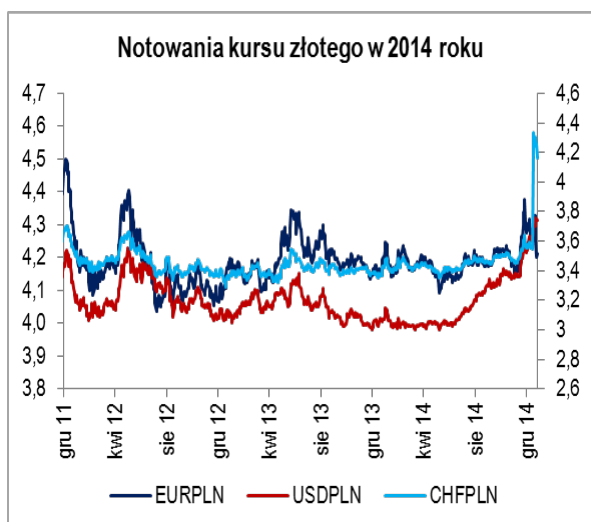

Źródło: NBP, obliczenia własne

W 2014 roku indeks cen towarów i usług konsumpcyjnych nie zmienił się w ujęciu rocznym po wzroście o 0,9% r./r. w 2013 roku. W trakcie roku inflacja stopniowo spadała z 0,5% r./r. w styczniu do rekordowo niskiego poziomu -1% w grudniu, do czego w dużej mierze przyczynił się spadek cen paliw oraz żywności. Inflacja po wyeliminowaniu cen żywności oraz energii osiągnęła w 2014 roku przeciętnie 0,6% r./r. wobec 1,2% r./r. w 2013 roku i po osiągnięciu poziomu 1,1% r./r. w marcu spadła do 0,5% na koniec roku.

W związku ze znacznym spadkiem inflacji i pogarszającymi się perspektywami dla wzrostu w II połowie roku odzwierciedlonymi w danych miesięcznych o aktywności gospodarczej RPP zdecydowała się obniżyć stopy procentowe o 50 p.b. w październiku. Stopa referencyjna osiągnęła rekordowo niski poziom 2%.

2. Rynek pieniężny i walutowy

Źródło: GUS, obliczenia własne

również za sprawą stopniowego ograniczania skupu aktywów przez Fed i rosnących oczekiwań na rozpoczęcie programu ilościowego łagodzenia polityki pieniężnej przez Europejski Bank Centralny. W związku z tym kurs USD/PLN wzrósł w trakcie roku o ok. 17% do 3,54 z 3,02.

Ceny obligacji skarbowych rosły niemal przez cały rok do czego przyczyniła się spadająca inflacja, rosnące oczekiwania na dalsze łagodzenie polityki pieniężnej oraz umocnienie na rynkach bazowych. Rentowność 2-letnich obligacji skarbowych obniżyła się na koniec roku do 1,77% z 3,03% na koniec 2013 roku, a rentowność 10-letnich obligacji spadła odpowiednio do 2,54% z 4,35%. Obniżka stóp procentowych doprowadziła do spadku stawki WIBOR3M do 2,06% z 2,71% na koniec 2013 roku. Jednocześnie stawka CDS odzwierciedlająca rynkową ocenę wiarygodności kredytowej Polski obniżyła się w ciągu roku do 71 p.b. z 79 p.b.

W 2014 roku złoty osłabił się wobec głównych walut. Kurs EUR/PLN pozostawał stosunkowo stabilny przez większą część roku, a rósł w okresach wzrostu ryzyka geopolitycznego w związku z konfliktem rosyjsko-ukraińskim, jak również pod koniec roku wraz z osłabieniem rubla, co przyczyniło się do podwyższenia zmienności na rynkach walutowych w regionie oraz pogorszenia perspektyw gospodarczych głównych partnerów handlowych. Złoty osłabił się wobec euro na koniec grudnia do 4,29 z 4,15 na koniec 2013 roku. Osłabienie złotego wobec dolara było znacznie większe za sprawą globalnego trendu umocnienia dolara wobec euro. Kurs EUR/USD obniżył się do 1,21 na koniec 2014 roku z 1,37 na koniec 2013 roku za sprawą znacznie bardziej optymistycznych prognoz wzrostu gospodarczego w Stanach Zjednoczonych niż w strefie euro jak

3. Rynek kapitałowy

Pomimo niskich stóp procentowych oraz poprawiającej się koniunktury gospodarczej w Polsce, 2014 rok nie przyniósł istotnych zmian na krajowym rynku akcji. Spowolnienie gospodarcze Chin oraz eskalacja konfliktu ukraińsko-rosyjskiego, a także czynniki o charakterze lokalnym (m.in. mniejszy popyt na akcje spółek notowanych na GPW ze strony OFE w związku ze zmianami regulacji dotyczących II filara systemu emerytalnego, brak napływów do krajowych funduszy akcyjnych) – te czynniki istotnie ograniczały potencjał wzrostów kursów akcji spółek notowanych na GPW.

W minionym roku najszerszy indeks rynku WIG odnotował symbolicznąwyżkę o 0,3%. Indeks „blue chipów” WIG20 zmniejszył swoją wartość o 3,5%, choć jest to przede wszystkim efekt dywidend (WIG20TR, który uwzględnia ten czynnik, poprawił swoje notowania o 0,5% względem końca 2013 roku). Nieco lepiej zachowywał się indeks spółek o średniej kapitalizacji mWIG40, który w ujęciu rocznym zanotował wzrost o 4,1%.

Wśród subindeksów sektorowych, „na plus” wyróżniły się: WIG-Energia (zyskał 23,6%) oraz indeks spółek mediowych WIG-Media (ze stopą zwrotu na poziomie 10,5%). Z kolei pod największą presją znajdowały się spółki z sektora spożywczego (dla którego indeks stracił na wartości 24%) oraz surowcowego (-15,5% w porównaniu z poziomem z końca 2013 roku).

W 2014 roku na głównym rynku GPW wprowadzono do obrotu akcje 28 podmiotów i choć pod względem liczby debiutów odnotowano poprawę w ujęciu rocznym (w 2013 roku liczba pierwotnych ofert publicznych wyniosła 23), to jednak wartość ofert była wyraźnie niższa r./r. (1,3 mld zł wobec 5,1 mld zł w poprzedzającym roku). W minionym roku z obrotu zostały wycofane akcje 5 spółek, w konsekwencji czego na koniec 2014 roku przedmiotem handlu były walory 471 podmiotów (w tym 51 spółek zagranicznych).

Na koniec 2014 roku wartość rynkowa wszystkich podmiotów notowanych na GPW wyniosła 1 253 mld zł i wzrosła znacząco w porównaniu z końcem 2013 roku o 49%, co wynikało przede wszystkim z wprowadzenia na główny parkiet akcji Banco Santander (bez tego efektu łączna wartość rynkowa spółek na GPW wzrosła o 3,5% r./r.). W konsekwencji udział spółek zagranicznych w łącznej kapitalizacji GPW wzrósł z 29% do 53%.

Indeksy rynku akcji według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku

Indeks	2014	Zmiana (%)	2013	Zmiana (%)	2012
WIG	51 416,08	0,3%	51 284,25	8,1%	47 460,59
WIG-PL	52 805,46	0,8%	52 377,63	9,8%	47 709,64
WIG-DIV	1 151,73	1,8%	1 131,43	2,5%	1 103,30
WIG20	2 315,94	(3,5%)	2 400,98	(7,0%)	2 582,98
WIG20TR	3 680,89	0,5%	3 662,04	(1,8%)	3 729,44
WIG30*	2 487,52	(2,0%)	2 537,53	-	-
mWIG40	3 483,45	4,1%	3 345,28	31,1%	2 552,54
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	7 960,97	(0,7%)	8 014,15	20,5%	6 648,51
WIG-Budownictwo	2 143,29	(5,0%)	2 257,09	33,5%	1 690,66
WIG-Chemia	11 383,76	(2,3%)	11 645,90	20,6%	9 658,35
WIG-Deweloperzy	1 340,47	(9,8%)	1 486,67	2,8%	1 446,06
WIG-Energia	4 268,12	23,6%	3 453,73	(7,9%)	3 748,02
WIG-Informatyka	1 386,48	1,7%	1 363,92	21,9%	1 118,85
WIG-Media	3 840,32	10,5%	3 476,78	31,0%	2 654,07
WIG-Paliwa	3 381,16	5,2%	3 215,11	(10,0%)	3 571,11
WIG-Spożywczy	2 468,65	(24,0%)	3 249,28	(11,4%)	3 666,41
WIG-Surowce	3 481,62	(15,5%)	4 118,45	(32,1%)	6 063,70
WIG-Telekomunikacja	924,52	(8,0%)	1 005,35	(9,1%)	1 106,15

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.; *indeks obliczany od 23 września 2014r.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 31 grudnia 2014 roku

	2014	Zmiana (%)	2013	Zmiana (%)	2012
Akcje (mln zł)*	465 730	(9,1%)	512 293	26,3%	405 760
Obligacje (mln zł)	1 983	(40,0%)	3 305	58,5%	2 085
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	18 004	(23,8%)	23 612	11,5%	21 185
Opcje (tys. szt.)	958	(40,8%)	1 617	13,0%	1 431

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A., * obejmuje transakcje sesyjne oraz pakietowe

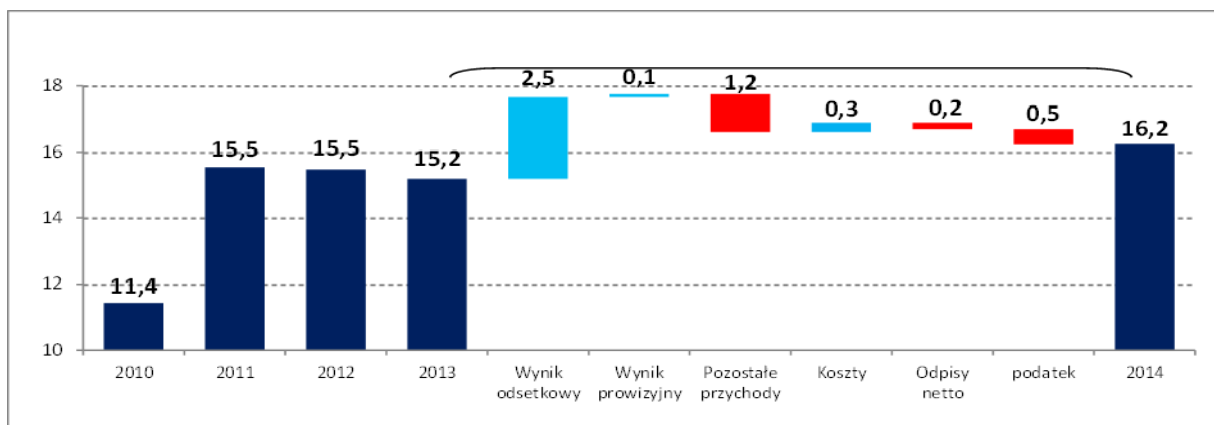
Rok 2014 charakteryzował się spadkiem aktywności inwestorów we wszystkich segmentach rynku kapitałowego. Wartość obrotów instrumentami udziałowymi zmniejszyła się o 9,1% r./r., osiągając poziom ponad 465 mld zł.

Znacząco niższymi obrotami odznaczał się rynek obligacji, dla którego wartość obrotu spadła o 40% w porównaniu z rokiem poprzednim osiągając poziom 2,0 mld zł.

Podobne tendencje miały miejsce na rynku instrumentów pochodnych. Rok 2014 zakończył się spadkiem wolumenu obrotu kontraktami terminowymi o prawie 24% (do 18 mln sztuk). Jeszcze wyższe dynamiki spadku wolumenu zaobserwowano na rynku opcji (-41% r./r. do poziomu 958 tys. sztuk).

4. Sektor bankowy

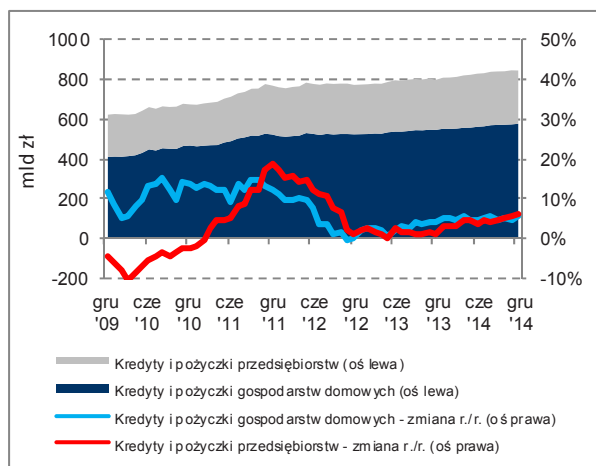
Wynik netto sektora bankowego (mld zł)

Źródło: KNF, obliczenia własne

Zgodnie z danymi KNF zysk netto sektora bankowego w 2014 roku wzrósł względem ubiegłego roku o 7,0% (+1,1 mld zł) do poziomu 16,2 mld zł, co jest rekordowo wysokim wynikiem. Wobec poprzedniego rekordu ustanowionego w 2011 roku stanowi to wzrost o 4,4%. Głównym motorem wysokich zysków, była poprawa wyniku odsetkowego o 7,1% r./r. (+2,5 mld zł). Wynik z tytułu opłat i prowizji pozostał na zbliżonym poziomie notując wzrost o 0,7% r./r. (+0,1 mld zł), natomiast wynik z pozostałej działalności bankowej spadł o 12,6% r./r. (-1,2 mld zł). W rezultacie całkowite przychody sektora bankowego wzrosły o 1,4 mld zł osiągając niemal 58,7 mld zł. Pozytywny wpływ na wynik netto sektora bankowego miało zmniejszenie się kosztów o 0,9% r./r. (0,3 mld zł). W rezultacie poprawie uległa efektywność sektora mierzona wskaźnikiem kosztów do przychodów. Wskaźnik spadł z 53% w 2013 roku do 51% w 2014 roku. Odpisy netto na utratę wartości wzrosły o 2,5% r./r. (-0,2 mld zł), pomimo poprawy jakości portfela kredytowego określanej poprzez wskaźnik NPL (o -0,4 p.p. r./r. do poziomu 7,0%). Najistotniejszą poprawę zanotowano w obszarze kredytów konsumpcyjnych, dla których wskaźnik kredytów zagrożonych utratą wartości (NPL) obniżył się w ciągu roku o -1,8 p.p. do poziomu 12,8% na koniec grudnia 2014 roku. W portfelu kredytów na nieruchomości nie zanotowano zmian, przy czym było to związane z pogarszaniem się jakości kredytów walutowych, przy jednoczesnej poprawie jakości kredytów złotych. W rezultacie wskaźnik NPL dla kredytów udzielonych gospodarstwu domowemu uległ poprawie kolejny rok z rzędu (6,5% w porównaniu do 7,1% na koniec 2013 roku i 7,4% na koniec 2012 roku). Wśród kredytów udzielonych przedsiębiorstwom również zanotowano poprawę wskaźnika jakości portfela. NPL spadł o -0,4 p.p. r./r. do poziomu 11,2%. Polepszenie wskaźnika dokonało się zarówno w obszarze kredytów udzielonych dużym przedsiębiorstwom (-0,6 p.p. r./r. do poziomu 9,0%), jak i kredytów dla przedsiębiorstw małych i średnich (-0,3 p.p. r./r. do poziomu 12,7%).

Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorstwom oraz gospodarstwu domowemu

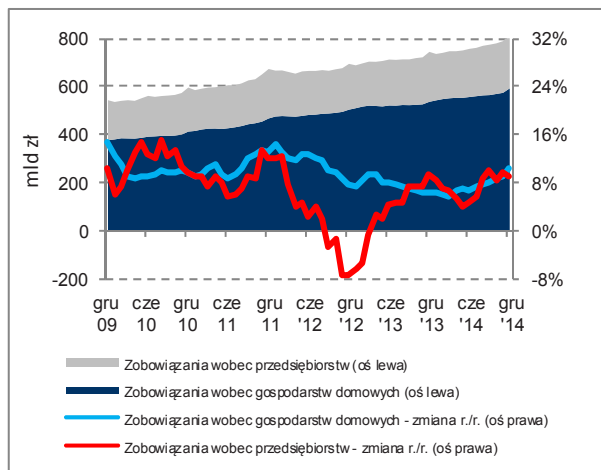
Źródło: NBP, obliczenia własne

Dynamika kredytów sektora niefinansowego notowała na przestrzeni roku stopniowe ożywienie osiągając na koniec grudnia 2014 roku poziom 6,1% r./r. (+55,1 mld zł). Wartość kredytów udzielonych przedsiębiorstwom wzrosła o 6,4% r./r. i na koniec 2014 roku osiągnęła wartość 268,9 mld zł. Biorąc pod uwagę przeznaczenie kredytów zaciąganych przez przedsiębiorstwa, najwyższą dynamikę odnotowano dla kredytów inwestycyjnych (+9,9% r./r.), natomiast istotną zmianą trendu jest silny wzrost salda kredytów bieżących (+5,8% r./r. na koniec 2014 roku wobec, -1,4% r./r. na koniec 2013 roku). Najwyższą dynamikę kredytów według terminu pierwotnego odnotowały kredyty średnioterminowe, udzielone na okres od roku do pięciu lat (+8,7% r./r.), natomiast wolumeny

kredytów krótkoterminowych, udzielonych na okres poniżej roku i długoterminowych na okres dłuższy niż pięć lat wzrosły odpowiednio o 5,3% r./r. i 8,1% r./r.

W kategorii kredytów udzielonych gospodarstwom domowym również odnotowano wzrosty wolumenów (5,6% r./r., +30,7 mld zł do poziomu 577,8 mld zł). Należy przy tym zaznaczyć, iż wzrost był spowodowany zarówno ożywieniem w kategorii kredytów na nieruchomości (6,0% r./r., +20,3 mld zł do poziomu 360,8 mld zł), jak i nieco słabszym wzrostem kredytów konsumpcyjnych (4,5% r./r., +5,9 mld zł do poziomu 137,4 mld zł). Uwzględniając wpływ osłabienia złotówki względem głównych walut, roczna dynamika kredytów na nieruchomości była nieco niższa i wyniosła 3,7% r./r. Szczególnie dynamicznie rósł rynek złotych kredytów na nieruchomości, których wartość wzrosła w o 13,5% r./r. (+23,5 mld zł).

Depozyty przedsiębiorstw i gospodarstw domowych

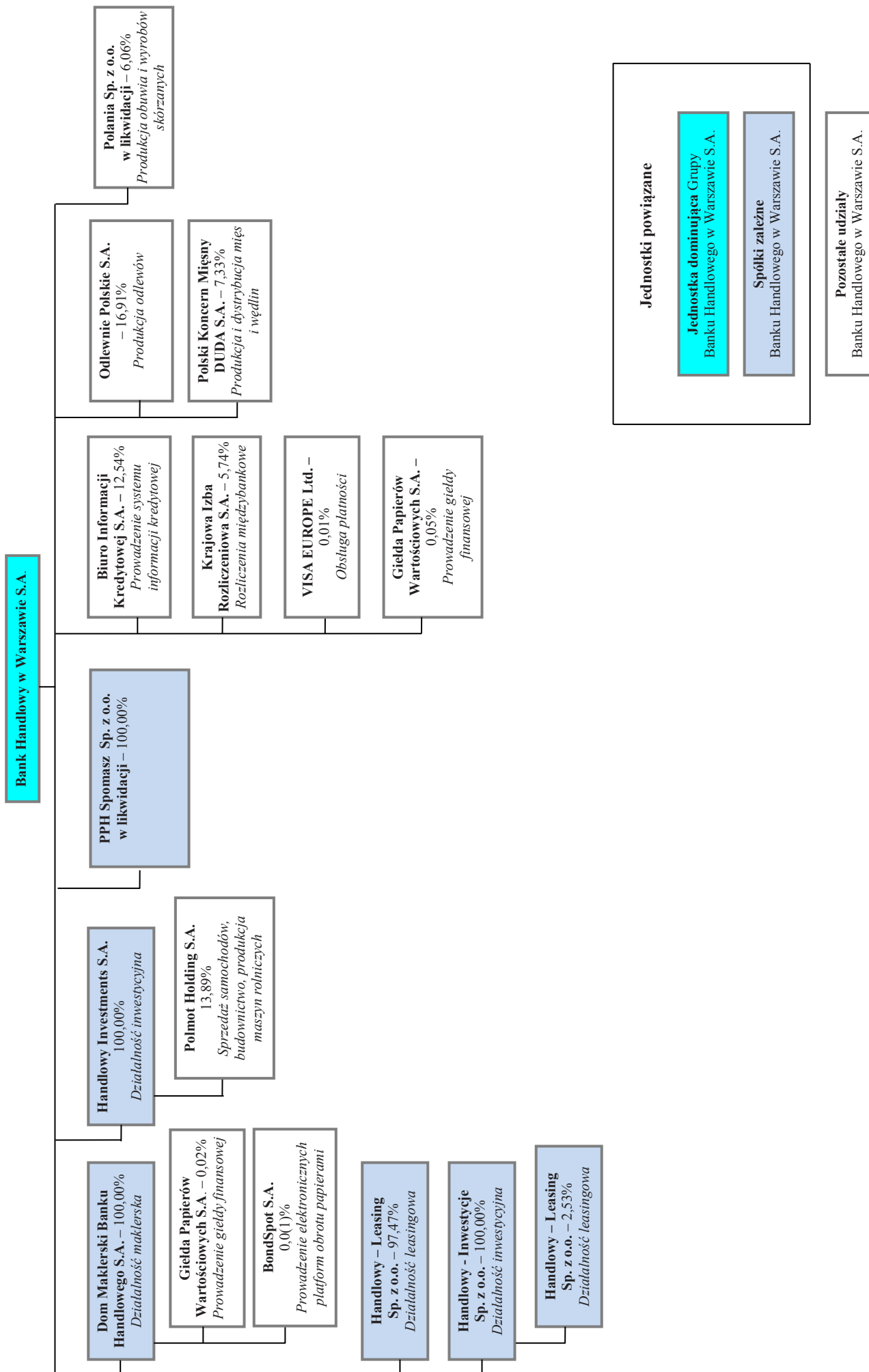

Źródło: NBP, obliczenia własne

Depozyty przedsiębiorstw wzrosły o 9,0% r./r. (+18,7 mld zł, do poziomu 226,7 mld zł). Wzrost ten dokonał się głównie za sprawą utrzymującej się na wysokim poziomie dynamiki depozytów bieżących (+10,4% r./r. do poziomu 124,2 mld zł). W przypadku depozytów terminowych trend w ciągu roku ulegał silnym wahaniom osiągając dynamikę +7,3% r./r. (do poziomu 102,5 mld zł), na koniec grudnia. Depozyty gospodarstw domowych odnotowały znaczny przyrost wolumenów. Ich saldo wzrosło o 10,4% r./r. (+56,0 mld zł, do poziomu 592,5 mld zł). Odwrotnie niż w przypadku depozytów od przedsiębiorstw za wzrost były odpowiedzialne głównie depozyty terminowe (+13,2% r./r., +34,2 mld zł, do poziomu 294,2 mld zł) i w mniejszym stopniu depozyty bieżące, których wolumen wzrósł o 7,9% r./r. (+21,8 mld zł, do poziomu 298,3 mld zł).

II. Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy jednostek powiązanych Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 31 grudnia 2014 roku według udziałów w kapitałach spółek.

III. Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. KONSOLIDOWANE METODĄ PEŁNĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Bank Handlowy w Warszawie S.A.*	bankowość	jednostka dominująca	-	-	7 348 585
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)**	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	106 511
Handlowy - Leasing Sp. z o.o.**	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	139 765
Handlowy Investments S.A.**	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	43 403
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji***	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie ze sprawozdaniem z sytuacji finansowej Banku za 2014 rok.

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o.**	działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	10 889

*** Powyższe dane nie zostały zaudytowane.

IV. Podstawowe dane finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Istotne zdarzenia w 2014 roku

W 2014 roku Bank musiał zmierzyć się z wymagającym otoczeniem rynkowym (historycznie niskie stopy procentowe) oraz regulacyjnym (obniżka opłat interchange).

W minionym roku Grupa koncentrowała swoje działania na strategicznych obszarach, czego potwierdzeniem są następujące osiągnięcia i wydarzenia:

- dynamiczny **wzrost akcji kredytowej** na poziomie +10% r./r. (klienci instytucjonalni +9% oraz klienci indywidualni +11%),
- stały **wzrost depozytów** będący efektem **koncentracji na rachunkach operacyjnych** na poziomie +12% r./r. (klienci instytucjonalni +14% oraz klienci indywidualni +11%),
- **wysoka efektywność** – kluczowe wskaźniki efektywności utrzymały się na wysokim, lepszym od sektora poziomie:
 - zwrot na aktywach (ROA) na poziomie 2,0% (sektor: 1,1%);
 - zwrot na kapitale trwałym / podstawowym (ROTE) na poziomie 18,1% (sektor: 10,3%),

- konsekwentna **kontrola kosztów** – spadek kosztów działania i amortyzacji w 2014 roku o 7% (spadek o 3% po wyłączeniu wpływu rezerwy restrukturyzacyjnej zawiązanej w IV kwartale 2013 roku),
- **niskie koszty ryzyka**, głównie w wyniku stabilizacji portfela detalicznego oraz sprzedaży portfela z utratą wartości kart kredytowych i pożyczek gotówkowych:
 - koszty ryzyka kredytowego (liczone jako relacja odpisów netto na utratę wartości do kredytów sektora niefinansowego) na poziomie 0,1% w 2014 roku w porównaniu do 0,3% w 2013 roku;
 - rekordowa poprawa wskaźnika kredytów nieobsługiwanych (NPL) z 7,0% w 2013 roku do 4,9% na koniec 2014 roku,
- **bezpieczeństwo kapitałowe** Banku utrzymane **na wysokim poziomie**:
 - Stabilna płynność: wskaźnik kredyty / depozyty na poziomie 60% (sektor: 105%),
 - Wysoka jakość aktywów i kapitałów potwierdzona w wynikach testów warunków skrajnych: CAR/CET1 na koniec 2016 roku 15,74% w sytuacji normalnej, 14,92% w sytuacji skrajnej, przy założeniu wypłaty dywidendy na poziomie 100% zysku netto za lata 2014-2016,
- dynamiczny **rozwój bankowości detalicznej**
 - Rozwój Bankowego Ekosystemu Smart, w celu zwiększenia efektywności kanału sprzedaży dla klienta detalicznego poprzez zlokalizowanie placówek Smart w najpopularniejszych punktach miasta oraz korzystanie z najnowszych technologii dla ułatwienia kontaktu z Bankiem (rozwiązania mobilne i internetowe). Na koniec roku 2014 w ramach sieci Citi Handlowy działało 12 placówek typu Smart, w tym jedna posiadała również wydzieloną strefę Gold przeznaczoną dla klientów zamożnych,
 - budowa Globalnego Citi Handlowy poprzez zaproponowanie klientom przelewów online pomiędzy rachunkami w ramach Grupy Citi oraz wykonywanie płatności zagranicą bez przewalutowań,
- wiodąca pozycja w obszarze **rynków finansowych**:
 - DMBH liderem na **rynku kapitałowym** pod względem udziału w obrotach akcjami na rynku wtórnym (udział 13%, wzrost o 0,6 p.p. r./r.),
 - DMBH zanotował **wzrost liczby rachunków inwestycyjnych** o 7% r./r., do czego pośrednio przyczyniło się wprowadzenie nowej platformy transakcyjnej CitiFX Pro,
 - Pierwsze miejsce w prestiżowym rankingu Ministerstwa Finansów na pełnienie funkcji **Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych** w 2014 roku (drugi rok z rzędu),
 - Konsekwentny **wzrost wolumenu wymiany walut** na platformie transakcyjnej CitiFX Pulse: 8% r./r.,
- sukcesy **bankowości transakcyjnej**:
 - **pierwsze miejsce** w Polsce w rankingu oceniającym bankowość transakcyjną **Euromoney Cash Management Survey 2014**,
 - wzrost płatności krajowych oraz zagranicznych, odpowiednio 5% r./r. oraz 10% r./r.,
 - ekspansja w obszarze finansowania handlu: wzrost o 24% r./r. średniego salda finansowanych wierzytelności handlowych,
- rozwój **oferty globalnej** dla klientów oraz wzrost wolumenów kredytowych,
 - **konsekwentny wzrost** liczby przedsiębiorstw wspieranych przez Citi Handlowy w ramach **Programu Emerging Market Champions**: +59 r./r. globalnych firm inwestujących w Polsce, +16 r./r. polskich firm inwestujących na świecie,
 - 16% wzrost skumulowanego rocznego wskaźnika wzrostu (CAGR) dla portfela klientów instytucjonalnych na przestrzeni 5 lat (sektor: +9%),
- **budowanie wartości dla akcjonariuszy** – bezpieczeństwo i stabilna pozycja Banku potwierdzone konsekwentną polityką dywidendy. W 2014 roku Bank wypłacił **971 mln zł zysku do podziału** (wzrost o 4% w porównaniu do 2013 roku, kiedy Bank zanotował najwyższą stopę dywidendy spośród banków notowanych na GPW).

W 2014 roku Bank był uczestnikiem prestiżowych indeksów GPW: **Respect index** (indeks spółek odpowiedzialnych o wysokich standardach corporate governance, ładu informacyjnego i relacji inwestorskich) oraz **MSCI Global Sustainability Index** (indeks spółek o wysokich standardach w obszarach ładu korporacyjnego, ochrony środowiska i społecznej odpowiedzialności biznesu).

2. Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy

w mln zł	2014	2013
Suma bilansowa	49 843,7	45 398,4
Kapitał własny	7 410,8	7 307,3
Należności od klientów*	16 770,5	15 231,3
Depozyty klientów*	29 499,9	26 084,7
Wynik finansowy netto	947,3	972,7
Współczynnik wypłacalności	17,5%	17,5%

* Należności i depozyty podmiotów sektora finansowego niebędących bankami, podmiotów sektora niefinansowego, w tym sektora budżetowego.

3. Wyniki finansowe Grupy w 2014 roku

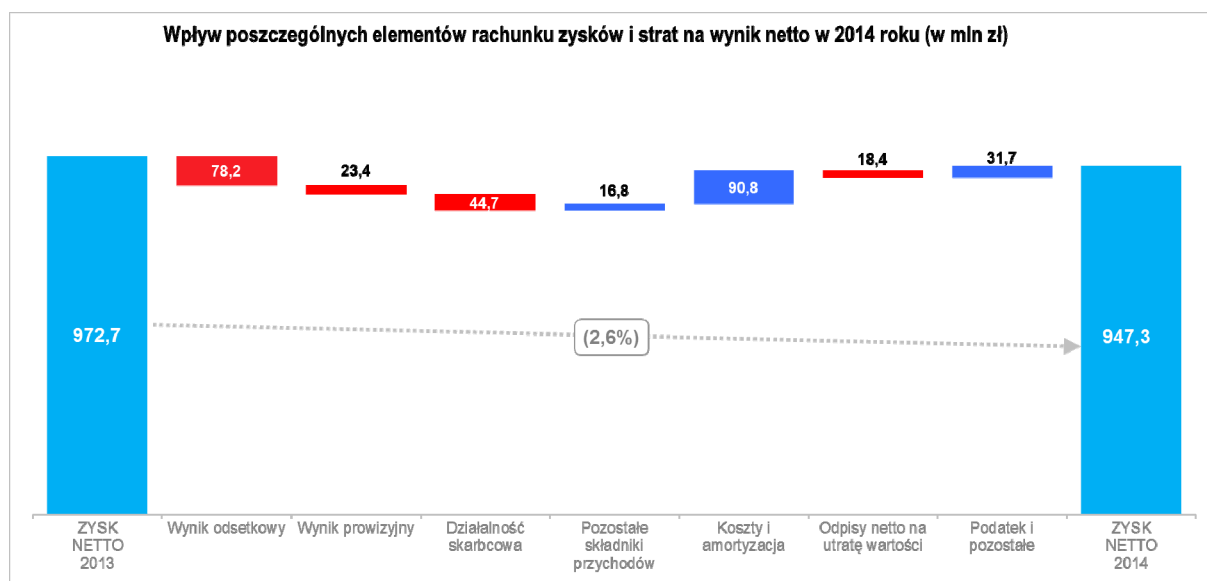
3.1 Rachunek zysków i strat

W 2014 roku Grupa wypracowała zysk netto w wysokości 947,3 mln zł, tj. niższy o 25,4 mln zł (tj. o 2,6%) w stosunku do zysku za 2013 rok. Skonsolidowany zysk brutto za 2014 rok wyniósł 1 167,7 mln zł i obniżył się o 50,4 mln zł (tj. 4,1%) w porównaniu do poprzedniego roku.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	2014	2013	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	1 163 943	1 242 152	(78 209)	(6,3%)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	618 931	642 302	(23 371)	(3,6%)
Przychody z tytułu dywidend	5 783	4 416	1 367	31,0%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	382 160	349 000	33 160	9,5%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	229 922	305 339	(75 417)	(24,7%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	6 429	1 844	4 585	248,6%
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	(379)	2 050	(2 429)	-
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10 585	(242)	10 827	-
Razem przychody	2 417 374	2 546 861	(129 487)	(5,1%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja, w tym:	(1 273 880)	(1 364 643)	90 763	(6,7%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(1 202 516)	(1 302 008)	99 492	(7,6%)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(71 364)	(62 635)	(8 729)	13,9%
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	6 384	1 050	5 334	508,0%
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	17 804	36 204	(18 400)	(50,8%)
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	28	(1 326)	1 354	-
Zysk brutto	1 167 710	1 218 146	(50 436)	(4,1%)
Podatek dochodowy	(220 398)	(245 438)	25 040	(10,2%)
Zysk netto	947 312	972 708	(25 396)	(2,6%)

Wpływ poszczególnych pozycji rachunku zysku i strat na wynik netto przedstawia poniższy wykres:

Na zmianę zysku netto w 2014 roku w porównaniu do 2013 roku miały wpływ następujące czynniki:

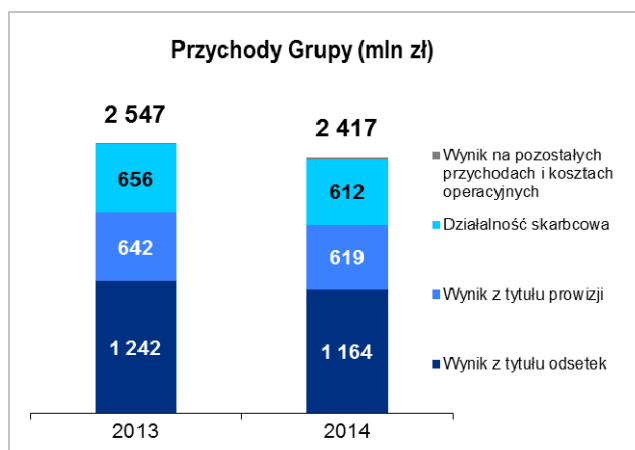
- przychody operacyjne (obejmujące wynik z tytułu odsetek i prowizji, przychody z tytułu dywidend, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych, wynik na rachunkowości zabezpieczeń oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych) na poziomie 2 417,4 mln zł wobec 2 547,9 mln zł w 2013 roku – spadek o 129,5 mln zł (tj. 5,1%) od przychodów 2013 roku przede wszystkim za sprawą spadku wyniku odsetkowego w efekcie obniżenia stóp procentowych oraz niższego wyniku z działalności skarbcowej,
- koszty działania i ogólnego zarządu wraz z amortyzacją w wysokości -1 273,9 mln zł wobec -1 364,6 mln zł w poprzednim roku – spadek kosztów o 90,8 mln zł (tj. 6,7%). W 2013 roku Bank utworzył w ciężar kosztów działania rezerwę restrukturyzacyjną w wysokości 62,4 mln zł. Po wyłączeniu wpływu tej rezerwy, spadek kosztów w porównaniu do 2013 roku wyniósł 28,4 mln zł, tj. 3%,
- odwrócenie odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych w wysokości 17,8 mln zł wobec 36,2 mln zł w 2013 roku dzięki dalszej stabilizacji jakości portfela kredytowego.

3.1.1 Przychody

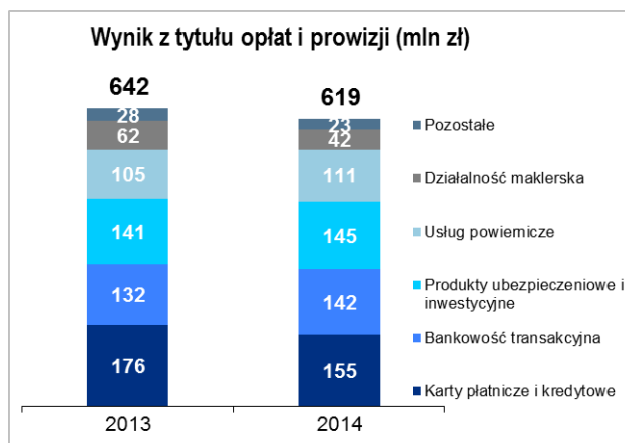
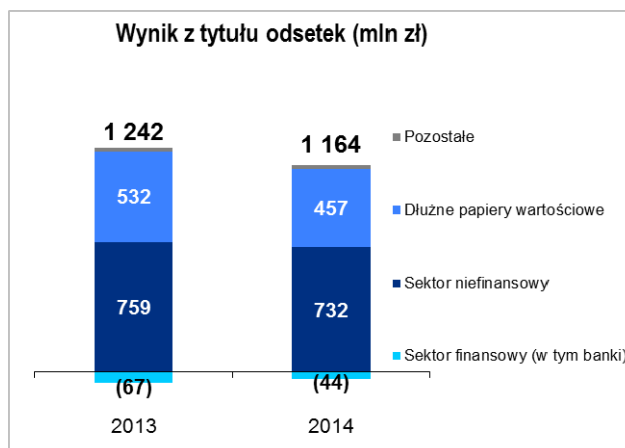
W 2014 roku przychody z działalności operacyjnej ukształtowały się na poziomie 2 417,4 mln zł wobec 2 546,9 mln zł w poprzednim roku, co oznacza spadek o 129,5 mln zł, tj. 5,1%.

Wpływ na przychody z działalności operacyjnej w 2014 roku miały:

- wynik z tytułu odsetek w wysokości 1 163,9 mln zł wobec 1 242,2 mln zł w 2013 roku – spadek o 78,2 mln zł, tj. 6,3%, w warunkach historycznie niskich stóp procentowych. W efekcie odnotowano spadek przychodów odsetkowych z tytułu należności od klientów o 95,9 mln zł (tj. 9,2%), co zostało jednak częściowo skompensowane niższym poziomem kosztów odsetkowych (spadek o 79,1 mln zł, tj. 19,6%). Istotny spadek przychodów odsetkowych odnotowano także dla portfela dłużnych papierów wartościowych – łącznie o 75,4 mln zł, tj. 14,2% dla dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i przeznaczonych do obrotu,

- wynik z tytułu opłat i prowizji w kwocie 618,9 mln zł wobec 642,3 mln zł w 2013 roku – spadek o 23,4 mln zł, tj. 3,6% był przede wszystkim efektem niższych przychodów z tytułu kart płatniczych i kredytowych w związku z wejściem w życie w dniu 1 lipca 2014 roku obniżonej stawki interchange (do 0,5%), częściowo zrekompensowanych wzrostem sprzedaży produktów ratalnych do karty kredytowej oraz wzrostem wolumenu transakcji przy użyciu kart płatniczych. Ponadto, kolejny rok z rzędu odnotowano wzrost przychodów prowizyjnych z tytułu sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. W obszarze związanym z rynkami finansowymi nastąpił spadek prowizji z tytułu działalności maklerskiej (efekt spadku obrotów na GPW oraz mniejszej liczby transakcji na rynku kapitałowym), a wyższy poziom przychodów zanotowała działalność powiernicza,
- wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w wysokości 382,2 mln zł wobec 349 mln zł w 2013 roku, tj. wzrost o 33,2 mln zł będący przede wszystkim efektem wyższego wyniku z tytułu działalności na rynku międzybankowym,
- wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w kwocie 229,9 mln zł – wynik niższy o 75,4 mln zł w stosunku do roku poprzedniego;

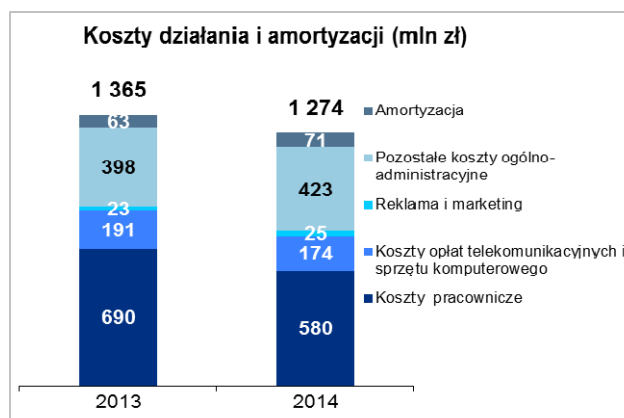
- wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych w wysokości 10,6 mln zł wobec -0,2 mln zł w 2013 roku, tj. poprawa o 10,8 mln zł.

3.1.2 Koszty

Koszty działania i ogólnego zarządu oraz amortyzacja

w tys. zł	2014	2013	Zmiana	
			tys. zł	%
Koszty pracownicze	579 994	689 625	(109 631)	(15,9%)
Koszty ogólnego zarządu, w tym:	622 522	612 383	10 139	1,7%
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	174 244	191 038	(16 794)	(8,8%)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	100 037	101 919	(1 882)	(1,8%)
Koszty usług obcych, w tym doradczych, audytorskich i konsultacyjnych	71 405	63 019	8 386	13,3%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	1 202 516	1 302 008	(99 492)	(7,6%)
Amortyzacja	71 364	62 635	8 729	13,9%
Koszty ogółem	1 273 880	1 364 643	(90 763)	(6,7%)

Koszty działania i ogólnego zarządu wraz z amortyzacją w wysokości 1 273,9 mln zł wobec 1 364,6 mln zł w roku poprzednim – spadek kosztów o 90,8 mln zł (tj. 6,7%) jako rezultat oszczędności restrukturyzacyjnych częściowo reinwestowanych w transformację sieci oddziałów (w tym Bankowego Ekosystemu Smart), technologię oraz marketing. Jednocześnie w IV kwartale 2014 roku ujęte zostały jednorazowe koszty związane z zakończeniem współpracy z wybranymi zewnętrznymi partnerami świadczącymi usługi na rzecz Banku w kwocie 12 mln zł.

3.1.3 Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

Odpisy i rezerwy netto

w tys. zł	2014	2013	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik odpisów na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	17 932	28 820	(10 888)	(37,8%)
Wynik odpisów na należności oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(2 336)	6 833	(9 169)	(134,2%)
oceniane indywidualnie	(18 761)	(19 407)	646	(3,3%)
oceniane portfelowo	16 425	26 240	(9 815)	(37,4%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych	-	-	-	-
Inne	2 208	551	1 657	300,7%
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	17 804	36 204	(18 400)	(50,8%)

Dodatni wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne w wysokości 17,8 mln zł w porównaniu do dodatniego wyniku odpisów w 2013 roku na poziomie 36,2 mln zł. W sektorze bankowości instytucjonalnej odnotowano odpisy netto w wysokości 1,6 mln zł, wobec 26,1 mln zł w roku 2013. Był to efekt stabilizacji jakości portfela kredytowego zarządzanego na bazie zaległości oraz mniejszego poziomu odpisów netto w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw (MME i SME). W sektorze bankowości detalicznej odnotowano odwrócenie odpisów netto w wysokości 19,4 mln zł w 2014 roku wobec 62,3 mln zł odwrócenia odpisów netto w 2013 roku. Zmniejszenie odwróceń odpisów o 42,9 mln zł wynika ze stopniowego stabilizowania się jakości portfela w 2014 roku, co powoduje mniejsze rozwiązania rezerwy IBNR niż w 2013 roku oraz zmniejszających się oczekiwanych odzysków z portfela z utratą wartości wraz ze wzrostem średniego wieku tego portfela. Jednocześnie w IV kwartale 2014 roku dokonano sprzedaży części ekspozycji detalicznych. Sprzedaż dotyczyła należności z tytułu pożyczek gotówkowych oraz kart kredytowych z utratą wartości w wysokości 161,6 mln zł za kwotę 34,7 mln zł.

3.1.4 Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Grupy

	2014	2013
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	14,6%	15,3%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	2,0%	2,1%
Marża odsetkowa netto (NIM)***	2,4%	2,7%
Marża na aktywach odsetkowych	2,8%	3,2%
Zysk netto na 1 akcję zwykłą w zł	7,25	7,44
Koszty/dochody****	53%	54%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	60%	64%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	32%	32%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	48%	49%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	26%	25%

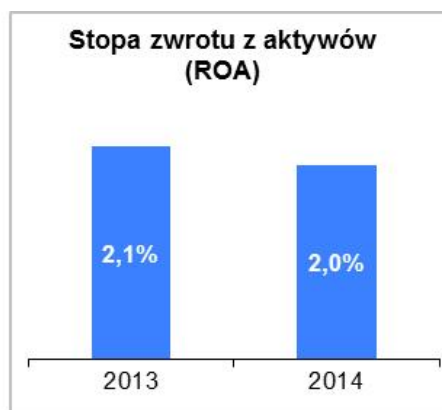
* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej.

** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów działalności operacyjnej.

W 2014 roku Bank utrzymał wskaźniki rentowności kapitału i aktywów na wysokim poziomie, wynoszącym odpowiednio 14,6% i 2,0%.

W obszarze efektywności kosztowej wskaźnik kosztów do dochodów spadł do 53%, tj. poprawił się o 1 p.p. w porównaniu do poprzedniego roku.

W związku z redukcją podstawowych stóp procentowych w 2014 roku (stopa referencyjna o 50 p.b. i stopa lombardowa o 100 p.b.), pogorszeniu uległa marża odsetkowa, która obniżyła się do 2,4% na aktywach ogółem i 2,8% na aktywach odsetkowych.

Bank utrzymał bezpieczną pozycję pod względem płynności i adekwatności kapitałowej, co potwierdzają wskaźniki: kredytów do depozytów na poziomie 60% oraz współczynnik wypłacalności w wysokości 17,5%.

3.2 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 49 843,7 mln zł i była o 9,8% wyższa niż na koniec 2013.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	1 522 949	778 464	744 485	95,6%
Należności od banków	2 065 685	3 539 927	(1 474 242)	(41,6%)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	12 721 573	5 751 829	6 969 744	121,2%
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 435 099	17 616 041	(3 180 942)	(18,1%)
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	7 765	7 814	(49)	(0,6%)
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	8 211	15 280	(7 069)	(46,3%)
Należności od klientów	16 770 482	15 231 327	1 539 155	10,1%
Rzeczowe aktywa trwałe	366 857	384 581	(17 724)	(4,6%)
Wartości niematerialne	1 387 745	1 417 363	(29 618)	(2,1%)
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13 255	80 854	(67 599)	(83,6%)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	157 319	203 132	(45 813)	(22,6%)
Inne aktywa	384 612	359 039	25 573	7,1%
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	2 113	12 738	(10 625)	(83,4%)
Aktywa razem	49 843 665	45 398 389	4 445 276	9,8%
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	5 122 576	6 378 436	(1 255 860)	(19,7%)
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	6 770 922	4 196 896	2 574 026	61,3%
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	24 710	(24 710)	(100,0%)
Zobowiązania wobec klientów	29 632 598	26 568 765	3 063 833	11,5%
Rezerwy	26 409	89 284	(62 875)	(70,4%)
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	186	84	102	121,4%
Inne zobowiązania	880 214	832 950	47 264	5,7%
Zobowiązania razem	42 432 905	38 091 125	4 341 780	11,4%

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 000 298	2 997 759	2 539	0,1%
Kapitał z aktualizacji wyceny	52 873	(42 963)	95 836	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 893 523	2 859 388	34 135	1,2%
Zyski zatrzymane	941 428	970 442	(29 014)	(3,0%)
Kapitał własny razem	7 410 760	7 307 264	103 496	1,4%
Zobowiązania i kapitał własny razem	49 843 665	45 398 389	4 445 276	9,8%

3.2.1 Aktywa

Należności od klientów brutto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Niebankowe instytucje finansowe	1 040 446	734 594	305 852	41,6%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	10 155 119	9 503 087	652 032	6,9%
Klienci indywidualni	6 280 166	5 819 087	461 079	7,9%
Jednostki budżetowe	93 643	157 909	(64 266)	(40,7%)
Instytucje niekomercyjne	4	683	(679)	(99,4%)
Należności od klientów brutto razem	17 569 378	16 215 360	1 354 018	8,4%

W 2014 roku należności brutto od klientów wzrosły o 8,4% w stosunku do roku ubiegłego i osiągnęły poziom 17,6 mld zł. Wzrost odnotowano przede wszystkim w obszarze niefinansowych podmiotów gospodarczych (0,7 mld zł, tj. 6,9% w porównaniu do końca 2013 roku) oraz klientów indywidualnych (0,5 mld zł, tj. 7,9%). Jednocześnie należności netto od klientów indywidualnych były w 2014 roku wyższe o 11,4% r./r. i wynikały ze wzrostu salda kredytów hipotecznych (+15,7% r./r.) oraz pożyczek gotówkowych (+15,2% r./r.).

Należności od klientów netto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Należności od podmiotów sektora finansowego	1 021 364	715 466	305 898	42,8%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	15 749 118	14 515 861	1 233 257	8,5%
Klientów korporacyjnych*	9 864 270	9 232 581	631 687	6,8%
Klientów indywidualnych, z tego:	5 884 848	5 283 280	601 568	11,4%
należności niezabezpieczone	4 648 480	4 215 081	433 399	10,3%
kredyty hipoteczne	1 236 368	1 068 199	168 169	15,7%
Należności od klientów netto razem	16 770 482	15 231 327	1 539 155	10,1%

* Klienci korporacyjni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Saldo portfela dłużnych papierów wartościowych wzrosło na koniec 2014 roku o 1,7 mld zł (tj. o 8,6%). Wynikało to ze zwiększenia pozycji w obligacjach Skarbu Państwa.

Portfel dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Obligacje skarbowe, w tym:	15 697 616	8 680 192	7 017 424	80,8%
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-	1 836 219	(1 836 219)	(100,0%)
Obligacje banków	1 319 809	1 402 876	(83 067)	(5,9%)
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	14 799	-	14 799	-

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Bony pieniężne NBP	4 499 750	9 748 646	(5 248 896)	(53,8%)
Razem	21 531 974	19 831 714	1 700 260	8,6%

3.2.2 Zobowiązania

Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego	3 115 435	3 259 867	(144 432)	(4,4%)
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	26 384 513	22 824 846	3 559 667	15,6%
niefinansowych podmiotów gospodarczych	13 841 863	11 956 825	1 885 038	15,8%
instytucji niekomercyjnych	421 085	396 577	24 508	6,2%
klientów indywidualnych	7 661 993	6 907 183	754 810	10,9%
jednostek budżetowych	4 459 572	3 564 261	895 311	25,1%
Pozostałe zobowiązania	132 650	484 052	(351 402)	(72,6%)
Zobowiązania wobec klientów razem	29 632 598	26 568 765	3 063 833	11,5%
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego, z tego:				
złotowe	23 797 009	20 082 062	3 714 947	18,5%
walutowe	5 702 939	6 002 651	(299 712)	(5,0%)
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego razem	29 499 948	26 084 713	3 415 235	13,1%

Główną pozycją finansującą aktywa Banku stanowią depozyty klientów sektora niebankowego, które w 2014 roku wzrosły o 3,4 mld zł, tj. 13,1%. Wzrost dotyczył środków na rachunkach bieżących klientów i był wynikiem konsekwentnej strategii koncentracji na rachunkach operacyjnych. Łączny wzrost depozytów bieżących klientów sektora niebankowego wyniósł ponad 2,2 mld zł (tj. 12,9%), z czego o 1,9 mld zł wzrosły depozyty bieżące klientów instytucjonalnych (w tym jednostek budżetowych) a o 0,4 mld zł – środki na rachunkach bieżących klientów indywidualnych.

3.2.3 Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
Fundusze pozyskane		
Fundusze banków	5 122 576	6 378 436
Fundusze klientów	29 632 598	26 568 765
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	7 410 760	7 307 264
Pozostałe fundusze	7 677 731	5 143 924
Fundusze pozyskane razem	49 843 665	45 398 389
Wykorzystanie funduszy		
Należności od banków	2 065 685	3 539 927
Należności od klientów	16 770 482	15 231 327
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	27 172 648	23 390 964
Pozostałe wykorzystanie	3 834 850	3 236 171
Wykorzystanie funduszy razem	49 843 665	45 398 389

3.3 Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

Wartość kapitałów własnych na koniec 2014 roku pozostała na niemal niezmiennym poziomie w stosunku do końca poprzedniego roku. Przy wzroście kapitału zapasowego, rezerwowego i kapitału z aktualizacji wyceny (łącznie o 137,6 mln zł) oraz spadku pozostały kapitałów (o 8,7 mln zł), całkowita wartość kapitałów własnych na koniec 2014 roku była wyższa niż rok wcześniej o 129,0 mln zł (tj. 2,0%).

Kapitały własne*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 000 298	2 997 759	2 539	0,1%
Kapitał rezerwowy	2 374 496	2 335 307	39 189	1,7%
Kapitał z aktualizacji wyceny	52 873	(42 963)	95 836	-
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	521 000	521 000	-	-
Pozostałe kapitały	(7 857)	815	(8 672)	-
Kapitały własne ogółem	6 463 448	6 334 556	128 892	2,0%

* Kapitały własne bez wyniku finansowego netto

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także umożliwiający rozwój Grupy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Współczynnik wypłacalności*

w tys. zł	31.12.2014	31.12.2013
I Kapitał podstawowy Tier I	4 944 496	4 908 707
II Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 256 721	2 246 769
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 581 701	1 535 628
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	87 247	80 127
wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	54 648	-
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	64 549	95 500
suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	108 215	156 778
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	350 484	363 336
inne wymogi kapitałowe	9 877	15 400
Współczynnik kapitału podstawowego Tier	17,5%	17,5%

* Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym, odpowiednio: na dzień 31 grudnia 2014 roku według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”); ”); na dzień 31 grudnia 2013 roku według zasad określonych w uchwale nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz. 11 z późn. zm.).

Na dzień 31 grudnia 2014 współczynnik wypłacalności Banku wyniósł 17,5% i ukształtował się na takim samym poziomie co w 2013 roku.

V. Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2014 roku

1. Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

1.1 Akcja kredytowa

Polityka kredytowa w Grupie jest spójna i obejmuje Bank jako jednostkę dominującą wraz ze swoimi spółkami zależnymi (DMBH, Handlowy-Leasing Sp. z o.o.), z wyłączeniem podmiotów specjalnego przeznaczenia (tzw. wehikułów inwestycyjnych), spółek w likwidacji bądź w upadłości, a także jednostek nieprowadzących bieżącej, statutowej działalności. Polityka oparta jest o aktywne zarządzanie portfelem i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Kredytobiorcy podlegają stałemu monitoringowi w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych.

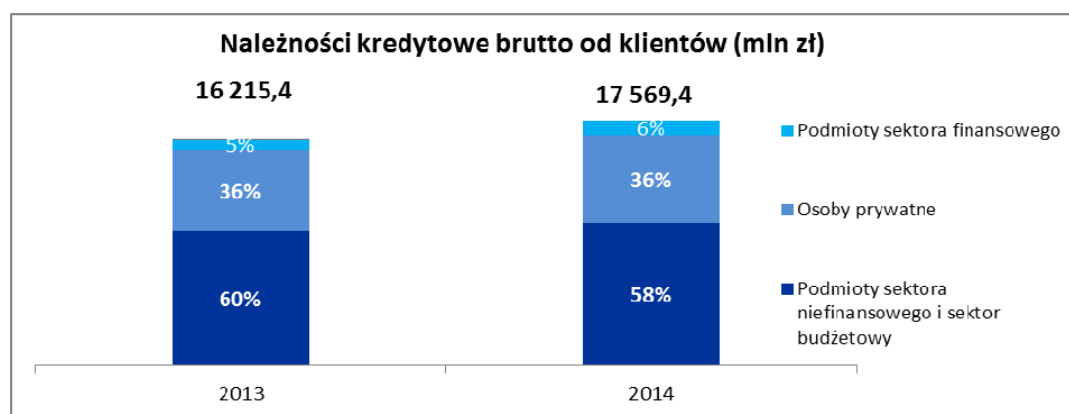
W 2014 roku Grupa w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym skupiła swoje działania na:

- wspieraniu wzrostu aktywów,
- optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowaniu oferty kredytowej Grupy do sytuacji rynkowej,
- utrzymaniu wysokiej jakości portfela kredytowego,
- zintensyfikowaniu działań windykacyjnych dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- efektywnej alokacji kapitału,
- doskonaleniu procesów zarządzania ryzykiem modeli stosowanych do pomiaru ryzyka kredytowego,
- kontynuacji rozwoju metod pomiaru ryzyka kredytowego.

Należności kredytowe od klientów brutto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Należności złotowe	14 725 406	13 393 843	1 331 563	9,9%
Należności walutowe	2 843 972	2 821 517	22 455	0,8%
Razem	17 569 378	16 215 360	1 354 018	8,4%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	16 528 932	15 480 766	1 048 166	6,8%
Należności od podmiotów sektora finansowego	1 040 446	734 594	305 852	41,6%
Razem	17 569 378	16 215 360	1 354 018	8,4%
Niebankowe instytucje finansowe	1 040 446	734 594	305 852	41,6%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	10 155 119	9 503 087	652 032	6,9%
Klienci indywidualni	6 280 166	5 819 087	461 079	7,9%
Jednostki budżetowe	93 643	157 909	(64 266)	(40,7%)
Instytucje niekomercyjne	4	683	(679)	(99,4%)
Razem	17 569 378	16 215 360	1 354 018	8,4%

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ekspozycja kredytowa brutto wobec klientów wyniosła 17 569,4 mln zł, co stanowiło wzrost o 8,4% w stosunku do 31 grudnia 2013 roku. Największą część portfela należności od klientów stanowią kredyty udzielone podmiotom gospodarczym (57,8%), które odnotowały w 2014 roku wzrost o 6,9%. Należności od klientów indywidualnych w porównaniu do 2013 roku wzrosły o 7,9% do poziomu 6 280 mln zł. Ich udział w strukturze należności kredytowych brutto ogółem wyniósł 35,7%.

Struktura walutowa kredytów na koniec grudnia 2014 roku uległa nieznacznej zmianie w porównaniu z końcem 2013 roku. Udział kredytów w walutach obcych, wynoszący w grudniu 2013 roku 17,4% spadł do 16,2% w grudniu 2014 roku. Należy podkreślić, iż Grupa nie udziela kredytów w walutach obcych klientom indywidualnym, a jedynie podmiotom gospodarczym, które dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu, lub podmiotom, które, zdaniem Grupy, są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

W celu uniknięcia uzależnienia portfela od niewielkiej liczby klientów Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych.

Koncentracja zaangażowań wobec klientów

w tys. zł	31.12.2014			31.12.2013		
	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	85 160	916 365	1 001 525	360 239	139 846	500 085
KLIENT 2	575 100	341 450	916 550	716 500	200 050	916 550
GRUPA 3	660 806	107 837	768 643	412 479	169 411	581 890
GRUPA 4	2	756 906	756 908	43 427	966 055	1 009 482
GRUPA 5	184 949	442 417	627 366	157 436	575 257	732 693
GRUPA 6	467 864	144 599	612 463	420 819	218 212	639 031
KLIENT 7	550 000	-	550 000	250 000	300 000	550 000
KLIENT 8	-	500 051	500 051	-	500 051	500 051
KLIENT 9	463 200	-	463 200	-	-	-
GRUPA 10	220 486	176 527	397 013	323 687	174 815	498 502
Razem 10	3 207 567	3 386 152	6 593 719	2 684 587	3 243 697	5 928 284

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

Koncentracja zaangażowań wobec branż*

Branża gospodarki według PKD	31.12.2014		31.12.2013	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	3 806 391	16,8%	4 026 214	18,7%
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	2 198 632	9,7%	2 182 495	10,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 191 652	9,7%	2 537 891	11,8%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 561 013	6,9%	1 297 340	6,0%
Produkcja artykułów spożywczych	1 376 794	6,1%	1 242 203	5,8%
Górnictwo rud metali	1 001 440	4,4%	500 000	2,3%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	831 430	3,7%	903 130	4,2%
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	627 480	2,8%	551 562	2,6%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	624 132	2,7%	674 291	3,1%
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	614 839	2,7%	407 024	1,9%
Pierwsze „10” branż gospodarki	14 833 803	65,3%	14 322 150	66,5%
Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	611 550	2,7%	165 351	0,8%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	565 328	2,5%	446 220	2,1%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	519 932	2,3%	672 524	3,1%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	491 077	2,2%	460 380	2,1%
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	440 597	1,9%	361 581	1,7%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	416 413	1,8%	321 366	1,5%
Produkcja urządzeń elektrycznych	393 911	1,7%	371 546	1,7%
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	348 669	1,5%	364 493	1,7%
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	340 538	1,5%	430 077	2,0%
Produkcja mebli	330 924	1,5%	336 509	1,6%
Pierwsze „20” branż gospodarki	19 292 742	84,9%	18 252 197	84,8%
Pozostałe branże	3 418 368	15,1%	3 265 687	15,2%
Razem	22 711 110	100,0%	21 517 884	100,0%

* Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków).

1.2 Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli: portfela z rozpoznaną utratą wartości oraz portfela bez rozpoznanej utraty wartości (IBNR). Ekspozycje z portfela z rozpoznaną utratą wartości, określone jako indywidualnie podlegają ocenie indywidualnej, zaś dla ekspozycji, które nie są indywidualnie istotne ocena utraty wartości dokonywana jest na bazie analizy grupowej.

Należności od klientów w podziale na należności bez rozpoznanej utraty wartości oraz z rozpoznaną utratą wartości

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	16 630 827	14 983 311	1 647 516	11,0%
podmiotów sektora niefinansowego	15 609 377	14 267 713	1 341 664	9,4%
klientów korporacyjnych*	9 811 191	9 093 770	717 421	7,9%
klientów indywidualnych	5 798 186	5 173 943	624 243	12,1%
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	847 540	1 135 085	(287 545)	(25,3%)
podmiotów sektora niefinansowego	828 544	1 116 089	(287 545)	(25,8%)
klientów korporacyjnych*	346 564	470 945	(124 381)	(26,4%)
klientów indywidualnych	481 980	645 144	(163 164)	(25,3%)
Należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	91 011	96 964	(5 953)	(6,1%)
Należności od klientów brutto razem, w tym:	17 569 378	16 215 360	1 354 018	8,4%
podmiotów sektora niefinansowego	16 437 921	15 383 802	1 054 119	6,9%
klientów korporacyjnych*	10 157 755	9 564 715	593 040	6,2%
klientów indywidualnych	6 280 166	5 819 087	461 079	7,9%
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(798 896)	(984 033)	185 137	(18,8%)
na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(81 134)	(81 556)	422	(0,5%)
Należności od klientów netto razem	16 770 482	15 231 327	1 539 155	10,1%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości**	84,7%	79,5%		
klientów korporacyjnych*	87,5%	73,8%		
klientów indywidualnych	82,0%	83,1%		
Wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL)	4,9%	7,0%		

* Klienci korporacyjni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

** Wskaźnik liczony z uwzględnieniem utraty wartości IBNR.

W porównaniu do 2013 roku wartość kredytów z rozpoznaną utratą wartości obniżyła się o 287,5 mln zł (tj. 25,3%), co było efektem poprawy zarówno jakości portfela klientów korporacyjnych (głównie w wyniku spłat należności restrukturyzowanych), jak i indywidualnych oraz regularnego spisywania z bilansu należności detalicznych. Jednocześnie w 2014 roku wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL) spadł z 7,0% do 4,9%.

Zdaniem Zarządu poziom rezerw na należności kredytowe na dzień bilansowy jest najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela. W podejściu indywidualnym pod uwagę brana jest zdyskontowana prognoza przepływów związanych ze spłatą należności lub odzyskami z zabezpieczeń. Podejście grupowe bazuje na wskaźnikach strat wyliczanych w oparciu o wiarygodną, historyczną bazę danych o klientach mających problemy ze spłatą swoich zobowiązań wobec Banku. Natomiast w przypadku ekspozycji, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości, odpisy z tytułu utraty wartości Grupa kalkuluje, w zależności od profilu ryzyka, w oparciu o Rating Ryzyka Limitu, biorąc pod uwagę spodziewane stopy odzysku bazując na otrzymanych zabezpieczeniach, prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania przez klienta oraz historycznych wartościach straty w momencie niewykonania zobowiązania.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku utrata wartości portfela wynosiła 798,9 mln zł, co stanowiło spadek o 18,8% w porównaniu do kwoty 984 mln zł na koniec grudnia 2013 roku. Spadek utraty wartości miał głównie miejsce w przypadku klientów, dla których Bank stosuje podejście grupowe (o 135 mln zł, tj. 25,8%). Odnotowano też spadek utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty IBNR (spadek o 15,8 mln zł, tj. 18,1%). Wskaźnik pokrycia rezerwami spadł z 6,1% w grudniu 2013 roku do 4,5% w grudniu 2014.

Odpisy z tytułu utraty wartości na należności kredytowe od klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Odpisy z tytułu utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	71 307	87 095	(15 788)	(18,1%)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	727 589	896 938	(169 349)	(18,9%)
ocenianych indywidualnie	339 901	374 159	(34 258)	(9,2%)
ocenianych portfelowo	387 688	522 779	(135 091)	(25,8%)
Odpisy z tytułu utraty wartości razem	798 896	984 033	(185 137)	(18,8%)
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności ogółem	4,5%	6,1%		

1.3 Zaangażowania z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych

Na dzień 31 grudnia 2014 roku, zaangażowanie z tytułu zobowiązań warunkowych udzielonych przez Grupę wyniosło 16 636,6 mln zł, co oznacza wzrost o 4,6% w stosunku do 31 grudnia 2013 roku. Największa zmiana dotyczyła kredytów przyrzeczonych, które wzrosły o 961,7 mln zł (7,9%). Największy udział w udzielonych zobowiązaniach warunkowych ogółem mają wciąż kredyty przyręczone (tj. 79,1%). Na kredyty przyręczone składają się przyręczone, ale niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane linie kredytowe w rachunku bieżącym.

Zobowiązania warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Gwarancje	1 779 425	1 775 108	4 317	0,2%
Akredytywy własne	207 208	135 060	72 148	53,4%
Akredytywy obce potwierdzone	918	2 509	(1 591)	(63,4%)
Kredyty przyręczone	13 161 336	12 199 651	961 685	7,9%
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	1 264 450	1 508 050	(243 600)	(16,2%)
Pozostałe	223 233	280 761	(57 528)	(20,5%)
Razem	16 636 570	15 901 139	735 431	4,6%
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe	13 238	13 150	88	0,7%
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,08%	0,08%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Banku wyniosła na dzień 31 grudnia 2014 roku 3 428 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2013 roku 2 516 mln zł.

W 2014 roku Bank wystawił 7 783 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 137,7 mln zł, podczas gdy w 2013 roku Bank wystawił 10 050 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 210,7 mln zł.

2. Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec 2014 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Banku (pozyskanych od klientów i od banków) wyniosła 34,8 mld zł i była o 1,8 mld zł (tj. 5,5%) wyższa niż na koniec 2013 roku. Największy udział w zmianach źródeł finansowania zewnętrznego działalności Banku miały depozyty na rachunkach bieżących klientów sektora niefinansowego, które wzrosły o 2,3 mld zł, tj. 13,6% r./r. Wyższe saldo odnotowano także dla depozytów terminowych dla klientów sektora niefinansowego (+1,2 mld zł, tj. 21,3%), przy jednoczesnym spadku depozytów terminowych banków (-1,0 mld zł, tj. 29,4%). Ponadto zanotowano spadek zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (łącznie od banków i klientów o 0,4 mld zł, tj. 19,2%).

Fundusze pozyskane od banków

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Rachunki bieżące	663 831	861 508	(197 677)	(22,9%)
Depozyty terminowe	2 370 212	3 356 503	(986 291)	(29,4%)
Kredyty i pożyczki otrzymane	351 533	374 898	(23 365)	(6,2%)

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 726 049	1 783 602	(57 553)	(3,2%)
Inne zobowiązania	10 951	1 925	9 026	468,9%
Fundusze pozyskane od banków razem	5 122 576	6 378 436	(1 255 860)	(19,7%)
Fundusze pozyskane od klientów				
w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2014	31.12.2013	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego				
Rachunki bieżące	238 351	320 634	(82 283)	(25,7%)
Depozyty terminowe	2 877 084	2 939 233	(62 149)	(2,1%)
	3 115 435	3 259 867	(144 432)	(4,4%)
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego				
Rachunki bieżące, z tego:	19 299 093	16 983 122	2 315 971	13,6%
klientów korporacyjnych	8 594 113	7 703 769	890 344	11,6%
klientów indywidualnych	6 372 762	5 931 907	440 855	7,4%
jednostek budżetowych	4 332 218	3 347 446	984 772	29,4%
Depozyty terminowe, z tego:	7 085 420	5 841 724	1 243 696	21,3%
klientów korporacyjnych	5 668 835	4 649 633	1 019 202	21,9%
klientów indywidualnych	1 289 231	975 276	313 955	32,2%
jednostek budżetowych	127 354	216 815	(89 461)	(41,3%)
	26 384 513	22 824 846	3 559 667	15,6%
Depozyty razem	29 499 948	26 084 713	3 415 235	13,1%
Pozostałe zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	352 153	(352 153)	(100,0%)
Inne zobowiązania, w tym:	132 650	131 899	751	0,6%
zabezpieczenia pieniężne	78 153	101 646	(23 493)	(23,1%)
	132 650	484 052	(351 402)	(72,6%)
Fundusze pozyskane od klientów razem	29 632 598	26 568 765	3 063 833	11,5%

3. Stopy procentowe

Poniższe zestawienie prezentuje średnie ważone efektywnych stóp procentowych wyliczonych dla należności i zobowiązań w podziale na segmenty działalności Grupy:

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

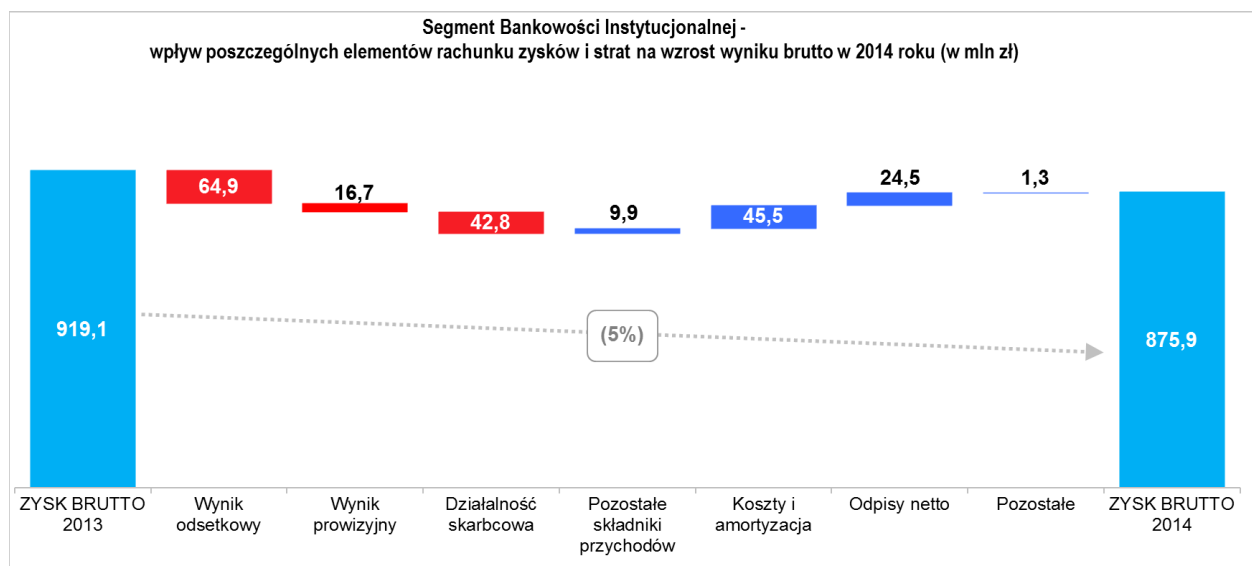
w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od banków i klientów terminowe	2,66	1,39	1,20	12,12	3,60	-
Dłużne papiery wartościowe	2,35	1,28	2,54	-	-	-
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków i klientów terminowe	1,78	0,35	0,13	1,64	0,15	0,22

Na dzień 31 grudnia 2013 roku

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od banków i klientów						
terminowe	4,05	1,85	1,17	13,10	3,34	-
Dłużne papiery wartościowe	2,89	1,47	2,52	-	-	-
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków i klientów						
terminowe	2,24	0,24	0,10	2,04	0,21	0,22

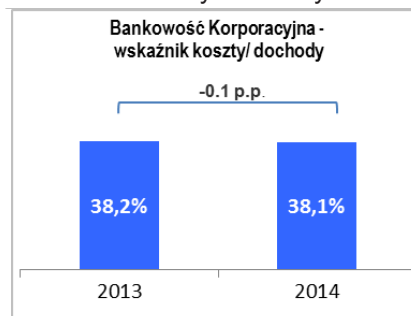
4. Segment Bankowości Instytucjonalnej

4.1 Podsumowanie wyników segmentu

W 2014 roku segment Bankowości Instytucjonalnej odnotował spadek zysku brutto o 43,2 mln zł, tj. 4,7%. Na kształtowanie się wyniku brutto segmentu Bankowości Instytucjonalnej w 2014 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wpływ miały poniższe czynniki:

- wynik odsetkowy na poziomie 516,1 mln zł wobec 581,0 mln zł w 2013 roku – spadek o 64,9 mln zł, będący przede wszystkim konsekwencją niższych przychodów od portfela dłużnych papierów wartościowych (-75,4 mln zł, tj. 14,2% r.r.). W przypadku działalności klientów, także odnotowano niższy wynik odsetkowy, co było głównie związane z redukcją podstawowych stóp procentowych do historycznie niskiego poziomu,
- wynik z tytułu prowizji w wysokości 279,8 mln zł w porównaniu do 296,5 mln zł osiągniętych w 2013 roku – spadek wyniku o 16,7 mln zł dotyczył działalności maklerskiej (efekt spadku obrotów na GPW oraz mniejszej liczby transakcji na rynku kapitałowym),
- wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji na poziomie 350,7 mln zł wobec 315,6 mln zł w 2013 roku (wzrost o 35,1 mln zł będący efektem wyższego wyniku z tytułu działalności na rynku międzybankowym), wynik na rachunkowości zabezpieczeń w wysokości -0,4 mln zł oraz wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w wysokości 229,9 mln zł wobec 305,3 mln zł w 2013 roku (spadek o 75,4 mln zł) – pozycje te zostały zaprezentowane na powyższym wykresie w ramach „Działalności skarbcowej”,
- koszty działania i amortyzacja w wysokości -539,8 mln zł w porównaniu do -585,3 mln zł w 2013 roku – spadek o 45,5 mln zł będący głównie wynikiem niższych kosztów pracowniczych.

Wskaźnik koszty do dochodów pozostał na niemal takim samym poziomie, ponieważ odnotowano znaczący spadek wyniku odsetkowego, który częściowo został skompensowany niższymi kosztami,

- odpisy netto na utratę wartości na poziomie -1,6 mln zł (wobec -26,1 mln zł w 2013 roku) to rezultat stabilizacji jakości portfela kredytowego zarządzanego na bazie zaległości oraz mniejszego poziomu odpisów netto w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw (MME i SME).

4.2 Bankowość Instytucjonalna

W zakresie bankowości instytucjonalnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe największym polskim przedsiębiorstwom oraz strategicznym przedsiębiorstwom z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Na koniec 2014 roku liczba klientów instytucjonalnych (obejmująca klientów strategicznych, globalnych i bankowości przedsiębiorstw) wyniosła 7,2 tys., co oznacza spadek o 4% w porównaniu do 2013 roku, w którym liczba klientów wyniosła 7,5 tys. W ramach bankowości przedsiębiorstw (małe i średnie firmy, duże przedsiębiorstwa i sektor publiczny) Bank obsługiwał na koniec 2014 roku 5,0 tys. klientów (co oznacza spadek o 7% w porównaniu do 5,4 tys. klientów obsługiwanych na koniec 2013 roku).

Cechą wspólną klientów bankowości instytucjonalnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Poniższa tabela przedstawia stany aktywów i zobowiązań w poszczególnych segmentach w ujęciu zarządczym.

Aktywa

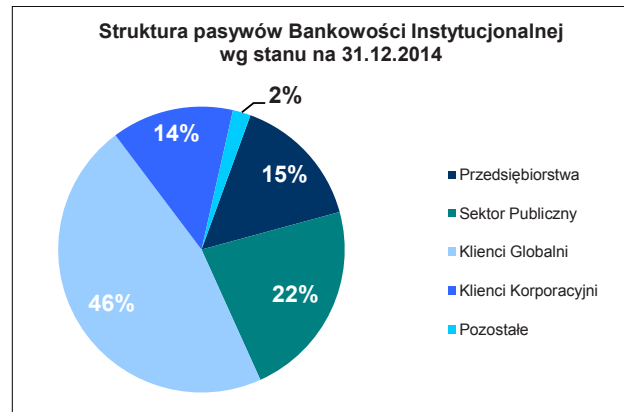
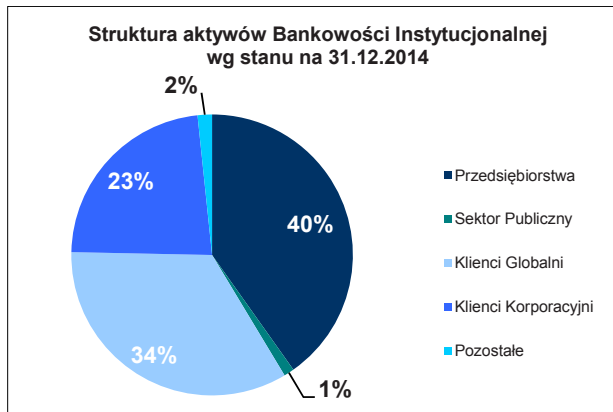
mln zł	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana	
			tys. zł	%
Przedsiębiorstwa, z tego:	4 251	3 403	848	25%
Małe i średnie firmy*	1 683	1 611	72	4%
Duże przedsiębiorstwa*	2 568	1 792	776	43%
Sektor Publiczny	126	282	(156)	(35%)
Klienci Globalni	3 589	3 655	(66)	(2%)
Klienci Korporacyjni	2 435	2 730	(295)	(11%)
Pozostałe**	174	105	(69)	(66%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	10 575	10 175	400	4%

Zobowiązania

mln zł	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana	
			tys. zł	%
Przedsiębiorstwa, z tego:	3 283	3 331	(48)	(1%)
Małe i średnie firmy*	2 187	2 384	(197)	(8%)
Duże przedsiębiorstwa*	1 096	947	149	16%
Sektor Publiczny	4 859	3 848	1 011	26%
Klienci Globalni	10 041	7 845	2 196	28%
Klienci Korporacyjni	2 983	3 404	(421)	(12%)
Pozostałe**	434	66	368	555%
Razem Bankowość Instytucjonalna	21 600	18 494	3 106	17%

* Do segmentu Przedsiębiorstw klasyfikowani są klienci, których obrót roczny wynosi od 8 mln zł do 150 mln zł (Małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz od 150 mln zł do 1,5 mld zł (Duże przedsiębiorstwa).

** Pozycja „Pozostałe” obejmuje m.in. klientów objętych restrukturyzacją oraz klientów spółki Handlowy - Leasing Sp. z o.o., którzy nie są klientami Banku.

Kluczowe transakcje i osiągnięcia w obszarze Bankowości Instytucjonalnej w 2014 roku:

- w ramach programu Emerging Market Champions Pion Bankowości Przedsiębiorstw zorganizował w Warszawie, Krakowie i Katowicach serię pięciu konferencji „Business without borders” dotyczące prowadzenia biznesu międzynarodowego, w szczególności w krajach Europy Środkowej. Podczas jednej z konferencji z klientami Pionu Bankowości Przedsiębiorstw spotkali się szefowie Citi Commercial. Od początku uruchomienia programu klienci Banku wyrazili zainteresowanie otwarciem ponad 100 kont w innych krajach. Głównym kierunkiem ekspansji klientów Banku pozostaje Europa,
- w ramach finansowania klientów korporacyjnych Bank:
 - Bank zaaranżował finansowanie w formie obligacji dla spółki Skarbu Państwa, jednocześnie obejmując znaczną kwotę tych obligacji (450 mln zł),
 - Bank, w ramach konsorcjum banków, wziął udział w finansowaniu bieżącego zadłużenia na kwotę 2 mld euro klienta z sektora paliwowego, udział BHW w finansowaniu to 100 mln euro,
 - W lipcu 2014 roku Bank wraz z międzynarodowym konsorcjum banków podpisał z klientem z sektora górniczego umowę kredytu odnawialnego na kwotę 2,5 mld USD, udział Banku w finansowaniu 200 mln USD. Umowa została podpisana na okres 5 lat. Bank pełnił w tym finansowaniu funkcję Globalnego Koordynatora i Głównego Organizatora,
 - Bank sfinansował dyskonta faktur dla dużej firmy budowlanej w kwocie 13 mln zł z perspektywą poszerzenia do 40 mln zł,
 - Bank wyemitował 3 letnie obligacje dla klienta z sektora finansowego w wysokości 1,4 mld zł.
- bank zrealizował m.in. następujące transakcje z klientami z segmentu Klientów Globalnych:
 - przeprowadzenie sekurytyzacji portfela kredytów hipotecznych i gotówkowych dla jednego z czołowych polskich banków,
 - przeprowadzenie wezwania do skupu akcji związane z przejęciem jednego z banków na rynku polskim,
 - wyemitowanie 2-letnich obligacji dla instytucji finansowej w wysokości 82 mln zł w ramach Programu Emisji Obligacji prowadzonego dla tej instytucji.
- segment Bankowości Przedsiębiorstw (Przedsiębiorstwa i Sektor Publiczny) osiągnął w 2014 roku wzrost aktywów klientów o 25% w porównaniu do końca 2013 roku. Miały na to wpływ m.in. następujące transakcje finansowania zrealizowane w 2014 roku:
 - program Emisji Obligacji do kwoty 500 mln zł dla sprzedawcy hurtowego części i akcesoriów do samochodów (pierwsza emisja obligacji o zapadalności 5 lat została sprzedana inwestorom w październiku 2014),
 - kredyt inwestycyjny w kwocie 98 mln zł dla producenta aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej,
 - kredyt długoterminowy w kwocie 10,9 mln EUR, kredyt płatniczy w kwocie 26,7 mln zł i kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 17,7 mln zł w ramach kredytu konsorcjalnego, w którym Bank pełnił rolę Agenta, dla producenta pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych,
 - kredyt płatniczy w kwocie 53 mln zł dla producenta wyrobów z tworzyw sztucznych,
 - akredytywa na kwotę 20 mln zł dla dystrybutora części samochodowych,
 - kredyt odnawialny w kwocie 28 mln zł dla producenta destylowanych napojów alkoholowych i piwa,

- kredyt inwestycyjny w kwocie 16 mln zł, kredyt długoterminowy w kwocie 8 mln zł i zabezpieczony kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 2,3 mln zł dla producenta pozostałych części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, z wyłączeniem motocykli,
 - kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 4,34 mln EUR i kredyt rewolwingowy w kwocie 20 mln zł dla producenta mebli biurowych i sklepowych,
 - kredyt inwestycyjny w kwocie 20,7 mln zł dla organizatora targów, wystaw i konferencji.
- Akwizycja klientów: w segmencie Bankowości Przedsiębiorstw Bank pozyskał 455 nowych klientów w 2014 roku, w tym 47 Dużych Przedsiębiorstw, 312 Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz 96 podmiotów Sektora Publicznego - Bank w 2014 roku wygrał przetarg na obsługę Miasta Jaworzno. Obecnie Citi Handlowy jest liderem w obsłudze Sektora Publicznego na rynku, obsługując takie miasta jak: Warszawa, Tarnów, Wałbrzych, Inowrocław, Olsztyn, Elbląg, Kołobrzeg, Jaworzno oraz wiele innych jednostek Sektora Publicznego.

4.3 Działalność Pionu Skarbu

W 2014 roku Bank utrzymał mocną pozycję na rynku wymiany walutowej z klientami instytucjonalnymi osiągając 2% wzrost wolumenu transakcji wymiany walutowej w porównaniu do 2013 roku. Wzrost ten dotyczy zarówno transakcji zawieranych drogą tradycyjną jak i za pośrednictwem platformy walutowej CitiFX Pulse, co potwierdza, że proponowane przez Bank rozwiązania dotyczące możliwości lokowania środków finansowych i zarządzania pozycją walutową spełniają oczekiwania najbardziej wymagających klientów w tym obszarze.

Elektroniczna platforma transakcyjna CitiFX Pulse cieszyła się niesłabnącym zainteresowaniem klientów – w 2014 roku 74% transakcji wymiany walutowej zawarte było przez platformę, natomiast wolumen transakcji zawieranych drogą elektroniczną wzrósł o 8% r./r.

W lutym 2014 roku Citi Handlowy po raz kolejny otrzymał wyróżnienie za osiągnięcia na rynku kasowym Treasury BondSpot Poland za aktywność na sesjach fixingowych oraz za największe obroty w 2013 roku.

W 2014 roku Bank już trzeci rok z rzędu uplasował się na pierwszej pozycji w prestiżowym rankingu organizowanym przez Ministerstwo Finansów na pełnienie funkcji Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych w 2014 roku. Bank, pełniąc tę funkcję, współpracuje z Ministerstwem Finansów w zakresie budowy przejrzystego, płynnego i efektywnego rynku skarbowych papierów wartościowych (SPW). Wygrana w tym rankingu potwierdziła pozycję Banku jako lidera w jakości kwotowań na rynku wtórnym oraz pokazała aktywność Banku we wspieraniu płynności i przyczynianiu się do rozwoju polskiego rynku obligacji.

W 2014 Bank uczestniczył w wielu transakcjach w obszarze Pionu Skarbu m.in. brał udział w konsorcjum banków, które podpisały program emisji obligacji dla klienta z sektora energetycznego na kwotę 7 mld zł, w ramach, którego Bank udzielił gwarancji objęcia 10% kwoty emitowanych obligacji.

4.4 Bankowość Transakcyjna

Oferta bankowości transakcyjnej Banku obejmuje produkty zarządzania środkami finansowymi (depozyty i rachunki bieżące, produkty zarządzania płynnością, Mikrodepozyty, bankowość elektroniczna), produkty kartowe, obsługę płatności i należności (Polecenie Zapłaty, Speedcollect), produkty gotówkowe, doradztwo unijne, produkty finansowania handlu.

Bogata historia obsługi kluczowych polskich i międzynarodowych klientów, a także nieustanna rozbudowa oferty zapewniają Bankowi pozycję lidera w wielu segmentach rynku. Liczba transakcji polecenia zapłaty przetwarzana przez Bank jest najwyższa w Polsce – udział w rynku sięga 40%. Bank jest pionierem rynku kart przedpłaconych. Mikrodepozyty – produkt dedykowany obsłudze depozytów masowych jest wiodącym rozwiązaniem na rynku – udział w rynku wynosi blisko 30%. Natomiast produkty zarządzania płynnością w ofercie Banku cechuje najwyższy poziom zaawansowania.

Silna pozycja Citi Handlowy na rynku bankowości transakcyjnej została wyróżniona przez klientów w Euromoney Cash Management Survey. W tym prestiżowym badaniu w 2014 roku Bank zajął pierwsze miejsce.

Priorytetami rozwoju bankowości transakcyjnej w 2014 roku były:

- aktywizacja klientów i zwiększenie tzw. *share-of-wallet* (udziału w portfelu klienta),
- rozbudowa i komercjalizacja aplikacji e-banking,
- ekspansja w obszarze finansowania handlu.

Aktywizacja klientów i zwiększenie *share-of-wallet*

W 2014 roku Bank w dalszym ciągu prowadził działania akwizycyjne w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw. W trakcie spotkań eksperci Banku prezentowali klientom możliwości optymalizacji procesów, podniesienia efektywności oraz wzrostu oszczędności w wyniku wykorzystania rozwiązań zarządzania środkami finansowymi i finansowania handlu. Równolegle Bank dążył do pogłębienia relacji z obecnymi klientami instytucjonalnymi. Znajomość indywidualnych potrzeb klientów pozwala na zaoferowanie dodatkowych usług, które są spersonalizowane dla poszczególnego klienta i ściśle odpowiadają jego potrzebom. W ubiegłym roku Bank odbył ponad 2 tys. spotkań z klientami tego segmentu i tym samym utrzymał wysoki poziom aktywności sprzedażowej w tym segmencie rynku.

Rozbudowa i komercjalizacja aplikacji e-banking

Celem Banku jest rozbudowa rozwiązań technologicznych, które zapewniają błyskawiczną obsługę klientów i dostosowują się do dynamicznie zmieniającego się otoczenia.

Istotnym wydarzeniem 2014 roku było udostępnienie klientom możliwości składania zleceń za pośrednictwem dedykowanej aplikacji na urządzenia typu tablet. Tym samym klienci Banku zyskali kolejny kanał zdalnego składania zleceń i uzyskiwania bieżącej informacji o saldach na rachunkach klienta – po uruchomieniu w 2013 roku dostępie mobilnym opartym o przeglądarkę internetową.

W minionym roku, oferta Banku objęła również samodzielne po stronie Klienta zarządzanie uprawnieniami użytkowników w systemie bankowości elektronicznej CitiDirect. Klienci korzystający z takiego rozwiązania komunikują się z Bankiem jedynie w zakresie niezbędnych czynności. W roku 2014 Bank kontynuował rozwój platformy finansowania i obsługi handlu – Citi Trade Portal¹.

W 2014 wdrożono na Portal możliwość obsługi programów finansowania dostawców, Paylink oraz Kredyt handlowy, zakończono również proces migracji klientów na nową platformę.

Ekspansja w obszarze finansowania handlu

Wysokiej klasy zaplecze technologiczne oraz bogata oferta produktowa pozwoliły Bankowi osiągnąć 24% wzrost rok do roku w zakresie średniego salda finansowanych wierzytelności handlowych. Największą aktywność odnotowano w ramach klasycznych programów finansowania dostawców oraz w schemacie faktoringu odwróconego.

Depozyty i rachunki bieżące

Rachunek bieżący umożliwia klientom dostęp do pełnej palety produktów z oferty Banku. Jednym z najważniejszych elementów realizacji strategii Banku jest koncentracja na pozyskiwaniu i obsłudze rachunków operacyjnych – rachunków bankowych, na które trafia kluczowa część przepływów operacyjnych ich właścicieli.

Środki pieniężne zgromadzone przez klienta na rachunku bieżącym, które nie są wykorzystywane do finansowania bieżącej działalności, mogą zostać ulokowane w depozytach terminowych, lub mogą pozostać na rachunku bieżącym o podwyższonym oprocentowaniu. W ofercie Banku oprócz depozytów terminowych znajdują się także m.in. depozyty negocjowane, depozyty automatyczne i depozyty zablokowane.

Produkty zarządzania płynnością

Struktury zarządzania płynnością są zaawansowanymi instrumentami optymalizującymi przepływ finansów w ramach jednego klienta lub jednej grupy kapitałowej. Bank w pakiecie produktów zarządzania płynnością oferuje możliwość optymalnego zarządzania nadwyżkami w nadpłynnych spółkach i firmach, które mają zwiększone zapotrzebowanie na kapitał. W swej ofercie Bank posiada następujące rozwiązania zarządzania płynnością:

- rachunek skonsolidowany,
- cash pool rzeczywisty,
- cash pool wirtualny,
- saldo netto.

¹ Citi Trade Portal – system wdrożony w 2012 roku.

Wykorzystanie struktur zarządzania płynnością pozwala na redukcję zadłużenia i zmniejszenie kosztów jego obsługi przy utrzymaniu płynności finansowej, a także pozwala klientom usprawniać niektóre procesy operacyjne.

Bankowość elektroniczna

Bank oferuje swoim klientom korporacyjnym platformę bankowości elektronicznej CitiDirect oraz skierowaną w szczególności do klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw aplikację CitiDirect EB. W skali rocznej liczba transakcji zlecanych za pośrednictwem bankowości elektronicznej utrzymuje się na wysokim poziomie. Wolumen transakcji obsługiwanych w 2014 roku wyniósł 27,8 mln wobec 26 mln transakcji w roku ubiegłym. Liczba aktywnych klientów systemu bankowości elektronicznej na koniec roku 2014 wyniosła blisko 4,5 tys. Udział wyciągów dostarczanych do klientów wyłącznie w postaci elektronicznej utrzymywał się na wysokim i stabilnym poziomie i podobnie jak w 2013 roku wyniósł 90%.

Jednym z najważniejszych wydarzeń w obszarze bankowości elektronicznej dla klientów CitiDirect było uruchomienie dla klientów nowego kanału dostępu do systemu w formie aplikacji dedykowanej na urządzenia typu tablet – wsparcie trzech najpopularniejszych systemów operacyjnych (iOS, Android Windows). Nowoczesny i łatwy w obsłudze interfejs umożliwia szybką autoryzację czy zwolnienie płatności firmy, jak również uzyskanie informacji o bieżącym stanie sald na rachunkach klienta, w tym prowadzonych przez dowolny oddział Citigroup na świecie. Od momentu uruchomienia usługi klienci Banku wykonali już ponad 12 tys. transakcji za pomocą nowej aplikacji.

W drugim półroczu 2014 roku, zostały wprowadzone ulepszenia w dostępie mobilnym, takie jak m.in. nowy, bardziej czytelny układ funkcji oraz ułatwienia w wyszukiwaniu transakcji czy informacji o saldzie. Dzięki ww. zmianom obsługa systemu CitiDirect w wersji mobilnej jest jeszcze bardziej intuicyjna i wygodna. Łączna liczba transakcji wykonanych w serwisach mobilnych Banku przekroczyła 100 tys., a liczba klientów, którym udostępniono tą formę usługi wyniosła 3,6 tys.

Dodatkowo, w minionym roku, klientom została udostępniona możliwość samodzielnego zarządzania uprawnieniami użytkowników w systemie bankowości elektronicznej CitiDirect. Dzięki temu rozwiązaniu liczba wymaganych kontaktów z Bankiem w zakresie nadawania uprawnień do systemu ograniczona jest jedynie do niezbędnych czynności związanych z bezpieczeństwem świadczonych usług.

Ponadto, zostały również wdrożone ulepszenia w podstawowym serwisie Bankowości elektronicznej m.in.:

- nowy wygląd modułu służącego do wymiany plików pomiędzy Bankiem, a klientem korporacyjnym w serwisie CitiDirect,
- szereg ulepszeń ułatwiających codzienną pracę z systemem dedykowanym klientom z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw,
- nowy formularz płatności zagranicznej SEPA udostępniony zarówno w wersji serwisu przeznaczonej dla klientów korporacyjnych, jak również w wersji dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw,
- nowe funkcje szybkiego dostępu do poszczególnych funkcjonalności CitiDirect z poziomu nowej odsłony systemu na portalu CitiDirect EB wdrażane na przestrzeni ubiegłego roku.

W roku 2014 Bank kontynuował rozwój platformy finansowania i obsługi handlu - Citi Trade Portal. Platforma zyskała nowe funkcjonalności dla klientów tj. obsługę programów finansowania dostawców (ang. Supplier Finance), Paylink oraz Kredytu handlowego. Oznacza to, że poza wcześniej wymienionymi Citi Trade Portal obsługuje faktoring klasyczny, odwrócony, dyskonto wierzytelności, inkaso faktur oraz w obszarze produktów obsługi handlu, akredytywę importową i eksportową, gwarancję bankową, inkaso dokumentowe importowe i eksportowe.

W kolejnym roku planowana jest wśród klientów Banku dalsza komercjalizacja rozwiązań mobilnych jak i samodzielnego zarządzania uprawnieniami po stronie klienta.

Mikrodepozyty

Produkt Mikrodepozyty wykorzystywany jest przez instytucje i podmioty, które przyjmują w depozyt środki finansowe od płatników i są zobowiązane do ich zwrotu z należnymi odsetkami. Produkt Mikrodepozyty posiada również funkcjonalność umożliwiającą wyliczenie wartości odsetek archiwalnych, czyli przypisania kwoty odsetek do danego depozytu złożonego przez płatnika w przeszłości.

W 2014 roku Bank koncentrował swoje działania na komercjalizacji produktu Mikrodepozyty. Główne działania były skoncentrowane na zmianach zaproponowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmierzających do unifikacji systemów obsługujących jednostki mu podległe. W I półroczu 2014 roku Bank rozpoczął ścisłą współpracę z klientami w celu migracji sum depozytowych zgromadzonych w sądach na

nowy system finansowo księgowy, którego integralną częścią jest moduł zbudowany specjalnie na potrzeby i zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Sprawiedliwości. Moduł ten wykorzystuje najnowsze technologie dostępne w Banku, między innymi komunikację online za pomocą WebServices.

W wyniku strategii rozwoju produktu Mikrodepozyty, w 2014 roku Bank pozyskał nowych klientów, w konsekwencji czego w porównaniu do 2013 roku łączne salda zgromadzone na produkcie Mikrodepozyty wzrosły o ponad 25%. Dzięki tym działaniom Bank stał się liderem w zakresie obsługi jednostek podległych Ministerstwu Sprawiedliwości z najlepszym rozwiązaniem na polskim rynku.

Obsługa należności: SpeedCollect Polecenie Zapłaty, Produkty Gotówkowe

SpeedCollect to usługa pozwalająca na automatyczne księgowanie należności dla wierzycieli – odbiorców masowych płatności. W 2014 roku Bank utrzymał miejsce w ścisłej czołówce polskiego rynku pod względem liczby przetwarzanych wolumenów transakcji. Liczba transakcji jest na tym samym poziomie, co w 2013 roku.

Polecenie zapłaty. Bank umożliwia swoim klientom kompleksową obsługę należności. Jednym z segmentów rynku usług tego typu jest rynek polecenia zapłaty. W 2014 roku Bank przetworzył porównywalną liczbę transakcji, co w 2013 roku rozliczając w ten sposób największą liczbę transakcji, jako bank wierzyciela w Polsce – zachowując tym samym rekordowy poziom 40% udziału w rynku.

Produkty gotówkowe. Pomimo rosnącej popularności elektronicznych kanałów rozliczeń nadal znaczna część transakcji dokonywana jest w Polsce w formie gotówkowej i stanowi około 80% transakcji. Citi Handlowy znajduje się w czołówce banków pod względem odprowadzania gotówki do Narodowego Banku Polskiego. Wychodząc naprzeciw swoim klientom Bank dostarcza kompleksowych rozwiązań umożliwiających obrót gotówkowy.

Znaczna większość wpłat dokonywana jest w formie zamkniętej, tj. dostarczana do Banku w zamkniętych opakowaniach i liczona pod nieobecność klienta.

Wpłaty gotówkowe oferowane są przez Bank również w innych wariantach, które zostały dostosowane do oczekiwań klientów. W ofercie oprócz standardowych wpłat, dokonywanych w formie zamkniętej, dostępne są również poniższe rozwiązania:

- wpłaty gotówkowe otwarte dokonywane poprzez placówki Poczty Polskiej S.A. na terenie całego kraju,
- low-Cost Cash, tzw. "tania gotówka", czyli depozyt uporządkowany, spełniający określone wymogi jakościowe,
- zakup bezpiecznych kopert służących do deponowania wpłat,
- elektroniczny obieg dokumentacji,
- speedCash (SpeedCollect we wpłatach gotówkowych) – Bank oferuje klientom możliwość dokonywania wpłat gotówkowych na rachunki wirtualne, dzięki czemu informacje niezbędne do prawidłowej identyfikacji wpłaty zawarte są bezpośrednio w numerze rachunku, co minimalizuje ryzyko błędnych (nieidentyfikowalnych) wpływów.

W 2014 roku Bank kontynuował rozwój alternatywnych rozwiązań dla klientów korporacyjnych poprzez otwieranie nowych punktów partnerskich, które w swojej ofercie posiadają podstawowe produkty bankowe. Możliwość bezpośredniego kontaktu klientom z Bankiem została rozszerzona przez partnerstwo z Poczta Polska S.A. Taka oferta jest dedykowana w miastach, gdzie Bank nie posiada oddziału.

Płatności zagraniczne

Bank konsekwentnie umacnia swoją pozycję na rynku rozliczeń zagranicznych, o czym świadczy stabilny – 10% wzrost wolumenu płatności walutowych w stosunku do ubiegłego roku. Na wzrost transakcyjności klientów wpływa konkurencyjna oferta produktowa, bazująca na globalnej sieci rozliczeniowej Grupy Citi oraz szerokim wachlarzu obsługiwanych walut. Bank wspiera potrzeby klientów planujących ekspansję na zagraniczne rynki, umożliwiając rozliczenia w walutach egzotycznych, m.in. realach brazylijskich, juanach chińskich, peso chilijskim czy rupiach indyjskich. Dbając o wygodę klientów, Bank wprowadza udogodnienia zapewniające optymalizację procesu składania zleceń, w tym w szczególności dedykowane formatki ułatwiające realizację przelewów SEPA.

Płatności krajowe

W roku 2014 uruchomiona została nowa usługa rozliczeniowa dla klientów będących członkami Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych, biorących udział w rozliczeniach Towarowej Giełdy Energii (TGE). W ramach Nowego Modelu Rozrachunku uruchomionego przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych

(IRGiT) w sierpniu 2014, Bank może, jako jeden z ośmiu certyfikowanych banków, pełnić funkcję banku Płatnika Członka Izby, zapewniając kompleksową obsługę w aspekcie rozliczeń transakcji na TGE przy zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa. Dzięki usłudze, klienci mają możliwość skoncentrowania swojej płynności w Banku oraz optymalizacji struktury swoich rachunków.

Rok 2014 przyniósł wzrost wolumenów płatności krajowych o 4,7%, a rekordowym miesiącem, również w skali całej dotychczasowej historii był grudzień 2014, kiedy zrealizowano ponad 2,7 mln transakcji wychodzących. Bank zapewnia kompleksowe usługi w ramach trzech systemów rozliczeniowych: Elixir obsługującego płatności standardowe, Sorbnet dla płatności wysokokwotowych oraz innowacyjnego systemu Express Elixir dla realizacji międzybankowych płatności natychmiastowych.

Elektroniczne Przekazy Pocztowe

W 2014 roku Bank poszerzył współpracę z Poczta Polska S.A. w obszarze gotówkowym, stwarzając klientom korporacyjnym Banku możliwość dokonywania wypłat gotówkowych w szerokiej sieci placówek pocztowych. Rozwiązanie to stanowi uzupełnienie Elektronicznych Przekazów Pocztowych – produktu skierowanego do klientów korporacyjnych, którzy przekazują środki pieniężne w formie gotówkowej osobom fizycznym. W 2014 roku Bank współpracował w tym zakresie z dwoma operatorami pocztowymi.

Produkty kartowe

Bank oferuje szeroką ofertę kart biznes. Są to Karty Obciążeniowe, Gwarantowane czy Debetowe przeznaczone do pokrywania pracowniczych wydatków służbowych oraz Karty Przedpłacone wykorzystywane przez firmy, jako bony świąteczne, dla wsparcia sprzedaży czy jako Programy lojalnościowe.

W porównaniu do 2013 roku, Bank zanotował znaczące wzrosty liczby oraz wartości dokonywanych transakcji bezgotówkowych odpowiednio o 7% i 9%.

Wdrożenie i konsekwentna realizacja strategii większej dyscypliny cenowej skutkowało na koniec 2014 roku wzrostem przychodu na kartę o ponad 3% w porównaniu do roku poprzedniego mimo znacznego spadku prowizji interchange dla transakcji krajowych.

Doradztwo unijne

W 2014 roku Biuro ds. UE opracowywało strategię działania Banku w nowej perspektywie finansowej UE 2014-2020, w ramach której banki będą istotnym partnerem w procesie dystrybucji środków europejskich w postaci instrumentów zwrotnych oraz finansowaniu inwestycji współfinansowanych przez dotacje.

W 2014 roku Biuro ds. UE realizowało zadania wynikające z podpisanej przez Bank umowy z Kreditanstalt für Wiederaufbau na dystrybucję środków w ramach programów efektywności energetycznej przeznaczonych dla jednostek samorządowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. W 2014 roku Bank podpisał 90 umów kredytu energetycznego z klientami na łączną kwotę 101,5 mln PLN.

W grudniu 2014 roku Citi Handlowy oraz niemiecki bank KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau) podpisali umowę o współpracy przy realizacji Programu ELENA (European Local Energy Assistance). W ramach umowy nasz Bank otrzyma środki na wsparcie inwestycji przyczyniających się do ochrony środowiska. Pozyskany kapitał kredytowy posłuży do sfinansowania przedsięwzięć prowadzących do wzrostu efektywności energetycznej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty wypełniające zadania ustawowe jednostek samorządu terytorialnego.

Produkty finansowania handlu

Produkty finansowania handlu w roku 2014 stanowiły ważne ogniwo w strategii rozwoju biznesu w segmencie zarówno dużych korporacji, jak i małych i średnich przedsiębiorstw. W tym obszarze Bank osiągnął 24% wzrost rok do roku, średniego salda finansowanych wierzytelności handlowych. Największą dynamikę odnotowano w ramach programów finansowania dostawców, a w szczególności finansowania w schemacie faktoringu odwróconego.

Przez cały rok Bank utrzymywał stabilny poziom aktywów w obszarze finansowania handlu zdywersyfikowany wszystkimi rodzajami finansowania zarówno krótkoterminowymi jak finansowanie dostawców czy dyskonto wierzytelności oraz finansowania długoterminowego przy wsparciu ubezpieczenia KUBE.

Ważnym elementem rozwoju oferty Banku, a tym samym umocnienia pozycji w obszarze usług finansowania handlu było dokończenie procesu uruchomienia obsługi wszystkich produktów z obszaru finansowania handlu na platformie elektronicznej Citi Trade Portal, dzięki czemu na chwilę obecną wszystkie produkty dokumentowe takie jak akredytywa eksportowa oraz importowa, gwarancja bankowa

oraz inkaso oraz rozwiązania z obszaru finansowania są obsługiwane poprzez jedną z najbardziej zaawansowanych platform elektronicznych.

W 2014 roku Bank kontynuował uczestnictwo w jednej z największych na polskim rynku transakcji finansowania zapasów ropy naftowej, kontynuował rozwój programów finansowania dostawców z polski w ramach programów lokalnych jak i regionalnych, uczestniczył w kilku dużych transakcjach udzielenia gwarancji bankowych oraz rozwijał kolejne programy finansowania, głównie klientów z obszaru małych i średnich przedsiębiorstw w schemacie kredytu handlowego.

4.4.1 Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność powierniczą na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Citi Handlowy utrzymał pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce. Bank świadczy usługi powiernicze dla krajowych i zagranicznych inwestorów instytucjonalnych oraz usługi banku depozytariusza dla krajowych funduszy emerytalnych i inwestycyjnych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Ponadto Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach, których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

W okresie sprawozdawczym Bank utrzymał pozycję lidera rynku rozliczeń transakcji w obrocie papierami wartościowymi realizowanych na rzecz zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i BondSpot S.A. Ponadto, Bank uczestniczył w rozliczaniu transakcji zawieranych przez klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą Treasury BondSpot Poland, zorganizowanej przez spółkę BondSpot S.A.

Bank rozwijał ofertę rachunków zbiorczych dla uprawnionych podmiotów zagranicznych, pozyskując nowych klientów i utrwalając dominującą pozycję w segmencie obsługi zagranicznych pośredników finansowych.

W sierpniu Bank rozpoczął oferowanie klientom usługi rozrachunku transakcji w częściach oraz nettingu w papierach wartościowych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank prowadził ponad 10 tys. rachunków papierów wartościowych.

W tym samym czasie Bank pełnił obowiązki depozytariusza pięciu otwartych funduszy emerytalnych – MetLife OFE, Aviva OFE, Aviva BZ WBK, ING OFE, Pekao OFE, Nordea OFE; pięciu dobrowolnych funduszy emerytalnych – MetLife DFE, Nordea DFE, ING DFE, DFE Pekao, Generali DFE; dwóch pracowniczych funduszy emerytalnych – Pracowniczego Funduszu Emerytalnego PZU „Słoneczna Jesień” i Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Orange Polska.

Bank pełnił również obowiązki depozytariusza funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych: BZ WBK TFI S.A., PKO TFI S.A., Pioneer Pekao TFI S.A., Legg Mason TFI S.A. oraz Aviva Investors Poland TFI S.A.

W 2014 roku Bank kontynuował działania na rzecz doskonalenia regulacji prawnych rynku papierów wartościowych. Przedstawiciel Banku pełnił funkcję Przewodniczącego Prezydium Rady Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich („Rada”) w czasie kolejnej, czwartej z rzędu, kadencji. W okresie sprawozdawczym Rada kontynuowała prace dotyczące wyjaśniania wątpliwości powstałych w związku z wykonywaniem, niektórych obowiązków depozytariusza funduszy inwestycyjnych i emerytalnych, w tym implementacji wymogów dyrektyw Unii Europejskiej AIFMD i UCITS V do polskiego porządku prawnego. Rada uczestniczyła w dyskusji na temat zmian w prawie odnośnie wprowadzenia tzw. jednolitej licencji bankowej. Za pośrednictwem Rady przedstawiciele Banku brali czynny udział w pracach Rady Rozwoju Rynku Finansowego przy Ministrze Finansów. Rada, przy współpracy z Izbą Domów Maklerskich, przygotowała i wdrożyła nowy standard wyciągu z kart umowy na bazie rozliczenia netto oraz standard działalności domów maklerskich w zakresie wymogów dokumentacyjnych związanych z obsługą klientów banków powierniczych w związku z: ofertą sprzedaży akcji, zapisem na nową emisję akcji w wykonaniu prawa poboru oraz publicznym wezwaniem na sprzedaż akcji.

Rada brała aktywny udział w opiniowaniu innych projektów aktów prawnych, mających wpływ na działalność krajowych banków powierniczych. Wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, pracownicy Banku, we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., KDPW_CCP S.A. i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uczestniczyli w konsultacjach nad wprowadzaniem nowych rozwiązań na polskim rynku kapitałowym w ramach prac zespołów roboczych powołanych przy Związku Banków Polskich, a także w pracach rynkowych grup roboczych w zakresie tworzenia standardów odnośnie rozrachunku i pre-matchingu transakcji, w szczególności tzw. National Market Practice Group powołanej przy KDPW S.A., a także rozrachunku w częściach oraz tzw. nettingu kierunkowego.

4.5 Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

W 2014 roku DMBH pośredniczył w ramach transakcji sesyjnych w 13,3% obrotów akcjami na rynku wtórnym, zajmując pod tym względem, po raz kolejny, pierwszą pozycję na rynku. Wartość transakcji sesyjnych zawartych za pośrednictwem DMBH na rynku akcji na GPW wyniosła 54,5 mld zł i zmniejszyła się o 2,7% w stosunku do roku poprzedniego przy jednoczesnym spadku obrotów na GPW o 6,7% r./r.

W 2014 roku obserwowaliśmy istotny wzrost aktywności klientów detalicznych korzystających z nowej platformy transakcyjnej – CitiFX Pro, która umożliwia nabywanie lub zbywanie akcji oraz instrumentów typu ETF notowanych na największych giełdach zagranicznych oraz instrumentów rynku walutowego na rynku pozagiełdowym (OTC) z wykorzystaniem dźwigni finansowej. Funkcje, które cieszą się dużą popularnością wśród klientów, to możliwość przeniesienia posiadanych portfeli akcji zagranicznych i możliwość aktywnego zarządzania nimi. Dodatkowo wprowadzone zostały rachunki w walutach obcych, co daje klientom możliwość wykorzystania posiadanych środków w walucie dla celów inwestycyjnych bez konieczności przewalutowania, ograniczając w ten sposób ryzyko walutowe towarzyszące inwestycjom zagranicznym.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec 2014 roku wyniosła 9,7 tys. i zwiększyła się o 7% w stosunku do 2013 roku. Wzrost liczby rachunków wynika ze stałego systematycznego wzrostu liczby zawieranych umów o świadczenie usług maklerskich w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych oraz forex realizowanych na platformie CitiFX Pro.

Na koniec 2014 roku DMBH pełnił funkcję Animatora rynku dla akcji 19 spółek notowanych na GPW oraz dla kontraktów terminowych na akcje najpłynniejszych spółek, będąc jednym z najaktywniejszych animatorów rynku spośród wszystkich podmiotów pełniących tę funkcję na GPW w 2014 roku.

Wyhamowanie koniunktury na krajowym rynku ofert publicznych miało istotny wpływ na działalność DMBH w tym obszarze. W 2014 roku DMBH przeprowadził następujące transakcje na rynku kapitałowym:

- Legg Mason Akcji Skoncentrowany FIZ – DMBH pełnił funkcję Oferującego w ofercie publicznej Certyfikatów Inwestycyjnych serii E o wartości 7,7 mln zł (marzec 2014 roku),
- Alior Bank S.A. – DMBH pełnił funkcję Wyłącznego Prowadzącego Księgę Popytu w transakcji przyspieszonej sprzedaży pakietu akcji należącego do LuxCo 82 s.a.r.l o wartości 101 mln zł (marzec 2014 roku),
- Talanx AG – DMBH pełnił funkcję firmy inwestycyjnej pośredniczącej w dopuszczeniu akcji spółki do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (kwiecień 2014 roku),
- BNP Paribas Bank Polska S.A. – DMBH pełnił funkcję Wyłącznego Koordynatora, Współprowadzącego Księgę Popytu i Oferującego we wtórnej ofercie publicznej akcji o wartości 231 mln zł (maj 2014 roku),
- VB Leasing Polska S.A. – DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w transakcji niepublicznej kupna-sprzedaży akcji spółki pomiędzy VB Leasing International i Getin Holding Gm. (wrzesień 2014 roku),
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. („BGŻ S.A.”) – DMBH pełnił funkcję podmiotu pośredniczącego w wezwaniu na akcje BGŻ S.A. na rzecz BNP Paribas S.A. wartość transakcji 4 mld 10 mln zł.

Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2014 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa tys. zł	Kapitał własny tys. zł	Wynik finansowy netto za 2014 rok tys. zł
		%			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	424 698	106 511	15 582

* dane w trakcie audytu

4.6 Działalność leasingowa

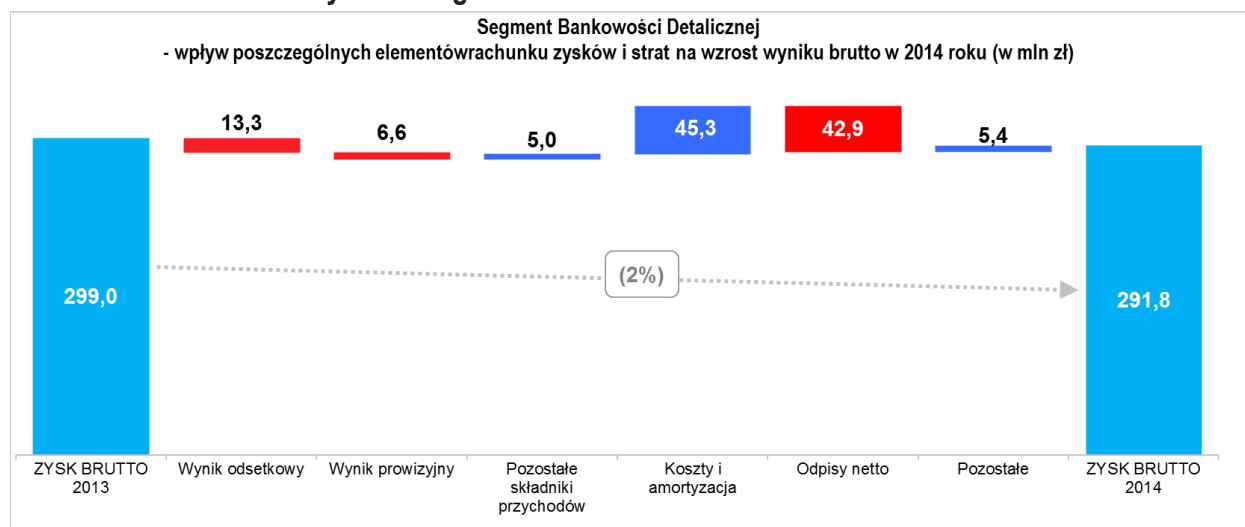
W związku z podjętą w marcu 2013 roku decyzją Zarządu Banku o ograniczeniu działalności leasingowej prowadzonej przez Grupę Banku, działalność spółki Handlowy-Leasing Sp. z o.o. („Handlowy-Leasing”, „HL”) została ograniczona wyłącznie do realizacji umów leasingowych zawartych do dnia 30 kwietnia 2013 roku. Po tej dacie Handlowy-Leasing nie zawierał nowych umów leasingu. Zadaniem Spółki jest kontynuowanie obsługi umów już istniejących z zachowaniem jakości świadczonych usług oraz zapewnienie ciągłości procesów i efektywności ekonomicznej w prowadzonej działalności.

Produkt leasingowy pozostał w ofercie Banku i jest oferowany w ramach tzw. otwartej architektury, czyli partnerskiej współpracy Banku z podmiotami spoza Grupy Banku. Obecnie usługi leasingowe świadczone są w ramach umowy o współpracy przez dwóch partnerów: Europejski Fundusz Leasingowy S.A. i CorproFlota Sp z o.o.

Wybrane dane finansowe na dzień 31.12.2014 roku*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa tys. zł	Kapitał własny tys. zł	Wynik finansowy netto za 2014 rok tys. zł
		%			
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	264 580	139 765	4 566

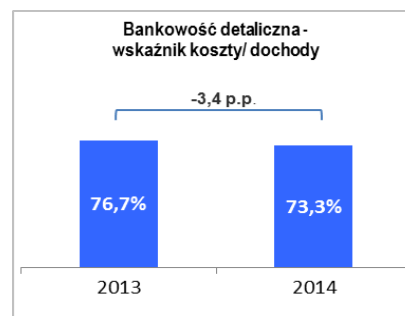
* dane w trakcie audytu

5. Segment Bankowości Detalicznej**5.1 Podsumowanie wyników segmentu**

W 2014 roku segment Bankowości Detalicznej zanotował spadek zysku brutto o 7,2 mln zł tj. 2,4%. Na kształtowanie się wyniku brutto segmentu Bankowości Detalicznej w 2014 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wpływ miały poniższe czynniki:

- wynik odsetkowy na poziomie 647,8 mln zł wobec 661,1 mln zł w 2013 roku – spadek o 13,3 mln zł, tj. 2,0% głównie w wyniku niższych przychodów odsetkowych wskutek kolejnej obniżki oprocentowania produktów kredytowych w następstwie zmian rynkowych stóp procentowych, który został częściowo skompensowany spadkiem kosztów odsetkowych pomimo istotnego wzrostu salda depozytów (o 0,8 mld zł, tj. 10,9%),

- wynik z tytułu prowizji w wysokości 339,1 mln zł w porównaniu do 345,8 mln zł osiągniętych w 2013 roku – spadek wyniku o 6,6 mln zł tj. 1,9% przede wszystkim w związku z niższymi prowizjami na kartach kredytowych i debetowych (wskutek obniżenia stawki interchange do 0,5%). Z drugiej strony w 2014 roku w porównaniu z 2013 rokiem osiągnięte zostały wyższe przychody z tytułu sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych (o 18,7 mln zł, tj. 20,5%), głównie w wyniku większego zainteresowania klientów funduszami inwestycyjnymi oraz produktami inwestycyjnymi powiązanymi z funduszami,
- pozostałe składniki przychodów, obejmują wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji (spadek o 1,9 mln zł), przychody z tytułu dywidend (wzrost o 0,6 mln zł) oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych (wzrost o 6,3 mln zł),
- koszty działania i amortyzacja w wysokości 734,1 mln zł w porównaniu do 779,3 mln zł w 2013 roku – spadek o 45,3 mln zł tj. 5,8%, na który wpływ przede wszystkim miała spadek kosztów pracowniczych, częściowo skompensowane przez wyższą amortyzację o 10,6 mln zł m.in. związane z rozbudową oferty produktów detalicznych,
- odwrócenie odpisów netto w wysokości 19,4 mln zł w 2014 roku wobec 62,3 mln zł odwrócenia odpisów netto w 2013 roku. Zmniejszenie odwróceń odpisów o 42,9 mln zł wynika ze stopniowego stabilizowania się jakości portfela w 2014 roku, co powoduje mniejsze rozwiązania rezerwy IBNR niż w 2013 roku oraz zmniejszających się oczekiwanych odzysków z portfela z utratą wartości wraz ze wzrostem średniego wieku tego portfela. Jednocześnie w IV kwartale 2014 roku dokonano sprzedaży części ekspozycji detalicznych. Sprzedaż dotyczyła należności z tytułu pożyczek gotówkowych oraz kart kredytowych z utratą wartości w wysokości 161,6 mln zł za kwotę 34,7 mln zł.

5.2 Wybrane dane biznesowe

	2014	2013	Zmiana tys. zł	%
Liczba klientów indywidualnych	724,6	782,3	(57,7)	(7,4%)
Liczba rachunków bieżących, w tym:	477,7	515,0	(37,3)	(7,2%)
liczba rachunków operacyjnych	315,5	164,1	151,4	92,3%
Liczba rachunków operacyjnych pozyskanych w danym okresie	68,0	70,7	(1,2)	(3,8%)
Liczba rachunków oszczędnościowych	168,6	180,4	(11,8)	(6,5%)
Liczba kart kredytowych, w tym:	732,5	773,3	(40,8)	(5,3%)
karty co-brandowe	428,4	465,0	(36,6)	(7,9%)
Liczba aktywnych kart kredytowych	661,5	691,2	(29,7)	(4,3%)
Liczba kart debetowych, w tym:	305,6	344,8	(39,2)	(11,4%)
karty PayPass	286,8	316,8	(30,0)	(9,5%)

5.3 Opis kluczowych wydarzeń i osiągnięć biznesowych

Karty kredytowe

Na koniec 2014 roku liczba kart kredytowych wyniosła 732,5 tys. i była niższa o 40,8 tys. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Saldo zadłużenia na kartach kredytowych wyniosło 2,1 mld zł na koniec 2014 roku i było wyższe o 6,0% w porównaniu do końca 2013 roku. W rezultacie Bank wzmocnił pozycję lidera na rynku kart kredytowych pod względem wartości kredytów udzielonych na kartach kredytowych z udziałem rynkowym według danych na koniec 2014 roku na poziomie 17,6% wobec 16,8% rok wcześniej. Bank wzmocnił także wiodącą pozycję pod względem wartości transakcji dokonanych kartami kredytowymi – według danych dostępnych na koniec III kwartału 2014 roku udział Banku wyniósł 23% wobec 20,9% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego.

W 2014 roku Bank zracjonalizował ofertę produktową w obszarze kart kredytowych i zapewnił klientom bardziej elastyczne rozwiązania. W ramach tych działań w I półroczu 2014 roku Bank zakończył współpracę z Wizz Air Hungary Ltd. partnerem Karty Kredytowej Citibank World WizzAir. Z końcem 2014 roku Bank podjął również decyzję o zakończeniu współpracy z Polskimi Liniami Lotniczymi LOT S.A. oraz

Miles & More International GmbH, wyłączając tym samym możliwość zbierania mil w Programie Lojalnościowym za transakcje dokonywane Kartą Kredytową Citibank World Elite MasterCard Ultimate, Silver, Gold i Platinum.

Jednocześnie w październiku 2014 roku oferta w segmencie klientów podróżujących została uzupełniona nowym produktem – Kartą Kredytową Citibank PremierMiles. Produkt ten zapewnia dostęp do unikalnego programu lojalnościowego Citi, którego partnerami jest 11 linii lotniczych m.in. British Airways, AirFrance, KLM, Singapore Airlines, Qatar Airlines, Delta oraz 3 międzynarodowe sieci hoteli.

Posiadacze Karty Kredytowej Citibank PremierMiles mogą korzystać ze zniżek na zakupy związane z podróżowaniem oraz wykorzystywać zebrane na karcie mile na bilety lotnicze i pobyty w hotelach, także w liniach lotniczych niebędących partnerami programu. Karta ta zapewnia większą elastyczność i nie wiąże jej posiadacza tylko z jedną linią lotniczą.

Podczas tegorocznej edycji międzynarodowej Konferencji Central European Electronic Card, Karta Kredytowa Citibank PremierMiles została uznana za najlepszy produkt na 2015 rok.

Rachunki bankowe

Rachunki bieżące

Liczba rachunków bieżących klientów indywidualnych spadła o 7% w stosunku do 2013 roku i na koniec 2014 roku wynosiła 478 tys. (515 tys. w 2013 roku), w tym 298 tys. kont w złotych (337 tys. w 2013 roku) i 179 tys. kont walutowych (178 tys. w 2013 roku). Spadek liczby rachunków był wynikiem podjętych w IV kwartale 2014 roku działań mających na celu zamknięcie niewykorzystywanych przez klientów relacji depozytowych. Rezultatem tych działań było zamknięcie w grudniu rachunków prowadzonych dla 20 tys. klientów.

Na koniec 2014 roku łączne saldo na rachunkach bieżących wyniosło blisko 3,1 mld zł, podczas gdy na koniec 2013 roku wyniosło 2,7 mld zł.

Konta oszczędnościowe

Na koniec 2014 roku liczba kont oszczędnościowych wyniosła 169 tys. wobec 180 tys. kont w roku 2013 przy utrzymaniu salda na poziomie 3,2 mld zł na koniec 2014 roku. Spadek liczby rachunków był skutkiem, podobnie jak w przypadku rachunków bieżących, zamknięcia nieaktywnych rachunków oszczędnościowych.

Citigold i Citi Priority

W ramach realizacji założeń strategii Banku zakładającej budowanie jakościowego portfela klientów zamożnych oraz bardzo zamożnych, w 2014 roku dokonane zostały dwie duże zmiany w ofercie cenowej i produktowej Banku:

- w styczniu 2014 roku Bank wprowadził do kryterium uprawniającego do zwolnienia z opłaty za prowadzenie konta osobistego Citigold dodatkowy warunek utrzymywania salda na poziomie min. 50 tys. Zł,
- w lipcu 2014 roku Bank wprowadził nową ofertę produktową skierowaną do klientów zamożnych – Citi Priority. Kryterium uprawniającym do zwolnienia z opłaty za prowadzenie konta osobistego jest posiadanie wpływów na konto w wysokości min. 5 tys. zł przy jednoczesnym posiadaniu w Banku aktywnego produktu kredytowego lub utrzymywanie salda na poziomie min. 30 tys. zł.

Zarówno klienci Citigold jak i Citi Priority otrzymują dedykowaną kartę do konta, bezpłatne bankomaty na całym świecie, krajowe przelewy online, zlecenia stałe, polecenia zapłaty, wpłaty na konto w sieci Euronet, naklejkę zbliżeniową.

Bank podejmował wiele działań wspierających akwizycję klientów z segmentu Citigold i Citi Priority: kampanie internetowe, akwizycyjno – wizerunkowe, oferty promocyjne dla lokat terminowych oraz rachunków oszczędnościowych, czy też Program Polecenia Klientów skierowany do Klientów Citigold.

W styczniu 2014 roku w ramach poszerzenia oferty bankowości globalnej Bank wprowadził możliwość dokonywania płatności w punktach handlowo – usługowych bez przewalutowania z rachunków w GBP i USD, obok dostępnej od 2008 roku możliwości dokonywania takich płatności w EUR.

Od czerwca 2014 roku, w wybranych oddziałach Citi Handlowy można dokonać wypłaty z bankomatu w EUR lub USD. Docelowo taka usługa będzie oferowana w każdym oddziale typu SMART oraz w oddziałach Citigold.

Ważnym elementem propozycji produktowej dla klientów CitiPriority oraz Citigold było dokończenie budowy ekosystemu walutowego, wyróżniającego Citi Handlowy spośród innych banków.

Od października 2014 roku klientom Citigold udostępnione zostały konkurencyjne kursy walutowe, porównywalne z poziomem do kursów w kantorach internetowych. W połączeniu z rozbudowywaną przez cały rok ofertą Inwestycji Dwuwalutowych, oferowanych klientom poprzez dostępnych w każdym oddziale Citigold Specjalistów ds. Rynku Walutowego, stanowi to unikalną ofertę na rynku.

Produkty kredytowe

Pożyczka gotówkowa

Na koniec 2014 roku saldo portfela pożyczki gotówkowej wyniosło 2,5 mld zł, tj. było wyższe o 15% w porównaniu do końca 2013 roku.

W całym 2014 roku Bank odnotował dla pożyczki gotówkowej duży wzrost akcji kredytowej, osiągając rekordowy wynik w porównaniu do tego samego okresu w roku 2013. Łączna sprzedaż pożyczek niezabezpieczonych, w tym pożyczek gotówkowych dla posiadaczy kart kredytowych, wyniosła 2,0 mld zł w porównaniu do 1,3 mld zł w 2013 roku.

W 2014 roku zgodnie ze strategią banku zmienił się model sprzedaży pożyczki gotówkowej. Postawiono na procesy zdalne takie jak proces telefoniczny czy za pośrednictwem platformy internetowej Banku oraz proste procesy sprzedaży bezpośredniej między innymi w nowoczesnych oddziałach Smart. Wprowadzono wniosek wieloproduktowy umożliwiając klientom wnioskowanie o kilka produktów jednocześnie. Na koniec roku poziom sprzedaży w procesach zdalnych osiągnął 34% sprzedaży pożyczki gotówkowej.

Produkty hipoteczne

Na koniec 2014 roku saldo portfela kredytów hipotecznych wyniosło 1,2 mld zł, tj. wzrosło o 16% w porównaniu do końca 2013 roku. Sprzedaż produktów hipotecznych w 2014 roku wyniosła 280 mln zł, co oznacza 18% wzrost w porównaniu do 2013 roku.

Akwizycja nowych kredytów w obszarze produktów hipotecznych skoncentrowana była na segmencie CitiGold. Udział tego segmentu w sprzedaży nowych produktów utrzymywał się na stabilnym poziomie przekraczającym 50%.

Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

Produkty inwestycyjne

W celu uatrakcyjnienia oferty produktowej o nowe możliwości inwestycyjne, w 2014 roku wprowadzone zostały do oferty 32 fundusze inwestycyjne otwarte oferowane przez krajowe towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz zagraniczne firmy inwestycyjne. Zmiany dotyczyły rozszerzenia palety produktowej klasy dłużnej (9 funduszy) i akcyjnej (23 fundusze). Łączna liczba funduszy oferowanych klientom na koniec 2014 roku wyniosła 155 (w tym 63 krajowych oraz 92 zagranicznych).

W zakresie produktów strukturyzowanych Bank rozwijał ofertę obligacji strukturyzowanych, zachowując konkurencyjną pozycję na rynku w tym zakresie. Bank udostępnił w 2014 roku 67 subskrypcji obligacji strukturyzowanych skierowanych do klientów CitiGold i CitiGold Select. Obligacje strukturyzowane denominowane były w złotych polskich (59 subskrypcji), w dolarach amerykańskich (5 subskrypcji) oraz w euro (3 subskrypcje).

90% obligacji kończących się w 2014 roku, zakończyło się zyskiem dla klientów w przedziale 1% do 15,0% w skali roku.

W ramach zainteresowania klientów obligacjami korporacyjnymi i rządowymi Bank pośredniczył w zawieraniu transakcji z klientami na obligacjach Skarbu Państwa denominowanych w różnych walutach oraz na obligacjach korporacyjnych niedopuszczonych do publicznego obrotu w Polsce.

W 2014 roku Bank rozwijał dostęp dla klientów do oferty inwestycji dwuwalutowych oraz profesjonalne wsparcie poprzez obsługę zapewnioną poprzez stworzony zespół specjalistów ds. rynków walutowych dostępnych w oddziałach Banku dla klientów Gold i Gold Select.

W ramach współpracy z Domem Maklerskim Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w ramach usługi przyjmowania i przekazywania zleceń Bank umożliwił klientom dostęp do 10 emisji certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych.

We wrześniu 2014 roku rozszerzona została oferta usług maklerskich przeznaczonych dla klientów Banku o możliwość inwestowania na ponad 20 kluczowych giełdach zagranicznych z DMBH.

Na koniec 2014 roku łączna wartość środków zarządzanych w produktach o charakterze inwestycyjnym (w tym w ramach inwestycji dwuwalutowych oraz produktów ubezpieczeniowych) nabytych przez klientów detalicznych za pośrednictwem Banku była o 16,8% wyższa od wartości na koniec 2013 roku.

Wzrost ten dotyczył głównie funduszy inwestycyjnych zagranicznych, obligacji strukturyzowanych, środków w instrumentach zgromadzonych na rachunkach maklerskich prowadzonych przez DMBH oraz obligacji (głównie obligacji skarbowych).

Bank wdrożył rozwiązanie w postaci elektronicznej wersji zestawienia „Analizy Portfela” dostępnej poprzez Citibank online, które zapewnia klientom kompleksowy przegląd produktów depozytowych oraz szczegóły w zakresie produktów inwestycyjnych oraz ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym oraz oszczędnościowym.

W I półroczu 2014 roku Bank rozszerzył ofertę doradztwa inwestycyjnego, m.in. poprzez wprowadzenie usługi w zakresie funduszy w walucie EUR i USD.

Produkty ubezpieczeniowe

W zakresie produktów ubezpieczeniowych Bank w 2014 roku kontynuował inicjatywy mające na celu zwiększanie poziomu sprzedaży ubezpieczeń i uatrakcyjnienie oferty ubezpieczeniowej.

Bank wprowadził zmiany w ramach produktów ubezpieczeniowych dla posiadaczy kart kredytowych związane z zadłużeniem kredytowym – CreditShield i CreditShield Plus, w celu zwiększenia zakresu ubezpieczenia oraz wysokości świadczeń w ramach tych samych stawek ubezpieczeniowych.

Bank rozszerzał także ofertę produktów związanych z regularnym oszczędzaniem i inwestowaniem. W lutym 2014 roku Bank wdrożył zmodyfikowaną wersję ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką regularną o bardziej atrakcyjnych parametrach dla klientów. Produkt był oferowany do 1 grudnia 2014 roku.

W ramach współpracy z PZU Życie S.A. Bank w 2014 roku przeprowadził 2 subskrypcje indywidualnego inwestycyjnego ubezpieczenia na życie (ubezpieczenia na życie i dożycie z wbudowanym instrumentem pochodnym).

6. Rozwój kanałów dystrybucji

6.1 Sieć oddziałów

Budowa Bankowego Ekosystemu Smart

Po otwarciu pierwszego oddziału Smart w Katowicach we wrześniu 2013 roku, Bank kontynuował rozwój sieci nowoczesnych oddziałów przez cały rok 2014. W tym okresie łącznie otwartych zostało 12 nowych placówek Smart, w tym 4 w Warszawie, 2 we Wrocławiu i po jednym oddziale w Poznaniu, Gdyni, Gdańsku, Krakowie i Katowicach.

7 nowych oddziałów Smart zlokalizowanych jest w popularnych galeriach handlowych w największych polskich miastach, 3 pozostałe to placówki uliczne. Jedna z nich, poza częścią Smart, posiada również wydzieloną strefę Gold przeznaczoną do obsługi zamożnych klientów.

Na koniec 2014 r. Bankowy Ekosystem Smart liczył już 12 placówek różniących się od siebie formatem i wielkością powierzchni, od ok. 50-metrowego oddziału w warszawskim Atrium Targówek, po ponad 180-metrową placówkę zlokalizowaną w historycznym Domu Handlowym Kameleon we Wrocławiu. Natomiast wszystkie zostały wyposażone w sprzęt nowoczesnej technologii, tj.: wielkoformatowe ekrany wyświetlające informacje rynkowe i najnowsze oferty promocyjne, interaktywne monitory z prezentacją oferty produktowej, specjalnymi zniżkami u lokalnych partnerów, czy kalkulatorami korzyści, a także tablety i monitory dotykowe umożliwiające samodzielną obsługę czy aplikowanie o produkty bankowe online.

Cechą wspólną wszystkich placówek Smart jest ich dostosowanie do stylu życia i potrzeb współczesnych klientów poprzez zlokalizowanie w najpopularniejszych i łatwo dostępnych punktach miasta oraz wydłużone godziny otwarcia (nawet 7 dni w tygodniu, po 11 godzin dziennie). Dla klientów przygotowane zostały specjalne korzyści, takie jak bony zakupowe do wykorzystania w sklepach partnerskich, wyjątkowe oferty produktowe oraz dedykowane oferty zniżkowe u Partnerów Programu Rabatowego zlokalizowanych na terenie danej galerii czy okolicy placówki Banku. Bank umożliwia wydanie karty debetowej czy kredytowej podczas jednej wizyty w oddziale, a dzięki temu oraz prostym i intuicyjnym formularzom aplikacyjnym online dostępnym jedynie w placówkach Smart, klienci mogą skorzystać ze wspomnianych ofert promocyjnych nawet w ciągu kilkunastu minut.

Specjalne oferty produktowe, dedykowany marketing, atrakcyjna lokalizacja oraz dłuższe godziny otwarcia placówek Smart przyczyniły się do poprawy wielu wskaźników oceny efektywności oddziałów detalicznych Citi Handlowy. Średnia akwizycja kart kredytowych w placówce typu Smart jest ok. 10-krotnie wyższa niż w tradycyjnym oddziale, a akwizycja kont osobistych Citi Priority jest ok. 4-krotnie wyższa. Dodatkowo, udział nowo pozyskiwanych klientów w całkowitej sprzedaży danego oddziału wzrósł średnio z 12% do 60%. Równie ważnym wskaźnikiem jest satysfakcja klientów mierzona za pomocą miary NPS (Net Promoter Score) – oddziałach Smart poziom NPS jest średnio o 10 p.p. wyższy. Pozytywny wpływ na takie zmiany odegrała niewątpliwie aranżacja oddziału, pozbawiona tradycyjnych biurek i kas, a ukierunkowana na bardziej otwartą i partnerską obsługę klienta.

Zmiany sieci placówek

Na koniec 2014 roku sieć oddziałów Banku liczyła 44 placówki. W ramach optymalizacji, realizując koncepcję nowej bankowości, Bank zakończył działalność operacyjną wybranych oddziałów w Bydgoszczy, Gdyni, Gdańsku, Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach, Koninie, Krakowie, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu.

Bank kontynuował również prace projektowe w zakresie poprawy jakości obsługi Klientów Citigold w dedykowanych oddziałach. Zmiany te miały na celu zwiększenie efektywności sprzedaży produktów oferowanych przez Bank poprzez zmianę modelu zarządzania i modyfikację modelu koordynacji sprzedaży. W ramach tych działań, m.in. zakończono rozbudowę oddziału Citigold w Krakowie przy ul. Karmelickiej 7. Obecna funkcjonalność w pełni pozwala na realizację celów wynikających z wprowadzonej strategii rozwoju segmentu Citigold.

W ramach optymalizacji, w jednym z oddziałów zaprzestano również obsługi klienta detalicznego, obecnie oddział ten obsługuje tylko klientów korporacyjnych.

Liczba oddziałów na koniec okresu

	31.12.2014	31.12.2013	Zmiana
Liczba placówek*:	44	65	21
- HUB Gold	8	11	(3)
- Smart Hub Gold**	1	-	1
- Blue	21	50	(29)
- Centrum Inwestycyjne	2	2	-
- Oddziały Smart	11	2	9
- Oddziały korporacyjne	1	-	1
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Punkty pośredników finansowych (Open Finance, Expander i inne)	0	274	(274)
Lotniska	4	4	-
Centra handlowe i kina	21	70	(49)
Punkty kasowe (Billbird i Brinks)	4	11	(7)
Bankomaty własne	71	93	(22)

* Klasyfikacja oddziałów ze względu na rodzaj świadczonych usług. Zgodnie z nią oddziały podzielono na: HUB Gold (oddziały z wydzielonymi strefami do obsługi klientów Citigold), Blue (oddziały bez wydzielonej strefy Citigold), Centrum Inwestycyjne oraz nowoczesne placówki typu Smart.

** Nowy typ oddziałów detalicznych uwzględniony w raportowaniu od trzeciego kwartału 2014, w związku z pojawieniem się placówek typu HUB Gold z wyodrębnioną częścią Smart dedykowaną do obsługi klientów głównie z segmentu Citi Priority. Pierwszy oddział tego typu działa w Krakowie przy ul. Karmelickiej 7.

6.2 Bankowość Internetowa i Telefoniczna

Bankowość Mobilna

Na koniec 2014 roku liczba aktywnych użytkowników bankowości mobilnej Citi Mobile, czyli takich którzy przynajmniej raz w miesiącu skorzystali z bankowości mobilnej wyniosła 66 tys, co stanowi wzrost o 29% w stosunku do poziomu osiągniętego na koniec 2013 roku. Udział aktywnych użytkowników bankowości mobilnej względem całego portfela klientów Citi Handlowy sięgnął na koniec 2014 roku nieco ponad 9%, co stanowi wzrost o 2 p.p. względem analogicznego okresu 2013 roku.

Od udostępnienia bankowości mobilnej Citi Mobile w maju 2010 roku aplikację pobrało i dokonało przynajmniej jednego zalogowania 180 tys. użytkowników.

W 2014 roku za pomocą jednej z funkcjonalności aplikacji Citi Mobile, umożliwiającej dokonywanie szybkich płatności faktur VAT poprzez skanowanie kodów 2D (Fotokasa) klienci dokonali 16 tys. transakcji na łączną kwotę 2,5 mln zł.

Bankowość Internetowa

W efekcie działań, mających na celu rozpowszechnienie bankowości internetowej jako kanału kontaktu z Bankiem i dystrybucji produktów bankowych, liczba aktywnych użytkowników Citibank Online, czyli takich, którzy przynajmniej raz w miesiącu zalogowali się do serwisu transakcyjnego on-line na swoim komputerze, wyniosła na koniec 2014 roku 332 tys., co stanowi wzrost o 2% w porównaniu z końcem 2013 roku.

Jednocześnie w 2014 roku odnotowano także wzrost liczby aktywnych użytkowników cyfrowych, czyli takich którzy przynajmniej raz w miesiącu skorzystali z bankowości internetowej (Citibank Online lub bankowości mobilnej Citi Mobile i Citi Handlowy for iPad) bez względu na rodzaj urządzenia (mobilne lub PC). Na koniec 2014 roku ich liczba wyniosła 340 tys., co stanowi wzrost o 3% względem analogicznego okresu 2013 roku.

Udział aktywnych użytkowników cyfrowych względem całego portfela klientów Banku na koniec 2014 roku wyniósł 48%, tj. wzrósł o 7 p.p. względem poziomu osiągniętego na koniec 2013 roku.

Wraz ze rosnącą popularnością bankowości elektronicznej, jednym z priorytetów Banku jest stałe podnoszenie standardów obsługi on-line, co w roku 2014 zaowocowało wdrożeniem projektu szybkiej odpowiedzi na zapytania internetowe (24 h).

Udział transakcji dokonanych za pomocą kanałów bankowości internetowej lub mobilnej względem ogółu transakcji bankowych na koniec 2014 roku wyniósł 94% i wzrósł o 1 p.p. względem analogicznego okresu 2013 roku.

Internetowe kanały akwizycji były w 2014 roku efektywnym kanałem pozyskiwania klientów dla Banku. Liczba nowych kart kredytowych sprzedanych on-line wzrosła w 2014 roku o ponad 108%, co daje ok. 14% całej akwizycji w Banku. Łącznie, sprzedaż on-line stanowiła 10% całościowego wyniku, biorąc pod uwagę wszystkie segmenty klientów.

W minionym roku Bank, w celu wynagrodzenia lojalności stałych klientów, wprowadził również projekt Citi Celebracja, w ramach którego do Klientów kierowana jest specjalna, spersonalizowana wiadomość.

Media społecznościowe

W 2014 roku Bank kontynuował działalność w mediach społecznościowych pozostających istotnym kanałem kontaktu z klientami. Bank koncentrował się na poprawie jakości obsługi klientów, czego wynikiem było umożliwienie kontaktu z Rzecznikiem Klienta poprzez specjalnie do tego dedykowaną aplikację. Łącznie, wiadomości od Banku publikowane na Facebooku śledziło ponad 170 tysięcy Fanów zainteresowanych nowościami związanymi z Citi Rabaty i Citi Mobile.

7. Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W 2014 roku w obszarze technologii realizowane były projekty zapewniające rozwój stabilnej platformy technologicznej w obszarze bankowości detalicznej i instytucjonalnej w ramach aktualnej strategii Banku oraz pozwalające uzyskać obniżenie kosztów w obszarze technologii przy jednoczesnej rozbudowie nowoczesnej oferty produktowej i poprawie jakości oferowanych usług. Procesy IT Banku realizowane są zgodnie z międzynarodowymi standardami, co w lutym 2014 roku zostało potwierdzone pozytywnym wynikiem audytu nadzorczego zgodności ze standardami: ISO 20000 (zarządzanie usługami IT), ISO 27001 (zarządzanie bezpieczeństwem informacji) oraz ISO22301 (zapewnienie ciągłości pracy).

W 2014 roku wprowadzone zostały poniższe rozwiązania:

- dostosowanie systemów Banku do wymagań regulacyjnych oraz nowych dyrektyw Unii Europejskiej,
- uruchomienie zintegrowanego rozwiązania teleinformatycznego umożliwiającego wypłaty gotówki klientom korporacyjnym w oddziałach Poczty Polskiej,
- dalsze udoskonalenie elektronicznej platformy dla usług finansowania handlu - system został przystosowany do obsługi kolejnych produktów, np. Kredytu Handlowego,
- modyfikacja głównego systemu bankowości instytucjonalnej Flexcube - wymiana platformy sprzętowej i bazodanowej,
- zwiększenie poziomu zabezpieczeń sieci bankomatów Banku przez wprowadzenie rozwiązania uniemożliwiającego skimming kart płatniczych, migrację całej sieci bankomatów do nowej wersji systemu operacyjnego (Windows 7); rozszerzenie funkcjonalności poprzez wprowadzenie możliwości wypłat w walutach USD i EUR w części bankomatów Banku oraz wprowadzenie bankomatu bezprzewodowego,
- implementacja technologii SIP w kolejnych oddziałach Banku, zapewniająca wykorzystanie centralnych łączy telefonicznych w Warszawie zamiast lokalnych w oddziale celem optymalizacji modelu wsparcia operacyjnego oraz kosztów telekomunikacyjnych,
- Desktop Optimization Initiative – zwiększenie efektywności, unowocześnienie i optymalizacja środowiska komputerowego w Banku,
- wdrożenie wymagań Rekomendacji D wydanej przez KNF w styczniu 2013, w zakresie udoskonalenia zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- wdrożenie nowoczesnej platformy wspierającej sprzedaż produktów kredytowych (karty, pożyczki), działającej w oparciu o urządzenia mobilne iPad,
- outsourcing rozwoju i wsparcia aplikacji bankowości detalicznej do wyspecjalizowanych podmiotów CI PLC oraz Wipro IT Services Poland w celu optymalizacji kosztów dostarczania usług w obszarze technologii.

Trwające inicjatywy i modyfikacje systemów, które będą miały wpływ na działalność Banku w najbliższych okresach:

- kontynuacja rozwoju nowoczesnej sieci dystrybucji detalicznej – otwarcie kolejnych oddziałów Smart,
- wdrożenie zintegrowanego systemu CitiRisk w sektorze zarządzania ryzykiem,
- kontynuacja rozwoju elektronicznej platformy dla usług finansowania zgodnie z potrzebami biznesowymi,
- projekt wdrożenia nowej wersji platformy internetowej Banku dla klientów detalicznych,
- wdrożenie nowej platformy ECS+ do obsługi kart komercyjnych dla klientów korporacyjnych oraz nowej wersji platformy Prime/Online do obsługi kart przedpłaconych,
- wymiana głównego systemu wspierającego prace Pionu Skarbu Kondor+ na system eDealer celem wdrożenia nowych funkcjonalności, obniżenia kosztów rozwoju i eksploatacji oraz unifikacji platform z partnerami regionalnymi,
- CitiCash – wprowadzenie nowej platformy elektronicznej do obsługi produktów gotówkowych dla bankowości instytucjonalnej,
- implementacja nowej wersji systemu Elixir oraz wdrożenie zmian dostosowawczych w systemach satelitarnych w związku z wprowadzeniem nowej wersji systemu przez KIR,
- dalsze dostosowanie systemów Banku do wymagań regulacyjnych, np. EMIR, FATCA,
- dalszy rozwój funkcjonalności sieci bankomatów poprzez m.in. wprowadzenie depozytów walutowych,
- wdrożenie modelu Follow the Sun dla obsługi Banku w zakresie usług infrastruktury teleinformatycznej przez wyspecjalizowane podmioty.

8. Zaangażowania kapitałowe Grupy

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W 2014 roku Bank kontynuował obroną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych. Jej

wytężnymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem oraz rozszerzanie oferty Banku, a dla portfela zaangażowań do zbycia – optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyka w obszarach wynikających z tych transakcji.

8.1 Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce.

Do spółek strategicznych zaliczamy również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego. Bank posiada w nich udział mniejszościowy, ale mają one strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez spółki operacje oraz współpracę z Bankiem.

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadrzędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

8.2 Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio jak i pośrednio, a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe. Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną.

8.3 Celowe spółki inwestycyjne

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku w skład Grupy wchodziły dwie spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadził operacje kapitałowe. Działalność tych spółek była finansowana poprzez zwrotną dopłatę wspólnika do kapitału oraz z ich wyników finansowych.

W związku z kontynuowaniem przez Bank strategii ograniczenia działalności poprzez celowe spółki inwestycyjne przewiduje się, iż kolejne spółki inwestycyjne będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji.

Według informacji dostępnych w dniu sporządzania sprawozdania finansowego (wstępne niezaudytowane) podstawowe dane finansowe opisywanych podmiotów według stanu na 31 grudnia 2014 roku przedstawiały się następująco:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto za 2014 rok
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy – Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	10 926	10 889	54
Handlowy Investments S.A.*	Luksemburg	100,00	43 808	43 403	268

* Dane finansowe Handlowy Investments S.A. pochodzą ze sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 28 lutego 2015 r. będącego dniem bilansowym jednostki.

9. Nagrody i wyróżnienia

W 2014 roku Bank, DMBH i Fundację Kronenberga uhonorowano prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- firmy głosujące w ankiecie **Euromoney Cash Management Survey 2014** wskazały zarządzanie środkami finansowymi w Citi Handlowy za najlepsze w Polsce. W porównaniu do zeszłego roku bank odnotował awans o jedną pozycję w rankingu, a Citi utrzymało pozycję lidera regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Cash Management Survey to prestiżowy ranking realizowany cyklicznie przez Euromoney Magazine. W tegorocznej edycji badania zostały zebrane informacje od 28 tys. międzynarodowych klientów korporacyjnych, ze wszystkich krajów świata,
- karta kredytowa **Citibank PremierMiles** została uznana za najlepszą kartę dla Polski na 2015 rok. Nowa karta kredytowa dla podróżników wzbogaciła ofertę Citi Handlowy w październiku, a już w listopadzie została wyróżniona podczas międzynarodowej Konferencji Central European Electronic,
- Citi Handlowy po raz trzeci z rzędu zajął pierwsze miejsce w konkursie **Ministerstwa Finansów** na pełnienie funkcji Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych w 2015 roku,
- Citi Handlowy został włączony do **MSCI Global Sustainability Index**, prestiżowego indeksu spółek o wysokich standardach w obszarach ładu korporacyjnego, ochrony środowiska i społecznej odpowiedzialności biznesu,
- brytyjski magazyn finansowy **Euromoney** uznał Citi Handlowy za najlepszy bank w Polsce oferujący usługi private banking. W rankingu „Private Banking and Wealth Management” Bank zajął pierwsze miejsce w kategorii „Super affluent clients”,
- The Banker**, tytuł z grupy Financial Times, uznał bankowość prywatna Citi Handlowy za najlepszą w Polsce,
- Citi Handlowy jako pierwsza organizacja w Polsce w sektorze usług i jako pierwszy bank otrzymał **certyfikat ISO 50001:2011**. Jest to najwyższa norma nakładająca obowiązki ciągłego doskonalenia zarówno wyniku energetycznego, jak i samego systemu. Proces certyfikacji poprzedzony był dwuletnimi przygotowaniem oraz wprowadzeniem nadrzędnego Systemu Zarządzania Środowiskowego,
- Giełda Papierów Wartościowych** uznała dokonania Domu Maklerskiego Citi Handlowy przyznając nagrodę za najwyższy udział w obrotach sesyjnych i prawami do akcji na Rynku Głównym 2014. Na uroczystości podsumowującej 2014 rok, zarząd Giełdy Papierów Wartościowych przyznał również bankowi Citi Handlowy tytuł lidera market making na rynku Treasury BondSpot Poland,
- redakcja **Warsaw Business Journal** wręczyła polskim firmom certyfikaty za pierwsze miejsca w rankingach z najnowszej edycji rocznika **Book of Lists**. Dom Maklerski Citi Handlowy zajął pierwsze miejsce w rankingu Book of Lists za najwyższy udział w obrotach sesyjnych na warszawskim parkiecie. Book of Lists to największa i najdłużej obecna na polskim rynku wydawniczym polsko-angielska publikacja biznesowa, która w formie ok. 70 rankingów prezentuje ponad 2,5 tys. najlepiej prosperujących firm z poszczególnych sektorów biznesu w Polsce,
- Citi Handlowy, jako jeden z dwóch banków znalazł się w gronie 6 firm najlepiej komunikujących się z inwestorami. Badanie zostało zrealizowane przez **TNS Polska** w ramach projektu „**Giełdowa Spółka Roku**” prowadzonego przez Puls Biznesu. Ocenie, którą wyraziło 130 analityków, doradców i maklerów giełdowych, podlegały wszystkie spółki notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- 16 inicjatyw z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) Citi Handlowy pojawiło się w tegorocznej, **12 edycji raportu Forum Odpowiedzialnego Biznesu**. „**Odpowiedzialny Biznes w Polsce. Dobre Praktyki**” to publikacja wydawana już od 2002. Stanowi ona jedyne tego typu opracowanie, podsumowujące najważniejsze projekty z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu. Wśród wymienionych w raporcie praktyk znalazła się rekordowa liczba 16 inicjatyw Citi Handlowy, co stanowi o 6 więcej niż w roku ubiegłym. Wśród nowych praktyk (po raz pierwszy w raporcie) znalazły się: Nagroda im. Aleksandra Gieysztora, Nagroda Banku Handlowego, Program Korzenie, Klub Wolontariusza, Być Przedsiębiorczym, Biznes Start-up, Utrzymanie Systemu Zarządzania Środowiskowego, Wdrożenie Systemu Zarządzania Energią, a także program Żyj dobrze.
- ranking Odpowiedzialnych Firm Dziennika Gazety Prawnej** - 23 kwietnia ogłoszono wyniki VIII edycji Rankingu. Citi Handlowy obecny w zestawieniu od pierwszej edycji utrzymał wysoką

pozycję plasując się w czołówce w swojej branży (bankowość, sektor finansowy i ubezpieczeniowy),

- Citi Handlowy otrzymał tytuł Najlepszego Zagranicznego Banku w Polsce. Takie wyróżnienie przyznał mu magazyn **"EMEA Finance"** w rankingu **Europe Banking Awards 2013**. Prestiżowy magazyn finansowy "EMEA Finance" docenił Citi Handlowy za konsekwentny rozwój i osiąganie wysokich zysków. Poza pozytywną oceną banku pod względem wzrostu aktywów, osiągniętych wyników finansowych, doceniono innowacyjność oferowanych produktów i usług. Z uznaniem spotkała się koncepcja Bankowego Ekosystemu Smart. Nagrody "EMEA Finance" są przyznawane od sześciu lat najlepszym instytucjom finansowym z krajów rozwijających się Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA),
- w listopadzie 2014 roku Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy została laureatem konkursu **"Twarze Przedsiębiorczości"** organizowanego przez **Fundację Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości**,
- Citi Handlowy po raz ósmy znalazły się w zestawieniu **RESPECT Index**, pierwszym w Europie Środkowo - Wschodniej indeksie spółek odpowiedzialnych, zainicjowanemu przez **Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie**.

VI. Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

1.1 Gospodarka

Obawy dotyczące przyszłości strefy euro mogą stopniowo narastać w związku z rosnącym poparciem dla radykalnych partii politycznych w krajach unii walutowej. Nie można wykluczyć, że doprowadzi to do zwiększonej zmienności na rynkach finansowych, przyczyniając się również do pogorszenia nastrojów wśród przedsiębiorców. Wysoki stopień niepewności mógłby doprowadzić do opóźnienia projektów inwestycyjnych, a przez to również wolniejszego wzrostu gospodarczego w kraju.

Gwałtowne wyhamowanie wzrostu gospodarczego w Rosji oraz osłabienie rubla ograniczają możliwość ponownego wyraźnego wzrostu eksportu z Polski na rynki wschodnie. Będzie to miało szczególnie negatywny wpływ na firmy działające na rynku rosyjskim lub białoruskim. Powyższe ryzyko może się dodatkowo zwiększyć w przypadku przyjęcia przez Unię Europejską lub Stany Zjednoczone dodatkowych sankcji wobec Rosji, szczególnie w przypadku nasilenia się konfliktu na terenie Ukrainy.

Decyzja Europejskiego Banku Centralnego o rozpoczęciu programu zakupu aktywów może dorowadzić do zwiększonego napływu kapitału do krajów o relatywnie wysokim poziomie rynkowych stóp procentowych, w tym również do Polski. Na skutek napływu kapitału kurs złotego wobec euro byłby poddany presji w kierunku umocnienia, pogarszając w ten sposób pozycję konkurencyjną polskich eksporterów. Z drugiej strony decyzja Szwajcarskiego Banku Centralnego o rezygnacji z obrony kursu CHF wobec euro oznacza, że koszty obsługi zadłużenia wśród części gospodarstw domowych mogą wzrosnąć o ponad 10%. Gdyby presja na umocnienie franka się zwiększyła mogłoby to mieć wpływ na jakość kredytów w polskim systemie bankowym.

Powyższe czynniki mogą mieć wpływ na poziom wyników Grupy w kolejnych okresach.

1.2 Ryzyka związane z regulacjami prawnymi i nadzorczymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Grupy. Z punktu widzenia regulacji działalności sektora bankowego, szczególne znaczenie mają ustawy, akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”), zarządzenia Prezesa NBP oraz uchwały Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) oraz rekomendacje nadzorcze.

Wśród wyżej wskazanych regulacji prawnych oraz nadzorczych jako najważniejsze należy wymienić:

- dopuszczalny stopień koncentracji kredytów i sumy wierzytelności (Prawo Bankowe),
- maksymalny poziom kapitałów własnych, jakie mogą być przeznaczone na inwestycje na rynku kapitałowym (Prawo Bankowe),
- określenie standardów płynności, wypłacalności oraz standardów ryzyka kredytowego (uchwały KNF),
- zarządzanie ryzykiem w banku (Prawo bankowe, uchwały KNF),
- tworzenie i odprowadzanie rezerw obowiązkowych (Ustawa o NBP, Prawo Bankowe, uchwały KNF oraz uchwały Zarządu NBP),
- przepisy dotyczące podatków i innych świadczeń o podobnym charakterze;
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw ograniczających maksymalne oprocentowanie od kredytu konsumenckiego i maksymalne kwoty opłat związanych z tym kredytem,
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie wynikające z Rekomendacji S oraz Rekomendacji S(II) Komisji Nadzoru Bankowego,
- Ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów,
- Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym,
- Ustawa z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim,
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi,
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2013 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych,
- ustawa z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (BFG),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku oraz rozporządzenia wykonawcze do ww. rozporządzenia wydane przez Komisję Europejską. Rozporządzenie wraz z aktami wykonawczymi nakłada na strony transakcji pochodnych OTC dodatkowe prawa i obowiązki, które mają zapewnić zwiększone bezpieczeństwo i przejrzystość tych transakcji. Rozporządzenie co do zasady (z określonymi wyjątkami) dotyczy transakcji pochodnych OTC, tj. transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym. Obowiązki wynikające z powyższej regulacji dotyczą nie tylko profesjonalnych instytucji finansowych takich jak banki, czy domy maklerskie, ale również każdego podmiotu będącego przedsiębiorcą zawierającego transakcje pochodne,
- Rekomendacja A Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych,
- Rekomendacja T Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- Rekomendacja I dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym,
- Rekomendacja M Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach,
- Rekomendacja D dotycząca zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach. Rekomendacja zastąpiła poprzednią Rekomendację D. W stosunku do poprzedniej wersji Rekomendacji D wprowadzono zapisy dotyczące m.in. zarządzania danymi (w tym ich jakością), zasad współpracy pomiędzy obszarami biznesowymi i technicznymi, systemu informacji zarządczej obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz tzw. „przetwarzania w chmurze” (ang. cloud computing). Zaktualizowano i doprecyzowano również oczekiwania nadzorcze dotyczące m.in. planowania strategicznego w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, wdrażania nowych i modyfikacji istniejących rozwiązań informatycznych, współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług oraz zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego,
- Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego z 16 grudnia 2014 roku dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w powszechnych towarzystwach emerytalnych, zakładach ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystwach funduszy

inwestycyjnych, podmiotach infrastruktury rynku kapitałowego, firmach inwestycyjnych. Wytyczne stanowią dostosowaną do potrzeb poszczególnych sektorów wersję „Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach”. KNF oczekuje, że odpowiednie działania mające na celu wdrożenie standardów wskazanych w wytycznych zostaną zrealizowane przez podmioty nadzorowane nie później niż do 31 grudnia 2016 roku. Wytyczne te mają zastosowanie do Banku w obszarze działalności Biura Zarządzania Usługami Maklerskimi, jak również do Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

- Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych wydane uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku KNF. Zasady są zbiorem reguł określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Zasady mają zastosowanie do Banku, jak również do Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

Regulacje prawne oraz nadzorcze, które mogą mieć wpływ na działalność Banku w kolejnych okresach:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku (dalej „Dyrektywa CRD IV”) w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej „Rozporządzenie CRR”) - w Dyrektywie CRD IV mówi się między innymi o kwestiach związanych z tworzeniem banków, buforach kapitałowych, nadzorze, zarządzaniu i ładzie korporacyjnym banków i firm inwestycyjnych. W Rozporządzeniu CRR znajdują się regulacje dotyczące m.in. funduszy własnych, wymogów kapitałowych, płynności i lewarowania. Dyrektywa wymaga transpozycji do polskiego prawa, natomiast Rozporządzenie będzie obowiązywało bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich UE. Dyrektywa ma być przeniesiona do prawa krajowego do 1 stycznia 2014 roku. Aktualnie trwają prace nad implementacją Dyrektywy CRD IV do polskiego porządku prawnego oraz dostosowaniem prawa polskiego do bezpośrednio stosowanych przepisów Rozporządzenia CRR. Wyrazem tego jest przygotowanie przez Ministerstwo Finansów projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, który to projekt z dnia 16 kwietnia 2014 roku skierowany został do uzgodnień, konsultacji publicznych i zaopiniowania m. in. przez Związek Banków Polskich, Narodowy Bank Polski i Komisję Nadzoru Finansowego. Uzupełnieniem transpozycji Dyrektywy CRD IV będą przepisy aktów wykonawczych, które zostaną wydane na podstawie upoważnień przewidzianych w projekcie ustawy. Dodatkowo na podstawie Rozporządzenia CRR i Dyrektywy CRD IV przewidziane jest wdrażanie w kolejnych latach tzw. standardów technicznych.
- w dniu 26 czerwca 2014 roku Sejm przyjął nowelizację ustawy o upadłości konsumenckiej - osoby, które nieumyślnie wpadły w kłopoty finansowe, będą mogły łatwiej ogłosić upadłość. Główne założenia ustawy:
 - zniesienie barier w dostępie do oddłużenia osób fizycznych - sąd będzie mógł oddalić wniosek o ogłoszenie upadłości konsumenckiej, gdy niewypłacalność konsumenta powstała na skutek jego umyślnego działania lub wskutek rażącego niedbalstwa i nie wystąpiły negatywne przesłanki (np. było prowadzone postępowanie o upadłość, czy dłużnik nie zgłosił wniosku o upadłość, pomimo niewypłacalności w ciągu 10 lat wstecz). Obecnie dłużnik może ogłosić upadłość, jeżeli niewypłacalność powstała wskutek wyjątkowych i niezależnych okoliczności, w szczególności gdy dłużnik zaciągnął zobowiązanie będąc niewypłacalnym albo do rozwiązania stosunku pracy dłużnika doszło z przyczyn leżących po stronie pracownika lub za jego zgodą,
 - obniżenie kosztów procedury dotyczącej upadłości konsumenckiej i przewiduje tymczasowe ponoszenie ich ze Skarbu Państwa,
 - wprowadzenie możliwości zawarcia układu z wierzycielami w ramach postępowania upadłościowego, co ma np. umożliwić zachowanie mieszkania w zamian za ustalony za zgodą większości wierzycieli indywidualny plan spłat (obecnie tylko upadłość likwidacyjna),
 - odstąpienie od rygoryzmu i formalizmu przy postępowaniu upadłościowym - sąd będzie mógł pominąć drobne braki we wnioskach i oświadczeniach konsumenta, jeżeli jest to uzasadnione zasadami współżycia społecznego, w szczególności względami humanitarnymi,
 - możliwość ogłoszenia upadłości konsumenckiej także wtedy, gdy dłużnik będzie miał tylko jednego wierzyciela oraz wobec osób fizycznych prowadzących gospodarstwo rolne,
 - możliwość umorzenia zobowiązań upadłego w przypadku, jeśli osobista sytuacja dłużnika w oczywisty sposób wskazuje, że nie byłby on zdolny do dokonania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli,

- wprowadzenie możliwości wniesienia przez wierzycieli skargi kasacyjnej od postanowienia sądu o umorzeniu zobowiązań.

Znowelizowane przepisy weszły w życie z datą 31 grudnia 2014 rok.

- W dniu 24 czerwca 2014 roku została opublikowana Ustawa z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta (Dz. U. 2014 poz. 827), która weszła w życie 25 grudnia 2014 roku. Ustawa zastąpi dotychczas obowiązujące Ustawy:
 - z dnia 2 marca 2000 roku o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny,
 - z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego.

W zakresie działalności bankowej, główna zmiana dotyczy likwidacji typu sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa. Obecnie dla usług finansowych ustawa przewiduje odrębne wymogi dla sprzedaży prowadzonej na odległość i tej prowadzonej poza lokalem przedsiębiorstwa. Po wejściu w życie nowej ustawy każda sprzedaż usług finansowych dokonywana poza oddziałem będzie kwalifikowana jako sprzedaż na odległość.

Ponadto ustawa wprowadza zmianę w prawie telekomunikacyjnym, zgodnie z którą zakazane będzie używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę.

- Ustawa z dnia 28 listopada 2014 roku o zmianie Ustawy o usługach płatniczych, która weszła w życie w dniu 29 stycznia 2015 roku. Zgodnie z Ustawą stawka opłaty interchange nie może przekroczyć 0,2% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej wykonanej przy użyciu karty debetowej oraz 0,3% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej wykonanej przy użyciu karty kredytowej. W przypadku karty płatniczej innej niż karta debetowa lub karta kredytowa stawka opłaty interchange nie może przekroczyć 0,3% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie Ustawy dostawcy usług płatniczych są obowiązani dostosować umowy zawarte przed dniem wejścia w życie Ustawy do jej przepisów.
- zmiana ustawy o funduszach inwestycyjnych, której celem jest wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 roku w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010. Dodatkowo projekt wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/91/UE z dnia 23 lipca 2014 roku zmieniającą dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie funkcji depozytariusza, polityki wynagrodzeń oraz sankcji. Przewidywany termin wejścia ustawy w życie – 1 lipca 2015 roku. Ustawa przewiduje okres 6 miesięcy na dostosowanie prowadzonej działalności do zmienionych regulacji. Zmiany wynikające z ustawy oraz rozporządzenia UE mają wpływ na wypełnianie przez Bank funkcji depozytariusza oraz wymagać będą zmiany w podpisanych przez Bank umowach.
- nowa ustawa o obligacjach uchwalona przez Sejm 28 XI 2014 roku, która zastąpi obowiązującą od 1995 roku ustawę o obligacjach. 14 stycznia 2015 roku Komisja Finansów Publicznych zajmie się rozpatrzeniem uchwały Senatu z poprawkami do projektu ustawy o obligacjach uchwalonej przez Sejm 28.XI.2014 roku. Przewidywany termin wejścia w życie - 1 lipca 2015 roku. Ustawa będzie miała wpływ na obowiązujące programy emisji obligacji i wymagać będzie dokonania zmian w zawartych przez Bank umowach z emitentami.
- Ustawa Prawo Restrukturyzacyjne (projekt w trakcie prac) – z określonym w projekcie terminem wejścia w życie na 1 lipca 2015 roku. Projekt proponuje rozwiązania zmieniające sposób postępowania podmiotów oraz z podmiotami w trudnej sytuacji finansowej co może mieć wpływ zarówno na ocenę ryzyka kredytowego przy udzielaniu niektórych rodzajów finansowania jak i na szybkość procesu odzyskiwania wierzytelności.
- Rekomendacja U Komisji Nadzoru Finansowego - 24 czerwca 2014 roku Komisja Nadzoru Finansowego przyjęła Rekomendację U dotyczącą dobrych praktyk w zakresie bancassurance. Rekomendacja ma zostać wprowadzona do praktyki instytucji nadzorowanych nie później niż do dnia 31 marca 2015 roku. Jej wdrożenie może mieć istotny wpływ na sposób dystrybucji produktów ubezpieczeniowych przez banki, relacje z klientami, zarządzanie polityką bancassurance i jej monitorowanie. Główne zagadnienia będące przedmiotem rekomendacji obejmują: uregulowanie obowiązków zarządu i rady nadzorczej w zakresie wprowadzenia w życie i realizacji polityki w zakresie bancassurance, zasady prowadzenia działalności banków na warunkach, które nie

powodują wystąpienia konfliktu interesów (w szczególności jednoczesnego, faktycznego występowania jako ubezpieczającego i pośrednika ubezpieczeniowego), wymóg jednoznacznego wskazywania klientowi w jakiej roli bank występuje (pośrednika czy ubezpieczającego), zasady prowadzenia przez bank rzetelnej polityki informacyjnej wobec klienta, zapewnienie klientowi możliwości wyboru produktu ubezpieczeniowego oraz zakładu ubezpieczeń, z którego usług zamierza skorzystać, zapewnienie klientowi lub jego spadkobiercom możliwości bezpośredniego dochodzenia roszczeń w sytuacji kiedy bank podejmie decyzję o nieskorzystaniu z uprawnienia do dochodzenia wypłaty świadczenia od zakładu ubezpieczeń, wymóg, aby wynagrodzenie banku z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych było ustalane w odpowiedniej proporcji do wysokości ponoszonych przez bank kosztów, wymóg posiadania przez bank efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w zakresie bancassurance (w tym monitorowanie procesów związanych z oferowaniem produktów ubezpieczeniowych oraz stosowanie odpowiedniego sposobu rozliczania przychodów związanych z ich oferowaniem).

- w dniu 12 czerwca 2014 roku opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym UE Dyrektywa MiFID II oraz Rozporządzenie MiFIR, które wejdą w życie w styczniu 2017 roku. Pakiet MiFID II zastąpi obecnie obowiązujący pakiet MiFID I (Dyrektywę MiFID 1, Dyrektywę MiFID 2, Rozporządzenie MiFID). Na system MiFID II będą składały się także inne akty, jakimi są rozporządzenia wykonawcze i delegowane. Nowe regulacje mają za zadanie wzmocnić istniejące struktury rynkowe, objąć rynek OTC odpowiednimi regulacjami, zwiększyć zakres uprawnień (przejrzystość przed- i po- transakcyjną) w odpowiedzi na zmiany na rynkach finansowych (rozwój technologii i nowe produkty finansowe), wzmocnić nadzór i wprowadzić odpowiednie sankcje za niestosowanie się do regulacji oraz zwiększyć ochronę inwestorów (zarówno indywidualnych, jak i profesjonalnych). Do najważniejszych postanowień systemu MiFID II w zakresie ochrony konsumenta należą:
 - ograniczenie założenia, że klient profesjonalny posiada odpowiednią dla danej usługi wiedzę i doświadczenie wyłącznie do niezłożonych instrumentów finansowych (tzw. non-complex),
 - doprecyzowanie definicji klienta profesjonalnego („z założenia”),
 - większa ochrona uprawnionego kontrahenta (zasady rzetelności i profesjonalizmu, wymagane od danej firmy, na danym rynku),
 - poddanie rygorom MiFID nowych produktów, dotychczas nieobjętych przepisami MiFID m.in. ubezpieczeń z elementem inwestycyjnym (UFK),
 - wdrożenie procesu przeglądu oferowanych produktów pod kątem pierwotnych założeń,
 - dodatkowe wymogi w zakresie zarządzania konfliktami interesów oraz tzw. zachętami (świadczeniami pieniężnymi lub niepieniężnymi, przyjmowanymi lub wręczanymi w związku ze świadczoną usługą inwestycyjną),
 - uprawnienie (tzw. interwencje produktowe) dla EBA, ESMA oraz lokalnych regulatorów (np. KNF) do zakazu lub ograniczenia:
 - marketingu, sprzedaży, dystrybucji danego produktu,
 - danej działalności lub np. praktyki sprzedażowej.
- dnia 12 czerwca 2014 roku w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostały: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE - tzw. MAR – Market Abuse Regulation oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku – tzw. MAD – Market Abuse Directive. Przyjęcie rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku (MAR) będzie wiązało się między innymi z:
 - rozszerzeniem istniejących do tej pory przepisów dotyczących nadużyć na rynku m.in. o nadużycia na elektronicznych platformach obrotu,
 - wprowadzeniem jednoznacznego zakazu stosowania prowadzących do nadużyć strategii realizowanych za pomocą transakcji wysokich częstotliwości,
 - uznaniem za winne nadużyciom na rynku i obciążeniem surowymi grzywnami osób, które dopuszczają się manipulacji stawkami odniesienia, takimi jak LIBOR,
 - wprowadzeniem zakazu nadużyć zarówno na rynkach towarowych, jak i powiązanych z nimi rynkach instrumentów pochodnych, oraz wzmocnieniem współpracy pomiędzy organami regulacyjnymi rynku finansowego i rynku towarowego,
 - możliwością nakładania grzywn w wysokości co najmniej trzykrotności zysku osiągniętego w drodze nadużyć na rynku lub co najmniej 15% obrotów w przypadku przedsiębiorstw

(państwa członkowskie będą mogły dodatkowo podjąć decyzję o podwyższeniu tych minimalnych stawek).

Wyżej wymienione akty prawne weszły w życie w dniu 3 lipca 2014 roku i w tym dniu rozpoczął się 24 miesięczny okres, w którym Komisja będzie musiała przyjąć środki wykonawcze do rozporządzenia, a państwa członkowskie dokonać transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.

Dwuletni okres przygotowawczy przed wejściem w życie Rozporządzenia MAR będzie służyć środowisku emitentów do prac, mających na celu wypracowanie nowych, akceptowanych także przez nadzorcę, standardów raportowania.

1.3 Konkurencja w sektorze bankowym

W 2014 roku tempo wzrostu gospodarczego znacznie przyspieszyło i w każdym z trzech pierwszych kwartałów roku przekraczało 3%, co stanowi znaczną poprawę względem roku poprzedniego. Z perspektywy przychodów sektora bankowego niekorzystnym czynnikiem był niski poziom stóp procentowych. Rada Polityki Pieniężnej w reakcji na pojawienie się w Polsce deflacji zdecydowała się w październiku na dalsze cięcie stopy referencyjnej o 50 p.b, sprowadzając tym samym stopy procentowe do nowego historycznego minimum na poziomie 2,0%. Bardziej dotkliwa, była jednak niespodziewana jednoczesna, dwukrotnie głębsza obniżka stopy lombardowej przez co maksymalne oprocentowanie kredytów zostało ograniczone z 16% do 12% w skali roku. Presja na wyniki finansowe banków znalazła swoje odzwierciedlenie w działaniach ograniczających koszty oraz wprowadzaniu zmian w tabelach opłat i prowizji. Tym niemniej, stabilność stóp procentowych w pierwszych trzech kwartałach w połączeniu ze zwiększoną akcją kredytową pozwoliła jednak na poprawienie wyniku odsetkowego względem ubiegłego roku co przełożyło się na rekordowo wysoki wynik netto sektora.

Rok 2015 przyniesie dodatkowe wyzwania dla sektora bankowego związane ze spadkiem stawek interchange do poziomu 0,2% – 0,3%, podwyższonych opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Nowym i trudnym do oszacowania ryzykiem będą też skutki znacznego umocnienia franka szwajcarskiego w styczniu 2015 roku. Koszty z tym związane będą bezpośrednio wynikać z rodzaju ewentualnych rozwiązań systemowych jakich wprowadzenie jest obecnie rozważane. Szansą dla banków będzie natomiast wciąż silny wzrost gospodarczy i wiążący się z tym dalszy wzrost akcji kredytowej w kredytach konsumpcyjnych i korporacyjnych.

Ostatnie lata przyniosły wzmożoną aktywność na rynku fuzji i przejęć w sektorze finansowym. Próby kontynuacji tego trendu napotkają najprawdopodobniej na opór ze strony regulatora, który określa obecny poziom koncentracji na rynku bankowym jako „bliski optimum”. Niemniej w przyszłości należy oczekiwać ruchów konsolidacyjnych szczególnie wśród instytucji średniej wielkości, które będą dążyły do zwiększenia skali działalności celem poprawy efektywności.

Źródłem ryzyka dla stabilności sektora finansowego pozostają niebankowe firmy pożyczkowe działające w oparciu o mniej restrykcyjne regulacje. Działanie tych firm niejako poza systemem bankowym powoduje brak możliwości zweryfikowania rzeczywistego poziomu zadłużenia kredytobiorców, co zaburza ocenę ich zdolności kredytowej i może prowadzić do nadmiernego zadłużenia się klienta.

Ważnym wyzwaniem przed którym stoi sektor bankowy jest również sytuacja w sektorze SKOK. Większość z kas objęta jest postępowaniem naprawczym pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, a ich przyszłość pozostaje niepewna. Ewentualna upadłość kolejnych kas, może oznaczać konieczność dalszego wykorzystywania funduszy zgromadzonych w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Ciężar uzupełnienia wykorzystanych środków spadnie w większości na sektor bankowy, co w kolejnych latach może negatywnie wpływać na zyski instytucji finansowych.

2. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością

2.1 Ryzyko płynności

Niezgodność w terminach zapadalności kredytów oraz finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Sub-Sektor Rynków Finansowych.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, koordynacja polityki cenowej

w zakresie stóp procentowych oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdywersyfikowana. Ponadto Bank posiada duży portfel płynnych papierów wartościowych, dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności w 2014 roku był niski.

2.2 Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko walutowe. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Sub-Sektorem Rynków Finansowych zarządzającym płynnością i pozycją walutową. W roku 2014 ryzyko rynkowe pozycji własnych Banku kształtowało się na niskim poziomie.

2.3 Ryzyko stopy procentowej

Podobnie jak inne polskie banki, Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów (ryzyko luki terminów przeszacowania), jak również wrażliwości wartości dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych opartych o stopy procentowe na zmiany rynkowych stóp procentowych (ryzyko ceny). W aspekcie ryzyka luki przeszacowania ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych deponentom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe rekompensowanie wzrostu oprocentowania naliczanego deponentom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. W aspekcie ryzyka ceny, ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku negatywnego oddziaływania zmian rynkowych stóp procentowych na wycenę instrumentów portfela handlowego i w efekcie na wynik finansowy Banku oraz na wartość portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży obniżając fundusze własne Banku. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w roku 2014 kształtował się w przedziale średnim do wysokiego zarówno w przypadku portfeli handlowych, jak i portfeli bankowych.

2.4 Ryzyko kredytowe i ryzyko kontrahenta

Ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta to potencjalna strata powstała w wyniku niezdolności klienta do uregulowania umownych zobowiązań wskutek niewypłacalności lub innych przyczyn, po uwzględnieniu zabezpieczenia, ochrony kredytowej nierzeczywistej oraz innych umów ograniczających stratę. W przypadku ryzyka kontrahenta wielkość ekspozycji Banku jest zmienna w czasie. Brak rozliczenia transakcji w terminie naraża Bank na dodatkowe ryzyko zmiany wartości kontraktu. Bank ustanawia limity na podejmowane ryzyko kredytowe i ryzyko kontrahenta na poziomie ekspozycji wobec podmiotu lub grupy powiązanych podmiotów gospodarczych. Dodatkowo ustanawiane są limity portfelowe wspierające proces zarządzania i bieżącego monitorowania portfela kredytowego. Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje nadawanie ekspozycjom nie tylko odpowiedniego ratingu, ale również nadawanie im właściwej wewnętrznej klasyfikacji, rozpoznawanie utraty ich wartości oraz stosowanie odpowiednich działań naprawczych bądź windykacyjnych. Bank tworzy wymagane przepisami odpisy z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych. Zdaniem Zarządu, obecny poziom odpisów z tytułu utraty wartości jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości stosownych do istniejącego portfela kredytowego nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku, oraz że istniejący poziom odpisów z tytułu utraty wartości i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

2.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego oraz z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi. Ryzyko operacyjne obejmuje również ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności (zdefiniowane dalej). Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Celem wdrożonej Strategii i Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym jest stworzenie spójnego, skutecznego i ukierunkowanego na wartość dodaną systemu identyfikacji, oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania oraz sprawozdawczości dotyczącej ryzyka operacyjnego oraz zapewnienie efektywnej redukcji poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji redukcji ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotkliwości ich skutków (polityka niskiego poziomu tolerancji dla strat operacyjnych) i ogólnej skuteczności środowiska kontroli wewnętrznej w całej strukturze Banku.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku wspierane są w procesie nadzoru i zarządzania ryzykiem operacyjnym przez powołane Komitety oraz wyodrębnioną, niezależną jednostkę, odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Informacja zarządcza w zakresie ryzyka operacyjnego dla tych Komitetów zawiera dane pozwalające na monitorowanie profilu ryzyka operacyjnego Banku (np. wyniki kontroli wewnętrznych i audytów zewnętrznych, wyniki procesu samooceny, wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI – Key Risk Indicators), straty operacyjne, aktualizacje nt. COB i bezpieczeństwa informacji, problemy i działania naprawcze, wymogi kapitałowe, testy warunków skrajnych).

Rodzina ryzyk operacyjnych (w tym ryzyka technologicznego i technicznego, outsourcingu, nadużyć/defraudacji, prania pieniędzy, bezpieczeństwa informacji, zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania), podatkowe i rachunkowe, produktu, braku zgodności, prawnego, modeli oraz kadrowego) zarządzana jest w głównej mierze poprzez stale udoskonalane środowisko kontroli oraz zaangażowanie wyspecjalizowanych jednostek w zarządzanie poszczególnymi kategoriami ryzyka.

Łączna kwota strat operacyjnych brutto, odnotowanych w 2014 roku stanowi 0,16% przychodów 2014 roku (wskaźnik dotyczy strat uwzględnionych w wyniku finansowym).

VII. Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Ogólne cele rozwoju Grupy

W 2014 roku Bank kontynuował przyjętą w 2012 roku Strategię na lata 2012-2015. Jest ona oparta na czterech stałych filarach: segmentacji klientów, modelu biznesowym, jakości i innowacjach oraz efektywności.

Grupa skupia się na obszarach w których posiada istotną przewagę konkurencyjną i to właśnie w nich podejmuje szereg inicjatyw mających na celu zwiększenie atrakcyjności oferowanych usług. W segmencie klientów detalicznych podejmowane inicjatywy koncentrują się na rynku kart kredytowych oraz obsłudze klientów zamożnych, natomiast w segmencie przedsiębiorstw działania dotyczą w dużej mierze obsługi firm globalnych oraz największych przedsiębiorstw krajowych. Do innych obszarów aktywnej działalności banku należą: rynek wymiany walut, bankowości transakcyjnej oraz powiernictwa papierów wartościowych, a także instytucjonalnej działalności maklerskiej.

Jednym z priorytetów Grupy pozostaje efektywna akwizycja nowych klientów z rynków docelowych oraz pogłębienie relacji z obecnymi klientami. Zarówno w segmencie bankowości przedsiębiorstw, jak i bankowości detalicznej Bank koncentruje się na pozyskiwaniu rachunków operacyjnych i rozbudowie relacji z klientami.

Innowacje oraz najwyższa jakość obsługi są filarem sukcesu przyjętej przez Bank strategii. Stałe wzbogacanie oferty innowacyjnymi rozwiązaniami wychodzącymi na przeciw potrzebom i oczekiwaniom klientów pozwala Bankowi efektywnie konkurować na rynku usług finansowych i wyznaczać nowe trendy rozwoju sektora bankowego.

Dostosowywanie się do zmieniających się oczekiwań i potrzeb klientów jest jednym z kluczowych wyzwań Banku. Z jednej strony zauważalna jest zmniejszona częstotliwość wizyt w oddziałach, z drugiej rosnące znaczenie kanałów zdalnych w obsłudze klientów. Bank wychodząc naprzeciw tym zmianom kontynuuje proces optymalizacji sieci dystrybucji opartej na koncepcji placówek typu Smart zlokalizowanych w dużych

aglomeracjach. Jednocześnie duży nacisk kładziony jest na rozwój kanałów zdalnych i zwiększenie sprzedaży produktów za pomocą rozwiązań mobilnych.

Dla Grupy jednym ze strategicznych celów pozostaje budowanie wartości Banku poprzez wzrost efektywności operacyjnej oraz wykorzystanie przewagi rynkowej wynikającej z silnej pozycji kapitałowej i wysokiej płynności. Mocna pozycja Banku stanowi gwarancję bezpieczeństwa dla klientów co przekłada się na wysokie zaufanie do instytucji, natomiast ciągła poprawa jakości usług i procesów pozwala na budowanie silnej marki Banku. Dalsze inwestycje w nowe technologie pozwolą na opracowywanie i wdrażanie przełomowych innowacji, które umocnią rynkową pozycję Banku. Dla klientów istotne jest efektywne wykorzystanie globalnego charakteru Citi Handlowy umożliwiającego dostęp do usług Banku na całym świecie.

1.1 Bankowość przedsiębiorstw

W obszarze bankowości przedsiębiorstw Bank konsekwentnie realizuje strategię, utrzymując wiodącą pozycję w segmencie międzynarodowych korporacji oraz największych firm lokalnych, jak również wzmacniając swoją pozycję wśród firm sektora MSP. Bank zamierza utrzymać pozycję poprzez akwizycję nowych klientów, oraz pogłębienie relacji z obecnymi klientami z wybranych branż, jak również zapewnienie wsparcia dla klientów rozwijających działalności poza granicami kraju (inicjatywa Emerging Market Champions). Celem Banku jest zostanie Partnerem Strategicznym dla polskich przedsiębiorstw i aktywne działanie na rzecz ekspansji polskiego przemysłu. W zakresie oferty produktowej Bank planuje także dalszą intensyfikację współpracy z klientami z potencjałem na prowadzenie transakcji walutowych, poszukujących produktów z zakresu finansowania handlu oraz instytucjonalnej działalności maklerskiej.

Celem Banku jest uzyskanie lepszej efektywności poprzez doskonalenie procesów, koncentracja na innowacjach oraz podnoszenie jakości usług. W zakresie bankowości transakcyjnej Bank będzie nadal rozszerzał ofertę produktów dla klientów korporacyjnych w celu wspierania pozyskiwania nowych klientów i maksymalizację udziału w portfelu klientów istniejących, szczególną uwagę przykładając do pogłębiania relacji z klientami kredytowymi pozyskanymi w 2014 roku.

1.2 Działalność maklerska

Głównymi klientami DMBH są krajowi oraz zagraniczni inwestorzy instytucjonalni, stąd też aktywność tych grup w dużej mierze determinuje działalność maklerską biura. Istotnym czynnikiem, który może mieć wpływ na działalność DMBH jest istotne ograniczenie środków przekazywanych do Otwartych Funduszy Emerytalnych (niższa wartość składek oraz odpływy związane z obsługą tzw. mechanizmu suwaka bezpieczeństwa), a także rosnący regulowany limit inwestycji zagranicznych, co może ograniczyć popyt na akcje spółek krajowych ze strony tego segmentu klientów. Z drugiej strony, należy oczekiwać większej aktywności ze strony krajowych funduszy akcyjnych, które powinny być beneficjentem przesunięcia części oszczędności z funduszy eksponowanych na rynek pieniężny i obligacyjny.

1.3 Bankowość detaliczna

Bank niezmiennie zamierza koncentrować się na tych segmentach klientów i produktach, w których posiada przewagę konkurencyjną. Oznacza to dalszy wzrost w obszarach zarządzania majątkiem (*wealth management*) i bankowości relacyjnej, skoncentrowany na segmentach klientów zamożnych (CitiGold) oraz tzw. aspirujących do zamożnych.

Bank planuje wdrożenie w pierwszej połowie roku unikalnej na rynku oferty dla klientów najbardziej zamożnych (*private bank*). W obszarze klientów Citigold, Bank będzie dążył do ugruntowania pozycji lidera i zapewnienia, że Citi Handlowy pozostaje bankiem pierwszego wyboru, dzięki pełnemu wachlarzowi produktów bankowych, usług dodatkowych, na czele z doradztwem inwestycyjnym, przywilejów oraz wyjątkowej obsłudze skoncentrowanej na potrzebach klienta. Bank będzie rozwijał ofertę Citi Priority, dostosowując pakiety produktowe do oczekiwań klientów. Duży nacisk położony będzie na elastyczny dostęp do usług bankowych w oparciu o nowoczesne technologie. Dla wymienionych powyżej grup klientów Bank będzie poszukiwał synergii z innymi podmiotami Citi na świecie, dostarczając klientom unikalnych doświadczeń w obszarze bankowości globalnej. Ważnym elementem globalnego ekosystemu będą rozwiązania wypracowane w 2014 roku, a powiązane z kursami walutowymi – kluczowym klientom planujemy oferować bardzo korzystne kursy walutowe oraz produkty powiązane z rynkami walutowymi.

Bank zamierza kontynuować rozwój infrastruktury oddziałowej, wprowadzając elementy bankowości SMART także do Centrów Obsługi Citigold.

VIII. Zaangażowanie społeczne i mecenat kulturalny Banku

1. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR)

Bank jest społecznie odpowiedzialny i wrażliwy na potrzeby swoich partnerów, zarówno biznesowych, jak i społecznych. Wszystkie działania Banku podejmowane są w zgodzie z potrzebami jego klientów, a także społeczności, w których funkcjonuje.

Aktywności Banku w zakresie CSR obejmują miejsce pracy i otoczenie rynkowe, społeczności lokalne, a także ochronę środowiska. Celem strategicznym jest zdobycie pozycji firmy wyznaczającej standardy instytucjonalnej odpowiedzialności społecznej (CSR – Corporate Social Responsibility), zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz organizacji. Kontynuowane są inwestycje wspierające społeczności lokalne, realizowane dla dobra publicznego w takich dziedzinach, jak edukacja finansowa, promocja przedsiębiorczości, rozwój lokalny i ochrona dziedzictwa kulturowego. Misja Banku w tym obszarze realizowana jest za pośrednictwem Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy założonej w 1995 roku. Społeczne zaangażowanie Banku jest doceniane w niezależnych rankingach i zestawieniach, takich jak Respekt Index czy Ranking Firm Odpowiedzialnych Społecznie.

1.1 Relacje z klientami – praktyki rynkowe

Misją Banku jest odegranie wiodącej roli w sektorze bankowym w Polsce poprzez oferowanie światowej klasy produktów i wysokiej jakości usług klientom krajowym i międzynarodowym. Strategicznym celem Banku jest osiągnięcie takiego poziomu satysfakcji Klientów, który sprawi, że pozostaną lojalni wobec Banku, będą skłonni polecać go oraz staną się ambasadorami marki. W związku z tym, podejmowanych jest szereg działań dopasowujących zasady funkcjonowania Banku do potrzeb Klientów. Obecnie niemal 90% transakcji bankowych Klienci realizują za pośrednictwem serwisów elektronicznych, a jedynie 2% w oddziałach. Na podstawie analizy zachowania klientów i tego w jaki sposób oraz gdzie i kiedy korzystają z usług bankowych, Bank podjął decyzję o transformacji bankowości detalicznej i rozwoju Bankowego Ekosystemu Smart, w którym kluczową rolę odgrywają zdalne kanały kontaktu z Bankiem.

Bankowy Ekosystem Smart to nowe podejście do obsługi Klienta, jego potrzeb i oczekiwań. Placówki typu Smart to nie tylko nowy wygląd, ale przede wszystkim nowa jakość obsługi. Nie ma w nich standardowych stanowisk kasjerskich, stref zarezerwowanych dla pracowników czy tradycyjnych materiałów informacyjnych. Obsługa odbywa się przy użyciu nośników cyfrowych, ekranów dotykowych czy tabletów. W ramach Bankowego Ekosystemu Smart funkcjonuje już 12 placówek, zlokalizowanych przede wszystkim w galeriach handlowych, miejscach najczęściej odwiedzanych zarówno przez obecnych, jak i potencjalnych Klientów Banku.

Rzetelna informacja – etyka reklamy

W Banku zostały wypracowane i wdrożone zasady przejrzystej komunikacji z klientem. Obejmują one m.in. rzetelne i przejrzyste informowanie o produktach; czytelność umów; klarowne informowanie o kosztach, ryzyku i możliwych do osiągnięcia korzyściach. Taki sposób prezentowania oferty ma ułatwić klientowi dokonywanie najlepszego dla siebie wyboru. Pracownicy znają standardy przejrzystej komunikacji i są zobowiązani do ścisłego ich przestrzegania. Politykę i standardy wysokiej obsługi Klienta, reklamacji oraz odpowiedzialnego marketingu w Banku regulują wewnętrzne akty normatywne m.in. „Kodeks Etyki Reklamy” oraz „Etyczne Praktyki Biznesowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.”.

Badania satysfakcji klientów

Bank przeprowadza regularne badania opinii klientów zarówno w części instytucjonalnej, jak i detalicznej. Głównym wskaźnikiem mierzącym jakość usług jest NPS (Net Promoter Score). Wskaźnik NPS pozwala określić skłonność Klientów do rekomendacji Banku, a co za tym idzie ich zadowolenie z usług. Badania obejmują kluczowe segmenty Klientów Banku, najważniejsze kanały kontaktu (tj. bankowość elektroniczna, obsługa telefoniczna, oddziały), „momenty prawdy” (newralgiczne momenty styku Klienta z Bankiem np. zakup produktu). Każdy komentarz Klienta jest przez Bank analizowany. Co istotne, po zgłoszeniu przez Klienta w ramach ogólnodostępnej ankiety problemu, przekierowywany jest do odpowiedniej jednostki Banku, w celu szybkiego jej rozwiązania. Klient informowany jest o planowanych działaniach przez Bank, w celu wyjaśnienia zgłoszonej kwestii. Dowodem na silną pozycję Banku w tworzeniu oferty dopasowanej do potrzeb Klientów jest uzyskanie w 2014 roku wielu nagród i wyróżnień (*wyróżnienia podane w Nagrody i wyróżnienia*).

Reklamacje

Bank pozostaje liderem wśród instytucji finansowych w zakresie szybkości rozpatrywania reklamacji. Większość reklamacji w Sektorze Bankowości Detalicznej rozpatrywana jest w ciągu 3–4 dni. Na podstawie analizy reklamacji Bank podejmuje szereg inicjatyw na rzecz poprawy jakości obsługi klienta.

Dla skuteczniejszego dialogu z Klientami Bank powołał w 2009 roku funkcję Rzecznika Klienta. Klienci mają możliwość dzielenia się z nim swoimi uwagami i sugestiami dotyczącymi funkcjonowania Banku za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysyłając zgłoszenia na adres e-mail Rzecznika, lub poprzez elektroniczny formularz kontaktowy znajdujący się na stronie internetowej Banku. Ponadto Klienci mogą się z nim bezpośrednio skontaktować.

Działania zainicjowane przez Rzecznika przyczyniły się wielokrotnie do zmian zarówno systemowych, jak i w ramach obowiązujących procesów, co w znaczący sposób zwiększyło poziom satysfakcji Klientów z oferowanych przez Bank usług. Ponadto możliwości bezpośredniego kontaktu z Rzecznikiem i zgłaszania sugestii, wątpliwości czy też uwag spotkało się uznaniem Klientów.

Ochrona danych i prywatność klientów

Bank zobowiązuje się do ochrony prywatnych i poufnych informacji na temat swoich klientów oraz do właściwego ich wykorzystywania. Zasady te opisane są w wewnętrznym dokumencie „Zasady ochrony danych osobowych w Banku Handlowym w Warszawie S.A”. Bank gromadzi, przechowuje i przetwarza dane osobowe klientów w sposób określony przez prawo krajowe mając na celu oferowanie klientom produktów i usług lepiej spełniających ich potrzeby finansowe oraz umożliwiających osiąganie celów finansowych. Mając to na uwadze, Bank dokłada wszelkich starań, aby wdrażać i utrzymywać odpowiednie systemy i technologie oraz właściwie szkolić pracowników, którzy mają dostęp do takich informacji. Dostawcy, z których usług korzysta Bank, podobnie mają obowiązek ochrony poufnego charakteru danych, w tym danych osobowych oraz poufnych, które od niego otrzymują. Bank przestrzega również własnych rygorystycznych norm i regulacji wewnętrznych dotyczących poufnego charakteru i bezpieczeństwa informacji oraz danych osobowych (normy dotyczące zarządzania systemami informatycznymi, normy bezpieczeństwa informacji, ogólne przepisy dotyczące bezpieczeństwa). Dodatkowo każdy pracownik banku jest zobowiązany chronić wszelkie dane osobowe i poufne klientów, dbając, aby informacje te były wykorzystywane tylko do uzasadnionych celów związanych z wykonywaną pracą oraz udostępniane wyłącznie upoważnionym osobom i organizacjom, oraz w prawidłowy i bezpieczny sposób przechowywane.

Bank stosuje najwyższe standardy w obszarze bezpieczeństwa informacji. Cyklicznie przeprowadzane są audyty w tym zakresie potwierdzane posiadanymi przez Bank certyfikatami na zgodność z normami ISO 27001 i ISO22301, które obejmują wszystkie procesy, produkty i usługi jakie Bank świadczy swoim Klientom.

1.2 Praktyki w miejscu pracy

Strategicznym celem Banku jest pozyskanie, rozwój i zatrzymanie najbardziej utalentowanych ludzi, którzy podzielają wartości, którymi kieruje się Bank:

Wspólny cel	Jeden zespół kierujący się wspólnym celem: najlepsza obsługa klientów i interesariuszy.
Odpowiedzialny biznes	Działanie w sposób przejrzysty, roztropny i odpowiedzialny.
Innowacyjność	Ciągłe udoskonalanie rozwiązań oferowanych naszym klientom poprzez udzielanie im pełnych informacji na temat produktów i usług, dostarczanie światowej klasy produktów.
Rozwój talentów	Utalentowany zespół wysoce wyspecjalizowanych profesjonalistów, którzy oferują doskonałą obsługę, wykazują inicjatywę i są w stanie sprostać najtrudniejszym wyzwaniom.

Swoim pracownikom Bank oferuje bezpieczne i przyjazne miejsce pracy, w którym mogą pracować, angażując swoją energię i mając poczucie realizacji osobistych osiągnięć, satysfakcji oraz możliwości indywidualnego rozwoju. Rozwój pracowników jest wspierany przez realizację działań takich jak: szkolenia, zaangażowanie w realizację wymagających projektów, a także proces oceny, dzięki któremu pracownicy uzyskują informacje na temat swoich mocnych stron oraz obszarów, które powinni jeszcze rozwijać. Bank wdrożył politykę personalną, której towarzyszą udokumentowane, mierzalne i regularnie monitorowane cele.

Proces doboru, ale i rozwoju personelu jest niezwykle ważny dla rozwoju Banku. W tym celu wszystkim pracownikom został udostępniony wewnętrzny portal www.KarierawCiti.com.pl, dzięki któremu każdy może aplikować na stanowisko, którym jest zainteresowany w ramach struktur Banku oraz innych spółek należących do Grupy Citi.

Ponadto Bank zapewnia pracownikom bogatą ofertę świadczeń pozapłacowych, które zaspokajają ich osobiste i społeczne potrzeby.

W ramach świadczeń pozapłacowych, pracownicy korzystają z pracowniczego programu emerytalnego, ubezpieczenia na życie, pakietu sportowego, prywatnej opieki medycznej, funduszu świadczeń socjalnych oraz produktów bankowych na preferencyjnych warunkach. Pracownicy mają również możliwość pracy w elastycznych godzinach pracy, celem umożliwienia lepszego realizowania obowiązków osobistych i zawodowych.

Dbając o bezpieczeństwo pracy, Bank stara się zapewnić optymalne warunki pracy wszystkim pracownikom ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Badanie nastrojów pracowniczych

Co roku Bank przeprowadza badanie nastrojów pracowniczych nazywane Voice of Employee, czyli „Głos Pracownika”. Ankieta służy badaniu satysfakcji i zaangażowania pracowników. Udział w ankiecie jest dobrowolny. Pytania, na które odpowiadają pracownicy dotyczą m.in: komunikacji, możliwości rozwoju, merytokracji, relacji z przełożonymi i współpracownikami, udziału w decyzjach, równowagi pomiędzy życiem zawodowym i osobistym, różnorodności jak również wartości i zasad etycznych, którymi kieruje się Bank.

Wypełnienie ankiet jest pierwszym etapem działań związanych z pracą nad badaniem nastrojów wśród pracowników. Kolejnymi etapami są analiza wyników, wywiady grupowe mające na celu pogłębienie wyników oraz przygotowanie planów działań doskonalących po ankiecie, realizacja i komunikowanie rezultatów pracownikom. W roku 2014 ankietę wypełniło ponad 80% uprawnionych pracowników.

Różnorodność w miejscu pracy

W Banku różnorodność postrzegana jest jako źródło siły. Dlatego priorytetem jest promowanie takiej kultury, w której możliwości rozwoju są dostępne dla wszystkich, niezależnie od dzielących różnic.

Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do postępowania zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi standardami. Bank dąży do stworzenia pracownikom optymalnych szans na wykorzystanie ich potencjału, zapewnienie im możliwości pełnego rozwoju zawodowego oraz pielęgnowania ich różnorodności z poszanowaniem godności bez względu na płeć, rasę, wyznanie czy orientację seksualną. Pracownicy są zobowiązani traktować swoich współpracowników z szacunkiem. Wskazane powyżej oczekiwania Banku zostały zawarte w „Zasadach Postępowania Pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.”.

Od 2013 roku Bank został sygnatariuszem międzynarodowej inicjatywy „Karta Różnorodności”, która obliguje firmy do wprowadzenia zakazu dyskryminacji w miejscu pracy oraz działań na rzecz tworzenia i promocji różnorodności oraz wyraża gotowość firmy do zaangażowania wszystkich osób zatrudnionych oraz partnerów biznesowych i społecznych w te działania.

Corocznie w Banku organizowany jest Tydzień Różnorodności, podczas którego pracownicy są zapraszani do udziału w aktywnościach, takich jak: warsztaty, szkolenia, oraz spotkania panelowe. W 2014 roku z okazji Tygodnia Różnorodności została przeprowadzona wśród pracowników intranetowa sonda. Na pytanie: „Z czym kojarzy Ci się zarządzanie różnorodnością?” większość pracowników zaznaczyło, iż „zarządzanie różnorodnością kojarzy mi się z tworzeniem takiej atmosfery i kultury organizacyjnej, która sprawia, że pracownik czuje się traktowany z szacunkiem niezależnie od tego, jakimi cechami się charakteryzuje” (56% odpowiedzi).

Bank wspiera również oddolne inicjatywy pracownicze, które podejmują sami pracownicy, między innymi CitiWomen oraz CitiClub.

Misją CitiWomen jest stworzenie pracownikom Citi w Polsce dogodnych warunków do rozwoju i realizacji ambicji zawodowych oraz wspieranie ich w przezwyciężaniu barier, jak również utrzymaniu równowagi pomiędzy pracą a życiem prywatnym. W 2014 roku w ramach CitiWomen zorganizowano dyskusję panelową z udziałem pracowników, w trakcie której pięć pracownic Citi z pięciu różnych krajów opowiadało o tym, jak postrzega kulturę organizacyjną w naszym Banku, jakie widzą różnice, podobieństwa oraz przykłady warte naśladowania.

CitiClub powołano, w celu organizowania czasu wolnego w tym zróżnicowanej działalności kulturalnej, sportowej i turystycznej. Klub sprzyja szerokiej integracji pracowników co wpływa na poczucie satysfakcji

z pracy. W ramach CitiClub realizowane są projekty sportowe „Citi Społecznie Aktywni” połączone z elementami charytatywnych zbiórek funduszy na rzecz potrzebujących.

Dialog i wolność zrzeszania się

W Banku działają dwa związki zawodowe: NSZZ „Solidarność” – Region Mazowsze Międzyzakładowa Organizacja Związkowa nr 871 przy Banku Handlowym w Warszawie S.A oraz NSZZ Pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A. Współpraca między pracodawcą a przedstawicielami związków zawodowych przebiega w duchu partnerstwa i wspólnego celu, jakim są najwyższe standardy we wszelkich relacjach pracowniczych.

Zasady Postępowania Pracowników Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Zasady Postępowania stanowią ogólny przegląd najważniejszych regulacji wewnętrznych obowiązujących w Banku. Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani są do postępowania zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi standardami w Banku. Bank dąży do stworzenia pracownikom optymalnych szans na realizację ich potencjału, zapewnienie im rozwoju oraz pielęgnowania różnorodności z poszanowaniem godności bez względu na płeć, rasę, wyznanie czy orientację seksualną. Zasady zawierają formalne rozwiązania procesowe w zakresie zgłaszania przypadków naruszeń. W Banku działa Linia Etyczna, gdzie pracownicy mogą omówić kwestie dotyczące wyboru najlepszego sposobu działania w konkretnych sytuacjach lub w przypadku uzasadnionych podejrzeń bądź informacji o potencjalnym naruszeniu przepisów prawa lub norm etycznych i regulacji obowiązujących w Banku. Zgłoszenia na linię etyczną można dokonać poprzez linię telefoniczną lub na skrzynkę mailową. Zgłoszenia mogą również być składane anonimowo.

Co roku pracownicy Banku przechodzą szkolenie online z Zasad Postępowania, które jest obowiązkowe.

Każdy nowo zatrudniony pracownik otrzymuje treść Zasad Postępowania i jest zobowiązany do podpisania oświadczenia potwierdzającego zapoznanie się z nimi i przestrzegania ich w codziennej pracy.

Restrukturyzacja zatrudnienia

W ramach przeprowadzonego w latach 2013–2014 roku procesu restrukturyzacji i zwolnień grupowych nadrzędnym celem Zarządu Banku było udzielenie możliwie jak największego wsparcia dla zwalnianych osób w poszukiwaniu alternatywnego miejsca pracy w ramach Banku, w nowo tworzonych strukturach Bankowego Ekosystemu Smart oraz w innych jednostkach Citi w Polsce. Jednym z działań skierowanych do pracowników objętych zwolnieniami grupowymi był również uruchomiony program *outplacement* (m.in. analiza CV, osiągnięć, profilu zawodowego, konsultacje z profesjonalnymi doradcami, możliwość uczestnictwa w warsztatach: z przedsiębiorczości oraz kontynuowania kariery), który w skuteczny sposób pozwolił znaleźć się na rynku pracy i w krótkim czasie ponownie podjąć zatrudnienie w zawodzie. W programie (w 2013 i 2014 roku) wzięło udział 71% pracowników, których objęły zwolnienia grupowe.

Wolontariat pracowniczy

W Banku realizowany jest największy w Polsce program wolontariatu pracowniczego koordynowany przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy. Jego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego obecnych i byłych pracowników Banku. W 2014 roku zrealizowano rekordową ilość 224 projektów wolontariackich na rzecz 24 933 odbiorców. Wolontariusze (również Ci spoza organizacji) w działania społeczne zaangażowali się 2934 razy – to wzrost o prawie 33% względem roku 2013. W ramach podejmowanych działań wolontariusze wspierali: społeczność lokalne, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje społeczne, placówki samorządowe i schroniska dla zwierząt. Najważniejszą inicjatywą była IX edycja Światowego Dnia Citi dla Społeczności. Co roku w ramach tego projektu pracownicy banku wraz z rodzinami i przyjaciółmi starają się odpowiedzieć na konkretne potrzeby występujące w bliskich im społecznościach. W 2014 roku wolontariusze Citi w ramach Światowego Dnia Citi dla Społeczności przeprowadzili 187 projektów społecznych na rzecz blisko 23 000 odbiorców.

W 2014 roku kontynuowane były również kluczowe projekty, tj.: akcja świąteczna „Zostań Asystentem św. Mikołaja”, wyjazdy integracyjne z wolontariatem. Ponadto w ramach całorocznej aktywizacji wolontariusze zapraszani byli do udziału w spotkaniach Klubu Wolontariusza, angażowania się w Wolontariat Seniorów a także w akcje społeczne w ramach regularnie wysyłanych propozycji wolontariatu indywidualnego.

Różnorodność i liczba przeprowadzonych projektów świadczy o tym że zaangażowanie społeczne pracowników banku stale się umacnia i rozwija, przynosząc korzyść coraz szerszej grupie odbiorców – co potwierdzają zebrane statystyki.

W 2014 Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy przeprowadziła wśród wolontariuszy Citi badanie ankietowe. Tegorocznymi respondenci odpowiedzieli na pytania o poprawę swoich umiejętności i zdolności, mających bezpośrednie przełożenie na efektywność osobistą i zawodową. Wolontariusze Citi przyznali,

że udział w inicjatywach społecznych pomógł im rozwinąć szereg zdolności i umiejętności, mających wpływ na ich relacje z otoczeniem oraz jakość pracy. Szczególnie istotny wzrost kompetencji zauważyli w zakresie pracy zespołowej, umiejętności komunikacyjnych i zdolności organizacyjnych, ale warta odnotowania jest również poprawa zdolności adaptacyjnych, z którą zgodziło się 79% ankietowanych. 88% ankietowanych zanotowało poprawę swoich kompetencji w zakresie pracy w zespole. Poprawę swoich umiejętności organizacyjnych zauważyło 83%, a 82% stwierdziło że udział w działaniach wolontariackich znacząco wpłynął na jakość komunikowania się z otoczeniem. Ponadto, 83% uczestników badania przyznało, że zdecydowanie zwiększyła się ich świadomość problemów społecznych oraz zdolność do rozumienia innych ludzi.

1.3 Działania na rzecz środowiska naturalnego

Jedną z ważnych zasad postępowania w Banku jest dbałość o środowisko naturalne. Bank zobowiązał się do prowadzenia działalności zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. W 2007 roku uchwałą Zarządu wprowadził kompleksowy Plan Zarządzania Środowiskiem. W 2012 roku przyjął Politykę Środowiskową oraz wdrożył System Zarządzania Środowiskowego (SZŚ). W 2013 roku wprowadził Politykę Energetyczną oraz wdrożył System Zarządzania Energią (SZE). W ramach wprowadzonych Polityk Bank określił następujące cele: zwiększanie poziomu segregacji odpadów i ich recylingu; ograniczanie emisji CO₂, dążenie do jak najefektywniejszego zarządzania mediami; minimalizowanie zużycia surowców naturalnych; dążenie do jak najefektywniejszego zarządzania energią; minimalizowanie zużycia surowców energetycznych; wspieranie zakupu energooszczędnych produktów i usług oraz zapewnienie poprawy wyniku energetycznego.

Bezpośrednie oddziaływanie na środowisko naturalne

W ramach wprowadzonych Polityk Bank określił dwa główne obszary oddziaływania na Środowisko. Pierwszy z nich to oddziaływanie bezpośrednie, wynikające z działalności Banku m.in. zużycie wody, energii, papieru, generowane odpady i zanieczyszczenia emitowane do powietrza. Drugi to oddziaływanie pośrednie, wynikające ze świadczonych przez Bank usług. W ramach wprowadzonych Systemów (SZŚ, SZE) lokalizacje Banku są na bieżąco monitorowane w zakresie zużycia energii elektrycznej, wody, gazu, energii cieplnej, ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów oraz emisji gazów cieplarnianych.

W latach 2012–2014 Bank podjął wiele inicjatyw w ramach kampanii środowiskowych, które miały wpływ na realizację postawionych celów, m.in. kampanię Energia, Woda, Papier oraz Odpady służące obniżeniu śladu środowiskowego Banku. Dane dotyczące 2014 roku będą dostępne po publikacji niniejszego sprawozdania z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2014 roku.

Prowadzone działania przyniosły w 2013 roku wymierne efekty dla Banku i środowiska, tj. zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 1477 MWh, zmniejszenie zużycia wody o 5564m³, oraz zmniejszenie emisji CO₂ o 936,5 ton.

Potwierdzeniem efektywności prowadzonych działań było uzyskanie w styczniu 2013 roku certyfikatu potwierdzającego zgodność Systemu Zarządzania Środowiskowego z wymogami normy ISO 14001:2004. Natomiast w lutym 2014 Bank jako pierwsza instytucja finansowa otrzymał kolejny certyfikat, potwierdzający zgodność Systemu Zarządzania Energią z wymogami normy ISO 50001:2011.

Edukacja pracowników

Bank prowadzi kampanie edukacyjno-informacyjne w zakresie ochrony środowiska skierowaną do pracowników oraz dostawców usług. Są to m.in. szkolenia oraz komunikaty, artykuły udostępniane na stronach wewnętrznego intranetu, zachęcające do poprawnej segregacji odpadów, oszczędzania energii oraz wody, szerzenie znajomości Systemu Zarządzania Środowiskowego i Systemu Zarządzania Energią. Co roku Bank bierze również czynny udział w akcjach Godzina dla Ziemi oraz Tydzień dla Ziemi. W roku 2014 podczas Godziny dla Ziemi wyłączono zasilanie w 24 oddziałach. Podczas Tygodnia dla Ziemi opublikowano informacje na temat zrealizowanych projektów prośrodowiskowych, wprowadzono ekologiczne menu oraz świeże soki z wyciskanych owoców. Udostępniono dla pracowników pojemniki na prywatne elektrośmieci. Ogłoszono konkurs na Eko projekt wśród pracowników Banku. W ramach nagrodzonego projektu „Moje miasto bez elektrośmieci” zużyty sprzęt elektroniczny został przekazany do punktu zbierania tego typu odpadów, Elektro eko. W zamian Fundusz Oświatowy przekazał kupony na zakup pomocy dydaktycznych, które następnie zostały przekazane do szkoły we warszawskim Ursusie.

Oddziaływanie pośrednie

Na mocy umów podpisanych z bankiem Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) i z wykorzystaniem środków Banku Rozwoju Rady Europy w ramach tzw. Okna Klimatycznego (SME & Municipal Finance Facility Energy Efficiency Window) Bank oferował w 2014 roku swoim Klientom dwa programy kredytowe

finansujące przedsięwzięcia prowadzące do wzrostu efektywności energetycznej: program finansowania przedsięwzięć spełniających warunki kwalifikacyjne inwestycji zwiększających efektywność energetyczną realizowanych przez przedsiębiorstwa mikro, małe i średnie w Polsce; program finansowania przedsięwzięć spełniających warunki kwalifikacyjne inwestycji w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w Polsce realizowanych przez władze lokalne na poziomie gminy bądź podmioty wypełniające zadania statutowe gmin (środki tego programu zostały wyczerpane w 2014 roku). W efekcie wspólnie z Klientami Bank odniósł bardzo duży sukces przy realizacji celów programowych. Skumulowany efekt ekologiczny dla ponad 120 przedsięwzięć finansowanych w ramach obydwu programów, to – zgodnie z wynikami wstępnych audytów energetycznych – redukcja emisji CO₂ do atmosfery o 31 702 ton oraz roczna oszczędność energii równa 26 340 MWh.

W 2014 roku Bank zawarł kolejną umowę z KfW – która dotyczy współpracy przy realizacji Programu ELENA (European Local Energy Assistance) i zgodnie z którą Bank otrzyma w 2015 roku środki na wsparcie inwestycji służących ochronie środowiska - uzyskaniu oszczędności energii i/lub zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych.

1.4 Zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności

Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy od lat aktywnie działa w obszarach edukacji finansowej i przedsiębiorczości, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz wolontariatu pracowniczego, dużą uwagę poświęcając również rozwojowi społeczności lokalnych.

W ramach obszaru edukacji finansowej i przedsiębiorczości, Fundacja w 2014 roku prowadziła dziewięć ogólnopolskich programów, które wypełniają lukę istniejącą w systemie edukacji, kształtując świadome postawy konsumenckie i przedsiębiorcze zarówno u wchodzących na rynek młodych ludzi, jak i osób dorosłych. Dzięki temu uczą się oni, jak być odpowiedzialnym pożyczkobiorcą, świadomym oszczędzającym czy efektywnym inwestorem oraz w jaki sposób podchodzić do prowadzenia własnego biznesu.

Fundacja w 2014 kontynuowała aktywności w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Najważniejszym działaniem w tej dziedzinie jest coroczne przyznawanie Nagrody im. prof. Aleksandra Gieysztora. Jej celem jest wspieranie osób instytucji szczególnie zasłużonych dla ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego zarówno w Polsce jak i za granicą. W 2014 roku, w ramach programu „Odzyskiwanie dzieł sztuki”, Fundacja, we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych odzyskała zbiór 42 grafik i litografii takich artystów jak Józef Chełmoński, Juliusz Kossak, Aleksander Orłowski, Leon Wyczółkowski. Uroczystość przekazania odzyskanych rysunków i litografii Muzeum Narodowemu miała miejsce 3 marca 2014 roku.

W 2014 Fundacja z dużym sukcesem realizowała Program Wolontariatu Pracowniczego. Kluczowym projektem, podobnie jak w latach ubiegłych, pozostał Światowy Dzień Citi dla Społeczności. Podczas IX edycji wolontariusze wspólnie ze znajomymi zaangażowali się ponad 2000 razy, realizując 187 projektów. Pozostałe aktywności w ramach wolontariatu pracowniczego to: wyjazdy integracyjne z wolontariatem, akcja „Zostań Asystentem św. Mikołaja” oraz wolontariat indywidualny.

W ramach rozwoju społeczności lokalnych Fundacja w dalszym ciągu prowadziła program grantowy. W 2014 roku przyznane zostały 24 dotacje kontynuowano również współpracę z Forum Odpowiedzialnego Biznesu w ramach LOB (Liga Odpowiedzialnego Biznesu).

Programy realizowane przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy

- **Moje Finanse:** największy w Polsce program edukacji finansowej dla młodzieży. Program finansowany jest przez Fundację Kronenberga i Narodowy Bank Polski, a wdrażany do szkół przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W 2014 roku liczba uczniów objętych programem wyniosła 100 000. Program realizowało 1650 nauczycieli,
- **Tydzień dla Oszczędzania:** edukacyjna akcja medialna, której celem jest promowanie wśród Polaków oszczędzania oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania swoimi zasobami finansowymi. Realizowana wspólnie z Fundacją Think! Celem akcji jest wypracowanie zmian systemowych w obszarze edukacji z zakresu zarządzania finansami osobistymi. Kampania medialna przy okazji VII edycji badań „Postawy Polaków” wobec oszczędzania” objęła swoim zasięgiem 3 000 000 osób. W ramach „Tygodnia dla Oszczędzania” w 2014 odbyły się debaty dotyczące edukacji finansowej i wyzwań rynku pracy stojących przed osobami młodymi, zorganizowane we współpracy z uczelniami wyższymi: na Politechnice Gdańskiej, na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego, na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oraz wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego. W ramach spotkań organizowano

również, we współpracy z ekspertami HR Citi Handlowy, warsztaty kompetencyjne dla studentów uczelni wyższych. Przy okazji debat odbyły się również konkursy w ramach gry „Pierwszy Milion” dla studentów. Łącznie w debatach i konkursach wzięło udział 4 000 osób. Ponadto na Uniwersytecie Szczecińskim wprowadzone zostały zajęcia fakultatywne dla studentów oparte o platformę gry „Pierwszy Milion”,

- **Budowanie Niezależności Finansowej Kobiet:** program skierowany do kobiet doświadczających lub zagrożonych przemocą ekonomiczną. Realizowany wspólnie z Centrum Praw Kobiet. W 2014 roku działaniami programu zostało objętych 720 uczestniczek, kobiet i dziewcząt doświadczających lub zagrożonych przemocą ekonomiczną,
- **Nagroda Banku Handlowego w Warszawie S.A.** za szczególny wkład w rozwój nauki w sferze ekonomii i finansów: konkurs, którego celem jest promowanie najbardziej wartościowych publikacji w dziedzinie teorii ekonomii i finansów. W XX edycji konkursu do Nagrody zgłoszono 37 prac,
- **Być Przedsiębiorczym:** program edukacji finansowej skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Realizowany we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Celem projektu jest przekazanie uczniom wiedzy z zakresu szeroko pojętej przedsiębiorczości oraz wykształcenie umiejętności i kompetencji w tym obszarze poprzez realizację praktycznych projektów uczniowskich (szkoły gimnazjalne) oraz założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa działającego w formie spółki jawnej (szkoły ponadgimnazjalne). Działaniami w ramach programu zostało objętych 9240 uczniów z 550 szkół w całym kraju,
- **Program „Business Startup”:** program składający się z dwóch części służących wspieraniu młodych przedsiębiorców (pomoc w utworzeniu i prowadzeniu biznesu oraz wsparcie istniejących firm). Realizowany we współpracy z Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości. Celem projektu jest pobudzenie przedsiębiorczości studentów oraz pomoc w urzeczywistnianiu pomysłów na własny biznes. W edycji programu w roku 2014 programu udział wzięło 350 studentów oraz 100 start - upów już działających na rynku,
- **Biznes w kobiecych rękach:** jest to nowy program zainaugurowany w maju 2014 roku na IV Konferencji Sieci Przedsiębiorczych Kobiet „Jak z sukcesem rozwijać swoją firmę”. Realizowany we współpracy z Fundacją Przedsiębiorczości Kobiet. Celem programu jest powstanie klastra firm kobiecych, funkcjonującego na terenie aglomeracji warszawskiej. Do pierwszej edycji programu zgłosiło się blisko 200 osób, spośród których zakwalifikowanych do udziału zostało 50. W ramach projektu zostało utworzonych 43 firmy,
- **Konkurs Mikroprzedsiębiorca Roku 2014:** konkurs dla właścicieli mikrofirm, promujący idee mikroprzedsiębiorczości. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 17 czerwca 2014 roku. Zwycięzcą została firma Sant-Tech sp. z o.o. zajmująca się produkcją piaskarek i innych urządzeń do obróbki strumieniowo-ściernej. W 2014 roku do konkursu zgłosiła się rekordowa liczba 272 firm,
- **Nagroda Emerging Market Champions:** konkurs skierowany do polskich firm, które odnoszą sukces poza granicami naszego kraju. Pierwsza edycja, w roku 2014, zrealizowana została pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Celem konkursu jest wyłonienie i uhonorowanie liderów przedsiębiorczości - firm polskich, które dokonały ekspansji i rozwijają swoją działalność na rynkach zagranicznych. Do konkursu nominowanych zostało 36 firm. Nagrodę w edycji 2014 otrzymała KGHM Polska Miedź S.A. Została wręczona 2 października 2014, w ramach European Forum for New Ideas (EFNI). Wręczenie Nagrody poprzedził panel dyskusyjny „Jak dziś konkuruje świat” z udziałem m.in. Adama Jassera, prezesa, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Marca C. Merlino, szefa Bankowości Globalnej, Citi. W wydarzeniu wzięły udział 364 osoby,
- **Nagroda im. prof. Aleksandra Gieysztora:** najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana corocznie za wybitne osiągnięcia na polu ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego instytucjom, bądź osobom prywatnym. Laureatem XV edycji został Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 6 lutego 2014 roku w Zamku Królewskim w Warszawie,
- **Odzyskiwanie dzieł sztuki:** program, którego celem jest odzyskiwanie dóbr kultury utraconych przez Polskę w czasie i w wyniku II wojny światowej. W pierwszej połowie 2014 roku Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych przekazała do zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie odzyskaną pod koniec 2013 roku, kolekcję

42 rysunków i litografii wybitnych polskich malarzy m.in. Juliusza Kossaka, Aleksandra Orłowskiego, Leona Wyczółkowskiego, Józefa Chełmońskiego,

- **Korzenie:** program, w ramach którego Fundacja przypomina historię Banku oraz osobę i dokonania jego twórców – rodu Kronenbergów. W ramach działań w 2014 roku Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy aktywnie uczestniczyła w pracach The European Association for Banking and Financial History. Kontynuowane są także poszukiwania w archiwach petersburskich oryginału statutu Banku Handlowego z 1870 roku z podpisem przewodniczącego Rady Państwa Wlk. ks. Konstantego zatwierdzającego powstanie Banku. Liczba zgromadzonych materiałów cyfrowych dotyczących historii Banku Handlowego i rodziny Kronenbergów przekroczyła 31 tys. kopii cyfrowych,
- **Program Wolontariatu Pracowniczego w Citi Handlowy:** program, którego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego obecnych i byłych pracowników Banku. W 2014 roku zrealizowano 224 projekty wolontariackie (w tym 187 w ramach Światowego Dnia Citi dla Społeczności), a wolontariusze (również Ci spoza organizacji) zaangażowali się 2934 razy,
- **Program Dotacji:** konkurs grantowy, poprzez który Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy wspiera najbardziej wartościowe projekty realizowane przez instytucje non-profit w sferze edukacji i rozwoju lokalnego. W 2014 roku przyznano 24 dotacji,
- **Liga Odpowiedzialnego Biznesu („LOB”):** program, którego celem jest promowanie w środowisku akademickim idei CSR, jako standardu funkcjonowania w biznesie. Realizowany jest przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu we współpracy z Fundacją Kronenberga, Orange, PGNiG oraz wyższymi uczelniami państwowymi. Kolejna edycja programu rozpoczęła się w roku akademickim 2013/2014. Wzięło w niej udział 9 000 osób. Program został objęty honorowym patronatem Ministerstwa Gospodarki oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Mecenat kulturalny i sponsoring

W 2014 roku Citi Handlowy występował jako sponsor kilku konferencji o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Był partnerem VI Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, podczas którego eksperci banku wzięli udział w wybranych panelach dyskusyjnych. W czasie 3 dni odbyło się ponad 100 debat, w których wzięło udział ponad 6000 przedstawicieli środowisk biznesowych i instytucji publicznych zarówno z kraju, jak i zagranicą. W czerwcu 2014 roku Citi Handlowy oraz Dom Maklerski Banku Handlowego byli głównymi partnerami 18 edycji Konferencji Wall Street – największego w Polsce spotkania inwestorów indywidualnych. Eksperci z Banku oraz z Domu Maklerskiego uczestniczyli w spotkaniach i rozmowach na temat bieżącej sytuacji na rynku akcji. Wydarzenie to było okazją do spotkań z przedstawicielami rządu i branży finansowej.

Citi Handlowy objął mecenatem polskie wydanie książki „Chiny, Stany Zjednoczone i świat w oczach Wielkiego Mistrza Lee Kuan Yewa”. W lutym 2014 roku odbyła się debata wokół tej publikacji. Zaproszenie do udziału w debacie przyjął Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych i Edmund Wnuk-Lipiński, Honorowy Rektor Collegium Civitas. Dyskusja zainspirowana książką dotyczyła przyszłości Polski i możliwości rozwoju gospodarczego naszego kraju. Była to też okazja, aby porozmawiać o potencjale polskich firm. Książka „Chiny, Stany Zjednoczone i świat w oczach Wielkiego Mistrza Lee Kuan Yewa” stanowi studium stosunków międzynarodowych i relacji gospodarczych zebranych w formie pytań i odpowiedzi byłego Premiera Singapuru, męża stanu i twórcy sukcesu gospodarczego tego państwa-miasta.

Wspólnie z Fundacją Kronenberga przy Citi Handlowy, Bank był gospodarzem debaty panelowej na temat „Jak dziś konkuruje świat?” w ramach Europejskiego Forum Nowych Idei, które miało miejsce w październiku w Sopocie. Podczas tego wydarzenia po raz pierwszy przyznano nagrodę w konkursie Emerging Market Champions, której laureatem została firma KGHM Polska Miedź S.A. Nagroda ta stanowi wyróżnienie dla liderów przedsiębiorczości – polskich firm, które dokonały ekspansji i rozwijają swoją działalność na rynkach zagranicznych. Citi Handlowy był w 2014 roku również partnerem VIII Forum Regionów organizowanego przy okazji XXIV Forum Ekonomicznego w Krynicy (2–4 września), a także konferencji Warsaw Capital Summit 2014 w listopadzie oraz Forum Nowoczesnego Samorządu odbywającego się w Warszawie (2 grudnia).

Citi Handlowy był też partnerem Gali z okazji 25-lecia polskich przemian gospodarczych, prestiżowego wydarzenia współorganizowanego przez Społeczną Koalicję „Razem ‘89”. Wśród gości wieczoru znaleźli się m.in. przedstawiciele polskich władz i administracji, innych ważnych instytucji publicznych, firm oraz

organizacji pozarządowych, a także środowisk opiniotwórczych i akademickich. Obecni byli uczestnicy historycznych wydarzeń sprzed ćwierćwiecza, wśród nich Profesor Leszek Balcerowicz.

Citi Handlowy już czwarty rok z rzędu kontynuuje współpracę z Polskim Związkiem Golfa, jako sponsor strategiczny. Bank angażuje się systematycznie w cykl różnorodnych imprez golfowych. Udział Banku w tej inicjatywie ma już kilkuletnią historię i jest spójny z działaniami grupy Citi, która także wspiera golf na poziomie globalnym.

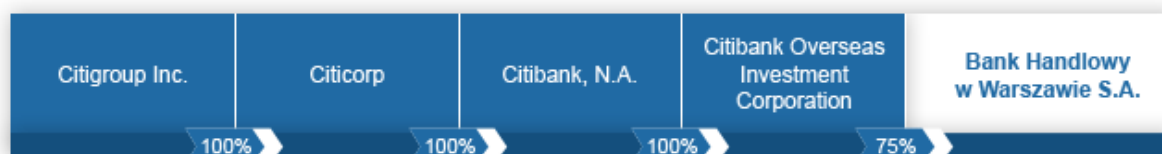
IX. Informacje inwestorskie

1. Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na GPW

1.1 Akcjonariat

Jedynym akcjonariuszem Banku, który posiada co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni 2014 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku (WZ) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZ.

Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

Pozostałe akcje (32 664 900, co równoznaczne jest z 25% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. free float, czyli znajdując się w wolnym obrocie i są notowane na GPW.

Wśród inwestorów mających udział w kapitale Banku są otwarte fundusze emerytalne (OFE), które zgodnie z publicznie dostępnymi rocznymi informacjami o strukturze aktywów, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, łącznie posiadały 14,1% akcji Banku, o 0,03 p.p. mniej niż na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Zaangażowanie OFE w akcje Banku przedstawiało się następująco:

Nazwa akcjonariusza	31.12.2014		31.12.2013	
	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w łącznej liczbie akcji i liczbie głosów na WZ	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w łącznej liczbie akcji i liczbie głosów na WZ
ING OFE	5 540 822	4,24%	5 713 025	4,37%
Aviva OFE Aviva BZ WBK	4 150 289	3,18%	3 952 560	3,03%
OFE PZU „Złota Jesień”	1 873 369	1,43%	1 890 020	1,45%
MetLife OFE (dawne Amplico OFE)	1 413 224	1,08%	1 425 785	1,09%
AXA OFE	1 075 125	0,82%	1 084 681	0,83%
Allianz Polska OFE*	1 066 160	0,82%	741 618	0,57%
Aegon OFE	871 601	0,67%	774 840	0,59%
PKO BP Bankowy OFE	765 123	0,59%	712 224	0,55%
Generali OFE	665 483	0,51%	671 397	0,51%
Pekao OFE	340 816	0,26%	338 011	0,26%
OFE Pocztylion	338 192	0,26%	371 263	0,28%
Nordea OFE	323 042	0,25%	496 843	0,38%
OFE Warta*			292 133	0,22%
Razem	18 423 246	14,11%	18 464 400	14,13%

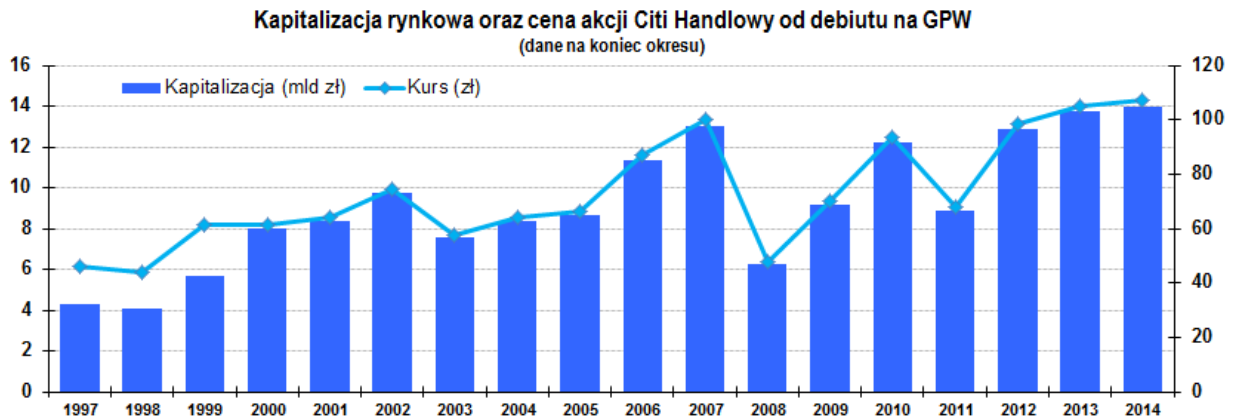
Źródło: Roczne informacje o strukturze aktywów OFE; cena zamknięcia Banku z końca okresu.

* W 2014 roku Allianz Polska OFE przejął aktywa OFE Warta.

1.2 Notowania akcji Banku na GPW

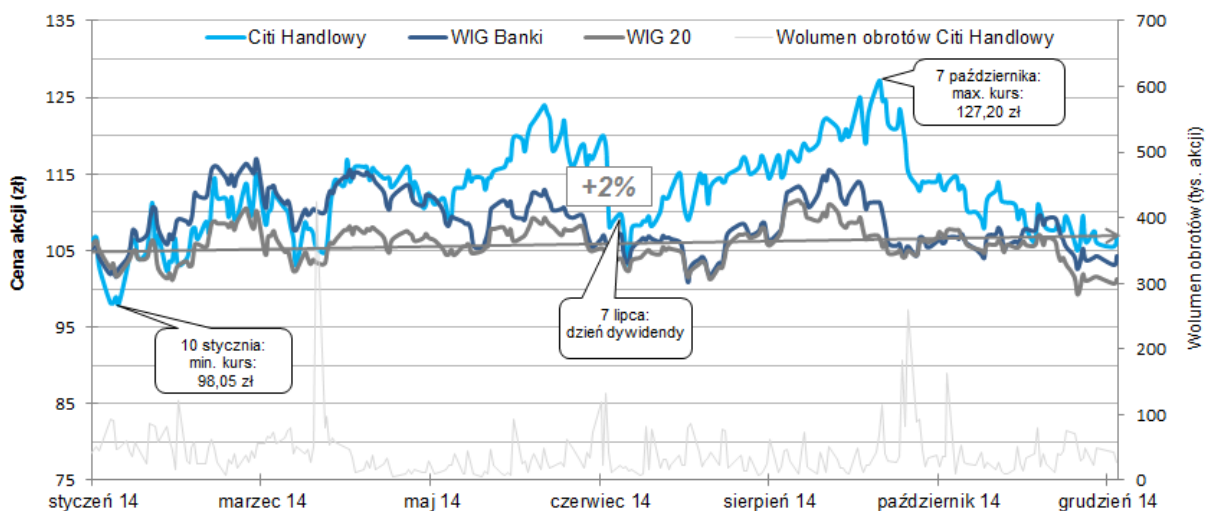
W 2014 roku Bank był uczestnikiem następujących indeksów: WIG, WIG20, WIG30, WIG Banki oraz WIGdiv. Dodatkowo Bank znajduje się od pierwszej edycji w składzie RESPECT Index, obejmującym firmy odpowiedzialne społecznie notowane na Głównym Rynku GPW, a we wrześniu 2014 został członkiem prestiżowego MSCI Global Sustainability Index – indeksu spółek o wysokich standardach w obszarach ładu korporacyjnego, ochrony środowiska i społecznej odpowiedzialności biznesu.

Kurs akcji Citi Handlowy na ostatniej sesji w 2014 roku (tj. 30.12.2014) wyniósł 106,95 zł, tj. wzrost w porównaniu do kursu z 30 grudnia 2013 roku (105,00 zł) i 2 stycznia 2014 roku (106,80 zł) odpowiednio o 1,9% i 0,1%. W porównaniu do końca 2013 wzrost akcji Banku pozytywnie wyróżniał się na tle indeksów WIG-20 WIG-Banki, które zanotowały spadek odpowiednio o 3,5% i 0,7%. Natomiast indeks WIG wzrósł o 0,3%.

Kapitalizacja Banku na koniec 2014 roku wyniosła 14 mld zł (wobec 13,7 mld zł na koniec 2013 roku). Wskaźniki giełdowe kształtowały się na poziomie: cena/zysk (P/E) – 14,8 (w 2013 roku: 14,1); cena/wartość księgowa (P/BV) – 1,9 (wobec 1,9 w roku poprzednim).

Notowania akcji Banku i wolumen obrotów na tle indeksów WIG-Banki i WIG20 w 2014 roku
(31/12/2014 = 106,95 zł)

Na początku roku kurs ceny akcji notował spadek osiągając najniższy poziom 98,05 zł w dniu 10 stycznia. Przez kolejne kwartały cena akcji Citi Handlowy notowała stały wzrost, przekraczając kolejne granicę 110 zł w 1 kwartale oraz 120 zł w drugim kwartale. Kurs ceny akcji osiągnął maksymalny poziom 127,20 zł w dniu 7 października.

4 kwartał 2014 roku to okres spadku kursu ceny akcji, jednakże nie zostały przekroczone minimalne poziomy z początku roku.

Średnia cena akcji Banku w 2014 roku wyniosła 112,83 z, a średni dzienny wolumen obrotów akcjami banku wyniósł ponad 40,9 tys.

2. Dywidenda

W dniu 10 marca 2015 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie proponowanego podziału zysku netto za 2014 rok i zarekomendował przeznaczenie na wypłatę dywidendy 99,9%, co stanowi 7,43 zł na jedną akcję zwykłą.

Ostateczna decyzja o podziale zysku netto za 2014 rok zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Banku.

Poniższa tabela prezentuje historię dywidend od 1997 roku, tj. od dnia debiutu Banku na GPW.

Rok obrotowy	Dywidenda (zł)	Zysk netto na akcję (zł)	Dywidenda na akcję (zł)	Stopa wypłaty dywidendy
1997	130 000 000	6,21	1,40	22,5%
1998	93 000 000	3,24	1,00	30,8%
1999	186 000 000	5,08	2,00	39,4%
2000	130 659 600	1,57	1,00	63,8%
2001	163 324 500	1,25	1,25	99,8%
2002	241 720 260	1,86	1,85	99,6%
2003	241 720 260	1,86	1,85	99,7%
2004	1 563 995 412	3,17	11,97	*)
2005	470 374 560	4,51	3,60	79,8%
2006	535 704 360	4,75	4,10	86,4%
2007	620 633 100	6,19	4,75	76,8%
2008**	-	4,94	-	-
2009	492 586 692	4,02	3,77	94,0%
2010	747 372 912	5,72	5,72	99,9%
2011	360 620 496	5,52	2,76	50,0%
2012	756 519 084	7,72	5,79	75,0%
2013	934 216 140	7,15	7,15	99,9%
2014***	970 800 828	7,43	7,43	99,9%

* Współczynnik wypłaty dywidendy za rok 2004 - 100%, dodatkowo podział zysku z lat poprzednich.

** 18 czerwca 2009 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku postanowiło, że dywidenda za 2008 rok nie zostanie wypłacona.

*** Rekomendacja Zarządu z dnia 10 marca 2014 roku.

3. Rating

Bank posiada pełny rating od międzynarodowych agencji ratingowych: Moody's Investors Service („Moody's”) i Fitch Ratings („Fitch”).

W 2014 roku nie nastąpiły żadne zmiany ratingów Banku. Ostatnia zmiana ratingu nadawanego przez Moody's miała miejsce w dniu 22 czerwca 2012 roku, natomiast Fitch potwierdził oceny ratingowe na niezmienionym poziomie w dniu 14 kwietnia 2014 roku.

Na koniec 2014 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	Baa3
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	Baa3
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-3
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-3
Rating siły finansowej Banku	D+
Perspektywa dla ratingu siły finansowej	Stabilna
Perspektywa dla ratingu depozytów długoterminowych i krótkoterminowych w walucie krajowej i obcej	Stabilna

Na koniec 2014 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Fitch:

Rating długoterminowy podmiotu (<i>Long-term IDR</i>)	A-
Perspektywa ratingu	Stabilna
Rating krótkoterminowy podmiotu (<i>Short-term IDR</i>)	F2
<i>Viability rating</i> (VR)*	bbb+
Rating wsparcia	1

* *Viability rating to ocena wewnętrznej, niezależnej od czynników zewnętrznych wiarygodności kredytowej danej instytucji.*

4. Relacje inwestorskie w Banku

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o Spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom, analitykom rynku kapitałowego oraz agencjom ratingowym. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z inwestorami i analitykami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku,
- wsparcie Biura Prasowego podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych,
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących. Strona internetowa umożliwia również kontakt z Biurem Relacji Inwestorskich (BRI), które dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego Grupą Kapitałową,
- umożliwienie przedstawicielom mediów obecności na Walnych Zgromadzeniach Banku.

W ramach aktywności w obszarze relacji inwestorskich w 2014 roku zorganizowano dla analityków i inwestorów pięć konferencji dotyczących wyników finansowych oraz istotnych wydarzeń i osiągnięć biznesowych Banku.

Ponadto członkowie Zarządu Banku wspólnie z przedstawicielami Biura Relacji Inwestorskich regularnie uczestniczyli w spotkaniach z inwestorami i analitykami (w siedzibie Banku oraz na konferencjach inwestorskich).

W 2014 roku Citi Handlowy był po raz kolejny partnerem ogólnopolskiego programu edukacyjnego Ministerstwa Skarbu Państwa skierowanego do indywidualnych inwestorów giełdowych "Akcjonariat Obywatelski. Inwestuj świadomie". Bank wspierał działania edukacyjnego programu, w tym m.in. przygotowanie dwóch dodatków o tematyce inwestycji giełdowych do opiniotwórczego tygodnika „Polityka”. Ponadto w minionym roku Bank pełnił rolę prelegenta w ramach Forum Akcjonariatu na największej konferencji przeznaczonej dla inwestorów indywidualnych „Wall Street” organizowanej przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych.

X. Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2014 roku

1. Zasady ładu korporacyjnego, które stosuje Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”, „Spółka”) pragnie stać się najbardziej szanowaną instytucją finansową w Polsce, o wysokim poczuciu odpowiedzialności biznesowej i społecznej. Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2005” oraz od 1 stycznia 2008 roku w formie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” („DPSN”) dostępnych na stronie www.corp-gov.gpw.pl, która jest oficjalną stroną Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. poświęconą zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych na Głównym Rynku GPW oraz na NewConnect.

Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego, jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy. Chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do przyjęcia w celu stosowania w Banku dobrych praktyk objętych dokumentem DPSN.

Bank stale podejmuje działania, których celem jest osiągnięcie większej przejrzystości organizacji Banku, podziału kompetencji i funkcjonowania poszczególnych jego organów oraz ich wzajemnych relacji. W tym celu:

- Bank publikuje swoje sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) od 1 stycznia 2005 roku,
- w skład Rady Nadzorczej wchodzi niezależni członkowie,
- w ramach Rady Nadzorczej Banku funkcjonuje Komitet ds. Audytu, w którego skład powinni wchodzić dwaj członkowie niezależni, w tym jeden jest Przewodniczącym Komitetu,
- wynagrodzenia członków organów spółki odpowiadają wielkości spółki i odzwierciedlają zakres obowiązków i odpowiedzialności,
- wszystkie istotne regulacje wewnętrzne, a także dokumenty i informacje związane z Walnymi Zgromadzeniami Banku, dostępne są w siedzibie Banku oraz na jego stronie internetowej.

2. Zasady ładu korporacyjnego zawarte w DPSN, które nie były przez Bank stosowane w 2014 roku

W 2014 roku Bank nie stosował następujących zasad i rekomendacji DPSN:

- a) zasady II.3 (skierowanej do Zarządu) i zasady III.9 (skierowanej do Rady Nadzorczej), dotyczących aprobowania przez Radę Nadzorczą istotnych transakcji/umów z podmiotami powiązanymi,
- b) zasady IV.10 (2) dotyczącej dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach, której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad,
- c) rekomendacji I.12 dotyczącej zapewnienia akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Ad (a) Zasady II.3 i III.9 DPSN nie były przez Bank stosowane wyłącznie w odniesieniu do umów zawieranych z podmiotami powiązanymi, w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością. Bank stoi na stanowisku, iż biorąc pod uwagę charakter i ilość transakcji zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej z podmiotami powiązanymi, nie jest możliwe z punktu widzenia operacyjnego uzyskanie zgód Rady Nadzorczej na ich zawieranie. Inne umowy z podmiotami powiązanymi uznane za istotne wg kryteriów wskazanych w Statucie są przedstawiane Radzie Nadzorczej do aprobaty.

Ad (b) Podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2013 r. nie była stosowana zasada IV.10 (2) DPSN, dotycząca dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad. Bank wziął pod uwagę ryzyka natury prawnej i organizacyjno-techniczne związane z zapewnieniem akcjonariuszom nieuczęstniczącym osobiście w obradach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, które mogą mieć negatywny wpływ na przebieg Walnego Zgromadzenia.

Ad (c) W ocenie Banku możliwość wykonywania prawa głosu w toku elektronicznego Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (rekomendacja I.12 DPSN) budzi zastrzeżenia i generuje zwiększone ryzyko wystąpienia nieprawidłowości w przebiegu Walnego Zgromadzenia. Obecnie dostępne rozwiązania technologiczne nie zapewniają bezpiecznego głosowania na odległość, co może wpłynąć na kwestię ważności podejmowanych uchwał, a więc spowodować istotne konsekwencje prawne. Bank wziął pod uwagę potencjalne problemy techniczne w tym związane z identyfikacją akcjonariuszy, wyborem odpowiedniego medium dla dwustronnej komunikacji, brak możliwości zagwarantowania wymogów sprzętowych po stronie akcjonariusza, nieprzewidywalne czasy opóźnień transmisji dla różnych akcjonariuszy zdalnych w różnych strefach czasowych, problemy komunikacyjne na skutek czynników niezależnych od Banku w tym powodowane np. problemami regionalnymi poszczególnych elementów publicznej sieci Internet.

3. System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Banku

Sprawozdania finansowe Banku sporządzane są przez Departament Sprawozdawczości Finansowej i Kontroli stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Pionie Finansowym w ramach struktury Sektora Zarządzania i Wsparcia podlegającą bezpośrednio Dyrektorowi Finansowemu Banku – Wiceprezesowi Zarządu Banku.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych objęty jest systemem kontroli wewnętrznej Banku mającym na celu zapewnienie poprawności i rzetelności danych prezentowanych w sprawozdaniach. System kontroli wewnętrznej obejmuje identyfikację i kontrolę ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych, badanie zgodności działania Banku w tym zakresie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna i funkcjonalna sprawowana jest przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez jego bezpośredniego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące, jak również przez kierowników jednostek organizacyjnych Banku w zakresie, jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników w celu zapewnienia zgodności czynności z procedurami i mechanizmami kontroli Banku. Zarządzanie ryzykiem odbywa się za pomocą wewnętrznych mechanizmów identyfikacji, oceny, przeciwdziałania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka wykonywanych i nadzorowanych przez wyspecjalizowane jednostki organizacyjne. W ramach wewnętrznych funkcji kontrolnych wyodrębniona jest funkcja kontroli finansowej wykonywana przez wydzieloną jednostkę Pionu Finansowego. Kontrola finansowa w Banku obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej. Kwartałna Samoocena jest procesem oceny efektywności procesów kontrolnych oraz proaktywnego i efektywnego zarządzania wszelkimi istotnymi kategoriami ryzyka, integralnie związanymi z procesem sporządzania sprawozdań finansowych. Proces Kwartałnej Samooceny stanowi jedno z podstawowych narzędzi w Banku do monitorowania poziomu narażenia na ryzyko operacyjne oraz zmian w środowisku sprawozdawczości finansowej, identyfikowania nowych zagrożeń, weryfikacji efektywności mechanizmów kontrolnych i wdrażania planów naprawczych. W ramach procesu identyfikacji, przeciwdziałania, kontroli, monitorowania i raportowania ekspozycji na ryzyko operacyjne w Banku wdrożono efektywnie funkcjonujące mechanizmy w zakresie bezpieczeństwa systemów technologicznych. Stosowane systemy informatyczne wykorzystywane w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej objęte są bankowym planem awaryjnym na wypadek ich utraty.

Nadzór nad systemem kontroli funkcjonalnej sprawuje Zarząd Banku, wspierany przez Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem.

Audyt wewnętrzny w Banku przeprowadzany jest przez Departament Audytu. Departament Audytu jest odpowiedzialny za dokonanie niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenę systemu zarządzania Banku, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku. Departament Audytu przeprowadza kontrole wewnętrzne, dokonuje oceny działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne Banku oraz przeprowadza audyt w spółkach zależnych Banku, wynikający z nadzoru sprawowanego przez Bank nad ryzykiem związanym z działalnością podmiotów zależnych, w zakresie ich zgodności z regulaminami wewnętrznymi, obowiązującymi przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi oraz skuteczności i racjonalności mechanizmów kontrolnych. Departament Audytu stanowi wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w ramach struktury organizacyjnej Banku, podlegającą organizacyjnie Prezesowi Zarządu Banku. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej i działalnością Departamentu Audytu sprawuje Rada Nadzorcza Banku. Rada Nadzorcza wykonuje swoje funkcje przy wsparciu Komitetu ds. Audytu, który w ramach sprawowanego nadzoru dokonuje weryfikacji z Zarządem Banku i biegłym rewidentem Banku rzetelności sporządzanych sprawozdań finansowych i prawidłowości funkcjonowania procesów związanych z ich sporządzaniem, oraz przedstawia rekomendacje zatwierdzenia rocznych i okresowych sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą Banku.

Kierujący Departamentem Audytu informuje Zarząd Banku i Komitet ds. Audytu przy Radzie Nadzorczej Banku o wynikach przeprowadzonych kontroli oraz okresowo, co najmniej raz w roku, przekazuje Radzie Nadzorczej zbiorczą informację na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych, oraz działań naprawczych podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości. Osoba kierująca Departamentem Audytu jest uprawniona do uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, na których rozpatrywane są zagadnienia związane z działaniem kontroli wewnętrznej w Banku.

4. Znaczne pakiety akcji

Akcjonariuszem Banku posiadającym znaczny pakiet akcji Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) podmiot zależny od Citibank N.A., który posiada 97 994 700 akcji, co stanowi 75% udziału w kapitale zakładowym Banku. Liczba głosów wynikających z posiadanych przez COIC akcji wynosi 97 994 700, co stanowi 75% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

Ograniczenia wynikają z Prawa bankowego – art. 25 – podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, nabyć albo objąć akcje lub prawa z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie odpowiednio 10%, 20%, jednej trzeciej, 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, jest obowiązany każdorazowo zawiadomić Komisję Nadzoru Finansowego o zamiarze ich nabycia albo objęcia. Podmiot, który zamierza, bezpośrednio lub pośrednio, stać się podmiotem dominującym banku krajowego w sposób inny niż przez nabycie albo objęcie akcji lub praw z akcji banku krajowego w liczbie zapewniającej większość ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, obowiązany jest każdorazowo zawiadomić o tym zamiarze Komisję Nadzoru Finansowego. Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

5. Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu oraz zakres ich uprawnień

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki, oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres indywidualnej kadencji trzech lat. Dwóch członków Zarządu Banku w tym Prezes są powołani do Zarządu za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mandat członka Zarządu wygasa:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,
- 2) z chwilą śmierci członka Zarządu,
- 3) z dniem odwołania członka Zarządu,
- 4) z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

Zarząd w drodze uchwały podejmuje decyzje w sprawach Spółki niezastrzeżonych przez prawo i statut do kompetencji innych organów Spółki, w szczególności:

- 1) określa strategię Spółki,
- 2) tworzy i znosi komitety Spółki oraz określa ich właściwość,
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin,
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie,
- 6) ustanawia prokurentów oraz pełnomocników ogólnych i pełnomocników ogólnych z prawem substytucji,
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu,
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu,
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Spółki, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania,
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Spółki i sprawozdania finansowe,
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat,
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Spółki,
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Spółki,

- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia,
- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Spółki, powołuje i odwołuje Szefów Sektorów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość,
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Spółce oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli,
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które zgodnie ze Statutem podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu,
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Spółki lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Spółce, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu,
- 20) określa organizację i zakres działania Departamentu Audytu, w tym mechanizmy zapewniające niezależność audytu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Spółce. Zarząd opracowuje, wprowadza, zatwierdza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury, plany i analizy oraz podejmuje inne działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego. Do wnoszenia spraw, w celu ich rozpatrzenia przez Zarząd są uprawnieni członkowie Zarządu oraz szefowie wskazanych w Regulaminie Zarządu jednostek organizacyjnych, w sprawach objętych zakresem funkcjonowania tych jednostek.

Prezes Zarządu:

- 1) kieruje pracami Zarządu, w tym wyznacza spośród członków Zarządu osobę zastępującą Prezesa podczas jego nieobecności oraz ustala sposób zastępowania nieobecnych członków Zarządu,
- 2) zwołuje posiedzenia Zarządu i przewodniczy im,
- 3) prezentuje stanowisko Zarządu wobec władz Spółki, organów państwowych i samorządowych oraz opinii publicznej,
- 4) wnioskuję do Rady Nadzorczej o powołanie lub odwołanie członków Zarządu oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- 5) wydaje wewnętrzne przepisy regulujące działalność Spółki oraz może upoważnić pozostałych członków Zarządu lub innych pracowników Spółki do wydawania tych przepisów,
- 6) decyduje o sposobie wykorzystania wyników kontroli wewnętrznej oraz informuje o podjętej w tym zakresie decyzji jednostkę kontrolowaną,
- 7) wykonuje inne uprawnienia wynikające z regulaminów, uchwalonych przez Radę Nadzorczą.

Prezes Zarządu może powierzyć poszczególnym członkom Zarządu oraz Szefom Pionów wykonywanie poszczególnych kompetencji, przewidzianych powyżej, z wyłączeniem określonych w punktach 1) i 4).

6. Zmiany statutu Spółki

Zmiany statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Zmiana statutu wymaga wpisu do krajowego rejestru sądowego. Stosownie do art. 34 ust. 2 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe zmiana statutu Banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy:

- 1) firmy Banku,
- 2) siedziby, przedmiotu działania i zakresu działalności Banku,
- 3) organów i ich kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków Zarządu, powołanych za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego oraz zasady podejmowania decyzji, podstawowej struktury organizacyjnej Banku, zasad składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, trybu wydawania regulacji wewnętrznych oraz trybu podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5 % funduszy własnych,
- 4) zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) funduszy własnych oraz zasad gospodarki finansowej,
- 6) uprzywilejowania lub ograniczenia akcji, co do prawa głosu.

7. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

7.1 Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie w Banku działa zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Banku, Statutem i przepisami prawa. Walne Zgromadzenie Banku (Walne Zgromadzenie) posiada stabilny Regulamin określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał.

Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki, w Warszawie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Banku. Powinno ono się odbyć w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. W Spółce przyjęto zasadę, iż Zwyczajne Walne Zgromadzenia zwoływane są nie później niż w ostatnim tygodniu czerwca, w godzinach przedpołudniowych. Radzie Nadzorczej przysługuje prawo zwołania zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie ustalonym w Statucie oraz nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Zarząd zwołuje nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z własnej inicjatywy oraz na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących, co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego. Żądanie zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należy złożyć Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia Zarządowi żądania, nadzwyczajne Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane, sąd rejestrowy, w drodze postanowienia, może upoważnić do zwołania nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusza lub akcjonariuszy występujących z tym żądaniem. Upoważniony przez sąd rejestrowy akcjonariusz lub upoważnieni akcjonariusze w zawiadomieniu o zwołaniu nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powołują się na postanowienie sądu rejestrowego, o którym mowa w zdaniu poprzednim. Sąd rejestrowy wyznacza przewodniczącego tego nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane również przez akcjonariuszy reprezentujących, co najmniej połowę kapitału zakładowego Banku lub co najmniej połowę ogólnej liczby głosów w Banku. Przewodniczący tego Zgromadzenia jest wyznaczany przez akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez ogłoszenie na stronie internetowej Banku oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne, z zastrzeżeniem, że takie ogłoszenie powinno być dokonane, co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusze uprawnieni do żądania umieszczenia określonej sprawy w porządku obrad Walnego Zgromadzenia, w celu wykonania tego uprawnienia do uzupełnienia porządku obrad powinni zgłosić wnioski do Zarządu Banku na piśmie lub w postaci elektronicznej, wraz z uzasadnieniem oraz projektem uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Zarząd umieszcza zgłoszoną sprawę w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia niezwłocznie, nie później jednak niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Odwołanie Walnego Zgromadzenia możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy stanie się ono bezprzedmiotowe lub w sytuacji zaistnienia nadzwyczajnej przeszkody do jego odbycia. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następuje w taki sam sposób jak zwołanie, z zastrzeżeniem, że nie stosuje się dwudziestosześciodniowego terminu. Odwołanie oraz zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia powinny być dokonane w sposób powodujący jak najmniejsze ujemne skutki dla Banku i dla akcjonariuszy. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad, jak również o zmianie kolejności spraw objętych porządkiem obrad. Jednakże zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga uprzedniej zgody wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej 80% głosów Walnego Zgromadzenia. Wnioski w powyższych sprawach powinny być szczegółowo umotywowane.

Pełny tekst dokumentacji, która ma zostać przedstawiona podczas Walnego Zgromadzenia wraz z projektami uchwał (a w przypadku, gdy w danej sprawie nie jest przewidziane podjęcie uchwały – uwagi Zarządu) jest zamieszczona na stronie internetowej Banku od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia jak i inne informacje dotyczące Walnego Zgromadzenia. Materiały na Walne Zgromadzenie są ponadto udostępniane w siedzibie Banku w czasie, o którym Bank powiadamia w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Niezależnie od powyższego Bank wykonuje wszystkie wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązki informacyjne dotyczące zwołania Walnych Zgromadzeń.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności kolejno Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej lub jeden z członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką prowadzenia Walnych Zgromadzeń, po otwarciu Zgromadzenia zarządza się niezwłocznie wybór Przewodniczącego Zgromadzenia. Przed wyborem Przewodniczącego Walne Zgromadzenie nie podejmuje żadnych rozstrzygnięć.

Zarząd Banku każdorazowo za pośrednictwem osoby otwierającej Walne Zgromadzenie przekazuje Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia instrukcję dotyczącą wykonywania tej funkcji w sposób zapewniający przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów, zasad ładu korporacyjnego, Statutu i innych regulacji wewnętrznych Banku. Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz biegły rewident Banku, jeśli przedmiotem Walnego Zgromadzenia są sprawy finansowe.

Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu nie stanowią inaczej.

Bank może zorganizować Walne Zgromadzenie w sposób umożliwiający akcjonariuszom udział w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności przez:

- 1) transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, umożliwiającą akcjonariuszom wykorzystującym środki komunikacji elektronicznej, zdalne wypowiadanie się w toku Walnego Zgromadzenia,
- 3) wykonywanie prawa głosu osobiście lub przez pełnomocnika, przed lub w toku Walnego Zgromadzenia.

Zasady uczestnictwa akcjonariuszy w Walnym Zgromadzeniu oraz tryb postępowania podczas Walnego Zgromadzenia, a także sposób komunikacji akcjonariuszy z Bankiem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej określa Regulamin Walnego Zgromadzenia. Regulamin Walnego Zgromadzenia może upoważnić Zarząd do określenia dodatkowych, innych niż określone w tym Regulaminie, sposobów komunikacji akcjonariuszy z Bankiem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Dodatkowe sposoby komunikacji Zarząd zamieści w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Niezależnie od powyższego Bank może przeprowadzić samą transmisję obrad Walnego Zgromadzenia w sieci Internet oraz dokonać rejestracji obrad i umieszczenia zapisu z obrad na stronie internetowej Banku po ich zakończeniu.

Głosowanie odbywa się w praktyce przy pomocy komputerowego systemu oddawania i obliczania głosów, zapewniającego oddawanie głosów w liczbie odpowiadającej liczbie posiadanych akcji, jak również eliminującego – w przypadku głosowania tajnego – możliwość identyfikacji sposobu oddawania głosów przez poszczególnych akcjonariuszy.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powinien w taki sposób formułować uchwały, aby każdy uprawniony, który nie zgadza się z meritem rozstrzygnięcia stanowiącym przedmiot uchwały miał możliwość jej zaskarżenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ma za zadanie czuwać nad tym, aby uchwały były formułowane w jasny i przejrzysty sposób. Zarząd Spółki zapewnia także możliwość skorzystania przez Przewodniczącego z pomocy obsługi prawnej Spółki.

Uchwały Walnego Zgromadzenia są protokołowane przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia i jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, liczbę głosów oddanych za każdą uchwałą i zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Dowody zwołania Walnego Zgromadzenia Zarząd powinien dołączyć do księgi protokołów.

Odpis protokołu Zarząd umieszcza w księdze protokołów.

W obradach Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów.

7.2 Zasadnicze Uprawnienia Walnego Zgromadzenia

Przedmiotem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno być:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej Spółki,
- 2) podjęcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty,

3) udzielenie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych przewidzianych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, należą sprawy:

- 1) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 2) zmiany Statutu,
- 3) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Spółki,
- 4) ustalenia dnia prawa poboru akcji nowej emisji,
- 5) ustalenia dnia dywidendy za ubiegły rok obrotowy oraz terminów wypłaty dywidendy,
- 6) tworzenia i znoszenia funduszy specjalnych tworzonych z zysku,
- 7) powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- 8) ustalania wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej,
- 9) połączenia lub likwidacji Spółki,
- 10) powołania i odwołania likwidatorów,
- 11) umorzenia akcji Spółki,
- 12) użycia kapitału zapasowego i rezerwowego, w tym kapitału (fundusz) rezerwowego utworzonego, w celu gromadzenia zysku niepodzielonego (nieprzeznaczonego na dywidendę w danym roku obrotowym) oraz funduszu ogólnego ryzyka.

Walne Zgromadzenie decyduje o podziale zysku, określając wysokość odpisów na:

- 1) kapitał zapasowy, tworzony corocznie z odpisów z zysku w wysokości, co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie, co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę nakazującą dokonywanie dalszych odpisów,
- 2) kapitał rezerwowy,
- 3) fundusz ogólnego ryzyka,
- 4) dywidendę,
- 5) fundusze specjalne,
- 6) inne cele.

W razie likwidacji Spółki, Walne Zgromadzenie wyznacza na wniosek Rady Nadzorczej jednego lub więcej likwidatorów oraz określa sposób prowadzenia likwidacji.

7.3 Prawa Akcjonariuszy i sposób ich Wykonywania

Akcje Spółki są akcjami na okaziciela i są zbywalne. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom. Zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji.

W Walnym Zgromadzeniu Banku, jako spółki publicznej mają prawo uczestniczyć tylko osoby będące akcjonariuszami Banku na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (Dzień Rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu ma prawo do głosowania, stawiania wniosków i zgłaszania sprzeciwów, jak również do przedstawiania zwięzłego uzasadnienia swego stanowiska.

Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały powinny być przedstawione akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej przed Walnym Zgromadzeniem w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie oceny.

Akcjonariusz, ma prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, jak również zgłosić do protokołu kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad akcjonariusz ma prawo do wystąpienia i repliki.

Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zarząd powinien odmówić udzielenia informacji w przypadku, gdy:

- 1) mogłoby to wyrządzić szkodę Spółce albo spółce z nią powiązanej albo spółce zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa,
- 2) mogłoby narazić członka Zarządu na poniesienie odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej lub administracyjnej.

W uzasadnionych przypadkach Zarząd może udzielić informacji na piśmie nie później niż w terminie 2 (dwóch) tygodni od dnia zakończenia Walnego Zgromadzenia.

Organy Spółki nie ograniczają informacji, ale jednocześnie przestrzegają przepisów Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Akcjonariusz ma prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec treści uchwały Walnego Zgromadzenia i zgłaszając sprzeciw ma możliwość przedstawienia swoich argumentów i uzasadnienia sprzeciwu.

Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia – do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku obrad, obejmującym projekt uchwały, której ta propozycja dotyczy. Propozycje te wraz z krótkim uzasadnieniem winny być składane na piśmie.

Akcjonariusz na Walnym Zgromadzeniu może zgłosić wniosek w sprawie formalnej. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski, co do sposobu obradowania i głosowania.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania swych kandydatów do Rady Nadzorczej Banku na piśmie na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia lub ustnie do protokołu, przy czym zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku kandydaturę zgłasza się z krótkim uzasadnieniem.

Akcjonariusze mają prawo przeglądania księgi protokołów, jak również żądania wydania, poświadczonych przez Zarząd, odpisów uchwał.

Akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale Walnego Zgromadzenia, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Walnym Zgromadzeniu, i akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na Walnym Zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Walnego Zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, służy prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariuszom przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko Spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia sprzecznej z ustawą.

Akcje Spółki mogą być umarzane za zgodą akcjonariusza w drodze nabycia akcji przez Spółkę (umorzenie dobrowolne). Umorzenie akcji wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszowi umorzonej akcji bądź uzasadnienie umorzenia akcji bez wynagrodzenia oraz sposób obniżenia kapitału zakładowego.

Bank zapewnia należytą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- Walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie,
- umożliwia się przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach,
- zgodnie z praktyką przyjętą w Banku, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Banku oraz na jej stronie internetowej,

- Walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał,
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku,
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

8. Skład Osobowy i zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku, zasady działania organów zarządzających i nadzorczych Banku

8.1 Zarząd

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki, oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres kadencji trzech lat.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania z działalności w skład Zarządu wchodził:

Członek Zarządu	Doświadczenie zawodowe
Sławomir S. Sikora <i>Prezes Zarządu</i>	Sławomir S. Sikora został powołany na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2003 roku. W latach 2005–2008 był członkiem Citigroup Management Committee w Nowym Jorku. W latach 2001–2003 był Prezesem Zarządu Banku Amerykańskiego w Polsce S.A. W latach 1994–2001 pracował w Powszechnym Banku Kredytowym S.A. na stanowisku Szefa Bankowości Instytucjonalnej i Inwestycyjnej. W latach 1989–1994 pełnił szereg wysokich rangą funkcji w Ministerstwie Finansów (m.in. był Dyrektorem Departamentu Bankowości i Instytucji Finansowych). Sławomir S. Sikora jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Sławomir Sikora jest Wiceprezesem Zarządu Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, a także członkiem Emerging Markets Advisory Council przy Institute of International Finance (IIF) w Waszyngtonie.
Brendan Carney <i>Wiceprezes Zarządu</i>	Pan Brendan Carney objął stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dniem 21 maja 2012 roku. Od marca 2010 roku Pan Brendan Carney pracował w Citi Belgium, gdzie pełnił funkcję szefa Bankowości Detalicznej. Obszar ten zatrudniał 700 pracowników, jego całkowity bilans wynosił 8 mld dolarów, a roczne przychody sięgały 300 mln dolarów. W lutym 2011 roku, Pan Carney dodatkowo objął stanowisko Chief Country Officer na Belgię. W ramach pełnienia nowej roli odpowiedzialny był za wszystkie operacje Citi w tym kraju, włączając Bankowość Detaliczną i Instytucjonalną. Pan Brendan Carney rozpoczął karierę w Citi w 2002 roku w Portugalii, gdzie kierował obszarem bankowości detalicznej. W trakcie jego kadencji, obszar ten odnotował 40% wzrost wartości aktywów, przychodów oraz zysku brutto, przy jednoczesnym poziomie satysfakcji pracowników powyżej 90%. Portugalia uzyskała tytuł najlepszego obszaru kart kredytowych w regionie EMEA w 2007 roku. Pan Brendan Carney urodził się i wychowywał w stanie Michigan, w Stanach Zjednoczonych. Ukończył ekonomię na Uniwersytecie Michigan oraz Wharton School na Uniwersytecie Pensylwanii.
Maciej Kropidłowski <i>Wiceprezes Zarządu</i>	Maciej Kropidłowski objął stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dniem 19 marca 2014 roku. Pan Maciej Kropidłowski jest absolwentem Uniwersytetu Łódzkiego, Wydział Zarządzania.

Członek Zarządu	Doświadczenie zawodowe
	Od stycznia 2014 roku jest Szefem Sub-Sektora Rynków Finansowych w Banku Handlowym w Warszawie S.A. W lutym 2014 roku powołany został w skład Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. W Banku Handlowym w Warszawie S.A. odpowiada za obszar skarbu w zakresie finansowania składników majątku Banku, usług finansowych na rynku pieniężnym, usług walutowych, transakcji obrotu papierami wartościowymi i instrumentami pochodnymi. Pan Maciej Kropidłowski karierę zawodową rozpoczynał w roku 1995 w Dziale Bankowości Instytucjonalnej Citibank (Poland) S.A. Cztery lata później objął stanowisko Doradcy w Dziale Klientów Globalnych w Citibank N.A. w Szwajcarii. W roku 2001 powrócił do Polski obejmując stanowisko Szefa Sprzedaży Pionu Skarbu w Banku Handlowym w Warszawie S.A. W ramach pełnienia nowej funkcji odpowiadał za zarządzanie Działem Strukturyzacji i Sprzedaży Produktów Skarbowych. Od 2008 roku zatrudniony był na stanowisku Szefa Sprzedaży Pionu Skarbu na region Europy Środkowo-Wschodniej, Afryki oraz Bliskiego Wschodu w Citibank N.A. w Londynie i zarządzał sprzedażą produktów walutowych dla klientów korporacyjnych. Odegrał kluczową rolę w stworzeniu najlepszej platformy e Commerce dla klientów korporacyjnych oraz globalnego systemu CRM dla Global Markets.
Barbara Sobala Wiceprezes Zarządu	Pani Barbara Sobala ma wykształcenie wyższe, jest absolwentką Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Posiada ogromne, ponad dwudziestoletnie doświadczenie w bankowości, w szczególności w obszarze zarządzania ryzykiem i restrukturyzacji przedsiębiorstw. W Citi Handlowym pracuje od 2005 roku, kiedy objęła stanowisko Dyrektora Departamentu Restrukturyzacji. Od 2012 roku kieruje Pionem Ryzyka Bankowości Instytucjonalnej. Jest Przewodniczącą Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem i Kapitałem, Wiceprzewodniczącą Komitetu ds. Inwestycji Kapitałowych i członkiem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku. Pani Barbara Sobala zanim dołączyła do zespołu Banku Handlowego, przez 13 lat pracowała w Banku BPH, gdzie pełniła m.in. funkcję Dyrektora Departamentu Restrukturyzacji i była członkiem Komitetu Kredytowego Banku. Z dniem 15 października 2013 roku powołana na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku. Jednocześnie pełni funkcję Szefa Sektora Zarządzania Ryzykiem.
Witold Zieliński Wiceprezes Zarządu	Pan Witold Zieliński ukończył studia magisterskie oraz podyplomowe na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę zawodową rozpoczął w 1980 roku w Banku Handlowym w Warszawie SA w Departamencie Południowo-europejskim w Wydziale Kredytów Zagranicznych. W latach 1986 - 1990 pracował w Biurze Radcy Handlowego w Nowym Jorku. W 1991 roku Witold Zieliński rozpoczął pracę w Citibank (Poland) S.A. W latach 1992 - 1995 pełnił funkcję Członka Zarządu, następnie pracował w Citibank N.A. oddział w Londynie, gdzie zajmował się sprzedażą globalnych produktów oraz oceną ryzyka klientów w krajach Europy Południowo - Wschodniej. W roku 1998 został skierowany do Kijowa, gdzie otworzył przedstawicielstwo Citibank NA, a następnie uruchomił w pełni licencjonowany bank Citibank Ukraine, w którym do końca 2003 roku pełnił funkcję Prezesa Zarządu. W latach 2004-2005 był Prezesem Zarządu Citibank Romania. Z dniem 1 stycznia 2006 roku powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku. Jednocześnie pełni funkcję Dyrektora Finansowego Banku i Szefa Sektora Zarządzania i Wsparcia.
Iwona Dudzińska Członek Zarządu	Pani Iwona Dudzińska jest magistrem ekonomii i menedżerem wyższego szczebla z piętnastoletnim doświadczeniem w prowadzeniu strategicznych projektów, jak również kierowaniu złożonymi procesami operacyjnymi i technologicznymi. W grupie Citi od 1999 roku – początkowo, jako Senior Branch Operations Officer Citibank (Poland) S.A. zarządzała operacjami dokumentowymi, rozliczeniami krajowymi i zagranicznymi, operacjami rynku pieniężnego i funkcjami administracyjnymi banku oraz odpowiadała za Departament Obsługi Klientów korporacyjnych. W latach 2001–2004 zarządzała Pionem Operacji Scentralizowanych Sektora Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej Banku. Od kwietnia 2004 roku do lipca 2008

Członek Zarządu	Doświadczenie zawodowe
Czesław Piasek <i>Członek Zarządu</i>	roku, jako Dyrektor Zarządzający, pełniła funkcję Szefa Pionu Operacji i Technologii w Sektorze Bankowości Instytucjonalnej i Inwestycyjnej. Od lipca 2008 roku odpowiada w Banku za całość obszaru operacji i technologii pełniąc funkcję Szefa Sub-Sektora Operacji i Technologii. Z dniem 18 września 2009 roku powołana na stanowisko Członka Zarządu Banku na trzyletnią kadencję. Jednocześnie pełni funkcję Szefa Sub-Sektora Operacji i Technologii.
	Pan Czesław Piasek objął stanowisko Członka Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A. z dniem 20 maja 2014 roku. Pan Czesław Piasek jest absolwentem Wydziału Finansów i Bankowości Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Pan Czesław Piasek pełni funkcję Szefa Pionu Bankowości Transakcyjnej w Citi Handlowy od września 2012 roku Odpowiada za obszar zarządzania środkami finansowymi oraz finansowania handlu. W czerwcu 2013 roku został powołany w skład Citigroup Treasury and Trade Management Committee EMEA. Związany jest z Citi od blisko 20 lat. Rozpoczął w Citibank (Poland) S.A. pełniąc szereg funkcji kierowniczych w obszarach zarządzania sprzedażą, współpracą z klientami oraz rozwijania produktów bankowości korporacyjno-inwestycyjnej. W 2007 roku objął stanowisko Szefa Bankowości Transakcyjnej na Węgrzech i został powołany w skład Zarządu Citibank Hungary Zrt. Od 2011 roku, w ramach Citi, piastował funkcję Szefa Regionu Bankowości Transakcyjnej dla 18 rynków Europy Centralno-Wschodniej włączając Węgry, Czechy, Słowację, Rumunię i Bułgarię. W tym samym czasie został powołany w skład Citi Transaction Services Management Committee dla regionu CEEMEA.

W 2014 roku w skład Zarządu wchodził Pan Misbah Ur-Rahman-Shah – Wiceprezes Zarządu, który złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 18 marca 2014 roku.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Banku.

Regulamin Zarządu Banku określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz tryb podejmowania uchwał.

Posiedzenia Zarządu zwołuje i przewodniczy im Prezes Zarządu. Prezes Zarządu może ustalić stałe terminy odbywania posiedzeń.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Biuro Organizacyjne w Departamencie Komunikacji Instytucjonalnej i Marketingu Spółki zwane dalej Biurem Organizacyjnym.

Obecność członków Zarządu na posiedzeniu Zarządu jest obowiązkowa. Nieobecność musi być usprawiedliwiona. W posiedzeniach Zarządu, oprócz jego członków, udział mogą brać:

- 1) Szefowie Pionów,
- 2) Dyrektor Biura Organizacyjnego lub osoba przez niego wyznaczona,
- 3) Dyrektor Departamentu Monitoringu Zgodności,
- 4) Szef Pionu Prawnego.

Przy rozpatrywaniu przez Zarząd zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Zarządu może brać udział osoba kierująca Departamentem Audytu. Na wniosek członków Zarządu, w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Zarządu.

Do ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu, co najmniej połowy członków Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów.

Zarząd podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu. Uchwała Zarządu obowiązuje z dniem powzięcia, chyba, że przewidziano w niej inny termin wejścia w życie.

W uzasadnionych przypadkach uchwała Zarządu może być podjęta w trybie pisemnym na podstawie decyzji Prezesa Zarządu Spółki lub członka Zarządu zastępującego Prezesa Zarządu. Warunkiem

podjęcia uchwały w tym trybie jest zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o podejmowaniu uchwały. Uchwała podjęta w tym trybie stanowi załącznik do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

Z przebiegu posiedzenia Zarządu sporządzany jest protokół. Sporządzenie protokołu należy do Biura Organizacyjnego. Protokół powinien zawierać:

- 1) porządek obrad,
- 2) imiona i nazwiska osób biorących udział w posiedzeniu,
- 3) informację o usprawiedliwieniu nieobecności lub o przyczynach nieobecności członków Zarządu na posiedzeniu,
- 4) treść podjętych uchwał,
- 5) liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały oraz zdania odrębne,
- 6) nazwę jednostki lub komórki organizacyjnej, bądź imię i nazwisko osoby, której powierzono wykonanie uchwały, oraz
- 7) termin wykonania uchwały.

Protokół podpisują wszyscy członkowie Zarządu obecni na posiedzeniu niezwłocznie po otrzymaniu.

Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej następujące informacje finansowe:

- 1) z chwilą ich przygotowania, lecz nie później niż po 30 (trzydziestu) dniach do końca każdego miesiąca, miesięczne oraz okresowe (obejmujące okres od początku roku do upływu poprzedniego miesiąca) informacje finansowe wraz z ich porównaniem do budżetu przyjętego w planie rocznym, oraz w odniesieniu do ubiegłego roku;
- 2) niezwłocznie po ich przygotowaniu, lecz nie później niż 120 (sto dwadzieścia) dni po upływie każdego roku obrotowego, roczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe, sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, zbadane przez biegłego rewidenta Spółki,
- 3) niezwłocznie po jego przygotowaniu, lecz w każdym przypadku nie później niż przed końcem każdego roku, projekt planu rocznego na następny rok obrotowy, oraz
- 4) niezwłocznie, inne dostępne dane finansowe odnoszące się do działalności Spółki i jej stanu finansowego oraz działalności i stanu finansowego podmiotów zależnych Spółki, których członek Rady Nadzorczej może w sposób uzasadniony zażądać.

8.2 Rada Nadzorcza Spółki

Rada Nadzorcza Spółki składa się z pięciu do dwunastu członków, z których każdy powoływany jest przez Walne Zgromadzenie na trzyletnią kadencję. Uchwałą Nr 6 z dnia 5 grudnia 2006 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku na podstawie paragrafu 14 ust.2 Statutu ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej Banku, na co najmniej 8 osób. Co najmniej połowa członków Rady Nadzorczej, w tym jej Przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. W skład Rady Nadzorczej wchodzi członkowie niezależni.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania z działalności w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi:

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Andrzej Olechowski <i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>	Pan Andrzej Olechowski posiada tytuł doktora nauk ekonomicznych. Andrzej Olechowski jest członkiem rady dyrektorów firmy Euronet oraz komitetów doradczych Citigroup Europe i Macquarie European Infrastructure Fund. W przeszłości pełnił funkcję ministra Finansów i Spraw Zagranicznych RP oraz kandydował na Urząd Prezydenta RP. Jest członkiem szeregu organizacji pozarządowych m.in. przewodniczącym polskiej grupy The Trilateral Commission. Autor publikacji na temat międzynarodowych stosunków gospodarczych i politycznych dr Olechowski jest profesorem w Akademii Finansów i Biznesu Vistula. W latach 1991–1996 i 1998–2000 pełnił już funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A jako jej przewodniczący. Ponownie powołany do Rady Nadzorczej Banku w dniu 25 czerwca 2003 roku. Od 23 lipca 2012 roku pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Shirish Apte <i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>	Do niedawna Pan Shirish Apte był Przewodniczącym Bankowości Citi w Regionie Azji i Pacyfiku (Co-Chairman, Citi Asia Pacific Banking). W latach 2009–2011 pełnił funkcję Szefa Regionu Azji i Pacyfiku (CEO, Citi Asia Pacific), odpowiadając za Azję Południową obejmującą takie kraje jak Australia, Nowa Zelandia, Indie oraz kraje należące do Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN). Był członkiem Komitetu Wykonawczego oraz Komitetu Operacyjnego Citi. Pan Shirish Apte pracował w Citi ponad 32 lata. Pełnił m.in. funkcję CEO Regionu Europy Środkowej i Wschodniej, Bliskiego Wschodu i Afryki (CEEMEA), a wcześniej jako Szef na kraj (Country Manager) odpowiadał za operacje Citi w Polsce, oraz był Wiceprezesem Banku Handlowego w Warszawie S.A. Pan Shirish Apte przeniósł się z Indii do Londynu w 1993 roku, gdzie objął stanowisko Senior Risk Manager w Regionie CEEMEA. Następnie objął stanowisko Szefa Corporate Finance and Investment Bank w Regionie CEEMEA, obejmującym również Indie. Pan Shirish Apte posiada dyplom biegłego rewidenta uzyskany w Institute of Chartered Accountants w Anglii i Walii oraz stopień licencjata w dziedzinie handlu. Pan Shirish Apte posiada również dyplom MBA z London Business School. Pan Shirish Apte sprawuje funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Banku od 25 czerwca 2003 roku.
Adnan Omar Ahmed <i>Członek Rady Nadzorczej</i>	Pan Adnan Omar Ahmed jest Dyrektorem Zarządzającym, Szefem Obszaru Zarządzania Kadrami w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA) oraz Globalnym Szefem Usług Wsparcia (Citi Shared Services) w obszarze Zarządzania Kadrami (Citi Employee Services). Pan Ahmed rozpoczął pracę w Citi w lipcu 2010 roku i obecnie pracuje w londyńskim biurze Citi. Wcześniej, Pan Adnan Omar Ahmed przez 17 lat pracował w Morgan Stanley, z czego pierwsze dwa lata spędził w Nowym Jorku, a pozostałe piętnaście w Azji. Sprawował w tym czasie wiele kierowniczych funkcji, m.in. Szefa Obszaru Zarządzania Kadrami/Szefa ds. Utalentowanych Pracowników (Chief Talent Office) oraz Szefa ds. Administracyjnych. W tej ostatniej roli odpowiedzialny był za rozwój i realizację strategii oraz za infrastrukturę i wsparcie w całym regionie, w tym w obszarze Finansów, Zarządzania Kadrami, IT, Operacji, Usług Wsparcia, Marketingu i Komunikacji, Obsługi Instytucjonalnej oraz Ryzyka Operacyjnego. Pan Ahmed posiada szerokie doświadczenie zawodowe w obsłudze firm na wczesnym etapie ich rozwoju (tzw. start-up), obsłudze podmiotów typu joint venture (Chiny i Indie) oraz w doradztwie, w tym dla funduszy korporacyjnych i państwowych funduszy majątkowych (Sovereign Wealth Funds), w zakresie infrastruktury, platform i strategii rozwoju. Przed rozpoczęciem pracy w Morgan Stanley, Pan Ahmed pracował w grupie kapitałowej Mitsubishi UFJ Financial Group w Nowym Jorku, gdzie zajmował się m.in. Finansami korporacyjnymi, obszarem Operacji, Kredytów i Zarządzania Kadrami. Pan Adnan Omar Ahmed w trakcie swojej kariery wykładał zarządzanie międzynarodowe na uczelniach, takich jak szkoła INSEAD czy Uniwersytet w Hongkongu. Aktywnie działał również w wielu organizacjach pozarządowych typu non-profit, np. był członkiem zarządu Amerykańskiej Izby Handlowej (American Chamber of Commerce) w Hongkongu, gdzie kierował ważnym projektem w zakresie zarządzania, oraz English Schools Foundation (Hongkong). Obecnie zasiada w zarządzie Temasek Management Services, spółki w całości należącej do Temasek Holdings. Absolwent A.B. Freeman School of Business na Uniwersytecie Tulane w Luizjanie (tytuł MBA 1990 roku). Ukończył również studia na Wydziale Informatyki (dyplom z wyróżnieniem, 1988 roku) oraz na Wydziale Stosunków Międzynarodowych (dyplom z wyróżnieniem, 1988 roku) na tym samym uniwersytecie. Sprawuje funkcję Członka Rady Nadzorczej od dnia 21 czerwca 2012 roku.
Igor Chalupec <i>Członek Rady Nadzorczej</i>	Pan Igor Chalupec jest Partnerem i Prezesem Zarządu ICENTIS Sp. z o.o. Corporate Solutions S. K-A i ICENTIS Capital Sp. z o.o. Absolwent Wydziałów Handlu Zagranicznego Szkoły Głównej Handlowej (d. SGPiS) oraz Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Licencjonowany

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Mirosław Gryszka Członek Rady Nadzorczej	makler papierów wartościowych. W latach 1991–1995 organizator i dyrektor Centralnego Biura Maklerskiego Banku Pekao SA, obecnie CDM Pekao SA. Od 1995 roku do 2000 roku Członek, a następnie do 2003 roku Wiceprezes Zarządu Banku Pekao SA (UniCredit Group) odpowiedzialny m.in. za bankowość korporacyjną i inwestycyjną, operacje skarbowe, powiernicze, zarządzanie aktywami. W latach 2003–2004 Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów odpowiedzialny m.in. za sprawy europejskie, rynki finansowe i informację finansową. Wiceprzewodniczący Komisji nadzoru ubezpieczeń i bankowego (2003–2004). Autor Agendy Warsaw City 2010 - rządowej strategii rozwoju rynku kapitałowego. Od października 2004 roku do stycznia 2007 roku Prezes Zarządu i Dyrektor Generalny Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN, największej polskiej firmy a po nabyciu litewskiej rafinerii Mazeikiu Nafta w 2006 roku największej firmy paliwowej w Europie Środkowej. Członek wielu rad nadzorczych, w tym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (1995–2003), Unipetrol, a.s. (2005–2007). Obecnie członek rad nadzorczych PZU Życie SA i Budimex SA. Członek Rady Programowej Forum Ekonomicznego w Krynicy. Laureat wielu nagród i wyróżnień, w tym nagrody Fundacji im. Leśława A. Pagi za wyznaczanie standardów w polskim życiu gospodarczym, Hermesa za wybitne zasługi dla odbudowy polskiego rynku kapitałowego oraz Wektora Konfederacji Pracodawców Polskich. Od 18 czerwca 2009 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
	Pan Mirosław Gryszka jest absolwentem Politechniki Gdańskiej. Od roku 1990 zajmuje stanowiska kierownicze w grupie Asea Brown Boveri, a w latach 1997–2013 był Prezesem Zarządu ABB Sp. z o.o. oraz Dyrektorem Krajowym ABB w Polsce. Od września 2013 pełni funkcję Dyrektora Subregionu „Kraje Bałtyckie, Rosja, Kraje Azji Centralnej i Kaukazu” w strukturach Grupy ABB. Od 30 czerwca 2000 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie SA.
Frank Mannion Członek Rady Nadzorczej	Pan Frank Mannion obecnie pełni funkcję Citi Chief Financial Officer w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA). W ramach swojej nowej funkcji, którą objął w styczniu 2011 roku, odpowiada za grupę ponad 1000 pracowników w całym Regionie. Pan Frank Mannion swoją karierę zawodową rozpoczął w Irlandii, a następnie przeniósł się do Londynu, gdzie podjął współpracę z PricewaterhouseCoopers. Pracę w Citi rozpoczął w 1989 roku w zespole ds. planowania i analiz w Wielkiej Brytanii. W trakcie swojej dotychczasowej kariery pełnił wiele funkcji finansowych, w tym Kierownika ds. finansowania nowoczesnych technologii (Technology Finance Manager) i Szefa Kontroli Produktów CMB EMEA. W 2008 roku objął funkcję Citi Regional Franchise Controller w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA), gdzie odpowiadał za grupę ponad 800 pracowników z różnych obszarów. Wcześniej kierował obszarem Kontroli Produktów i Sprawozdawczości Regulacyjnej (Product Control, Controllers and Regulatory Reporting) jako CMB EMEA Regional Controller. Frank Mannion ukończył National University of Ireland w Galway, uzyskując tytuł naukowy w dziedzinie handlu. Posiada również tytuł dyplomowanego księgowego (Chartered Accountant). Obecnie wraz rodziną mieszka w Londynie. Od 28 czerwca 2010 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie SA.
Dariusz Mioduski Członek Rady Nadzorczej	Inwestor i menedżer z bogatym doświadczeniem transakcyjnym, prawnym i regulacyjnym w zakresie prywatyzacji, łączenia i nabywania spółek oraz project finance w sektorach energetycznym, surowców naturalnych i infrastrukturalnym. Obecnie, Dariusz Mioduski jest prezesem Radwan Investments, jego rodzinnej inwestycyjnej spółki holdingowej. Jest również właścicielem większościowym i Przewodniczącym Rady Nadzorczej klubu piłkarskiego Legia Warszawa. W latach 2007-2013 pełnił funkcję Chief Executive Officer

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Anna Rulkiewicz Członek Rady Nadzorczej	i Prezesa Zarządu Kulczyk Investments SA., największej prywatnej grupy kapitałowej w Polsce, koncentrującej swoje inwestycje w sektorach energetycznym, surowców naturalnych i infrastrukturze. W latach 1997–2007 Dariusz Mioduski był partnerem CMS Cameron McKenna, zarządzającym praktyką związaną z energią i infrastrukturą w Polsce. W latach 1991–1997 był prawnikiem w nowojorskim i warszawskim biurze White & Case LLP, oraz w Vinson & Elkins LLP w Houston. Dariusz Mioduski jest Wiceprezesem Polskiej Rady Biznesu, Wiceprezesem Stowarzyszenia Harvard Club of Poland i członkiem zarządu Harvard Law School Dean's Advisory. Pan Mioduski zasiada również w Radach Nadzorczych kilku publicznych i niepublicznych spółek, w tym między innymi w Serinus Energy Inc. Dariusz Mioduski posiada tytuł doktora prawa Uniwersytetu Harvarda (1990) oraz dyplom Uniwersytetu St Thomas w Houston (Bachelor of Arts, 1987). Od 12 września 2011 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie SA.
	Pani Anna Rulkiewicz jest absolwentka Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ukończyła równoległe studia na wydziale psychologii na Uniwersytecie w Hamburgu oraz studia podyplomowe w Polsko-Francuskim Instytucie Ubezpieczeń przy Instytucie Francuskim. Przebyła także cykl szkoleń z zakresu m.in. zarządzania, sprzedaży, komunikacji, marketingu (w tym 3-letnich studiów menedżerskich) w ramach certyfikowanego programu branży ubezpieczeniowej LIMRA „Marketing Strategies for Executive Advancement” (LIMRA Executive Development Group). Ukończyła również wiele kursów z zakresu zarządzania, sprzedaży, finansów, marketingu oraz bankowości. Od 2002 roku Pani Anna Rulkiewicz pracuje w LUX MED Sp. z o.o., gdzie początkowo pełniła funkcję Członka Zarządu, Dyrektora Sprzedaży i Marketingu. Od 2007 roku jest Prezesem Grupy LUX MED. Od końca 2011 roku pełni także funkcję Dyrektora Zarządzającego LMG Försäkrings AB, którego oddział działa w Polsce pod marką LUX MED Ubezpieczenia. Pełni również funkcję Prezesa Zarządu Związku Pracodawców Medycyny Prywatnej. Jej doświadczenie zawodowe obejmuje też m.in. zarządzanie w latach 2001–2002 Pionem Sprzedaży i Marketingu w Credit Suisse Life & Pensions Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie oraz Powszechnym Towarzystwie Emerytalnym / Winterthur, gdzie nadzorowała pracę departamentów: sprzedaży wewnętrznej, sprzedaży zewnętrznej, ubezpieczeń grupowych, marketingu i komunikacji. W latach 1998–2001 pracowała dla Zurich Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. i Zurich Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. Pełniąc funkcję Dyrektora Ubezpieczeń Grupowych i Szkoleń odpowiadała m.in. za segment ubezpieczeń grupowych, w tym również za tworzenie usług, system rekrutacji oraz zarządzanie szkoleniami. Po powierzeniu jej funkcji Dyrektora Segmentu Klienta Korporacyjnego i uzyskaniu nominacji na członka zarządu Zurich Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. odpowiadała za segment klienta z sektora small business i klienta korporacyjnego. W latach 1995–1998 pracowała w Commercial Union Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A, gdzie na ostatniej pełnionej funkcji odpowiadała za rozwój sprzedaży ubezpieczeń grupowych i indywidualnych w ramach bancassurance. Od 20 czerwca 2013 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie SA.
Stanisław Sołtysiński Członek Rady Nadzorczej	Pan Stanisław Sołtysiński profesor nauk prawnych. Pan prof. Sołtysiński zajmuje się działalnością naukową jako profesor nauk prawnych związany z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu (gdzie piastował również funkcję Dziekana Wydziału Prawa i Administracji). Wykładał wielokrotnie jako visiting profesor na Uniwersytecie w Pennsylvania Law School w Filadelfii, a także w College of Europe w Brugii, Max Planck Institute w Monachium oraz w Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze. Jest członkiem wielu stowarzyszeń i organizacji naukowych. Jest m.in. członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności i członkiem Rady Dyrektorów UNIDROIT. Jest współautorem Kodeksu spółek handlowych. Pan prof. Sołtysiński zajmuje się również praktyką prawniczą będąc

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Zdenek Turek Członek Rady Nadzorczej	wspólnikiem Spółki Komandytowej „Sołtysiński, Kawecki i Szlęzak” Doradcy Prawni.
	Pan prof. Sołtysiński zasiada w Radzie Banku Handlowego w Warszawie S.A. od 26 marca 1997 roku, od 30 czerwca 2000 roku do 20 czerwca 2012 roku był jej Przewodniczącym. Od 21 czerwca 2012 roku pełni funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
	Pan Zdenek Turek obecnie odpowiada za wszystkie operacje Citi w Europie Zachodniej (19 krajów), ponadto pełni funkcję Szefa Bankowości Instytucjonalnej w Regionie Europy Bliskiego Wschodu i Afryki. Pracuje w Londynie.
	Citi oferuje szeroki zakres usług bankowości instytucjonalnej, inwestycyjnej, detalicznej, transakcyjnej, jak również w zakresie papierów wartościowych i rynków kapitałowych w całym Regionie Europy Zachodniej, który stanowi jeden z największych rynków Citi na świecie.
	Do niedawna Pan Zdenek Turek pełnił funkcję CEO Citi w Regionie Europy Środkowo-Wschodniej oraz funkcję Country Corporate Officer w Rosji i pracował w Moskwie. Operacje Citi w tym regionie obejmowały 8 krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W Rosji Citi jest jednym z największych oraz najlepiej skapitalizowanych banków w kraju, mającym 2 tysiące klientów instytucjonalnych i ponad milion klientów detalicznych, obsługiwanych przez 4 tysiące pracowników w ponad 50 oddziałach zlokalizowanych w 12 miastach w całym kraju.
	Jeszcze wcześniej, w latach 2005–2008, Pan Zdenek Turek pełnił rolę Citi Country Officer w regionie Południowej Afryki oraz kierował całym regionem Afryki, w skład którego wchodzi 16 krajów.
Stephen R. Volk Członek Rady Nadzorczej	W latach 2002-2005, Pan Turek pełnił funkcję Citi Country Officer na Węgrzech, zarządzając jednocześnie obszarem Europy Środkowej, w skład której wchodzi pięć krajów (Węgry, Republika Czech, Rumunia, Słowacja i Bułgaria).
	Pan Zdenek Turek rozpoczął pracę w Citi w 1991 roku w Pradze, gdzie sprawował wiele funkcji kierowniczych w obszarze Bankowości i Finansów Korporacyjnych. Następnie, w 1998 roku awansował na stanowisko Citi Country Officer w Rumunii.
	Przed rozpoczęciem pracy w Citi, Pan Zdenek Turek pracował w zespole ds. transakcji walutowych w Centralnym Banku Czechosłowacji, gdzie zajmował się głównie Sektorem Eksportu/Importu i Usług (1986–1990). Następnie podjął współpracę z A.I.C., austriacką firmą konsultingową, jako Zastępca Szefa Biura Przedstawicielskiego w Pradze. Zajmował się głównie doradztwem korporacyjnym w zakresie restrukturyzacji i odzyskiwania należności przedsiębiorstw.
Stephen R. Volk Członek Rady Nadzorczej	Pan Zdenek Turek urodził się w Kolinie, w Czechach. Ukończył Wydział Finansów i Bankowości na Uniwersytecie Ekonomicznym w Pradze w 1986 roku. Studiował również na Uniwersytecie Wharton (w ramach Zaawansowanego Programu Zarządzania, 1997 roku) i uzyskał tytuł Executive MBA w wyższej szkole biznesowej INSEAD (2010 roku).
	Pan Turek zasiada w zarządzie Amerykańskiej Izby Handlowej w Rosji.
	Pan Zdenek Turek sprawuje funkcję Członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie SA. od 21 czerwca 2012 roku.
Stephen R. Volk Członek Rady Nadzorczej	Pan. Stephen R. Volk pełni funkcję Vice Chairman of Citigroup Inc., jest odpowiedzialny za sprawy zarówno związane z zarządzaniem wyższego szczebla, jak i Bankowością Inwestycyjną. Jest członkiem Komitetu Wykonawczego Citigroup.
	Pan Volk związany jest z Citigroup od września 2004 roku. Do tego czasu pełnił funkcję Chairman of Credit Suisse First Boston, gdzie współpracował ściśle z Prezesem Zarządu nad strategicznym zarządzaniem firmą oraz nad kluczowymi sprawami dotyczącymi klientów. Pracę w Credit Suisse First Boston rozpoczął w sierpniu 2001 roku, przechodząc z Shearman & Sterling, nowojorskiej firmy prawniczej, w której począwszy od 1991 roku pełnił funkcję Senior Partner. Podczas pracy w Shearman & Sterling, Pan Volk był doradcą prawnym dla szeregu korporacji, włączając Citicorp.

Członek Rady Nadzorczej	Doświadczenie zawodowe
Anil Wadhwani Członek Rady Nadzorczej	Pośród wielu dziedzin, w jakich firma Pana Volka doradzała Citicorp, znajduje się np. restrukturyzacja portfela zadłużenia Citicorp w Ameryce Łacińskiej. Znaczące transakcje, w jakich Pan Volk odgrywał ważną rolę, to m.in.: fuzja Glaxo i SmithKlein, Viacom-Paramount, Viacom-CBS oraz Vivendi-Universal-NBC. Współpracę z Shearman & Sterling Pan Volk rozpoczął w 1960 roku po ukończeniu Dartmouth College oraz Harvard Law School, stając się współnikiem w 1968 roku.
	Pan Volk jest Dyrektorem Continental Grain Company, a także byłym Dyrektorem Consolidated Edison, Inc. oraz Trizec Hahn Properties. Jest również członkiem Rady Stosunków Międzynarodowych (Council on Foreign Relations), Rady Doradczej Dziekana (Dean's Advisory Board) Harvard Law School oraz członkiem Fundacji Adwokatury Amerykańskiej (American Bar Foundation).
	Od 20 listopada 2009 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.
	Pan Anil Wadhwani objął stanowisko Szefa Bankowości Detalicznej i Bankowości Przedsiębiorstw w Regionie Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (EMEA) w październiku 2013 roku Wcześniej, od lutego 2012 roku, był Szefem Obszaru Kart i Kredytów dla Klientów Detalicznych w Regionie Azji i Pacyfiku odpowiedzialnym za całą gamę produktów płatniczych marki Citi i partnerskich (co-branded) oferowanych w tym regionie przez Citi. W sierpniu 2012 roku dodatkowo objął odpowiedzialność za Bankowość Detaliczną w Regionie Azji Południowo-Wschodniej, w skład którego wchodziły takie kraje jak: Indonezja, Malesja, Filipiny, Singapur, jednostki IPB/NRI, Tajlandia, Wietnam i wyspa Guam. Pan Wadhwani został Szefem Rynków Detalicznych w Singapurze we wrześniu 2008 roku, a w maju 2010 roku przejął dodatkowo, w całym regionie, odpowiedzialność za segment Citibanking. Jego działalność detaliczna zmieniła otoczenie konkurencyjne w Singapurze, gdzie nadzorował dystrybucję i rozwój, zwiększając postrzeganą Citi i potwierdzając wiodącą pozycję Citi na rynku. Jako CEO Citibank Singapore Limited współpracował z tamtejszą Radą Nadzorczą, aby zapewnić właściwe zarządzanie bankiem w zmieniającym się otoczeniu regulacyjnym. W ramach swoich obowiązków regionalnych Pan Wadhwani współpracował z poszczególnymi krajami, tworząc segment Citibanking, poprzez określenie modelu relacji z klientami, stworzenie przekonującej oferty i zwiększanie dochodowości tego segmentu. Pan Anil Wadhwani jest pracownikiem Citi od roku 1992. Od tego czasu piastował różne eksponowane stanowiska zarówno w obszarze Kart Kredytowych jak i Bankowości Detalicznej, a ponadto kierował również Bankowością Detaliczną w Indiach. Do jego osiągnięć należy opracowanie inicjatywy Citibank Suvridha, działającej w różnych rejonach geograficznych Indii i uważanej za unikalny model pozyskiwania klientów i dostarczania im produktów, a jednocześnie stanowiącej wzór dla wielu inicjatyw Citi typu „Bank-At-Work” na całym świecie. Pan Wadhwani uzyskał tytuł licencjata w dziedzinie handlu oraz tytuł magistra w dziedzinie zarządzania na Mumbai University. Od 24 czerwca 2014 roku pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

W 2014 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził także Marc Luet, którego mandat wygał z dniem 24 czerwca 2014 roku.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Banku.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, oprócz praw i obowiązków przewidzianych w przepisach prawa, należą uchwały w sprawach:

- 1) powołanie i odwołanie w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki,
- 2) powołanie i odwołanie, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki,

- 3) ustalenie warunków umów regulujących stosunek pracy lub inny stosunek prawny, łączący członków Zarządu ze Spółką,
- 4) wyrażenie zgody na otwarcie lub zamknięcie za granicą oddziału,
- 5) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie ustalanych przez Zarząd Spółki:
 - a) regulaminu Zarządu Spółki,
 - b) regulaminów gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 6) wyrażanie uprzedniej zgody na dokonanie czynności rozporządzającej środkami trwałymi Spółki, których wartość przekracza 1/10 kapitału zakładowego Spółki,
- 7) wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do wykonania badania lub przeglądu sprawozdania finansowego,
- 8) wyrażanie zgody na zatrudnianie i zwalnianie osoby kierującej Departamentem Audytu, na wniosek Zarządu i sprawowanie nadzoru nad działalnością Departamentu Audytu,
- 9) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiejkolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu oraz wyrażania zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi,
- 10) sprawowania nadzoru nad wprowadzeniem i monitorowaniem systemu zarządzania w Banku, w tym w szczególności sprawowania nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, oraz dokonywania, co najmniej raz w roku, oceny adekwatności i efektywności tego systemu,
- 11) zatwierdzania strategii działania Banku oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
- 12) zatwierdzenia zasadniczej struktury organizacyjnej Banku, dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i ustalonej przez Zarząd Banku,
- 13) akceptowania ogólnego poziomu ryzyka Banku,
- 14) zatwierdzania założeń polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności,
- 15) zatwierdzania procedur wewnętrznych Banku dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania kapitałowego oraz planowania kapitałowego,
- 16) zatwierdzania polityki informacyjnej Banku,
- 17) zatwierdzenia procedury kontroli wewnętrznej,
- 18) zatwierdzanie ogólnych zasad polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz dokonywania okresowych przeglądów tych zasad,
- 19) zatwierdzania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska w Banku,
- 20) zatwierdzania wykazu stanowisk kierowniczych w Banku, które mają istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy również zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie, przy czym każdy członek Rady Nadzorczej ma prawo do otrzymania od Zarządu informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się co najmniej raz na kwartał. Posiedzenie Rady Nadzorczej, zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, z własnej inicjatywy, na wniosek członka Rady Nadzorczej albo na wniosek Zarządu Spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej może wyznaczyć stałe terminy odbywania posiedzeń Rady Nadzorczej. Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, Sekretarz Rady Nadzorczej wysyła członkom Rady Nadzorczej, co najmniej na 7 (siedem) dni przed terminem posiedzenia.

Rada Nadzorcza zbiera się w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka

Zarządu, w którym wygasają mandaty członków Zarządu, w celu dokonania wyboru członków Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza corocznie podejmuje uchwałę, w sprawie sprawozdania z działalności Rady, w której zawarta jest ocena Rady Nadzorczej na temat sytuacji Spółki, ocena pracy Rady Nadzorczej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Banku oraz wyniki oceny sprawozdań finansowych Spółki w tym wnioski Zarządu, co do podziału zysku. Dokument ten Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Posiedzeniom Rady Nadzorczej przewodniczy Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, zaś w razie nieobecności ich obu – członek Rady Nadzorczej wybrany przez pozostałych członków.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność na posiedzeniu, co najmniej połowy członków Rady Nadzorczej. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. Bez zgody większości niezależnych członków Rady Nadzorczej nie powinny być podejmowane uchwały w sprawach:

- 1) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu,
- 2) wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi,
- 3) wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki.

Każdy członek Rady Nadzorczej obowiązany jest niezwłocznie poinformować o zaistniałym konflikcie interesów pozostałych jej członków i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z wyjątkiem powołania i odwołania w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki oraz powołania i odwołania, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki. Przewodniczący obrad może zarządzić tajne głosowanie w innych sprawach z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady Nadzorczej.

Uchwała Rady Nadzorczej obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej późniejszy termin wejścia w życie.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły, zawierające: porządek obrad, nazwiska i imiona obecnych członków Rady Nadzorczej, liczbę członków nieobecnych na posiedzeniu wraz z podaniem przyczyny nieobecności, liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały, zdania odrębne, pełne brzmienie podjętych uchwał. Lista obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej oraz innych osób uczestniczących w posiedzeniu stanowi załącznik do protokołu. Protokoły podpisują wszyscy obecni na danym posiedzeniu członkowie Rady Nadzorczej. Protokoły posiedzeń Rady Nadzorczej za okres jej kadencji gromadzone są w odrębnym zbiorze, przechowywanym przez Spółkę.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej, z wyjątkiem posiedzeń dotyczących bezpośrednio Zarządu, biorą udział członkowie Zarządu Spółki. Na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu Spółki w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Podczas rozpatrywania przez Radę Nadzorczą zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Rady Nadzorczej może brać także udział osoba kierująca Departamentem Audytu. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach Przewodniczący Rady Nadzorczej może zarządzić obrady bez udziału osób niebędących członkami Rady Nadzorczej, nawet jeśli co innego wynika z postanowień poprzedzających.

Komitety Rady Nadzorczej

Stałymi Komitetami Rady Nadzorczej są:

- 1) Komitet ds. Audytu, oraz
- 2) Komitet ds. Wynagrodzeń;
- 3) Komitet ds. Ryzyka i Kapitału.

Rada Nadzorcza w drodze uchwały może powoływać inne komitety niż wymienione powyżej złożone wyłącznie z członków Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej określa zakres działania takiego komitetu.

W tym trybie w 2003 roku Rada Nadzorcza powołała **Komitet ds. Strategii i Zarządzania**, którego zadaniem ma być bieżąca analiza wszystkich zagadnień związanych z pracą organów Banku oraz poprawianiem ich funkcjonowania. W skład tego Komitetu wchodzi: Shirish Apte jako Przewodniczący oraz Stanisław Sołtysiński jako Wiceprzewodniczący oraz Igor Chalupec, Mirosław Gryszka, Marc Luet (do 24.06.2014 roku), Dariusz Mioduski, Andrzej Olechowski, Anna Rulkiewicz, Zdenek Turek i Stephen R. Volk i Anil Wadhvani jako członkowie Komitetu.

Komitet ds. Audytu

W skład Komitetu ds. Audytu wchodzi:

- 1) Mirosław Gryszka – Przewodniczący Komitetu,
- 2) Frank Mannion – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- 3) Shirish Apte - członek Komitetu,
- 4) Igor Chalupec - członek Komitetu,
- 5) Anna Rulkiewicz - członek Komitetu.

Do dnia 24 czerwca 2014 roku członkiem Komitetu był Marc Luet.

Komitet ds. Audytu, jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu ds. Audytu należy monitorowanie sprawozdawczości finansowej, monitorowanie skuteczności systemów: kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz i zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej oraz monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach.

W skład Komitetu ds. Audytu powinno wchodzić dwóch członków niezależnych, a jeden z nich powinien być Przewodniczącym tego Komitetu. Przynajmniej jeden członek Komitetu powinien spełniać warunki niezależności, o których mowa w art. 56 ust.3 pkt 1, 3, 5 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Posiedzenia Komitetu ds. Audytu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad przesyła członkom Komitetu ds. Audytu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu ds. Audytu odbywają się, co najmniej cztery razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Przynajmniej raz do roku Komitet ds. Audytu spotyka się:

- 1) z Dyrektorem Departamentu Audytu bez udziału kierownictwa,
- 2) z biegłym rewidentem Spółki bez udziału kierownictwa,
- 3) jedynie we własnym składzie.

Komitet ds. Audytu, wedle uznania, może się spotkać również z poszczególnymi członkami kierownictwa Spółki.

Porządek obrad Komitetu ds. Audytu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Lista stałych punktów rozpatrywanych na posiedzeniach Komitetu ustalana jest w drodze uchwały Komitetu. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

Sekretarz Komitetu ds. Audytu, na podstawie otrzymanych materiałów opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu i Zastępcy Przewodniczącego do akceptacji. Zaakceptowany przez Przewodniczącego Komitetu i Zastępcę Przewodniczącego projekt porządku posiedzenia przekazywany jest wraz z materiałami członkom Komitetu.

W posiedzeniu Komitetu ds. Audytu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na siedem dni przed ustaloną datą posiedzenia. Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Spółki lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może zdecydować o zdjęciu sprawy z porządku obrad, w szczególności w celu uzupełnienia wniosku lub uzyskania opinii.

Uchwały Komitetu ds. Audytu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie pisemnym.

Komitet ds. Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi:

- 1) Andrzej Olechowski – Przewodniczący Komitetu,
- 2) Adnan Omar Ahmed – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- 3) Shirish Apte – członek Komitetu,
- 4) Stanisław Sołtyński – członek Komitetu.

Komitet ds. Wynagrodzeń jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach

Do kompetencji Komitetu ds. Wynagrodzeń należą następujące sprawy:

- 1) dokonywanie, na tle warunków rynkowych, oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki,
- 2) dokonywanie oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki w odniesieniu do zakresu obowiązków członków Zarządu Spółki i sposobu ich wykonywania,
- 3) przedkładanie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wysokości wynagrodzenia członka Zarządu Spółki, każdorazowo przed jej ustaleniem lub zmianą,
- 4) dokonywanie ogólnej oceny prawidłowości polityki Spółki w sprawie wynagradzania kadry kierowniczej Spółki niewchodzącej w skład Zarządu,
- 5) wydawanie opinii na temat polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku,
- 6) opiniowanie i monitorowanie wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi co najmniej 3 (trzech) członków Rady Nadzorczej, w tym 1 (jeden) niezależny członek Rady Nadzorczej. Członkowie Komitetu, w tym Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego, wybierani są przez Radę Nadzorczą w głosowaniu jawnym.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego

Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu odbywają się, co najmniej 2 (dwa) razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu. Porządek obrad Komitetu ds. Wynagrodzeń obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek.

Sekretarz Komitetu ds. Wynagrodzeń, na podstawie otrzymanych materiałów opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu do akceptacji.

W posiedzeniu Komitetu ds. Wynagrodzeń mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na 7 (siedem) dni przed ustaloną datą posiedzenia. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu, a w szczególności osoby referujące poszczególne sprawy.

Uchwały Komitetu ds. Wynagrodzeń zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w pisemnym trybie pisemnym. Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń głosujący przeciwko może żądać zamieszczenia w protokole zdania odrębnego.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń są protokołowane. Protokół podpisuje Przewodniczący i Sekretarz. Protokół z posiedzenia Komitetu podlega zatwierdzeniu przez członków Komitetu na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Komitetu.

Komitet ds. Ryzyka i Kapitału

W skład Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału wchodzi:

- 1) Zdenek Turek – Przewodniczący Komitetu,
- 2) Igor Chalupec – Wiceprzewodniczący Komitetu,
- 3) Frank Mannion – członek Komitetu,
- 4) Dariusz Mioduski – członek Komitetu,
- 5) Andrzej Olechowski – członek Komitetu,
- 6) Stephen R. Volk – członek Komitetu,
- 7) Anil Wadhwani – członek Komitetu.

Członkowie Komitetu wykonują kompetencje określone w Regulaminie na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach. Regulamin Komitetu jest udostępniany na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie.

Do kompetencji Komitetu należy nadzór nad wprowadzeniem przez Zarząd w Banku systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad procesem szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.

W skład Komitetu wchodzi co najmniej czterech członków Rady Nadzorczej, z których jeden jest Przewodniczącym Komitetu. Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu odbywają się, co najmniej raz na pół roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad przesyła członkom Komitetu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Zawiadomienie powinno zawierać porządek obrad oraz materiały dotyczące tematów omawianych na posiedzeniu. Porządek obrad Komitetu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek.

Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

W posiedzeniu Komitetu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie.

Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Banku lub inne osoby, w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet.

W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego.

Uchwały Komitetu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie pisemnym.

Posiedzenia Komitetu są protokołowane.

9. Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A. i Handlowy-Leasing Spółka z o.o. - spółkach z Grupy Kapitałowej Banku

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A (DMBH) i Handlowy-Leasing Spółka z o.o. (HL) nie są spółkami publicznymi i nie mają obowiązku poddania się Dobrym Praktykom Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i składania oświadczeń w tym zakresie, jednak z uwagi na istotną rolę pełnioną przez te podmioty w grupie kapitałowej, należy wskazać na poniższe okoliczności.

DMBH jest członkiem Izby Domów Maklerskich – jako członek Izby jest zobowiązany do przestrzegania Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, opracowanego przez Izbę Domów Maklerskich. Kodeks ten nie reguluje kwestii ładu korporacyjnego, ale przede wszystkim dotyczy zasad ochrony tajemnicy zawodowej, relacji z klientami, postępowania pracowników domu maklerskiego, w tym w relacjach z innymi domami maklerskimi. DMBH jest podmiotem regulowanym ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i w związku z tym przestrzega poza przepisami kodeksu spółek handlowych pewnych elementów ładu korporacyjnego wynikających z przepisów tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, między innymi zgodnie z art. 103 ww. ustawy w skład zarządu powinny wchodzić, co najmniej 2 osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach finansowych oraz dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami. Komisja Nadzoru Finansowego jest informowana przez DMBH o zmianach w zarządzie. Dodatkowo DMBH ma obowiązki raportowe do KNF (w tym o zmianach w Zarządzie, o treści określonych uchwał walnego zgromadzenia). Ustawa o obrocie reguluje też kwestie nabycia akcji domu maklerskiego. Przewiduje, że centrala domu maklerskiego jest na terytorium Polski.

Spółka Handlowy-Leasing Spółka z o.o. (HL) działa jako spółka w branży leasingowej. Branża leasingowa zrzeszona w Związku Polskiego Leasingu nie wypracowała jeszcze Dobrych Praktyk przedsiębiorstw leasingowych.

HL działa zgodnie z kodeksem spółek handlowych. W HL został ustanowiony organ nadzoru w postaci Rady Nadzorczej mimo braku wymogu kodeksowego w tym zakresie, celem sprawowania ciągłego nadzoru nad działalnością spółki.

XI. Inne informacje o władzach Banku Handlowego w Warszawie S.A. i zasady zarządzania

1. Wynagrodzenia i nagrody, łącznie z wynagrodzeniami z zysku wypłacone osobom zarządzającym i nadzorującym

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku w 2014 roku:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Sławomir S. Sikora	1 990	310	2 928
Brendan Carney	1 973	249	590
Maciej Kropidłowski ⁽¹⁾	1 094	6	-
Barbara Sobala	898	76	210
Witold Zieliński	1 090	109	544
Iwona Dudzińska	952	112	664
Czesław Piasek ⁽²⁾	626	61	265
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Misbah Ur-Rahman-Shah ⁽³⁾	2 183	180	4 208
Robert Daniel Massey JR ⁽⁴⁾	-	136	500
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska ⁽⁵⁾	-	-	367
	10 806	1 239	10 276

(1) świadczenie pracy od dnia 19 marca 2014 roku

(2) świadczenie pracy od dnia 20 maja 2014 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 18 marca 2014 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 19 czerwca 2013 roku

(5) świadczenie pracy do dnia 13 maja 2012 roku

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku w 2013 roku:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Sławomir S. Sikora	2 414	292	2187
Brendan Carney	1 664	256	186
Barbara Sobala ⁽¹⁾	169	15	-
Misbah Ur-Rahman-Shah	3 102	354	1 961
Witold Zieliński	1 090	113	594
Iwona Dudzińska	416	110	437
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Robert Daniel Massey JR ⁽²⁾	1 043	84	388
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska ⁽³⁾	-	-	171
	9 898	1 224	5 924

(1) świadczenie pracy od dnia 15 października 2013 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 19 czerwca 2013 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 13 maja 2012 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wynagrodzenia zasadniczego oraz nagrody wypłacone odpowiednio w 2014 roku i w 2013 roku.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych a przekazanych odpowiednio w 2014 roku i w roku 2013 roku oraz wypłaconych opcji menadżerskich oraz nagród długoterminowych i krótkoterminowych w postaci akcji fantomowych Banku.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Banku w 2014 roku oraz w 2013 roku:

w tys. zł	2014	2013
Andrzej Olechowski	338	228
Igor Chalupec	242	185
Mirosław Gryszka	202	168
Dariusz Mioduski	146	120
Anna Rulkiewicz	164	30
Stanisław Sołtyśński	189	168
<i>Byli członkowie Rady:</i>		
Krzysztof L. Opolski	-	70
	1 281	969

Wynagrodzenie wypłacone i należne 2014 roku osobom zarządzającym jednostkami zależnymi wyniosło 5 812 tys. zł (w 2013 roku: 5 834 tys. zł).

Osoby nadzorujące jednostki zależne nie pobierały w 2014 i 2013 roku wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji.

2. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawia poniższa tabela:

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Sławomir S. Sikora	-	-	20 388	715
Brendan Carney	-	-	9 674	339
Maciej Kropidłowski	-	-	1 471	52
Barbara Sobala	-	-	206	7
Witold Zieliński	-	-	1 170	41
Iwona Dudzińska	600	2 400	-	-
Czesław Piasek	-	-	1 454	51
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Andrzej Olechowski	1 200	4 800	-	-

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Shirish Apte	-	-	150 704	5 285
Adnan Omar Ahmed	-	-	10 121	355
Frank Mannion	-	-	26 271	921
Zdenek Turek	-	-	22 254	780
Anil Wadhwani	-	-	17 088	599
Stephen R. Volk	-	-	182 777	6 410

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia poniższa tabela:

	Akcje Banku Handlowego w Warszawie S.A.		Akcje Citigroup Inc.	
	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)	Liczba akcji (w szt.)	Wartość nominalna (w zł)
Członkowie Zarządu Banku				
Sławomir S. Sikora	-	-	16 912	509
Brendan Carney	-	-	8 248	248
Barbara Sobala	-	-	206	6
Witold Zieliński	-	-	3 768	113
Iwona Dudzińska	600	2 400	1 581	48
Członkowie Rady Nadzorczej Banku				
Andrzej Olechowski	1 200	4 800	-	-
Shirish Apte	-	-	143 866	4 333
Adnan Omar Ahmed	-	-	6 576	198
Marc Luet	-	-	15 000	452
Frank Mannion	-	-	20 902	630
Zdenek Turek	-	-	24 457	737
Stephen R. Volk	-	-	169 339	5 100

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku żaden członek Zarządu i Rady Nadzorczej nie posiadał akcji i udziałów w podmiotach zależnych Banku.

3. Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego Członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego Członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalności konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty Członkowi Zarządu odszkodowania.

4. Zasady zarządzania

W 2014 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Rocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku.

XII. Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych

W dniu 19 marca 2014 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych to jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, działającej pod adresem: Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144, której powierzono zostało badanie rocznych i przegląd półrocznych sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2013 rok. Wybór PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. dokonała także badania rocznych i przegląd półrocznych sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2013 rok.

Wynagrodzenie audytora netto wynikające z zawartych umów (należne lub wypłacone) dotyczące 2014 roku i 2013 roku przedstawia poniższa tabela:

	Dotyczące roku	2014	2013
w tys. zł			
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do Banku – jednostki dominującej (1)		369	410
Wynagrodzenie z tytułu przeglądu w odniesieniu do Banku – jednostki dominującej (2)		153	170
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do jednostek zależnych (3)		230	255
Wynagrodzenie za usługi pokrewne (4)		161	165
		913	1 000

(1) Wynagrodzenie z tytułu badania obejmuje kwoty wypłacone lub należne za usługi związane z badaniem rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku - jednostki dominującej (dotyczące 2014 roku - umowa z dnia 6 maja 2014 roku).

(2) Wynagrodzenie z tytułu przeglądu obejmuje kwoty wypłacone za usługi związane z przeglądem półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (dotyczące 2014 roku-umowa z dnia 6 maja 2014 roku).

(3) Wynagrodzenie z tytułu badania obejmuje kwoty wypłacone lub należne za profesjonalne usługi związane z badaniem sprawozdań finansowych jednostek zależnych.

(4) Wynagrodzenie za usługi pokrewne obejmuje pozostałe kwoty wypłacone za usługi poświadczające związane z badaniem lub przeglądem sprawozdań finansowych Banku – jednostki dominującej oraz jednostek zależnych, ale nie uwzględnione w (1), (2) i (3) powyżej.

XIII. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku, którego członkami są: Pan Sławomir S. Sikora – Prezes Zarządu, Pan Brendan Carney – Wiceprezes Zarządu, Pan Maciej Kropidłowski – Wiceprezes Zarządu, Pani Barbara Sobala – Wiceprezes Zarządu, Pan Witold Zieliński – Wiceprezes Zarządu, Pani Iwona Dudzińska – Członek Zarządu i Pan Czesław Piasek – Członek Zarządu, roczne dane finansowe oraz dane porównawcze zaprezentowane w „Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz osiągnięty przez nią wynik finansowy. Zawarte w skonsolidowanym raporcie rocznym „Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2014 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w 2014 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych PricewaterhouseCoopers Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonujący badania „Rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 roku”, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym sprawozdaniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133) zostały uwzględnione w Rocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku.

podpisy Członków Zarządu

13.03.2015 roku

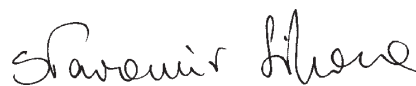
Data

Sławomir S. Sikora

Imię i nazwisko

Prezes Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

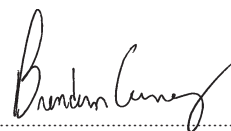
Data

Brendan Carney

Imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

Data

Maciej Kropidłowski

Imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

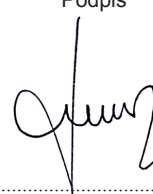
Data

Barbara Sobala

Imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

Data

Witold Zieliński

Imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor Finansowy

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

Data

Iwona Dudzińska

Imię i nazwisko

Członek Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis

13.03.2015 roku

Data

Czesław Piasek

Imię i nazwisko

Członek Zarządu

Stanowisko/funkcja

Podpis